

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 23 juni 2022

Notulen van de raadsvergadering van 23 juni 2022 (ochtendzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 9

Voorzitter: de heer ing. A. Aboutaleb, met dien verstande dat het voorzitterschap van 12.27 tot 12.37 uur is waargenomen door mevrouw A. Kockelkoren

Tegenwoordig zijn 42 leden, namelijk: mevrouw P.J.H.D. Verkoelen, de heer J.M.D. de Waard, mevrouw V.A. Bruin, mevrouw C. Aafjes-van Aalst, mevrouw M.M. Vlasblom, de heer F. Elbay, de heer B. van Drunen, de heer M. Verhoef, de heer B. van Schaik, de heer D.J. van Dommelen, de heer E.P.J. Verweij, de heer T.S.J. Coşkun, de heer A.R. Oostdijk, de heer S. Ceulemans, de heer T.B. Roskam, mevrouw I. van Wifferen, mevrouw J.M. Nunnely, mevrouw M.S.S. de Jong, de heer G.J. Engberts, mevrouw S. Reitema, de heer N. Balwantsingh, mevrouw I. Elfilali, de heer R. Moti, de heer T.J. Vonk, de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn, de heer T. de Haan, mevrouw S. van de Peppel, mevrouw M.S. Abrahamse, mevrouw L.S. Vlieger, de heer M.H. Biljoen, mevrouw A. Kockelkoren, mevrouw J. Bokhove, mevrouw M.Y. Morkoç, de heer R.T.J. van der Velden, de heer T. Kind, de heer S.J.C. Becker, mevrouw N.D.Z.R. Mohamed-Hoesein, de heer S. Soytekin, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, de heer T. Kuzu, mevrouw A.J.A. Maassen en mevrouw D.A. van Groningen

Afwezig zijn 3 leden, namelijk: mevrouw I. Coenradie, mevrouw T.C. Hoogwerf en mevrouw E. Rehim Zadeh

Namens het college zijn tegenwoordig de heer F. Achbar, de heer V.P.G. Karremans, de heer S. Kasmi, de heer R.A.C.J. Simons, de heer M.J.W. Struijvenberg, de heer T.B. Versnel, de heer G.J.M. Vreugdenhil, de heer E. Yigit en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders met dien verstande dat zij van 12.05 tot 12.10 uur is waargenomen door de heer A.C. de Bondt

1.1 Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**. Ik open deze vergadering en heet u allen van harte welkom. Ook welkom aan degenen die op afstand deze raadsvergadering volgen, vertegenwoordigers van de media, onze medewerkers en onze schoolkinderen op de publieke tribune. Hartelijk welkom. Ik heb een paar berichten van verhindering ontvangen. Mevrouw Coenradie is afwezig om redenen die we kennen. De heer Roskam is verhinderd tussen 15.30 en 16.30 uur. Wethouder Yigit is vanwege een bezoek van een lid van het Koninklijk Huis vanmiddag een paar uur afwezig en uw voorzitter is vanmiddag ook een enkel uurtje afwezig. Op uw tafel ligt een enquêteformulier van de griffie inzake activiteiten verkiezingen. Het ingevulde formulier kan bij de medewerkers van de griffie worden ingeleverd. Graag invullen op het moment dat het u schikt. U mag het ook op een later moment invullen en inleveren of per mail aan de griffie doorsturen als u dat wilt.

1.2 Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging burgerlid van een commissie

De **VOORZITTER**. Dan gaan we nu naar onderzoek geloofsbrieven en beëdiging van een burgerlid van een commissie. In de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven benoem ik heel graag de heer Coşkun als voorzitter, de heer Engberts, de heer Van Drunen, mevrouw Kockelkoren en de heer Lansink als leden. Ik verzoek de voorzitter van de commissie ons te vertellen wat de uitslag van de werkzaamheden is. Mijnheer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja voorzitter, ik ga maar hier staan, want anders weten de mensen op de tribune niet wat er gebeurt van achteruit de zaal. Voorzitter, ik deel u mede dat de commissie van de geloofsbrieven heeft onderzocht de geloofsbrieven van de heer T. (Thomas) Bal, aangewezen als commissielid, niet zijnde raadslid, ook wel burgerlid van een commissie genoemd. De commissie heeft de geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden onderzocht en in orde bevonden. De commissie adviseert T. (Thomas) Bal toe te laten als commissielid, niet zijnde raadslid, burgerlid, voor de raadsperiode 2022-2026 voor zover het lidmaatschap van de commissies zonder onderbreking voortduurt. Dat was het.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer mijnheer Coşkun. Dan ga ik ervan uit dat u als raad akkoord gaat met toelating. Eenmaal andermaal. Mag ik de griffier verzoeken de heer Bal naar voren te geleiden voor beëdiging? Mag ik u verzoeken te gaan staan? Dat geldt ook voor jullie boven, even gaan staan.

Mijnheer Bal, u heeft aangegeven de belofte af te leggen. Door de gemeenteraad is tot uw toelating als burgerlid van een commissie besloten en alvorens uw functie te kunnen uitoefenen dient u overeenkomst artikel 14 van de Gemeentewet in de vergadering in handen van de voorzitter de eed of een verklaring en belofte af te leggen. U heeft gekozen voor de verklaring en belofte. Na voorlezing door mij van het wettelijk voorgeschreven formulier verzoek ik u mij na te spreken de woorden: 'Dat verklaar en belooft ik'.

'Ik verklaar dat ik, om tot burgerlid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en belooft dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik belooft dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgerlid van een commissie naar eer en geweten zal vervullen.

Dat verklaar en belooft ik.'

De heer **BAL**. Dat verklaar en belooft ik!

De **VOORZITTER**. Dan wil ik u graag feliciteren met een nieuwe rol. Veel succes en veel geluk ook met de nieuwe job. Dank u wel. Succes.

2. Vaststelling van de agenda van de raadsvergadering van 23 juni 2022

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar agendapunt 2, het vaststellen van de agenda van de raadsvergadering van vandaag, 23 juni van het jaar 2022. Ik zal de agenda met u doornemen en aan het einde zal ik u in de gelegenheid stellen aanvullende opmerkingen te maken over de agenda, mocht dat nodig zijn. Bij de punten die ik noem kunt u uiteraard zelf op dat moment opmerkingen maken bij dat onderdeel van de agenda. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Ja, even heel pragmatisch of procedureel. Je zet stukken op de agenda en dan hoort daar ook de inhoud, de lading van de stukken bij. Dat moet voldoende zijn om op de agenda te hebben. Ik mis de financiële stukken die eigenlijk al langer zijn toegezegd voor de bespreking van het coalitieakkoord. Ik heb de griffie gevraagd, want we krijgen dadelijk in de eerst termijn de beantwoording van de wethouders op de

motieadvisering. Dat kan voor een heleboel moties gewoon doorgaan volgens mij, maar niet voor moties waar een financiële consequentie aan verbonden is. Ik heb de griffie gevraagd in kaart te brengen welke moties een financiële component hebben en ik zou willen verzoeken om daar dan in de agenda van vandaag een soort scheiding te maken en de financiële moties pas op 5 of 7 juli te bespreken, op het moment dat daar wel die financiële onderleggers voor zijn.

De **VOORZITTER**. Ik heb de neiging te redeneren dat we dit gewoon moeten bespreken als we agendapunt 7.1 aan de orde hebben, en dat u dan als raad dit punt kunt bespreken. Maar wellicht wil de wethouder Financiën reeds nu daar een advies over geven?

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ja dat wil ik best doen. We begrijpen uw vraag over het inbouwen van het coalitieakkoord in P&C-producten. Dit agendapunt hebben wij geagendeerd voor het komende collegeoverleg. Er komt dan een brief naar de raad waarin we de uitleg geven hoe wij voorstellen dat te gaan doen. Dat staat pas dinsdag op de agenda van het college. De bedoeling is dat dan dinsdag aan het eind van de dag een raadsbrief eruit gaat.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Volgens mij sluit dat dan mooi aan om de financiële stukken, in ieder geval de advisering, dan door te schuiven naar 5 of 7 juli met de advisering vanuit het college. En dan gaan we nu volgens mij alleen in de eerste termijn de inhoudelijke beantwoording doen en alle financiële moties kunnen uitgesteld worden tot 5 of 7 juli.

De **VOORZITTER**. Nogmaals, ik heb nog altijd het gevoel dat dat bij agendapunt 7.1 aan de orde kan komen als dat zover is, want dan kan iedereen proberen te overzien wat de consequenties zijn, ook van het ordevoorstel. Dan kunt u dat ordevoorstel nog een keer daar doen. Maar het college kondigt aan dat er een brief in de maak is, die u volgende week dinsdag krijgt. Dan kan iedereen de tussenliggende tijd gebruiken om na te denken over de vraag of dit ordevoorstel wenselijk is. Het kan terugkomen bij agendapunt 7.1. Dan doen we het dan.

Er zijn drie verzoeken ontvangen voor een regulier debat, 'Voorgenomen bezuinigingen RET', ingediend door CDA, PvdA en GroenLinks, 'Olieboringen Rotterdam', door GroenLinks, CDA en DENK, 'Worden lhbtq+-mensen als paria's behandeld tijdens Pride March?' Ten aanzien van dit verzoek onder 8.3 heeft mevrouw Verkoelen vanmorgen aangegeven dit agendapunt vandaag in te trekken en het terug te laten komen als actualiteit volgende week. Mevrouw Verkoelen, ik check bij u of dat klopt. Dat is juist. Dan gaat het van de agenda af. Bij agendapunt 7.1 stel ik voor dat het college een korte toelichting geeft op de ingediende moties en dan zullen we ook het ordevoorstel van mevrouw Bokhove aan de orde hebben. Het debat vorige week na de termijn van de raad was op dit punt geschorst en daarbij kunt u natuurlijk interrumpen in uw spreektijd. Mocht er na de termijn dan toch nog behoefte zijn om een tweede termijn in te gelasten dan kan dat natuurlijk ook, om het debat verder mogelijk te maken. De besluitvorming over de moties is voorzien in het stemvenster aan het einde van de vergadering.

Er zijn geen verzoeken ingediend voor een tweeminutendebat en er is ook niet een motie vreemd aan de orde van de dag ontvangen. Zijn er nog opmerkingen te maken over de agenda? Niet?

Er is een spreker bij agendapunt 7.2, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Saftlevenhof Rotterdam. Mevrouw Masselink zal namens de wijkraad Dijkzigt-Oude Westen inspreken. Zij krijgt de gelegenheid om bij dat punt de raad vijf minuten toe te spreken.

Dan kom ik nu bij de spreektijd voor vandaag. Er is voorzien in een spreektijd van tweeënhalf uur. Die zullen we ook op de klok zetten. Ik check of dat uw instemming mag hebben. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Nou voorzitter, ik heb een tweetal bezwaren. Ten eerste is het weer een behoorlijke agenda, dus tweeënhalf uur vind ik rijkelijk kort. Maar het andere punt is, en dat vind ik eigenlijk veel vervelender, nu probeert u me vier jaar lang op te voeden om binnen mijn tijd te blijven, wat ik netjes gedaan heb vorige keer. Ik had 1 minuut 38 over voor de tweede termijn. Dan gaan we de agenda aftikken en gaan we zeggen: we stoppen met deze vergadering en we gaan de tweede termijn de volgende keer doen, en ik ben mijn 1 minuut 38 kwijt. Het is linksom of rechtsom, maar het stoort uitermate dat we dat nu op deze manier doen. Waar ik vorige keer mijn tweede termijn verwacht had te kunnen doen, dat nu moet doen in nieuwe tijd met weer een heel zware nieuwe agenda erbij. Daar zit dus wel mijn bezwaar van deze tijd. Ik heb een beetje het verhaal van ja, hoe we hier nu mee om moeten gaan.

De **VOORZITTER**. Nou, heel praktisch mevrouw Verkoelen. Het kost mij nooit moeite om u een minuutje te gunnen. Dat weet de raad ook.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Maar ik wil het niet gegund hebben voorzitter, ik heb er recht op.

De **VOORZITTER**. Jawel, ik ga erop reageren. Maar procedureel is uw stelling onjuist, want we hebben de vergadering vorige week gesloten. En als de vergadering gesloten is, dan vervallen eventuele resterende tijden. Dat was niet alleen bij u het geval, dat was bij Leefbaar Rotterdam het geval. De resterende tijd vervalt dan.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Dat ben ik helemaal met u eens. Maar dan gaan we nu de tweede termijn doen die we vorige week hadden moeten doen. Het gaat er mij gewoon om, dat was wat ik vorige week ook tegen u zei, hoe gaan we er dan mee om, gaan we die tijd dan meenemen naar volgende keer?

De **VOORZITTER**. Nee, als een vergadering gesloten wordt, dan weet u dat de spreektijd vervalt. Dan vangt de volgende raad aan met nieuwe verse tijd, maar ik zal u altijd in de gelegenheid stellen bij dit soort onderwerpen gewoon uw punt te kunnen maken. De raad weet van mij dat ik daar altijd ruimhartig in ben. Dus mocht dat aan de orde zijn dan zal ik u niet tegenwerpen dat u toch een punt moet kunnen maken bij die agendapunten. Dus daarin gaan we zo zacht mogelijk met elkaar om. Dus we zetten vandaag tweeënhalf uur op de klok.

Het stemvenster is aan het einde van de vergadering en indien nodig zullen wij kort schorsen zodat u ook onderling beraad kunt hebben over de stemmingen. De leden Rehim Zadeh en Bokhove hebben laten weten dat ze vandaag zullen pairen. Dat geldt ook voor mevrouw Van Wifferen en de heer Moti. Zij zullen vandaag ook pairen bij de stemmingen.

Ik verwacht de lunch zo omstreeks 12.45 uur, 13.00 uur. Dan is er een lunch beschikbaar. Vanwege beschikbare ruimte wordt die geserveerd op twee locaties en ik verzoek u dan ook op die locaties daar gebruik van te maken. Dat geldt ook voor onze ondersteunende medewerkers. Er is geen avondmaaltijd voorzien. De verwachting is dat wij mogelijk nog een beetje doorvergaderen na 18.00 uur, maar dat wij gewoon voor de dinerpauze naar huis zouden kunnen. Ik hoop dat dat lukt.

3. Vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 2 juni 2022

De **VOORZITTER**. Dan hebben we de vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 2 juni. Wenst iemand het woord te voeren naar aanleiding van deze notulen? Kunnen we die arresteren? Dat is het geval.

4. *Mededeling van ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2022 week 24*

De **VOORZITTER**. Mededeling van ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst van het jaar 2022, week 24. Kunt u zich vinden in de voorgestelde wijze van afdoening? Mijnheer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja voorzitter, bij de ingekomen stukken zitten heel veel ongevraagde adviezen van allerlei pas ingestelde wijkraden, onder andere over het hele proces rond de bewonersinitiatieven. Ik zou dat graag naar de commissie Bestuur willen hebben, omdat dat proces niet goed gaat en we daar wel iets mee moeten en dat niet zomaar voor kennisgeving kunnen aannemen.

De **VOORZITTER**. Vindt u het goed dat deze stukken doorgeleid worden naar de commissie Bestuur, om het daar eventueel te bespreken, al dan niet vergezeld van een advies van de zijde van het college? Akkoord? Dan geleiden we de stukken door naar de commissie Bestuur. Mijnheer Biljoen.

De heer **BILJOEN** (gl). Ja voorzitter, twee puntjes. Allereerst de collegebrief over het reglement van orde van het college. Dat is nummer 22bb004420. Daarin geeft u aan dat er een aantal wijzigingen zijn. U wilt het moderniseren. Maar voorzitter, waar u eigenlijk niets over schrijft, en wat mijns inziens eigenlijk toch wel een heel belangrijke wijziging is, is het vervallen van artikel 3, het hoofdstuk besluitvorming. Daar gaat het dus over het feit dat er een quorum moet zijn. Hoewel het een collegebesluit is, vraag ik me toch af wat de achterliggende reden is en waarom u dat heeft laten vervallen.

De **VOORZITTER**. Als u dat wilt bespreken moet u dat agenderen. Dat moet u in de commissie doen, of... Ja?

De heer **BILJOEN** (gl). Ja, dan zou ik dat graag willen agenderen.

De **VOORZITTER**. Dat moet u dan aan de commissie vragen om te agenderen.

De heer **BILJOEN** (gl). Vervolgens zou ik ook het afschrift van de brief van de Dorpsstraat Hoek van Holland, over het ongevraagd advies inzake de Noodstop V2 ook willen agenderen voor de tijdelijke commissie Fysiek.

De **VOORZITTER**. Prima. Dan vragen we aan de griffier om dat ook te doen. Heel goed.

5. *Bekrachtiging van de geheimhouding overeenkomstig artikel 25 van de Gemeentewet*

De **VOORZITTER**. Er zijn geen documenten aangedragen tot bekrachtiging in het kader van de geheimhouding.

6. **HAMERSTUKKEN**

De **VOORZITTER**. Dan zijn we nu aangekomen bij de hamerstukken. Wilt u meekijken?

6.1 *Het voorstel tot aanwijzing van de nestor*

De **VOORZITTER**. Onder 6.1, het voorstel tot aanwijzing van de nestor.

6.2 *Het voorstel tot verlenging van het contract met de accountant voor de gemeente Rotterdam voor de controlejaren 2023 en 2024*

De **VOORZITTER**. 6.2, het voorstel tot verlenging van het contract met de accountant voor de gemeente Rotterdam voor de controlejaren 2023 en 2024.

6.3 *Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Nicolaasschool'*

De **VOORZITTER**. 6.3, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Nicolaasschool'.

6.4 *Het voorstel tot vaststelling van de begrotingsprogramma's voor de raadsperiode 2022-2026*

De **VOORZITTER**. Het voorstel tot vaststelling van de begrotingsprogramma's voor de raadsperiode 2022-2026. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Tegen die laatste maakt 50PLUS bezwaar. Ik denk dat dat pas kan wanneer we met dit college met de financiën rond zijn. Dus 6.4.

De **VOORZITTER**. 6.4, u zegt niet: ik stem tegen. U zegt: wij maken er bezwaar tegen. Dat is niet helemaal hetzelfde.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Nou ja, wat voor mij het punt is, ik snap dat er begrotingsprogramma's moeten komen, maar ik denk dat we dat debat met het college eerst moeten voeren voordat we tot die begrotingsprogramma's komen, want daarin kan misschien een wijziging plaatsvinden. U legt het nu als een hamerstuk neer, dat we het zo gaan doen in 2022-2026. Ik kijk nog even naar het college, maar ik begrijp dat ze dinsdag nog gaan praten met z'n allen. Wie weet verandert er nog wel iets.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Wij stemmen tegen bij 6.4.

De **VOORZITTER**. 6.4 stemt u tegen. Dan zou ik toch de wethouder Financiën nog willen vragen om hier iets over te zeggen.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Nou, niet uit de losse pols, ik heb het natuurlijk een beetje voorbereid. Ik denk dat het punt dat gemaakt wordt door mevrouw Verkoelen niet helemaal juist is. Het is zo dat wij besproken hebben, ook in de COR en ook in de commissies, dat er wordt omgegaan van de huidige systematiek van dertien programma's en 75 Rotterdamse taakvelden naar achttien programma's en 48 BBV-taakvelden. Ik heb het hier staan, dus ik moet af en toe kijken. Dat is eigenlijk niets anders dan dat je, zeg maar een ander schepnet door je datamodel gaat halen. Dus je gaat het anders clusteren. Dat staat helemaal los van wat wij hebben afgesproken in het coalitieakkoord. Het gaat meer over hoe je gaat rapporteren. Over die overgang zijn afspraken gemaakt en die staan ook in de brief, dat u wordt betrokken bij de conversietabel, dat je het van-naar kan zien. Neemt u van mij aan, maar dat hoeft niet hoor, dat het echt helemaal losstaat van het coalitieakkoord. Het

coalitieakkoord was alleen oorspronkelijk vertaald naar 75 Rotterdamse taakvelden. Daarvan hebben we gezegd dat het te wollig is. We willen meer compacte informatie hebben en ook compacte informatie over het uitgevoerde beleid. Daarom is de keuze gemaakt om over te gaan naar achttien programma's waar op gerapporteerd gaat worden. Het verandert dus niets aan het coalitieakkoord.

De **VOORZITTER**. Helder. Mevrouw Verkoelen, moet ik u stem hiertegen noteren?

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Dan mag u tegen noteren, want ik ben er erg tegen dat we weer een nieuwe systematiek krijgen, want ondanks een conversietabel, dat ik vind allemaal leuk, maar ik vind het nu al soms moeilijk om te volgen.

De **VOORZITTER**. Dan noteer ik dat agendapunt 6.4, het voorstel tot vaststelling van de begrotingsprogramma's voor de raadsperiode 2022-2026, met de stemmen van Partij voor de Dieren en 50PLUS tegen, alsnog is gehamerd.

6.5 *Het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023, de ontwerpmeerjarenbegroting 2024 en het ontwerp Uitgifte Strategie Kader 2022 van de Grondbank RZG Zuidplas*

De **VOORZITTER**. 6.5, het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023, de ontwerpmeerjarenbegroting 2024 en het ontwerp Uitgifte Strategie Kader 2022 van de Grondbank RZG Zuidplas, dat kan ook gehamerd worden.

6.6 *Het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van de gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond*

De **VOORZITTER**. Het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van de gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond. Hameren, akkoord.

6.7 *Het voorstel tot wijziging van de Algemene legesverordening 2022*

De **VOORZITTER**. Het voorstel tot wijziging van de Algemene legesverordening. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Daar stemmen wij tegen, niet omdat wij iets tegen de horecasector hebben, maar wij willen geen uitzonderingspositie alleen voor de horeca, want andere sectoren zijn ook keihard getroffen door corona, dus vandaar dat wij tegen stemmen.

De **VOORZITTER**. Oké. Ja?

Mevrouw **VLASBLOM** (bij 1). Ook wij stemmen tegen.

De **VOORZITTER**. Met de stemmen van BIJ1 en de PvdD tegen is 6.7 gehamerd.

6.8 *Het voorstel tot goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening 2021 van de Stichting Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR), alsmede om kennis te nemen van de eerste voortgangsrapportage 2022*

De **VOORZITTER**. 6.8, het voorstel tot goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening 2021 van de Stichting Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR), alsmede om kennis te nemen van de eerste voortgangsrapportage 2022. Akkoord.

7. ONDERWERPEN MET EEN REGULIER DEBAT

7.1 Afronding van het debat naar aanleiding van het coalitieakkoord 'Eén stad'

De **VOORZITTER**. Dan zijn we nu aangekomen bij het eerste inhoudelijke punt voor vandaag, afronding van het debat naar aanleiding van het coalitieakkoord. We beginnen met in de eerste termijn de reactie van de zijde van het college. Dan is de mogelijkheid om vanuit de raad hier een bijdrage te leveren aan het debat, waarbij het ordevoorstel van mevrouw Bokhove nog weer terugkomt. Een ordevoorstel is in principe bedoeld voor de raad. Mevrouw Bokhove stelde vanochtend voor om het financiële deel, dus de advisering over het financiële deel van het coalitieakkoord los te knippen van de andere politieke beschouwingen zoals we die vorige week gehad hebben. Wil iemand van de zijde van de raad daar nog iets over zeggen? Want normaal gesproken zou ik een ordevoorstel in stemming brengen. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja voorzitter, op dit punt zou ik eigenlijk nog een aanvulling willen doen. Ik begrijp het volledig en ben het er ook echt mee eens. Maar nu zijn we eigenlijk al een weekje achter de schermen aan het debatteren überhaupt over de afronding van het hele coalitieakkoord en de financiën daaromtrent. Misschien is het wel handig dat we daar ook even tijd voor inruimen met elkaar, van: hoe gaan we nu met elkaar verder? Dat is ook al in het presidium aan de orde geweest. Het zou 50PLUS in ieder geval een lief ding waard zijn als we 5 en 7 juli in ieder geval een voorjaarsbrief krijgen. Want ergens zullen we toch ook met elkaar de financiën moeten afronden? We gaan nu wel over het coalitieakkoord, en dan loopt het daarna weg, en dan wordt het dadelijk september, komen we elkaar weer tegen, en hoe gaan we dan verder?

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Voorzitter, ik zou het gewoon vandaag willen afronden. Dat betekent dat ik de lijn volg zoals de wethouder hem voorstelt, dus dat er 5, 7 juli in ieder geval een collegebrief is die ook in de commissie is besproken en dan gaan we via de tienmaandsbegroting gewoon verder met de verdere uitwerking van het coalitieakkoord en de wensen van de raad.

De **VOORZITTER**. Ik breng het voorstel in stemming. Kan de techniek mij helpen? Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dank u wel voorzitter. Het voorstel is mij niet geheel duidelijk, dus misschien moeten we even zorgen dat er een helder voorstel komt. We hebben volgens mij met elkaar geconstateerd dat de financiële paragraaf, de financiële toelichting, ondanks toezeggingen ontbreekt. De onepagers ontbreken. Er is ook een deel besluitvorming gebaseerd die nog niet langs de raad is gegaan. Daar zie ik allemaal graag de voorstellen van de wethouder Financiën van tegemoet. Dat betekent dat we volgens mij alle moties die een financiële consequentie hebben vandaag niet in stemming kunnen brengen. We kunnen wel het debat afronden op alle inhoudelijke voorstellen die de raad heeft gedaan. Dus als we het zo opknippen dan kan ik akkoord gaan met de eerste termijn van het college op de inhoud van de moties. Dan kunnen we de financiële consequenties...

De **VOORZITTER**. Maar mevrouw Bokhove, uw voorstel is voor mij klip-en-klaar helder. Dus het tekstvoorstel dat ik nu ter stemming zou voorleggen is: Stemming over het financiële deel van het coalitieakkoord niet vandaag. Dat is eigenlijk wat u zegt, kort en krachtig, dus die tekst wil ik graag op het scherm hebben. Dan kan daarvoor gestemd worden. De rest is politiek. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja, voorzitter dat coalitieakkoord wil ik vandaag echt wel afronden want daar hebben we al lang genoeg over gepraat. Waaraan we wel behoefte hebben is een kaderbrief. Ik verwacht wel dat we die 7 juli gaan bespreken. Dus ik doe echt een oproep aan het college om snel met een kaderbrief te komen. Daar kunnen we het over de financiële consequenties hebben. Aan het bespreken van het coalitieakkoord hebben we eigenlijk al te veel woorden besteed.

De **VOORZITTER**. Mag ik nu de tekst op het scherm zien? Niet stemmen over de financiële moties vandaag. Dat is het ordevoorstel en daar gaan we over stemmen. Mag ik u verzoeken te gaan stemmen? Ik mis volgens mij één stem als ik me niet vergis. Met 24 stemmen tegen is dit voorstel verworpen. Dan beginnen we nu aan de beraadslagingen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, ik heb nog een puntje van orde. Ik heb twee moties die ik in de eerste termijn heb ingediend aangepast en die wil ik alsnog aangepast indienen. Ze zijn kortgesloten met de wethouders.

De **VOORZITTER**. Dat kan zo in uw eigen termijn als u dat wilt.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Maar als dat nu een bespreking is, dan is het wel handig als ze de juiste moties hebben.

De **VOORZITTER**. Ja, komt u maar. Staat het oude nummer er ook op mevrouw Verkoelen, weten we dat? Dan gaan we kijken welke nummers het zijn. We gaan ze ronddelen en voorzien van een nieuw nummer.

Mevrouw Verkoelen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 23A. Rotterdam heeft toch ook daklozenbeleid nodig?

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 16 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 2022-2026 'Eén stad';

constaterende dat:

- het college helemaal in het onderdeel 'Wonen' helemaal niets zegt over daklozen;

overwegende dat:

- er steeds meer daklozen in Rotterdam onderdak proberen te krijgen;
- zonder de Pauluskerk er een drama in onze straten van Rotterdam zou plaatsvinden;

verzoekt het college als ondersteuning en inspiratie van het onderdeel kansengelijkheid, wonen en zorg:

- met een plan van aanpak te komen over de daklozenproblematiek;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

Motie 42A. Inzet duurzaamheidstransitiebudget!

"De gemeenteraad van Rotterdam in vergadering bijeen op 16 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 2022-2026 'Eén stad';

constaterende dat:

- het college een Duurzaamheidstransitiebudget gaat vormen waarin het rijk € 80 miljoen en Rotterdam € 20 miljoen gaat investeren;
- het fonds ingezet gaat worden voor de vergroening van de leefomgeving, duurzame opwekking en opslag van zonne- en windenergie, waterstofproductie, de transitie naar een circulaire economie en het reduceren van energieverbruik gaat realiseren;

overwegende dat:

- er ook een revolverend Energietransatiefonds van € 71 miljoen ingesteld is in de afgelopen beleidsperiode;
- dit fonds ook inzet op alle aspecten waar het nieuwe duurzaamheidstransitiebudget op inzet;

verzoekt het college als ondersteuning en inspiratie van het onderdeel Energietransitie:

- een plan van aanpak te maken hoe het duurzaamheidstransitiebudget ingezet gaat worden;
- dit plan van aanpak binnen zes maanden aan de raad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Van de zijde van het college in de eerste termijn zal de locoburgemeester waar mogelijk over het debat iets generieks zeggen. Dan zijn de moties die op zijn terrein liggen aan de orde. Daarna ga ik naar de wethouder Financiën als tweede spreker. Wethouder Simons.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Excuses, ik was nog even met wat anders bezig. Reacties op de moties, we gaan het rijtje af. Motie 1 en 2, die zijn niet gericht aan het college maar aan de raad, dus het is ook aan de raad om daar een oordeel over te geven. Dan heb ik motie 52, 'Transformeren van winkel- en kantoorpanden naar woningen'. Die moeten we ontraden, want dat is gewoon staand beleid. Dan heb ik de motie, 'Tijd voor targets'. Dat is eigenlijk een ondersteuning om de bevindingen van de Rekenkamer... Ik heb nog geen nummer daarvoor. Is die al ingediend?

De heer **ROSKAM** (lr). Die moet volgens mij nog ingediend worden.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Dan ben ik ietwat te voortvarend.

De **VOORZITTER**. Dan komt dat in de tweede termijn aan de orde.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). De motie van Volt is ook nog niet ingediend denk ik.

De **VOORZITTER**. Dan komt dat in de tweede termijn.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Dit waren mijn moties en twee moties die ik alvast heb aangekondigd.

De **VOORZITTER**. Oké. Dan gaan we naar de wethouder Financiën.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ja, dank u voorzitter. Ik heb ook een aantal moties en die wel zijn ingediend. De moties die nog niet ingediend gaan worden, zijn financiën, dus dat wordt a hell of a job, denk ik. Motie 12 gaat over de toename van het aantal oudere werknemers in de gemeentelijke organisatie. Het advies daarvan is dat we die gaan ontraden. Zoals ook opgenomen in het coalitieakkoord spant de organisatie zich in om het personeelsbestand een afspiegeling van de brede samenleving te laten zijn, daarmee ook qua leeftijd. Daarnaast werft de gemeente Rotterdam inclusief. Hierbij kijken we niet alleen naar leeftijd maar vooral ook naar kwaliteit en geschiktheid voor de functie. Het advies is dus ontraden. Motie 27, de onmogelijkheid van unsolicited proposals, moeite met Engels. Met de motie wordt gevraagd om alle unsolicited proposals te toetsen aan het Didam-arrest en daarover aan de raad te rapporteren alvorens ermee in te stemmen. Er wordt in de motie eigenlijk alleen gekeken naar vastgoed, maar het Didam-arrest ziet toe op vastgoed en gronden. Ik geef mijn antwoord even om te komen tot ontraden, overbodig, maar even de onderbouwing daarvan. Voor een beperkt aantal gemeentelijke panden, dus dan praat je over de pandencomponent van het Didam-arrest, heeft de gemeenteraad via de kadernota vastgoed de mogelijkheid geboden om deze open te stellen voor unsolicited proposals. Deze lijst met panden is gepubliceerd. Dat was een kleine lijst, waarmee aan de voorwaarden van het Didam-arrest is voldaan en is de motie voor wat betreft gemeentelijke panden overbodig. Dat wordt niet echt gevraagd. Voor wat betreft de gronduitgifte is de organisatie momenteel aan het onderzoeken op welke wijze de unsolicited proposals voor gronduitgifte kan faciliteren en zich gelijktijdig aan het Didam-arrest kan houden. Later dit jaar zal het college de raad informeren over de mogelijkheden dan wel onmogelijkheden die het ziet om unsolicited proposals voor gronduitgifte te faciliteren binnen de kaders van de Hoge Raad en het Didam-arrest. Dat is dus de argumentatie. Motie 58, '1 stad 4 global goals', de STG's. Het is een sympathieke motie, maar hij is overbodig. Wat er in de motie gevraagd wordt is al in uitvoering. In de P&C-cyclus begroot en rekening, wordt al een paragraaf STG's opgenomen, als dwarsdoorsnede van informatie die in de begrotingsprogramma's wordt opgenomen. En daar waar STG's in beleid zijn vertaald kan dat in het desbetreffende begrotingsprogramma worden opgenomen. Als wij als college de targets gaan formuleren zullen we zeker ook kijken in hoeverre en in welke mate die kunnen worden aangesloten op een van de zeventien STG-doelstellingen. Dus sympathiek, maar overbodig.

De **VOORZITTER**. Vanzelfsprekend mijnheer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Dank u wel en ook dank dat u hem sympathiek vindt, maar kennelijk overbodig. Terwijl de vorige wethouder heeft gezegd: leg bij het nieuwe college neer wat zij willen. Ambtelijk worden er al dingen voorbereid, maar leg bij het nieuwe college neer of dit ook het beleid zal gaan worden. Dat hebben we bij dezen gedaan, dus overbodig lijkt me dan een beetje een vreemde reactie. Ik denk dat hij dus heel relevant is op grond van wat de vorige wethouder ons heeft verzocht.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Hij blijft voor mij overbodig. Wij nemen hem mee, ook bij het vertalen van college targets. Daar kunt u ons aan houden. Maar voor wat er nu op tafel ligt, adviseer ik overbodig.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Dat waren ze wat mij betreft.

De **VOORZITTER**. Dan ga ik naar wethouder Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd) (wethouder). Dank u wel voorzitter. Ik heb vijf moties van de zeer geachte afgevaardigde mevrouw Verkoelen. Eerst nummer 14, 'Een leven lang leren stopt niet bij 25'. Daar ben ik het hartgrondig mee eens en daarom hebben we ook al het een en ander op zijn plek om ervoor te zorgen dat dat ook daadwerkelijk niet zo is. We hebben het Rotterdams Scholingsfonds. Daar is geen leeftijdsgrens aan verbonden. We hebben de leerwerkakkoorden. Daar is ook geen leeftijdsgrens verbonden aan deelname. Daarnaast is er sinds begin dit jaar de fantastische Stapregeling van de rijksoverheid, waar ook geen leeftijdsgrens aan verbonden is. Er is dus al behoorlijk wat waar ook de ouderen aanspraak op kunnen maken om zich te ontwikkelen en onder andere ook hun digitale vaardigheden te ontwikkelen als ze dat zouden willen. Daarnaast komt natuurlijk ook wethouder Achbar nog met een plan specifiek over digitale inclusie van alle Rotterdammers. Dus wij vinden eigenlijk dat we dat waar mevrouw Verkoelen toe oproept, al op een heel goede manier doen en daarom moet ik hem dan ontraden. Dan motie 20, de magere ambitie, zoals mevrouw Verkoelen het noemt, om 4000 mensen uit de bijstand te helpen. Wij vinden die ambitie allerm minst mager. Dat gaat om 4000 levens van Rotterdammers, die we ingrijpend gaan helpen verbeteren. Maar daarnaast doen we meer. Wat we natuurlijk willen, is dat mensen uit de bijstand uitstromen naar werk, maar we willen ook dat we met name binnen het bestand, een heel grote ontwikkeling teweeg gaan brengen, omdat we ook binnen dat bestand ruimte zien om mensen te helpen om actiever te worden en op die manier meer voldoening en plezier uit hun leven te halen. Daar gaat dus ook heel veel van de inzet op gericht zijn de komende jaren, dus we vinden dat we daar allerm minst een ambitie hebben die te weinig ambitieus is. Daarom ontraad ik die. Dan motie 21 rond de inzet van sociaal rechercheurs. Mevrouw Verkoelen zegt: besteed nu niet € 1,4 miljoen aan extra sociaal rechercheurs. Dat gaan we ook niet doen. U leest in de financiële bijlage samengevat: meer sociaal rechercheurs. Alleen, waar die post voor is, is eigenlijk de hele bovenste bullet op pagina 24 van het coalitieakkoord. Wat u daar leest, is dat we inderdaad een aantal sociaal rechercheurs extra willen aannemen zodat we het aantal onderzoekswaardige meldingen dat we krijgen waar ook daadwerkelijk onderzoek op wordt gedaan, kunnen verhogen van 75 naar 95%. Maar er gaat bijna € 1 miljoen van die € 1,4 miljoen naar het meer mensgericht maken van de heronderzoeken. Want wat we daar willen doen, en dat is in lijn met wat door het vorige college is ingezet, is zorgen dat dat een gesprek is met meer wederzijds plezier, omdat we daar mensen willen helpen om te kijken: hoe is uw situatie nu, klopt alles nog, maar ook: is er andere hulpverlening waar u misschien nog niet de weg naar heeft gevonden en kunnen we u daarbij helpen? Krijgt u alle toeslagen waarop u recht hebt? Allemaal dat soort dingen. Dus dat zijn gesprekken en die kosten dan ook wat meer tijd, dus die leveren daardoor uiteindelijk iets minder op. Dus daar zit dat in. Dan hebben we het Rotterdams Arbeidsmarktperspectieffonds, RAP010, motie 22 van mevrouw Verkoelen. Binnen drie maanden met een voorstel komen is te snel en wel omdat dit echt een heel ambitieus programma gaat worden. We willen hiermee 6000 mensen überhaupt aan werk of aan nieuw werk helpen. Dat gaat heel veel vragen van ons maar ook van de partners, want we doen dit samen met het bedrijfsleven en het onderwijsveld, zoals mevrouw Verkoelen weet. We hebben volgende week, en daar is de hele raad overigens ook voor uitgenodigd, een leerwerkakkoordenconferentie in het Maasgebouw bij De Kuip. U bent daar allen van harte welkom om uw ideeën ook met ons te delen. Wat we daar willen doen is hoe we die schaa sprong kunnen gaan maken met elkaar. Dat gaat om dat echt goed te doen en dat willen we. Dat verdienen Rotterdammers. Het gaat gewoon iets meer tijd kosten dan die drie

maanden. Maar mevrouw Verkoelen kan erop rekenen dat we wel voor het eind van het jaar inzicht geven in hoe we denken dat het dan wel kan.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Hangt wat u betreft de motie dus op de tijd? Want als u zegt, eind van het jaar, heb ik er geen enkele moeite mee om te zeggen: aan het eind van het jaar. Het gaat er mij in principe gewoon om dat ik graag een plan van aanpak zie en dat benoemt u in uw coalitieakkoord niet hard. Dus als u een toezegging doet, ben ik ook tevreden.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **VERSNEL** (vvd) (wethouder). Ja, dank u. Dat plan van aanpak krijgt u sowieso, en sterker nog, ik wil ook heel graag dat u de kans heeft om daar ook substantieel input in te leveren, zowel volgende week maar ook nog in een bespreking in de commissie hoop ik in het najaar.

De **VOORZITTER**. Houdt u dan de motie nog aan?

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Dan kan wat mij betreft die motie ingetrokken worden. Want dat is een toezegging, dus dan ben ik tevreden.

De **VOORZITTER**. Motie 22 wordt ingetrokken. U kunt verdergaan.

De heer **VERSNEL** (vvd) (wethouder). Dank, dan ten slotte motie 33, 'Zet NPRZ in de wacht'. Die roept eigenlijk op om het besluit om het NPRZ voort te zetten uit te stellen. Daar zijn we echt op tegen. Het is juist heel erg belangrijk dat we als stad Rotterdam, als gemeente, laten zien dat ons er alles aan gelegen is om dat programma door te zetten en steeds verder te verbeteren. Daarbij speelt dat als Rotterdam daar twijfel over gaat laten bestaan, dat dan ook andere partners misschien zullen gaan twijfelen aan hun inzet in een fase waarin we dat juist niet kunnen hebben. Dus die midterm review komt en die komt dan natuurlijk ook naar de raad. We kunnen dan in het najaar er met elkaar inhoudelijk over van gedachten wisselen, wat er precies anders of beter zou moeten in het nieuwe uitvoeringsprogramma. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank. Wethouder Karremans.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Een hele rij moties waar ik zo snel mogelijk doorheen ga. Te beginnen met motie 3, 'We roepen de biodiversiteitscrisis uit', van de Partij voor de Dieren. Die ga ik ontraden, want dat vraagt om een biodiversiteitsherstelplan. U heeft het coalitieakkoord allemaal kunnen lezen. Daarin staat minder plannen meer uitvoering, dus dat gaan we ook precies doen. Dus om die reden ga ik die ontraden. Het zit overigens ook al in onze vergroeningsambitie. Dan motie 8 van 50PLUS, 'Een sanitaire stop voor ouderen is een moeten'. Die ga ik ook ontraden. Die is in feite overbodig. Volgens mij is Rotterdam ook al meer dan eens uitgeroepen tot zeikstad nummer 1 van Nederland. Dus wat dat betreft zijn de ambities en de resultaten helemaal in orde. Motie 35, 'De consequenties van een autoluwe binnenstad'.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja, daar wil ik de wethouder toch een beetje terechtwijzen op het feit dat we twee jaar corona hebben gehad en dat er na corona echt een andere

leefomgeving is. Dan moet de wethouder wat vaker gaan wandelen door de stad en dat moet hij dan maar met mij doen of met andere ouderen en dan zal hij ervaren dat het echt serieus na corona gewoon een slag minder is geworden en een behoorlijke slag minder. En niet alleen wat wij zelf doen, maar ook al onze afspraken met winkels, met cafés, het is gewoon voorbij. Er is gewoon geen mogelijkheid meer tot sanitaire stops. En dat is een punt.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Nee voorzitter, dat is zeker een punt. Daar heeft mevrouw Verkoelen absoluut een punt. Maar wij voldoen bijvoorbeeld ook al in het centrumgebied aan de 500meternorm die de Maag Lever Darm Stichting heeft gesteld. Dus daar voldoen we gewoon aan. En ik wil natuurlijk met alle liefde altijd met mevrouw Verkoelen gaan wandelen, maar dat is om een andere reden. Dan motie 35 voorzitter, 'De consequenties van een autoluwe binnenstad' vraagt in feite te komen met een stadsbreed vervoerplan. Die gaan we ontraden want we gaan komen met een voor alle doelgroepen, want daar werden alle doelgroepen genoemd, maar we trekken dat wat breder en we komen met een compleet verkeerscirculatieplan.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden nog over het overige?

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, het valt me wel een beetje op dat er een beetje ideeënarmoede is. Als je een motie gaat afdoen met minder plannen meer doen, en je licht vervolgens niet toe wat je dan gaat doen. Zo kun je de komende vier jaar elke motie wel de prullenbak in gooien. Ik vind dat niet echt van een open houding getuigen. Ik vind het ook echt totale armoede qua ideeën. Dus ik heb het verzoek aan de heer Karremans of hij kan toelichten wat hij dan precies gaat doen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Dat was mijn laatste zin bij de toelichting van de motie. Dat zit gewoon in ons vergroeningsplan, daar nemen we biodiversiteit ook in mee. Dat staat ook in het coalitieakkoord. We willen groen meer verbinden met elkaar, dat is goed voor de biodiversiteit. Dan hebben we het over 40 hectare bijenlandschap dat we gaan toevoegen. Dat zit er allemaal in en dat nemen we daarin mee. Dus dat zult u daarin kunnen terugvinden. Dan motie 36, 'Voor wie blijven de experimenten bestaan', ook van 50PLUS, verzoekt de experimenten te stoppen. Nou, wij hebben in het coalitieakkoord andere keuzes gemaakt. Motie 37, 'Een kaalslag in het Rotterdamse OV dreigt', die pak ik even samen met motie 38. We hebben daar vanmiddag ook een debat over, maar die motie is bij het debat over het coalitieakkoord ingediend, dus die zal ik ook hier behandelen. Motie 37 zal ik ontraden omdat ik natuurlijk niet kan garanderen dat we het OV op peil houden. Maar daar kom ik zo nog wel over te spreken. Maar motie 38, om te allen tijde te streven naar het waarborgen van de fijnmazigheid van het openbaar vervoer en het openbaar vervoer betaalbaar te houden voor iedereen, die ga ik omarmen met uw toestemming, omdat, als ik hem mag interpreteren als streven naar die betaalbaarheid, dan is dat natuurlijk ook gewoon een doel dat we hebben als gemeente. Dus met die interpretatie kan ik die omarmen. Dan motie 36. Die heb ik al gehad. Sorry, ik moet naar het volgende stapeltje. Het is even weer inkomen. 'Beleid maken voor deelvervoer', motie 39 van 50PLUS ga ik ook ontraden. Dat is work in progress, dat zijn we al aan het doen, zo'n aanpak maken, dus dat komt er ook aan. Die is dus overbodig. 'Korting voor gastparkeren' van 50PLUS, om het gastparkeren met 20% te verlagen, dat kost € 2 miljoen structureel en daar hebben we geen dekking voor, dus die ga ik ook ontraden. 'Bij nieuwbouw fietsgebruik stimuleren', motie 41, het dictum luidt: bij ieder nieuw te bouwen huis overdekte parkeerruimte voor de fietsers te realiseren. Dat is al

geregeld in het Bouwbesluit. Dat is een landelijk besluit en daar kan op gemeentelijk niveau niet van worden afgeweken. Maar dat zit daar dus ook al in geregeld, als een huis groter is dan 50 m², moet daar een overdekte fietsenstalling of een schuur, berging of iets dergelijks worden gerealiseerd. Dan motie 9.1, 'Klimaat en biodiversiteit hand in hand' van de Partij voor de Dieren, biodiversiteit toe te voegen en om bij de wethouder die verantwoordelijk is voor klimaatbeleid, die portefeuille daar neer te leggen. Nou, die zit bij mij, en ik ben er blij mee, dus ik wil hem graag houden en ermee aan de slag. Ik denk dat het ook logisch is om het juist bij buitenruimte te doen, dus die ga ik ontraden. De motie 'Rotterdam wil een wethouder dierenrechten en dierenwelzijn'. Die heeft u, dat ben ik namelijk. De motie roept echter op om dit in de functieaanduiding toe te voegen, maar die ga ik ontraden want dat valt onder buitenruimte zoals u ook heeft kunnen lezen in het coalitieakkoord. Tot slot de motie van Volt, 'Netto vergroening van de buitenruimte'. Ik moet zeggen, een goede motie, ik ga die ook omarmen. Die roept namelijk op om te streven aan het einde van de collegeperiode naar 20 hectare netto groen. Het staat er ook, als de gemeenteraad mij op die manier oproept om daarnaar te streven. Ik ben het volledig eens met het doel. We gaan er zoveel mogelijk werk van maken en mee aan de slag. Dus met die toelichting kan ik hem omarmen. Hij is nog niet ingediend. Maar ja, regeren is vooruitzien mijnheer Moti.

De **VOORZITTER**. Hij komt er blijkbaar aan. Helder. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja, nu ging de wethouder er heel snel overheen. Die kaalslag in het Rotterdamse OV is inderdaad erg gerelateerd aan het debat dat vanmiddag ook aangevraagd is, want daar wees ik al op in mijn motie. U komt daar vanmiddag op terug? Gaan we dat daar behandelen? Oké. Nu begrijp ik dat de wethouder alle moties heeft gedaan met betrekking tot mobiliteit, maar niet met betrekking tot veiligheid?

De **VOORZITTER**. Ik doe iets met veiligheid namelijk, dus ik kom straks nog aan bod.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). U komt over de mosquito's terug. O, daar gaat u over. Zo zie je maar. Volgens mij is dat, dat had ik even niet door.

De **VOORZITTER**. Ja, dat komt straks. Misschien dat u nog een vraag heeft. Mijnheer Oostdijk gaat staan.

De heer **OOSTDIJK** (fvd). Dank u voorzitter. Met het risico dat ik voor mijn beurt spreek, maar ik heb in de eerste termijn een vraag gesteld aan het college zonder daarbij een motie in te dienen en ik denk dat deze bij mijnheer Karremans thuishoort, waarbij ik vraag om de tarieven voor parkeervergunningen te reduceren. Ik moet dadelijk weten of ik de motie moet indienen of niet, of dat de wethouder zegt: dat is prima, goed idee, dat gaan we doen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Het antwoord is nee, dus dan zou ik u adviseren om een motie in te dienen als u daar werk van wilt maken.

De **VOORZITTER**. Dan weet u dat. Wethouder Struijvenberg.

De heer **STRIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dank u voorzitter. Ik begin met motie 23A, een van de gewijzigde moties van 50PLUS, om met een plan van aanpak te komen voor de daklozenproblematiek. Dat lijkt me uitstekend voorzitter, om met zo'n actieplan te komen ter bespreking met uw commissie en uw gemeenteraad, waarin wij ambities en maatregelen voor deze periode zullen bespreken. Dus motie 23A, ondersteuning. Dan motie 45, die zegt:

ga nu eens eerst goed inventariseren waar mensen met verschillende achtergronden nu behoefte aan hebben. Ja, dat is eigenlijk precies wat we gaan doen en dat is eerlijk gezegd ook de geest die het coalitieakkoord wil uitademen. Er zijn een paar voorbeelden bij genoemd die ook nog in de motie terugkomen. Dat zijn goede voorbeelden, dat is prima, maar het zijn voorbeelden. Het is niet dat we zeggen: dat gaan we dus sowieso nu doen voor iedereen. Nee, dat gaan we dus juist inventariseren, helemaal volgens de geest van het coalitieakkoord voorzitter. Daarom zou ik motie 45 ontraden. Motie 47, 'Zet in op nieuwe en andere vormen van zorgondersteuning'. Ga kijken naar goede pilots van buiten Rotterdam, maar dat doen we juist. En ook in het verleden hebben we dat gedaan als gemeente. Denk aan Housing first, thuisplusflats, of denk aan valpreventie bijvoorbeeld. Dus het is going concern dat je altijd wil kijken naar goede voorbeelden van buiten onze stad voorzitter. Niet onbelangrijk om te doen, maar wel een overbodige motie, en daarom ontraad ik motie 47. Dat geldt eigenlijk ook voor motie 48. Want de inzet op preventie en een gezonde leefstijl, dat is nu juist ook onderdeel van bijvoorbeeld Gezond010, maar er zitten ook aspecten in die dan weer terugkomen in het sportbeleid bijvoorbeeld of in de welzijnsopdracht liggen zaken besloten. Dus het belang van preventie en een gezonde leefstijl is helder, maar dat zit in het beleid en daar hebben we deze motie dus niet voor nodig. Motie 48 zou ik u ontraden. Over motie 49 zou ik iets algemeners over willen zeggen. Er is een pilot gedaan die volgens mevrouw Verkoelen jammerlijk mislukt is. Daar kun je ook nog een debat over voeren. Dat hoef ik vandaag niet te doen, denk ik. Maar meer in zijn algemeenheid zou ik uw raad wel iets willen meegeven om het even om welke portefeuille, welk onderwerp of welke fractie het gaat. Als je vindt dat je moet experimenteren, als je vindt dat je moet kijken wat zou er wel en niet goed werken en je hebt niet altijd het wiel al uitgevonden en er is ook niet altijd al een best practice vanuit een andere stad beschikbaar. Maar je moet soms weleens wat uitvinden en kijken wat werkt. Dan ga je het proberen en kom je erachter dat het heel goed werkt, dan ga je ermee door. Als het helemaal niet werkt, dan stop je ermee. Of sommige aspecten werkten wel, dan moeten we het nog een beetje aanpassen. Maar dan denken we dat dat ons veel gaat bieden voor de toekomst. Daar kan iets tussen zitten waarvan een raadslid, een fractie zegt: dat is volgens ons niet gelukt. Dat kan. Maar dat hoort erbij als je vindt dat je moet experimenteren. Want als je van tevoren al weet wat wel en niet lukt, dan noem je het geen experiment, dan noem je het: uitrollen over de stad. Dus het moet me van het hart dat als hier een experiment is gedaan, dat naar het gevoel van de fractie van 50PLUS niet gelukt is, dat mag en dat mag ook gezegd worden. Maar om dan te zeggen: dat is jammerlijk mislukt, wat verschrikkelijk. Dat hoort erbij als je experimenteert, overigens zonder dat ik onderschrijf dat het is mislukt, want dat is het debat dat ik hier niet zou moeten willen voeren vandaag. Overigens, en dan kom ik tot de kern, dit is een algemene mededeling die ik u graag meegeef, binnen het Rotterdamse Zorgakkoord willen we juist een pilot starten om die indicatie door de zorgaanbieders te laten doen. Geef mij de kans om dat eens uit te werken. Geef mij de kans om eens te laten zien hoe ik denk dat het wel kan en niet in de valkuil te trappen die mevrouw Verkoelen beschrijft. Dat je zegt: dan gaat de slager zijn eigen vlees keuren, hoe moet dat dan precies werken? Geef mij de kans om die opdracht op te pakken vanuit het coalitieakkoord. Ik ga dat graag doen en over de uitwerking ervan zouden we met elkaar het debat kunnen aangaan. Daarom zou ik motie 49 om deze redenen willen ontraden voorzitter. Motie 50 zegt: behoud de goede aspecten van het Masterplan Ouder en wijzer, maar er staat niet bij dat de goede aspecten volgens de indiener van de motie waren. Maar wie zal ertegen zijn om te zeggen: de goede aspecten behoud je. Maar wat vind je dan wel goed en wat niet, dus dat mis ik dan een beetje in de motie eerlijk gezegd. Maar laat ik het anders zeggen, in het coalitieakkoord staat dat wij ons de komende jaren willen richten op wonen, op zorg, sociale inclusie, eenzaamheid, veiligheid, noem het allemaal maar op. Daar hebben we zelfs ook nog budget voor in het coalitieakkoord. Nu gaan we vandaag de financiële moties niet doen, ook niet de andere kant op I suppose. Niet geld uitgeven maar ook weer niet eraf halen, dat doen we allemaal nog. Maar zo staat hij wel in het

coalitieakkoord, dus ik denk dat mevrouw Verkoelen zich daar misschien wel door bediend zou kunnen voelen. In ieder geval moet ik om die reden motie 50 ontraden.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja, 50PLUS heeft een advies aan deze nieuwe wethouder: kijkt u eens naar de 81 moties die er liggen op dit rapport. Dan kunt u daarmee uit de voeten en dan zult u zien dat we heel wat aangeboden hebben aan goede aspecten en initiatieven.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Akkoord voorzitter, ik neem dat graag tot me. Die heb ik alle 81 nog niet tot me genomen inderdaad, maar ik moet zeggen, dat dat helaas dan niet het advies verandert. Het spijt me. Dan motie 51. Stop met huisvesten van mensen met ggz- en verslavingsproblematiek voor seniorenflats. Nu staan er in het coalitieakkoord juist verschillende maatregelen op dit punt, dus het thema wordt benoemd juist in het coalitieakkoord en ook daarvoor geldt: daar moeten wij dan met een uitwerking gaan komen over de uitstroom van Rotterdammers misschien in dat soort flats en extra inzet van huismeesters bijvoorbeeld, wat ook iets kan bieden. Daarop zouden wij willen inzetten, aan ons als college en aan mij als wethouder, om daar goede vormen in te vinden. Maar om nu te zeggen: dit is dan de invulling en dan zijn we klaar, dat zouden we op dit moment niet kunnen steunen voorzitter, dus motie 51 moet ik ontraden. Ik eindig met een positievere boodschap voor mevrouw Verkoelen denk ik, motie 56, de laatste die ik mag behandelen, 'Liever een wijkhub dan een vraagwijzer'. Ga nu eens kijken hoe je die koppeling tussen vraagwijzer en wijkhub op een goede manier goed kunt maken. Daar zie ik wel brood in. Ik erken dat dat weleens handig kan zijn. En dan, the proof of the pudding is in the eating, hoe ga je het precies uitvoeren, daar komen we dan op. Maar dan is dat onderdeel van de afdoening van de motie en daarmee zou ik motie 56 willen omarmen voorzitter. Dank u zeer.

De **VOORZITTER**. Bedankt. Wethouder Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Ik begin met motie 4. Die moet ik helaas ontraden, is het niet dat hier gevraagd wordt om niet te tornen aan de huidige verdeelsleutel voor de taakstelling in huisvesting van statushouders. Wij als Rotterdam kunnen echt wel met trots zeggen dat wij als enige G4-gemeente voldoen aan onze taakstelling en het is juist goed om ook even te kijken naar andere regiegemeenten. Daarnaast zit het niet in aantallen, maar om ook wel te kijken wat wij nu als stad aankunnen. Want als we juist in noodsituaties opvang willen bieden, dat dat goed georganiseerd kan worden. Dat zien we nu bijvoorbeeld terug bij de Oekraïners, dat we wel ineens in actie komen door bijvoorbeeld een goede oplossing te vinden zoals het inzetten van schepen.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, we mogen inderdaad trots zijn dat Rotterdam als een van de weinige steden het aantal statushouders dat ons was toegewezen hebben opgevangen. Daar mogen we trots op zijn. Maar wat ik niet goed snap, is waarom deze coalitie dit aantal eigenlijk te veel vindt. Waarom vindt u dat te veel?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Voorzitter, volgens mij staat dat er niet zo in. Wat wij zeggen is, op het moment dat wij in een noodsituatie mensen moeten opvangen, dat wij

breder moeten kijken in de regio. Als je dus mensen opvangt, daar ook goede opvangvoorzieningen voor regelt. Het zit niet alleen in onderdak bieden of een schip ergens laten aanmeren, mijnheer Moti. Het zit ook in de kinderen goed onderwijs bieden, of de medische zorg. En in een later stadium specifiek voor deze groep ook goede huisvesting zoeken.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, wat de heer Achbar aan het begin zegt, klopt gewoon niet. U heeft zelf het coalitieakkoord ondertekend. Lees even goed wat er staat. Er staat in dat dit college namens het stadsbestuur, namens de stad Rotterdam gaat ijveren om minder statushouders, het gaat niet om asielzoekers maar om statushouders, mensen die al erkend vluchteling zijn, om te ijveren dat er minder statushouders in Rotterdam opgevangen hoeven te worden. Terwijl we juist trots moeten zijn dat het ons gelukt is om het aantal dat ons was toegewezen, gewoon op te vangen. Waarom wilt u minder statushouders opvangen? Is dat een probleemgroep volgens u?

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Voorzitter, nee, dat is geen probleem, maar wat er in het coalitieakkoord staat is dat wij moeten kijken naar de draagkracht van de verschillende gemeenten. Dan komt even de opmerking die ik net maakte. Het zit dus niet alleen in de opvangvoorzieningen realiseren. Kijk, we zijn heel creatief in het bedenken van oplossingen. Zo hebben we dat bijvoorbeeld gedaan met de Volendam, voor de specifieke groep Oekraïners. Maar denk ook aan de effecten die het op andere branches heeft. Ik noemde net bijvoorbeeld het onderwijs. Wil je het bijvoorbeeld goed regelen voor bepaalde groepen. Maar ook de medische zorg. Vergeet niet uit welke gebieden deze mensen komen. Dus die hebben dan ook nog weleens trauma's die verwerkt moeten worden. Daar is dus allemaal specialistische zorg voor nodig en dat hebben we op dit moment niet alleen in Rotterdam. We willen daarom dus kijken naar de regio, dus dan zoeken we ook naar de draagkracht bij onszelf maar ook in de gehele regio.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, het wordt toch wel heel warrig hoor, wat de heer Achbar hier zegt. Want hij zegt in het begin terecht met trots dat Rotterdam de enige stad is die zich aan het quotum heeft gehouden en de aantallen heeft opgevangen. Heeft u dan allerlei problemen gezien door het feit dat Rotterdam dat heeft gedaan? Hebben scholen dan massaal het stadsbestuur bejegend dat het niet gaat, dat het niet lukt. Hebben andere mensen massaal gezegd: we vangen te veel statushouders op. Welke problemen heeft u dan geconstateerd over het feit dat Rotterdam als een van de weinige steden gelukkig, wel aan het quotum heeft voldaan? Waarom zou dat dan minder moeten? Welke problemen zijn het dan? Volgens mij bent u gewoon meegegaan in het onderbuikgevoel van uw rechtse collega's in de coalitie, waarbij mensen met een kleurtje en mensen met een buitenlandse afkomst te snel als probleem worden gedefinieerd en te snel als zondebokpolitiek wordt gebruikt. Daarin bent u meegegaan om daarin af te spreken dat er minder vluchtelingen, erkende vluchtelingen, hier opgevangen mogen worden. Ik vind het uiterst kwalijk dat een partij als DENK daarin mee is gegleden.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Nou, we zijn in ieder geval los. Mijnheer de voorzitter, het is natuurlijk een verhaal dat we van de PvdA-kant mogen verwachten maar wat natuurlijk niet volgens de waarheid is. Kijk, als wij als stad de broek aantrekken dat wij er

voor statushouders willen zijn, dan moeten we er ook kunnen zijn en dan moet dat ook passen bij wat de stad kan opnemen en kan absorberen. Een van de punten waar ik u bijvoorbeeld op wil wijzen is de enorme druk, ook van bijvoorbeeld urgente, die onze woningmarkt vanuit de statushouders toch ook belasten. Daar kunt u van zeggen: dat bestaat niet, dat is geen probleem, maar het is wel een probleem. We hebben al een enorme krapte hier in deze stad en daar moeten we ook een oplossing voor vinden. We kiezen voor de statushouders maar we kiezen ook voor die Rotterdammer en we moeten daar allemaal plaats voor maken. We doen daar ook heel veel voor. We gaan er ook als gemeente straks extra plaatsen voor maken om mensen hier op te leiden en door te laten stromen in de arbeidsmarkt. Maar het moet wel allemaal georganiseerd worden en dat willen we ook goed doen. We willen niet alleen maar opvangen en de mensen hier op een riviercruisebootje eventjes opvangen en zeggen: u bent welkom. Nee, we willen ze ook een toekomst bieden in deze stad. Dat vraagt draagvlak en dat vraagt ook draagvermogen van deze stad om dat allemaal te organiseren. En daar mogen wij, en dat vind ik meer dan redelijk, ook naar de regio kijken.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, laat duidelijk zijn dat de PvdA ook vindt dat de regio gewoon haar deel moet doen. Maar dat betekent niet dat Rotterdam minder hoeft te doen. We hebben hier gewoon een aantal toegewezen gekregen en die moeten we gewoon opvangen. En ik snap niet waarom deze groep nu als een probleem wordt gezien, geproblematiseerd wordt. Ik vind dat foute politiek en het stelt me heel erg teleur dat D66 en DENK daarin meegaan.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Ik sla even aan op de opmerking van de heer Moti dat wij als rechtse partij een oordeel zouden vellen op basis van iemands huidskleur of afkomst, want dat is echt complete onzin en ik vat dat bijna persoonlijk op. Ik vind dat gewoon niet kunnen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja voorzitter, het valt me op dat de heer Moti selectief shopt in het coalitieakkoord, want als hij de passages waarnaar hij verwijst goed leest, dan ziet hij dat wij gewoon de taakstelling zullen vervullen die ons wordt opgelegd door het rijk. We gaan daarnaast kijken hoe de statushouders over de regio worden verdeeld en daarover in gesprek. Er is dus geen discussie over de taakstelling.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Ja voorzitter, de heer Moti benoemt in elke bijdrage die hij tot nu toe op dit punt heeft gedaan het woord minder. Maar het gaat niet om minder, het gaat om de taakstelling die tot nu toe vanuit het rijk wordt opgelegd en daar gaan we volledig aan voldoen. En op het moment dat wij kijken naar de regio, gaat het ook om een spreiding, waar wij willen dat mensen in de komende periode ook een leven kunnen opbouwen, ook naar school kunnen gaan en ook aan het werk kunnen gaan. Dat er een bredere basis is om een goed leven te kunnen opstarten. Maar wat mij vooral ergert in het betoog van de heer Moti, is dat er niet wordt gekeken naar wat er vervolgens op die punten wel kan worden geïntensiveerd en wel kan worden gedaan, zodat die basis op orde kan worden gemaakt en er niet alleen wordt gekeken naar ronde nul, sec opvang.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, dank. Nu ben ik een beetje in verwarring, want er wordt toch gewoon een getal genoemd? Er is dus toch gewoon een quotum? Ik ben dus vooral even door de opmerking van mevrouw Maassen op het verkeerde been gezet, en misschien moeten we dan toch in stemmingen en zo, toch kunnen amenderen op dat coalitieakkoord. Want ik hoor u helemaal niets over dat getal zeggen en ik lees gewoon een quotum.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ik leg het heel graag uit. Er staat een cijfer voor het aantal asielzoekers en versnelde statushouders die wij als Rotterdam willen opnemen. Daarnaast legt het rijk ons een taakstelling op voor statushouders, regulier. Die taakstelling omarmen we en daar voldoen we gewoon aan. Dat staat duidelijk in het coalitieakkoord. Wat betreft asielzoekers, kan het COA een beroep op Rotterdam doen. Dat is geen taakstelling. Zij kunnen ons daar niets opleggen. Dat is een beroep. Dat doen wij omdat wij dat barmhartig vinden, omdat we die mensen willen helpen, omdat we het COA willen helpen. Het COA doet vaak een beroep op ons omdat locaties zoals Ter Apel vollopen omdat er een enorme toestroom is van vluchtelingen. Dan kan het zo zijn dat in die locaties ook vluchtelingen zitten of mensen die al een status hebben. Dat zijn statushouders. Dus bovenop de taakstelling die we dan van het rijk krijgen, zeggen ze: dan willen we graag verzoeken om versneld nog extra statushouders op te nemen. Dat zit in die 500, dat komt bovenop de taakstelling die we van het rijk krijgen voor de reguliere plaatsing van statushouders. Dat zijn dus twee verschillende groepen en zo zou het ook gelezen moeten worden. Dus er is geen discussie over de reguliere taakstelling van statushouders en dat staat ook duidelijk in het coalitieakkoord.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, een heel ingewikkelde uitleg. Ik kan me overigens ook heel goed voorstellen dat het aan tafel heel ingewikkeld is geweest. U staat meteen weer op, u gaat het dan dadelijk heel veel duidelijker zeggen, maar ik vind het nog steeds best ingewikkeld. Ik constateer gewoon dat er een getal is genoemd en daarmee doe je iets. Dat is ook de motie die de heer Vonk heeft ingediend waar wij met plezier onze naam onder hebben gezet. Het is gewoon een quotum. Noem het gewoon zoals het is. Wees zo manmoedig zoals je ook in de rest van het coalitieakkoord hebt gezegd. We hebben bruggen moeten bouwen. Dit is eventjes een veer die we hebben moeten laten. Maar breng hem niet als: jongens, dit hebben we eruit gehaald. Kijk eens aan, 500. Het is een quotum, het is een novum, en dat moeten we met elkaar markeren. Dat heeft u gedaan.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Ja voorzitter, ik snap dat het ingewikkeld is, maar simpeler kunnen we het systeem niet maken. Dus we moeten voor dat ingewikkelde systeem een oplossing bedenken en dat is wat er gebeurd is. Er is juist gezocht en een oplossing gevonden en het is jammer dat u het ingewikkeld vindt. Maar ik denk dat door D66 duidelijk is aangegeven waar de knelpunten zitten en waar juist in die ingewikkelde materie is gekeken naar een goede oplossing. En dat u daar niet de moeite voor wilt nemen om het systeem te ontleden en die ingewikkeldheid verder te gaan uitbouwen en uitwerken met een goede deugdelijke uitwerking, dat is dan jammer.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ik denk toch echt dat mevrouw Mohamed-Hoesein en mevrouw Maassen zich in het pak hebben laten naaien door Leefbaar Rotterdam en de VVD. Want wat u hier zegt wat in het coalitieakkoord staat, dat staat er helemaal niet. Ik lees gewoon letterlijk voor: we starten daarom een lobby richting het rijk om als Rotterdam een eerlijke bijdrage te leveren voor de taakstelling voor statushouders zodat Rotterdam meer wordt ontzien dan nu het geval is. Dat is toch alles om te zeggen: we willen minder statushouders hier in Rotterdam? En dan is de vraag: waarom wilt u minder statushouders? Het gaat hier over de reguliere groep. Het staat er letterlijk: we starten een lobby om Rotterdam te ontzien om statushouders op te vangen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Mag ik de heer Moti verzoeken om...

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen, mevrouw Maassen, u gaat er niet doorheen praten. Als mijnheer Moti uitgesproken is, krijgt u van mij rustig het woord.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Mag ik de heer Moti verzoeken...

De **VOORZITTER**. Dat mag nu ja.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Mag ik de heer Moti verzoeken om de zin daarvoor ook op te lezen?

De heer **MOTI** (pvda). Ja dat klopt. In de zin daarvoor staat: we nemen onze verantwoordelijkheid. En naast het nemen van onze verantwoordelijkheid willen we eigenlijk minder. En daarom starten we een lobby omdat Rotterdam ontzien moet worden. Dat heeft u afgesproken. Dus u houdt zich aan de wet. Dat is groot nieuws, Rotterdam houdt zich aan de wet. Prima. Maar u wilt die wet veranderen. U wilt dat er minder statushouders hiernaartoe komen. Dat is de zin erna. We lobbyen om Rotterdam minder statushouders toe te laten bedelen. Dat is wat er staat. U heeft zich in het pak laten naaien door rechts Rotterdam.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ik zal de heer Moti helpen door het zelf op te lezen. We nemen als stad onze verantwoordelijkheid in de opvang van statushouders die door het rijk worden toegewezen aan Rotterdam. Punt.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, dit lijkt wel Kafka. Het is toch raar als we dat niet zouden doen? Dit is gewoon wat ons is opgelegd door het rijk. Je kan het opschrijven, maar dit is gewoon wat ons al opgelegd is. Natuurlijk moeten we dat doen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ik zal de heer Moti verrijken met hoe het in de rest van Nederland gaat. Het zou zeker zo kunnen zijn dat het zo staat in de wet. Maar er zijn ook heel veel gemeenten die niet voldoen aan die wet. Dus het is heel erg bijzonder dat we dit als Rotterdam gewoon doen en er worden door het rijk geen consequenties aan verbonden. Dat wij met elkaar afspreken dat we hiermee doorgaan, dat kan als een vanzelfsprekendheid worden opgevat omdat het in de wet staat, maar zo'n vanzelfsprekendheid is dat niet.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Eens met mevrouw Maassen dat dit kabinet slap is en niet handhaaft. Dat klopt. Dit kabinet van D66, VVD, is daar heel slap in. Het handhaaft niet. Dat hadden ze wel moeten doen. Maar het is niets bijzonders, Rotterdam houdt zich gewoon aan de wet. Dat deden we al en dat blijven we doen. Dat is toch niets nieuws? Daar hoeven we toch niet trots op te zijn? Waar ik me voor schaam is dat Rotterdam nu gaat lobbyen om ervoor te zorgen dat er minder statushouders hiernaartoe komen. Alsof het een probleemgroep is. Alsof het een groep is die we in deze stad niet zouden moeten willen hebben en daar ageer ik tegen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dank u wel. Mevrouw Maassen is bezig met wat tekstexegese en daar houd ik altijd wel van, dus misschien kan zij dan ook de volgende zin uitleggen aan mij: het aantal asielzoekers dat we op enig moment opvangen in Rotterdam stijgt niet boven de 500. Dat is een quotum hè. Het mag niet boven de 500. Dat is minder dan nu en minder dan mogelijk noodzakelijk is, humanitair gezien. Daarbinnen vallen ook statushouders die aan Rotterdam zijn toegewezen die we versneld naar Rotterdam halen. Dus dat quotum van 500 kan ook nog lager zijn omdat die plekken die dan beschikbaar zijn worden ingevuld door statushouders. Of moet ik dat ook anders lezen? Dat eigenlijk dat quotum van 500, dat al zo pijnlijk is, eigenlijk ook nog lager kan uitpakken? Kunt u dat even uitleggen mevrouw Maassen?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Volgens mij heb ik het dus net al uitgelegd en dat was een zeer complex verhaal. Dus ja, daar laat ik het op dit moment bij.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dan kort hè, want het was inderdaad zeer complex. Maar 500 is het maximaal aantal asielzoekers, maar dat wordt minder als daar ook statushouders worden opgevangen. Dus dan is het nog minder dan 500.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Sorry, het was een ja of nee aan mevrouw Maassen.

De **VOORZITTER**. Ja, maar ze zei net: daar laat ik het bij, dus ik ga ervan uit dat ze niet meer reageert. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ik weet dat de wethouder iets zegt, maar het is een debat in de raad en de wethouder moet even wachten. De rollen zijn omgedraaid. Mevrouw Maassen? Nee? Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Ja voorzitter, ik had nog een vraag aan de heer Moti, want hij geeft aan dat we er niet trots op moeten zijn als Rotterdam, maar dat mogen we wel degelijk, want Rotterdam is een van de weinige steden in de G4 die daar volledig aan voldoet. En voorts worden we nu om de oren geslagen met alleen VVD en D66, maar tegelijkertijd, als ik kijk naar de PvdA, die zitten juist in de grote steden in de colleges en die steden voldoen niet. Dus ik vind het wel heel moeilijk om datgene wat u nu aangeeft te rijmen met datgene wat er daadwerkelijk gebeurt.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Ja, even om te reageren op wat mevrouw Mohamed-Hoesein en ook wat de wethouder net zei, dat we dit willen doen en willen spreiden in de regio om de

voorzieningen voor deze statushouders en/of vluchtelingen te verbeteren. Toch vind ik het dan interessant dat we de LVV van 70 terugbrengen naar 45. Zorgt u dan voor goede voorzieningen voor vreemdelingen?

De **VOORZITTER**. De wethouder noteert de vragen die aan hem gericht zijn, maar laten we eerst even het debat in de raad afronden. Mijnheer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Ja voorzitter, het moge duidelijk zijn, we hebben in Nederland en in de hele wereld een enorm probleem met vluchtelingen en asielzoekers en die willen we als Nederland ook barmhartig en goed opvangen. Maar dat gaat Rotterdam in zijn eentje gewoon niet oplossen. En u zegt eigenlijk: doe het maar lekker Rotterdam en laat de rest van de regio het maar op zijn eigen manier doen. Nou, dat is niet de lijn die wij voeren. Als wij een toekomst willen bieden aan asielzoekers en aan statushouders hier in Nederland, dan dragen wij daar in Rotterdam aan bij zoals in het coalitieakkoord staat, maar is het meer dan redelijk maar ook goed voor asielzoekers en statushouders dat ook de andere regio's een portie nemen. Het is door Rotterdam alleen niet op te lossen, dus als wij dat hier allemaal maar gaan zeggen: kom maar hiernaartoe want Rotterdam regelt het wel, terwijl wij hier de voorzieningen echt niet voor die grote groepen hebben, dan bent u gewoon naïef. Dan bent u naïef in uw oplossing. Dat gaan wij niet voor elkaar krijgen en daarmee creëert u eigenlijk verwachtingen naar asielzoekers en statushouders die u niet waar kunt maken. Dat is niet waar deze coalitie voor staat. Deze coalitie is voor faire oplossingen en dit is de oplossing die wij bieden en daar hoort de regio gewoon bij.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, volgens mij was ik daar heel duidelijk in. Natuurlijk moet de rest van Nederland ook gewoon haar portie doen, zoals Rotterdam ook gewoon netjes heeft gedaan. Natuurlijk moet de regio dat doen. Maar waar ik tegen ageer, is omdat de rest dat niet doet, dat Rotterdam dan ineens minder moet gaan doen. Dat is wat hier staat in het coalitieakkoord en daar ageer ik tegen. En dat is eigenlijk deze groep problematiseren. En dat partijen daarin mee zijn gegaan, dat stelt mij zeer teleur. En waar mijn schaamte op zat, is dat Rotterdam dus nu als stad met deze coalitie gaat lobbyen en tegen het kabinet gaat zeggen: wij willen eigenlijk minder statushouders hier in deze stad. Dat staat er en daar ageer ik tegen. Daar schaam ik me voor.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Ik vraag me gewoon heel erg af waar de heer Moti nu precies naartoe wil. Ja, wachten totdat er hier tenten gebouwd worden op de Coolsingel omdat alles gewoon vol zit? Dat we gewoon niet meer voor die mensen kunnen zorgen die die zorg nodig hebben? Wat wilt u?

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, dat is een beetje net zo'n karikatuur als de heer Lansink net deed. Niemand heeft hier gezegd: laat alle vluchtelingen van de wereld maar naar Rotterdam komen. Dat heeft hier niemand gezegd. Wij zeggen gewoon: wij moeten gewoon aan onze taakstelling voldoen. En aan die taakstelling kunnen we voldoen en er is geen enkele reden om te zeggen dat die taakstelling omlaag moet, wat deze coalitie betoogt. Er is nog geen enkel knelpunt genoemd. Ik heb er nadrukkelijk om gevraagd. Zijn er dan scholen die zeggen: sorry, wij kunnen die statushouders niet aan. Mogen ze alsjeblieft naar Vlaardingse op school? Ik heb die schooldirecteuren nog niet gehoord. Maar als ze er zijn

hoor ik ze graag. Maar u doet dat wel, dus u problematiseert deze groep. De heer Lansink roept alsof alle vluchtelingen dan naar Rotterdam komen. Nee, wij zeggen als PvdA: laat ons minimaal voldoen aan die taakstelling en er is geen enkele reden om te vinden dat de taakstelling omlaag moet en dat vindt deze coalitie wel. Dan probeer ik te achterhalen waarom deze coalitie dat vindt, dat de huidige taakstelling dus te hoog is en waarom dat minder moet. Zijn er dan problemen? Het enige wat ik kan constateren is dat u bent mee gegleden met de agenda van Leefbaar Rotterdam die eigenlijk natuurlijk het liefst wil dat geen enkele vluchteling in Nederland wordt opgevangen en zeker niet in Rotterdam. Geen azc's in Rotterdam, was een campagneleus van Leefbaar Rotterdam. Ja, daar bent u in mee gegleden en dat stelt mij zeer teleur.

De **VOORZITTER**. Ik ga dit debat afronden. Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Ja voorzitter, ik laat me toch niet echt aanleunen dat wij hier in zijn mee gegleden en dat wij mensen problematiseren, groepen mensen problematiseren. Het is walgelijk zoals u dat nu neerzet. Voorzitter, waar de heer Moti naartoe gaat, hij geeft eigenlijk een karikatuur en hij schetst een beeld dat totaal niet overeenkomt met datgene wat er in het coalitieakkoord staat. In eerste instantie zegt hij: de taakstelling, daar moeten we aan voldoen. Vervolgens zegt hij: die taakstelling wordt nu uitgekleeft. Nee, dat klopt niet. Dus u bent gewoon in uw eigen betoog veranderd van inzet. Nee, voorzitter, ik maak hier toch echt bezwaar tegen. Dit kan niet op deze manier gedebatteerd worden.

De **VOORZITTER**. Dat heeft u genoeg... het is helder zo. Mijnheer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, mevrouw Mohamed-Hoesein zegt het inderdaad gewoon zoals het is. In het coalitieakkoord staat: wij voldoen aan de taakstelling. Punt.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter.

De **VOORZITTER**. Nee, er staat een mijnheer achter u die al eerder het woord had gevraagd. Mijnheer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, ik wil toch wel één poging doen. Er is aan het begin van het debat eigenlijk een vraag gesteld, namelijk wat de aanleiding is om te gaan lobbyen voor een minder grote taakstelling. Dat was de vraag. De VVD heeft daar antwoord op gegeven. Die zegt heel duidelijk: wij zien die statushouders die we nu al moeten opvangen als probleem, we kunnen die niet allemaal kwijt. Dat is een probleem voor ons. En de vraag is dus eigenlijk aan D66 en DENK: vindt u dat ook? Vindt u dat de huidige taakstelling een probleem is en dat we daarom moeten gaan lobbyen voor een lagere taakstelling? Dat was de vraag, en kunnen misschien allebei de partijen daar nog een antwoord op geven? Dan is denk ik het debat ook verduidelijkt.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja, dank voorzitter. Laat ik één ding heel erg duidelijk maken. Statushouders zijn geen probleem. Ik heb dat hier ook niemand horen zeggen. Maar statushouders verdienen aandacht. Aandacht om ervoor te zorgen dat ze mee kunnen draaien en mee kunnen doen in onze samenleving. Daar moeten we in investeren. Daar is in Rotterdam energie, tijd en aandacht voor nodig. Dat betekent dus dat je als stad een bepaald absorptievermogen hebt. Nu is het zo dat in deze regio de omliggende steden niet voldoen

aan die taakstelling en dat wij beschouwen dat het voor alle statushouders beter zou zijn als omringende steden ook zouden voldoen aan die taakstelling.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Nee voorzitter, daar gaat echt de passage niet over die de heer Moti al een aantal keer heeft aangehaald. Natuurlijk moeten die steden gaan voldoen aan die taakstelling en als dat de oproep is, dan alle steun. Maar dat is niet wat erin staat. U zegt: Rotterdam gaat lobbyen voor een lagere taakstelling voor Rotterdam. En de vraag was: wat is voor u de reden om te gaan lobbyen voor een lagere taakstelling in Rotterdam? Waarom is de huidige taakstelling een probleem?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja, ik val in herhaling, maar ik heb het dus net uitgelegd. Ja, en er wordt heel hard gelachen. Als u niet tevreden bent met het antwoord is dat prima, maar de vraag blijven herhalen betekent wel dat ik steeds hetzelfde antwoord ga geven. Dan kunnen we hier concluderen dat we het niet met elkaar eens zijn en dat is helemaal prima. Maar ik kan hetzelfde antwoord blijven geven als u dezelfde vraag blijft stellen.

De **VOORZITTER**. De vraag is ook gericht aan mevrouw Mohamed-Hoesein. Wilt u er iets over zeggen?

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Voorzitter, ook ik zou in herhaling vallen, dus het lijkt mij dat als de vraag wordt gesteld hoe, dat we die vraag doorgeleiden naar het college zodat de wethouder daar antwoord op kan geven. Want kennelijk landt het nog niet wat dit college heeft neergelegd in het coalitieakkoord. En wie kan dat beter uitleggen dan de wethouder.

De **VOORZITTER**. Wethouder, wilt u reageren op de nog resterende vraag? Wethouder Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, ik merk op dat het in deze discussie inderdaad gaat om verschillende groepen. We hebben het enerzijds over statushouders, we hebben het anderzijds over asielzoekers en we hebben natuurlijk de groep Oekraïners die je dan eigenlijk afzonderlijk moet benaderen. Dus op het moment dat er gerefereerd wordt naar het coalitieakkoord, dan staan daar inderdaad afzonderlijk ook een aantal dingen. Laat ik beginnen te zeggen over die taakstelling, op het moment dat er geciteerd wordt uit het coalitieakkoord, dan is het inderdaad goed om vanaf het begin tot het eind te lezen. Er staat ook: een lobby te starten om Rotterdam te ontzien naar draagkracht. Want dat is het woord dat daar dan ook expliciet in staat, om daar ook die regio in op te nemen en de verantwoordelijkheid daar. Als het erom gaat of wij voldoen aan onze taakstelling, moge dat helder zijn. 2021 is gelukt en we lopen ook voor dit jaar nog goed op schema. Dus de verwachting is dat we dat dit jaar ook gaan doen als het gaat om statushouders. Kijk, asielzoekers is een groep apart. Dat is de noodsituatie die nu aan het ontstaan is in Ter Apel waarin COA kan bellen en zeggen: beste Rotterdam, wij hebben een noodsituatie. Ben jij bereid om even tijdelijk asielzoekers op te nemen? Die hebben dus nog geen status hè, dat zijn asielzoekers die tijdelijk ergens onderdak moeten hebben. Daarvan zeggen wij, ik denk dat als je dat vergelijkt, dan kom ik meteen bij motie 57 waar de heer Segers aan refereerde. Het moet niet gezien worden als een begrenzing in het coalitieakkoord, maar eerder een bereidheid. Want sinds de sluiting van het azc in Rotterdam heeft Rotterdam nul asielzoekers opgevangen. Dus het is eerder een afspraak die je met elkaar maakt. Op het

moment dat zich een noodsituatie voordoet, zijn wij bereid om 500 plekken in de stad te reserveren voor of gekoppelde statushouders, statushouders die dus nog niet een definitieve status hebben, of we vangen ze op als asielzoekers. Daarmee kom ik dus op motie 57, dat maakt dus dat ik die helaas zal moeten ontraden.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, maar dan ben ik toch benieuwd. Waarom vond u het dan zo nodig om dat getal te noemen?

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik denk dat je met elkaar moet zoeken van wat nu een gemiddelde draagkracht is als je dat vergelijkt met het azc in Beverwaard. Dan wijkt dat niet veel af met het getal qua opvang daar. Dus zo hebben we even gezocht: hoeveel is de maximale capaciteit van het azc in Beverwaard geweest en wat zouden wij dan als Rotterdam kunnen dragen, dus zo zijn wij op dat getal uitgekomen.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Maar dat is geen antwoord op mijn vraag, met permissie. Ik vraag waarom het nodig was om dat getal te noemen. Want dat noem je niet voor niets. Het is niet zo van goh, laten we eens een getal noemen. Dan helpen we de mensen die het coalitieakkoord lezen een beetje.

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nog één keer de vraag voorzitter, want ik begreep de vraag niet.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Waarom vond u het nodig dat getal te noemen?

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Wat wij doen is kijken naar wat Rotterdam aankan. Op het moment dat je iets wilt doen, vergelijk je dat met historische gegevens. Nou, wij zijn gaan kijken naar het azc in Beverwaard, maar daar was de capaciteit vergelijkbaar. Daarvan zeggen we: op het moment dat we dat doen zou dat een redelijke draagkracht kunnen zijn, dus laten we dat met elkaar op voorhand afspreken op die manier. Dus dat is de reden.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Maar is de wethouder het dan met mij eens dat je daarmee bij voorbaat zegt, als de crisis een punt bereikt waarop je boven dat getal gaat, dan zeggen wij: de deuren in Rotterdam zijn gesloten.

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Op het moment dat zich een crisissituatie voordoet, ontstaan er andere situaties. Maar wat we zeggen is: Rotterdam zou 500 aan moeten kunnen en als er zich zo'n situatie voordoet dan speelt ook de regio een belangrijke rol. Dus in mijn overtuiging is dat je het dan ook wel in de regio met elkaar moet gaan oplossen.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, dan concludeer ik zelf dat u het nodig vond om dit quotum te noemen, want dat heeft u gedaan, om ervoor te kunnen zeggen op het moment dat het zover is: deze deuren van deze stad zijn gesloten. Daarom heeft u dat getal genoemd. U geeft geen rechtstreeks antwoord op de vraag, maar dat haal ik eruit.

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Voorzitter, wat ik heb gedaan is verantwoordelijkheid genomen voor deze speciale groep en kijken naar de draagkracht die Rotterdam heeft als het gaat om deze specifieke kwetsbare groep. Met heel veel, jongens op het moment dat we het hebben over deze groepen, vergeet niet, het is niet alleen oké ik gooi een deur open en een kamer en ik leg een matras neer. We willen ook kwalitatieve ondersteuning bieden. Dus op het moment dat we deze discussie voeren, let ook op dat soort dingen. Er zijn mensen die nodig zijn om dit gewoon goed te kunnen managen. Dus dat is waarom wij uiteindelijk op dit getal zijn gekomen. U wilt het framen als zijnde quotum. Nee, verantwoordelijkheid nemen, wat kunnen wij aan, waar kunnen we kwalitatieve ondersteuning voor bieden en dit is wat de uitkomst is.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja voorzitter, met het noemen van een getal open je niet de deur maar gooi je uiteindelijk een deur dicht. Dat is wat u uiteindelijk doet en daarom is het zo ontzettend jammer en ook een terechte vraag van de heer Segers waarom er nu zo nodig een getal in moest. Wat veel beter was geweest natuurlijk was als er was gezegd: als er een crisis is, dan gaan we kijken wat we in Rotterdam aankunnen en dat gaan we doen. Zonder je op voorhand vast te leggen op een getal, want dan krijg je heel rare discussies. Stel nu dat er inderdaad asielzoekers worden opgevangen op verzoek van het COA, 400 asielzoekers. Dan is er een crisis en komt er een nieuw verzoek, 200. Dan gaat u de deur dichtgooien. Met dit getal. Is dat wat u zegt?

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nee voorzitter, dat is niet wat ik zeg. Wat ik dus zeg is op het moment dat wij nu een bezetting hebben van 400 en het COA komt met de vraag: we hebben nog 200. Dan zeggen wij: wij pakken die 100 en zorg ervoor dat die andere 100 in de regio worden opgevangen. Want wat wij willen mijnheer Vonk, is dat wij kwalitatieve ondersteuning kunnen bieden voor die 500. Want op het moment dat er 600 komen, waar gaan we die 100 dan plaatsen?

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Dus zegt u: dan is dus inderdaad de deur dicht bij 500. En waarom dan 500, waarom waren het er geen 600 of 550? Je krijgt heel rare discussies als je over die getallen begint. Daarom is het zo ontzettend fout om een getal de grens te laten bepalen voor datgene wat je doet voor mensen in nood.

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Voorzitter, dat is een beperkende gedachte. Op het moment dat je vernauwend kijkt alleen naar Rotterdam. De oplossing voor asielzoekers ligt in de regio. Dus als je zegt: wij nemen onze verantwoordelijkheid als Rotterdam op 500, dan

mag je ervan uitgaan dat de regio ook zijn verantwoordelijkheid neemt voor, in uw voorbeeld de laatste honderd.

De heer **VONK** (cu). Voorzitter, u gaat niet over de regio. Daar heeft u helemaal niets over te zeggen. Dus je kan natuurlijk zeggen: wij hebben een beperkte capaciteit. Dat is logisch. En regio, laten we het met elkaar doen. Dat is prima. Maar op voorhand zeggen dat je met een getal begrenst, daar zit het punt. Dat kan alleen maar als je vooraf hebt gezegd: asielzoekers zijn een probleem en daarom willen we het begrenzen. Dat doe je met vissen, dat doe je met mest hè, stikstof hoor ik hier zeggen. Problemen die je benoemt en daar vervolgens een getal aan koppelen. Dat is nu wat u met asielzoekers doet. Een heel lelijk frame en ik zou zeggen: haal het eraf door nu gewoon te zeggen: dat getal is geen quotum. Laten we zeggen: het is een uitgangspunt en zodra de nood aan de man is gaan we dat getal desnoods loslaten.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Ja voorzitter, de heer Vonk handhaaft quotum, maar dat klopt niet. Er is duidelijk aangegeven dat het enige beperkende in het geheel, het absorptievermogen is en daar moet hij toch wel oog voor hebben en dat is precies waar we naar kijken. Dus het is jammer dat er hier juist een frame door ChristenUnie wordt geplaatst en wordt benoemd alsof het frame nu hier wordt gelegd.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja sorry hoor voorzitter, maar dit is nu echt een jij-bak. U noemt dat getal en u doet ontzettend veel moeite om dat nu uit te leggen en om dat niet als een quotum geframed te hebben. Maar het is een quotum. Want u heeft ervoor gekozen om dat getal te noemen. Als u het nu had gedaan zoals de heer Vonk zegt. Dat is eigenlijk in lijn met al deze bloemige woorden die we nu hebben om het uit te leggen. Wees een vent, zeg dan: deze meloen hebben we moeten slikken. Dat snapt iedereen. Dat is een coalitie. Je moet af en toe meloenen slikken. De heer Segers van de ChristenUnie heeft dat volgens mij ooit bedacht. Ik vind het geweldige beeldspraak. Wees een vent, zeg: deze meloen hebben we moeten slikken want dit getal moest erin. Maar probeer alsjeblieft nu niet een frame op ons te duwen, dat wij zeggen: dit is een quotum. U heeft het er zelf in gezet en uw handtekening staat onder dat quotum. En wilt u dat niet, dan moet u het getal eruit halen.

De **VOORZITTER**. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja voorzitter, ik zit nu een half uur te luisteren, en blijkbaar hebben de heer Moti en de heer Segers en ook mevrouw Vlasblom en ook mijnheer Vonk de vinger op de zere plek gelegd. Ik constateer ook dat het blijkbaar pijn doet en ik ben blij als SP dat die vinger op die zere plek gelegd is en dat dit debat gaat en ik hoop nog meer dat dat quotum gewoon verdwijnt, dat we dat nooit meer terugzien, niet in de conceptbegroting, niet in de kaderbrief. Het stond ooit in iets wat een coalitieakkoord was, maar we hanteren het absoluut niet.

De **VOORZITTER**. Mevrouw De Jong.

Mevrouw **De JONG** (bij1). Wat ik vooral bijzonder vind is dat er heel veel dingen zijn die hierin hadden kunnen staan. Er staan ook dingen in over lobbyen naar het rijk. Een van de problemen is inderdaad, dat we hier heel veel mensen hebben zitten die niet de diensten kunnen krijgen die ze nodig hebben. Helemaal mee eens. Een van de problemen waardoor

dit komt is dat als mensen hier in Nederland komen ze niet mogen werken, ze zijn niet bezig met de Nederlandse taal en heel lange tijd staan ze op stop, te wachten. Heel veel mensen daar hebben al skills, kunnen zichzelf helpen. Je had ook kunnen zeggen: we gaan lobbyen naar het rijk om te zorgen dat ze dat open gaan gooien, zodat mensen daadwerkelijk sneller aan de gang kunnen, in ieder geval binnen die kringen, zodat ze zichzelf kunnen gaan helpen. Daarom vind ik het vooral bijzonder dat dit er dan in staat, terwijl we het hebben over lobbyen naar het rijk, maar dit soort dingen die beter zouden werken dan weer niet. Daarom ga ik wel een beetje twijfelen aan de bedoelingen hiervan en of wij het verkeerd hebben ingeschat met de quota. Dat quotum past eerder in lijn met wat erin staat en wat er dus ook niet in staat.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Achbar, wilt u afronden? Er was trouwens nog een vraag van mevrouw Vlasblom blijven liggen.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Over de LVV. Ja ik heb dus even omschreven dat het gaat om drie groepen. Mevrouw Vlasblom benoemt de LVV, dat is inderdaad weer een andere groep. Ook daarin zeggen wij: op het moment dat wij ongedocumenteerden willen opvangen, moeten we dat ook wel kwalitatief met de juiste ondersteuning inrichten, en de middelen niet vergeten. Dat is iets waar we ook kritisch naar moeten kijken. En met het aantal van 70 naar 45, daarvan zeggen wij: daar kunnen wij als Rotterdam de juiste begeleiding op inzetten.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Nou, een aantal van de collega-raadsleden was ook in die bibliotheek op het moment dat we het hadden over de ongedocumenteerde daklozen in Rotterdam en ze verdwijnen niet in één keer zo poef, op het moment dat we de opvangplekken verminderen. Dus wat gaat u dan doen met de daklozen die niet kunnen worden opgevangen, die er wel degelijk zijn in Rotterdam?

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik denk dat het sowieso een uitdaging voor ons is om inzichtelijk te krijgen hoe groot die groep is in Rotterdam. Het zit niet in 70 of 45 mevrouw Vlasblom. We hebben er denk ik totaal geen zicht op hoeveel ongedocumenteerden er op dit moment in Rotterdam zijn. Dat is al de eerste uitdaging die u mij vraagt en daar heb ik zeker wel oog voor, maar het zit niet in 70-45. Die groep, kan ik u op voorhand zeggen, is veel groter. En kunnen we opvang regelen voor al die ongedocumenteerden? Nee. Maar waar zijn ze? Ik weet het niet. Maar wat we wel zeggen: op het moment dat ze zich melden bij LVV, dan hebben we een capaciteit van 45 om die op de juiste manier te begeleiden. Dat is wat erin staat.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Nou, ik kan u vertellen dat een heel grote groep van die ongedocumenteerde daklozen ook ouderen zijn en dat slapen op straat voor die ouderen absoluut geen mogelijkheid meer is en dat het ontzettend moeilijk is en de drempel ontzettend hoog om naar de LVV te stappen, vooral als het nu in capaciteit verkleind wordt. Dus hiermee zegt u: thanks but no thanks, 45 plaatsen en niet meer dan dat en de rest mag lekker op straat slapen. En ook die heel grote groep ouderen mag op straat blijven slapen. Dus waarom kunnen we niet onderzoek doen hoe we bij het rijk kunnen lobbyen voor meer middelen daarvoor? Als we toch gaan lobbyen bij het rijk dan kunnen we toch in ieder geval

van 70 misschien naar 80 of naar 100 gaan? Ik bedoel, als het lijntje van communicatie toch openstaat?

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou, volgens mij zitten wij wat dat betreft op één lijn, want die lobby richting het rijk gaan we zeker ook wel doen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Is dat een toezegging?

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Een lobby richting het rijk om de middelen hiernaartoe te krijgen? Jazeker.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Om de middelen te verhogen, zodat we niet naar 45 hoeven te krimpen maar op 70 of op meer kunnen blijven?

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Voor mij zie ik het als eerste stap om überhaupt de middelen te krijgen voor die 45.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Ik heb een vraag en ik ben even in verwarring. Ik hoor de wethouder hier zeggen dat hij niet weet hoeveel ongedocumenteerden er aanwezig zijn in Rotterdam en toch heeft deze coalitie ervoor gekozen om de capaciteit te verkleinen. Waarop baseert u dat dan?

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Daar is een advies op gekomen en op basis van dat advies zijn wij tot dit besluit gekomen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Voorzitter, waarop is dat advies gebaseerd?

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Op de middelen die er zijn en de capaciteiten die LVV kan bieden.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Voorzitter, ik herhaal mijn vraag. Hoe kan het zijn dat de wethouder niet weet hoeveel ongedocumenteerden er zijn, er vervolgens een advies wordt gebaseerd om de capaciteit te verkleinen terwijl ik denk dat de opvangorganisaties in Rotterdam juist meer capaciteit nodig hebben. Dus waar baseert u dat advies op en kunt u dat advies met ons delen?

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Waarom wij onvoldoende zicht hebben op ongedocumenteerden, is omdat ze in de illegaliteit leven. En mensen die in de illegaliteit leven proberen onder de radar te blijven. Daarom hebben wij ze niet inzichtelijk.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Voorzitter, volgens mij krijg ik geen antwoord op mijn vraag. Laat ik hem dan omdraaien. Wij zouden heel graag inzicht willen hebben in hoeveel ongedocumenteerden er in Rotterdam zijn en ik zou het ook willen omdraaien. Het is niet zo dat deze mensen onder de radar willen blijven. Deze mensen kiezen hier niet voor. Het is zo dat deze mensen buiten ons systeem vallen en misschien is het zo dat ons systeem niet zo humaan is, zeker als u het vergelijkt met het systeem bijvoorbeeld in Amsterdam. Dus ik zou graag willen dat we onderzoeken hoeveel ongedocumenteerden we hier hebben en ook hoe we ons beleid kunnen verruimen en humaner kunnen maken zoals steden als Amsterdam en Utrecht. Ik zou daarop graag de reactie van de wethouder willen horen.

De **VOORZITTER**. Eerst even mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Ja, en als op het vorige wat ik zei de wethouder niets kan toezeggen, wil ik toch wel even een andere vraag stellen. Want op het moment dat we de middelen van het rijk niet krijgen voor die 45 plaatsen, gaan we dan niemand meer opvangen? Gaan we geen enkele ongedocumenteerde dakloze meer opvangen op een humane manier? Want dat staat er.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou ja, kijk, voorzitter, ook ik in deze discussie merk ik op, als we het hebben over LVV, is dat een groep van asielzoekers die uitgeprocedeerd zijn. Op het moment dat we het hebben over daklozen mevrouw Vlasblom, de mensen die buiten slapen, volgens mij ligt daar ook een motie vandaag voor ons, om daar iets mee te doen. Ik denk dus dat als we het hebben over uitgeprocedeerde asielzoekers, daarvan kan ik zeggen mevrouw Elfilali dat ik die cijfers misschien nog wel uw kant op kan sturen. Dus dat kan ik voor u uitzoeken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom nog even tot slot.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Dan wil ik de wethouder erop wijzen dat heel erg veel van deze uitgeprocedeerde mensen zoals u ze benoemt op straat leven omdat ze nergens aanspraak op kunnen maken omdat ze geen status hebben. Heel veel van deze mensen slapen op straat en dat is een feit. Dus daarom benoem ik ook het daklozenprobleem van deze mensen. Daarom is mijn vraag ook aan u, als het rijk de middelen niet biedt voor die 45 schamele plaatsen, gaan wij die dan ook schrappen als stad? Dat is mijn vraag.

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja kijk voorzitter, het is even zoeken naar wat er nu precies bedoeld wordt qua definitie. Op het moment dat we het hebben over daklozen, we hebben daklozenopvang. Op het moment dat we het hebben over mensen die zijn uitgeprocedeerd als asielzoeker, die kunnen zich melden bij LVV. Waarom we naar 45 gegaan zijn? Dus als er zich 45 melden, dan kunnen ze die opvangen, maar er is gewoon een duidelijke onderbezetting op dit moment bij LVV en dat is de reden waarom we zeggen: van 70 naar 45. Want je kan wel zeggen: kom maar met 100, maar als je die begeleiding niet kunt bieden, dan heeft dat natuurlijk ook gewoon geen zin. Dus dat is even het onderscheid dat u moet maken mevrouw Vlasblom. Daklozen, ja. Dan ligt er zelfs een motie volgens mij, motie 23. Als het gaat om uitgeprocedeerde asielzoekers kunnen er zich 45 melden op basis van beschikbare capaciteit bij LVV.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja voorzitter, ik hoorde de wethouder zeggen: die reductie van plekken is gebaseerd op een advies. Ik vroeg me even af van wie dat advies is en kunnen wij dat advies ook krijgen, want ik zou dat heel graag na willen kijken. Waarom? Er komt nog een landelijke evaluatie LVV en ik was zo verbaasd dat u al besluiten heeft genomen vooruitlopend op de landelijke evaluatie. Dus dan is zo'n advies wel buitengewoon interessant.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Misschien heb ik het te krachtig gezegd als zijnde advies, dat u dat denkt. Maar wij hebben dus wel meegekregen dat er een zware onderbezetting is bij LVV. De capaciteit van 45 is op basis daarvan daaruit voortgekomen.

De heer **VONK** (cu). Licht er nu een advies of licht er geen advies? En als het nu gaat over die onderbezetting, dat klopt. Er is ook een heel mooi artikel in Vers Beton geweest, waarin gezegd wordt dat Amsterdam veel meer plekken heeft en een veel hogere bezetting, en Rotterdam heeft bijna geen plekken en ook nog eens een heel lage bezetting. Dat is niet omdat de mensen er niet zijn maar het is gewoon een gevolg van beleid dat wordt uitgevoerd. Het is een gevolg van beleid. Dan moet je dus niet zeggen: dan kunnen we de plekken wel reduceren, nee, dan moet je het beleid aanpassen, want de mensen zijn er wel en ze liggen op straat. Dus ik wil toch graag dat advies hebben op grond waarvan u heeft besloten dat we van 70 naar 45 kunnen. Ik wil dat ook narekenen en kijken. Als het argument is: ja maar er is nu leegstand, dan zeg ik: dat is een verkeerd argument. Dat is een gevolg van beleid en dat zou een argument zijn om het beleid te gaan aanpassen en wilt u dat ook toezeggen? Dat u beleid gaat aanpassen op de situatie in Rotterdam en al die mensen die nu op straat slapen?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Voorzitter nog één keer, ik heb het woord advies gebruikt, maar dat is op basis van beschikbare gegevens als zijnde wat kunnen wij qua capaciteit aan. En zo zijn wij dus op het getal van 45 gekomen. Maar volgens mij heeft u die informatie ook, dus het is niet een ambtelijk advies als u dat denkt. Want ik krijg erg het gevoel dat u daarop hint, maar dat is dus niet het geval.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlieger.

ACHBAR. Zei u iets voorzitter?

De **VOORZITTER**. Ja, mevrouw Vlieger.

Mevrouw **VLIEGER** (gl). Volgens mij was de wethouder nog wel midden in zijn zin, maar anders ga ik gewoon verder inderdaad. Ik hoor eigenlijk dat de wethouder te weinig informatie heeft over dit hele fenomeen, over deze mensen die hier gewoon in onze stad leven. Het zijn niet 45 mensen, het zijn niet 70 mensen. Het zijn veel meer mensen. Ik hoor daarin eigenlijk ook dat de wethouder de documentaire niet heeft gezien die over deze mensen gepubliceerd is. Anders zou u wel weten dat het om veel meer mensen gaat, dat vind ik een beetje jammer. Maar wat ik eigenlijk wilde aangeven, is dat ik volgende week woensdag toevallig iets organiseer voor deze specifieke doelgroep en ik wil de wethouder

graag uitnodigen om mee te gaan zodat er meer kennis is over het hele probleem zodat we het beter kunnen aanpakken, want dit werkt niet.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali. Er zat geen vraag in mevrouw Vlieger.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Ik ben een beetje in verwarring. Er is geen advies, er zijn wel gegevens, dus laat ik mijn vraag stellen aan de wethouder om de informatie die hij heeft, de gegevens die er zijn met ons te delen, zodat we in ieder geval op hetzelfde spoor zitten qua informatie. Ik zou eraan willen toevoegen: laten we het beleid dat we hier hebben vergelijken met het beleid dat in Amsterdam en Utrecht gevoerd wordt, zodat we op basis van die informatie een goed debat, een goede discussie met elkaar kunnen voeren. Want inderdaad, ik sluit me aan bij de heer Vonk, het is zo dat er op basis van de gegevens die we hebben, ons beleid wat dat betreft minder humaan is. En laat ik ook één ding toevoegen: er zijn ook heel veel ongedocumenteerde jongeren die er ook niet voor gekozen hebben om ongedocumenteerd te zijn. Dit zijn fantastische jongeren die tot hun 18e jaar beschermd zijn voorzitter, en die een fantastische bijdrage kunnen leveren aan onze maatschappij en aan onze stad. Dus wethouder, laten we die ook alstublieft omarmen en niet wegsturen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw De Jong.

Mevrouw **De JONG** (bij1). Een aanvulling op mijn collega hier. We hebben natuurlijk last van vergrijzing, dat is iets wat al vijftien jaar speelt. Er worden te weinig kinderen geboren om alles voort te bouwen. Dat is het mooie met nieuwkomers. Het mooie daarvan is dat als je ze echt goed behandelt en meeneemt in het proces kan dat zichzelf ook helpen. We weten nu eenmaal dat die migratie een goed iets is voor een land, elk land, dat is nu eenmaal zo als het goed is aangepakt. Ik beaam eigenlijk wat mijn collega hiernaast zegt.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). De laatste cijfers krijg ik binnen. Volgens mij is er een inventarisatie gemaakt over hoe de leegstand is geweest bij LVV. De huidige bezetting is op dit moment 41. Gewoon om even mee te geven dat u een beeld heeft van wat er op dit moment qua cijfers aanwezig is. Dan ga ik even door met de volgende.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voordat de heer Achbar doorgaat. Mevrouw Vlasblom stelde een vraag en die is niet beantwoord. De heer Achbar heeft wel veel te veel gezegd, maar geen antwoord op de vraag. De vraag was: in het coalitieakkoord staat dat de LVV-pilot alleen gecontinueerd wordt als het rijk daarvoor dekkende financiering verschaft. Nu weten we al van de huidige LVV dat de gemeente daar zelf geld bij moet leggen. Want wat we van het rijk krijgen is minder dan wat het ons kost. Het is nu niet dekkend, wat betekent dat dan voor de LVV-opvangplekken? Gaat u daar dan mee stoppen zoals in het coalitieakkoord staat, of blijven die 45 plekken toch overeind omdat we in deze stad humaan zijn?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Wat ik daarover kan zeggen, en daar mag u op vertrouwen mijnheer Moti, is dat ik keihard mijn best ga doen en dat is ook wat ik aan mevrouw Vlasblom meegaf, die lobby richting het rijk wel ga ik inzetten om de middelen daarvoor vrij te krijgen.

De heer **MOTI** (pvda). Ik kan u zeggen dat uw voorgangers dat ook hebben gedaan. De heer Karremans, de heer Wijbenga, en er is nog steeds een gat. De vraag die ik u stel en die mevrouw Vlasblom u ook stelde, als er dus geen dekkende middelen komen, gaat dit college het aantal LVV-plekken terugbrengen naar nul? Dat is gewoon een heel simpele vraag. Ja of nee?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Wat er in het coalitieakkoord staat is dat we van 70 naar 45 gaan en dat we ons keihard gaan inzetten richting het rijk om middelen binnen te halen. Dat is wat er staat.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ik word hier wel een beetje moe van.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, u mag er niet doorheen hè, dat weet u. Eerst de wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Volgens mij had ik hem afgemaakt voorzitter. Ik zal hem dan voor het gemak even nog één keer herhalen. Wat er in het coalitieakkoord staat, dat heeft u net even opgelezen mijnheer Moti. We gaan van 70 naar 45. Er is wel onderzocht waarom we daarnaartoe gaan en dat is omdat er vaak leegstand is, of dat er nooit meer dan 45 mensen zich melden. En ja, wij gaan ons keihard inzetten om de middelen vanuit het rijk binnen te halen. U mag erop vertrouwen mijnheer Moti, dat ik me daar keihard voor ga inzetten.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, de heer Achbar doet weer hetzelfde zoals hij zojuist bij mevrouw Vlasblom deed, geen antwoord op de vraag geven. De vraag ging er niet over of het aantal plekken van 70 naar 45 wordt teruggebracht. De vraag gaat over de zin in het coalitieakkoord: 'We continueren alleen de LVV-pilot als het rijk daarvoor dekkende financiering verschaft.' We weten dat er geen dekkende financiering is. De vraag is: als het rijk dus blijvend geen dekkende financiering geeft, zoals nu het geval is, gaat dit college dan stoppen met LVV-pilot zoals in het coalitieakkoord staat? Moeten we dat zo begrijpen? Dat is gewoon een heel simpele vraag, ja of nee?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou ja voorzitter, het zou mijnheer Moti sieren om mij überhaupt even de kans te geven een keer een gesprek te voeren met het rijk hierover en dan misschien op een ander moment de vraag te stellen. Want als ik van scenario's uit moet gaan. De insteek is, en daar mag u op vertrouwen, dat ik me keihard zal inzetten om LVV in Rotterdam te behouden.

De **VOORZITTER**. Nog één keer.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ik ben er ook wel van overtuigd dat de heer Achbar zich met ziel en zaligheid daarvoor gaat inzetten. Daar geen enkele twijfel over. Ik lees wel een tekst over wat de consequentie is. Zoals ik het lees, waarom dit er staat, is dat als die exercitie mislukt en het rijk ons geen extra geld gaat geven, dat dit college dan gaat stoppen met LVV. Zo staat het er, zo lees ik het. En ik zou graag van het college willen horen of dat klopt of niet.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ik denk dat ik in herhaling ga vallen voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Misschien een vraag anders gesteld dan. Stel je voor dat we geen cent van het rijk krijgen om deze LVV open te houden? Kunnen wij koste wat het kost met onze eigen middelen 45 plaatsen open houden en kunt u dat toezeggen wethouder?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). U weet natuurlijk dat u als raad gaat over het budget van de stad, dus uiteindelijk gaat u erover.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Ja voorzitter, dat is natuurlijk typisch links denken hè. Alles in stand houden en alles betalen als er maar vraag naar is. U heeft het rapport van de COR gelezen. We staan er als gemeente financieel niet goed bij. U kunt dus wel zeggen dat we alles bij plussen wat door de rijksoverheid niet meer wordt betaald, maar dat is onhoudbaar. Want u doet het bij de LVV, maar u gaat het straks ook bij jeugdzorg zeggen. U gaat het straks ook bij welzijn zeggen. Het moet allemaal vanuit de staatskas van Rotterdam betaald worden, maar u zegt vervolgens niet daarbij wat er dan minder gaat. Nee, meer, meer, meer. En dat is niet de manier waarop ik financieel degelijk bestuur wil voeren en dat is ook niet de opdracht die ik aan dit college geef.

De **VOORZITTER**. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Voorzitter, juist daarom hebben we ontzettend behoefte aan een kaderbrief waarin de financiële kaders geschetst worden door het college en wij daar iets over kunnen zeggen, want de keuze mijnheer Lansink, de keuze zal straks worden tussen een bruisend nachtleven waar D66 op gehamerd heeft of het nachtleven van mensen die op straat moeten slapen. Dat is de keuze die we straks moeten maken.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Ach ja, u haalt het nachtleven erbij, maar ik haal ook verduurzaming erbij. Ik haal het feit erbij dat we straks ook een druppeltje regen moeten kunnen opvangen. We moeten in deze stad ook nog gewoon met de fiets en lopend door de ons stad heen bewegen. Er zijn zoveel opdrachten die deze stad heeft uit te voeren en u bent aan het cherrypicken, want dat is natuurlijk het makkelijke verhaal. Nachtleven versus iemand op straat. Maar wat dacht u van de woningopgave die wij hier zouden moeten hebben? Want het probleem dat u aangeeft, bijvoorbeeld ook de kosten in de zorg, gaat u niet oplossen door iets te doen in het nachtleven van Rotterdam. Daar gaat u het zaakje niet mee dichtleggen, mijnheer Coşkun.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Ik heb de wethouder gevraagd of hij alle informatie die er beschikbaar is zo snel mogelijk met ons kan delen en daarbij of het beleid

dat wij in Rotterdam voeren vergeleken kan worden met Amsterdam en Utrecht. Kan ik daar een antwoord op krijgen? Ik wil daar graag een toezegging over.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Wat mij betreft, als er informatie beschikbaar is deel ik die graag met u, mevrouw Elfilali.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw **VAN DE PEPPEL** (pvdd). Ja, dank u wel voorzitter. Wat mij stoort aan dit debat is dat het niet links, niet rechts, niet vanuit geld, maar vanuit naastenliefde en mededogen gaat.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, je kan wel heel leuk een debat vanuit naastenliefde en mededogen gaan voeren, maar uiteindelijk moet gewoon alles betaald worden, zoals de heer Lansink ook al aangaf. In de kern snap ik precies wat u bedoelt en ben ik het ook volledig met mevrouw Van de Peppel eens, alleen werkt het zo nu eenmaal niet.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw **VAN DE PEPPEL** (pvdd). Dat ligt eraan, vanuit welk potje u de middelen betaalt, wat u als prioriteit belangrijk vindt. Ik vind dat mededogen en u vindt dat waarschijnlijk iets anders.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). We kunnen kijken of er nog wel genoeg geld is om menselijk om te gaan met ongedocumenteerden in deze stad of dat het belangrijk is om € 18 miljoen naar een dierentuin te pompen. Kijk, het zijn keuzes die gemaakt zijn hè.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, de vraag was al drie keer aan de heer Achbar gesteld, maar hij gaf geen duidelijk antwoord, maar inmiddels heeft het debat wel een duidelijk antwoord opgeleverd door de heer Lansink en de heer Van Drunen. Die zeggen nu heel duidelijk: nee, als de gemeente Rotterdam hier zelf geld in moet stoppen, dan gaan we dat niet doen dus dan stoppen we ermee. Waarvan akte.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Dank je de koekoek. En zo moet je het doen ook. Er wordt zoveel gedecentraliseerd naar de gemeenten, naar deze gemeente en elke keer moeten wij het bijleggen en gaat het ten koste van ons eigen te voeren beleid. Dat moet gewoon stoppen. We moeten ook zeggen tegen die rijksoverheid: als u ons een opdracht geeft, dan dient u daar ook gewoon voor te betalen. En anders, ja, dan gaan we het gewoon niet meer in uitvoering nemen. Want zo komen we ook aan al die zorgtekorten hier in deze stad. Doordat we het maar opnemen en absorberen en accepteren, dat we dat met veel te weinig geld moeten uitvoeren en vervolgens zitten wij hier financieel in de penarie en dat dat zullen we de komende vier jaar toch echt moeten oplossen. En uw richting is geen bijdrage aan de oplossing om het hier financieel weer op orde te krijgen. En daarvoor kijken we ook

voor LVV gewoon naar de rijksoverheid, want als u wilt dat wij het als Rotterdam oplossen, dan zult u ook moeten betalen.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, dit debat ga ik graag met de heer Lansink aan, maar deze vraag en dit antwoord zochten we nu de hele tijd. De heer Achbar heeft er geen antwoord op willen geven en ik ben in ieder geval blij dat de VVD en Leefbaar Rotterdam wel duidelijkheid geven op zo'n heel simpele vraag. We stoppen met LVV als we het zelf moeten betalen. Punt. Dat was de vraag die drie keer gesteld is en ik snap niet waarom dat antwoord nu zo moeilijk was om te geven.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Moti, maar de heer Lansink onderstreept ook zelf wel dat het rijksbeleid momenteel echt waardeloos is, en ik wil dan ook verzoeken, u heeft een landelijke vertegenwoordiger. Tenminste, u bent landelijk vertegenwoordigd in de coalitie, sowieso meer partijen, om er ook nadrukkelijk op aan te dringen om deze budgetten wel hiernaartoe te halen. Dit is echt al jarenlang ingezet rijksbeleid om te knippen op de gemeente. Wij zullen ook als gemeente moeten zorgen voor alternatieven. Dan komen we op de kaderbrief, op de financiën. U heeft ons niet in staat gesteld om te kijken of er niet alleen schaarste te verdelen is maar ook om te kijken of er niet eventueel inkomstenknoppen zijn waaraan we kunnen draaien. Dat vind ik vervelend want we zijn nu toch een gemankeerd debat aan te voeren. Ik zou graag een amendement indienen om in ieder geval te zorgen dat het vanuit onze eigen middelen wel mogelijk is omdat we anders hier door een morele ondergrens gaan zakken.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, nog even als reactie op de heer Moti. Het wordt nu net gesteld alsof Rotterdam er is en de rest van de wereld. Nee, Rotterdam bestaat als stad en er zijn allemaal randgemeenten. Als wij hier nu gaan zeggen: koste wat het kost, ongeacht wat wij hier in Rotterdam moeten gaan schrappen, gaan wij dat soort voorzieningen in stand houden. Als wij dat hier nu gaan zeggen, nou, dan zie ik de gemeentebesturen in Dordrecht, Delft, Barendrecht, Zoetermeer, alles eromheen, al in hun handjes wrijven hè. Die denken: mooi, wij hoeven hier helemaal niets meer te doen, want het rijk laat de bal vallen maar uiteindelijk lost Rotterdam het wel weer op. En het kost ons dan helemaal niets en in Rotterdam mag alles geschrapt worden.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Ja voorzitter, in reactie, want een-op-een, een lesje onderhandelen. Als je daarmee naar het rijk gaat en vervolgens zegt: we willen deze pilot continueren, dan helpt het natuurlijk wel ontzettend als je daarbij de effectiviteit van die pilot aangeeft maar ook welk budget er nu beschikbaar is. En of wij daar in die onderhandelingen meer kunnen krijgen om die pilot verder voort te zetten en verder uit te breiden, is natuurlijk ook afhankelijk van het beperkte budget dat wij hier in Rotterdam hebben en dat we eventueel dan ook aan andere zaken kunnen besteden. Dus wethouder, in dezen zou ik gewoon de opdracht willen meegeven: aan de slag met die lobby, en zorgen dat Rotterdam als een van de vijf steden die de pilots uitvoert het kan continueren.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, dank. Ik merk dat 'het rijk' en 'de regio' een beetje het Brussel van de politiek aan het worden is. Alles wat ingewikkeld is of waar we verantwoordelijkheid voor moeten nemen, dat moet dan toch echt daarvandaan komen. Waar dit debat over gaat, is welke keuzes je maakt. Welke maak je scherp en ik merk inderdaad dat de fractievoorzitters dat een heel stuk scherper doen dan de wethouders, maar daar gaat het om. Ik heb dit coalitieakkoord eerder tamelijk ambitieus genoemd. Tijdens de termijn van de heer Simons heb ik het vergeleken met Dick Advocaat bij Feyenoord. Maar dat is dit ook hè, dus daar waar het moeilijk wordt, ja, dé regio jongens, en wij noemen een getal. En hét rijk. Maar dat is wel erg makkelijk en daarmee maakt u dat het Brussel van de Rotterdamse politiek wat mij betreft.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Nee hoor, het is gewoon slim onderhandelen mijnheer Segers-Hoogendoorn. En dat is goed voor de kas van de gemeente Rotterdam die er slecht voorstaat. Ik roep het college op elke keer tot de tanden toe bewapend richting rijk en regio te kijken wat hun bijdrage is aan de problemen waar Nederland op dit moment voor staat en waar Rotterdam zijn bijdrage bij levert naar draagvermogen.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Nee, de heer Lansink zou prima minister kunnen zijn van VVD-huize, want dat doen ze ook altijd als ze in Brussel voor dat gebouw staan. Dan gaan ze even zeggen wat ze er voor Nederland allemaal uit gaan halen. Maar dat gaat over collectieve verantwoordelijkheid, zo'n instituut als Europa, dat we zelf in het leven hebben geroepen en net zo goed ook een collectieve verantwoordelijkheid van het rijk en de regio, maar u doet het perfect als een VVD'er, dus u zit perfect in uw rol.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Ja precies, collectief, u zegt het al, dus dat is samen en niet alleen Rotterdam, mijnheer Segers-Hoogendoorn.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Voorzitter, we hebben het over de LVV en ik vroeg me nog even af, het gaat nu heel erg over geld. Maar uiteindelijk gaat het natuurlijk over mensen. Mijn vraag is dan ook: stel nu dat er uit die onderhandelingen komt, de evaluatie van de LVV, Rotterdam, eigenlijk moet er nog een tandje bij want het gaat goed en we hebben nu een goede formule gevonden, 140 plekken. Wij zorgen ervoor dat 140 plekken 100% gefinancierd worden vanuit het rijk. Gaat u dan akkoord? Want dan is er dus geen financieel probleem.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou ja voorzitter, ik zou zeggen mijnheer Vonk, laten we de evaluatie afwachten.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ik wil goed begrijpen wat er in het coalitieakkoord staat. Zegt u: het is bespreekbaar dat wij de capaciteit gaan uitbreiden op het moment dat de rijksoverheid het

100% dekt? Is dat bespreekbaar of zegt u: nee, we hebben gezegd, 45 is 45. Al komt er een dubbele financiering, dat gaat niet gebeuren. Ik wil die cijfers goed kunnen interpreteren.

De **VOORZITTER**. De heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nou ja voorzitter, ik wil niet op zaken vooruitlopen. Op dit moment staat er dat wij van 70 naar 45 gaan omdat het sowieso onvoldoende bezet is. Als uit de evaluatie komt dat we 140 zouden kunnen opnemen, wil ik dan het gesprek voeren. Maar u zult begrijpen, zeker als coalitiepartij in het vorige college, dat een afspraak ook een afspraak mag zijn. En dat je elkaar daarop moet durven en kunnen aanspreken en dat dat is wat we de komende tijd gaan doen.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, nee, precies, en daarom vroeg ik het. Dus ik hoor u zeggen: nee, als de evaluatie is geweest dan gaan we het opnieuw bekijken. Er is nu wel even gezegd 45, maar eerst die evaluatie en dan gaan we het opnieuw bekijken. Dat is wat u net letterlijk zo zei en zo ga ik hem ook meenemen. Op het moment dat we de evaluatie hebben gezien, gaan we opnieuw er met u over in gesprek.

De **VOORZITTER**. Wethouder, wilt u afronden?

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja, dat heb ik inderdaad gezegd. Maar wat ik ook heb gezegd: afspraak is afspraak. Zo ga je ook een coalitie in.

De **VOORZITTER**. Wilt u de rest van de vragen nog beantwoorden of was u klaar? (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Gaat uw gang.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Dan ga ik door met een vijftal andere moties voorzitter. Dan heb ik motie 11 van 50PLUS, geen algoritme toe te laten passen. Die moet ik ontraden, is het niet dat we niet tegen algoritmen moeten zijn, maar vooral dat de inzet en uitsluiting, de inzet van algoritmen als het gaat om mensenrechtenschendingen, dat we daarvoor moeten waken en dat de privacy ook gewaarborgd wordt. Dus niet per definitie tegen algoritmen, dus om die reden ontraden. Dan hebben we motie 19, 'Zorg dat ouderen weer aan het werk komen'. In eerste instantie een sympathieke motie. Natuurlijk wil je dat iedereen meedoet, ook als het gaat om werk. Alleen zullen wij dit in een later stadium als het gaat om de aanpak van discriminatie zeker meenemen als het gaat om leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt. Dit komt dus nog terug in het te ontwikkelen beleidskader samenleven.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Dus u omarmt het? Omdat u het daarin terug gaat laten komen?

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Nee, ik ontraad hem nu, omdat hij sowieso terugkomt. En ik wil hem in een breder perspectief gaan plaatsen, want leeftijdsdiscriminatie alleen voor ouderen, dat kan natuurlijk voor andere groepen gelden. Dus ik wil als het gaat om arbeidsmarktdiscriminatie dit in de breedte straks meenemen in het te ontwikkelen beleidskader.

De **VOORZITTER**. Wethouder, u kunt verdergaan.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Dan motie 46, ook een sympathieke motie van mevrouw Verkoelen, 'Waardering voor mantelzorgers'. Hij is overbodig omdat wij al veel doen, er zijn al veel ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers. Denk bijvoorbeeld aan de mantelfoon, waar ze gebruik van kunnen maken, of terecht kunnen op het moment dat ze vragen hebben. Dus ook ontraden. 'De ouderen van de toekomst, motie 48, beleid te ontwikkelen waarmee Rotterdammers uitgedaagd en verleid worden om gezonder te leven. Ook deze is overbodig, want wij doen echt gigantisch veel als gemeente om ouderen in beweging te krijgen. Denk aan het lokale preventieakkoord en tevens de nota volksgezondheid, Gezond010. Maar ook het akkoord vastgesteld door de gemeenteraad Sportnota 21+. Dan de laatste motie voor mij is motie 10, 'Geef kleur aan het Regenboogakkoord'. Als ik hem zo mag lezen mevrouw Verkoelen, dat de laatste bullet breder moet zijn dan alleen COC, dan kan ik hem omarmen. Want het college onderschrijft het belang van onder andere de veiligheid en acceptatie van alle Rotterdammers. U vraagt hier specifiek lhbtq+, dus deze kan ik omarmen.

De **VOORZITTER**. Wethouder Kasmi.

De heer **KASMI** (d66) (wethouder). Dank u voorzitter. Op mijn terrein liggen een viertal moties, allemaal van 50PLUS, mevrouw Verkoelen. Motie 13, waarin u vraagt om verder te kijken dan alleen Rotterdam-Zuid wat betreft de rijke schooldag en de dagprogrammering. U vraagt ook om verder dan alleen in Zuid scholen, gymzalen enzovoort te vernieuwen, te vervangen en aan te pakken. Deze motie kan ik ontraden om verschillende redenen. Ten eerste is het goed te beseffen dat de gelden die we hebben voor NPRZ-onderwijs, een deal is met het rijk waarin het rijk 50% van de middelen voor zijn rekening neemt en de andere 50% is voor ons. Het is dus ook een kwestie van geld. Wel kan ik zeggen dat we verkennende gesprekken aan het voeren zijn met het onderwijsveld om te kijken of we toch niet op de een of andere manier de rijke schooldag ook in andere delen van Rotterdam kunnen gaan invoeren, dus daar ben ik wel mee bezig. Maar ik geef wel als winstwaarschuwing mee dat het natuurlijk ook afhankelijk is van middelen. Dan ten aanzien van de vervanging van gebouwen, gymzalen enzovoort, schoolgebouwen moet ik zeggen. Dat hebben we allemaal in onze integrale huisvestingsprogramma's zoals u weet. Dat gaat niet alleen om Rotterdam-Zuid maar om alle gebieden. Dus alle schoolgebouwen, waar dan ook in Rotterdam, die aan vervanging toe zijn, staan uiteindelijk op de lijst, afhankelijk van hoe urgent onderhoud of vervanging gepleegd moet worden. Dan motie 53 voorzitter, gaat over het eenvoudiger maken om klachten over geluidsoverlast en vernieling te doen, meer controle in te zetten op geluidsoverlast in de buitenruimte en parken zoveel mogelijk open te houden voor bewoners, nachtcultuur toe te laten daar waar het geen overlast heeft. Ook die is eigenlijk overbodig en ontraad ik daarom, omdat er nu al heel veel mogelijkheden zijn voor bewoners in Rotterdam om een melding te doen van overlast. Er zijn bijvoorbeeld mogelijkheden via rotterdam.nl of 14010. Maar ook via dcmr.nl of de app VeiligR kan een melding gemaakt worden, of natuurlijk via de ouderwetse manier van een brief als al deze andere mogelijkheden niet voldoen. Dan is het ook goed te weten dat u als raad de locatieprofielen heeft vastgesteld voor evenementen en daarin staan al heel heldere kaders voor wat er allemaal wel en niet mogelijk is in parken en daar gaan we ons ook aan houden. Dat is ook door u vastgesteld als raad. Ten aanzien van het laatste punt over nachtcultuur, daar toe te laten waar het geen overlast geeft. Dat proberen we natuurlijk wel zoveel als mogelijk, maar dat is aan de voorkant gewoon niet te beloven. We zoeken altijd wel naar de balans tussen reuring enerzijds en rust anderzijds. Daar kijken we ook naar. We denken nu ook al na over de toekomst bij nieuwe gebiedsontwikkeling, daar waar er eventueel nachthoreca komt om daar aan de voorkant rekening mee te houden. Dus op die manier zijn we er al mee bezig, maar helemaal voorkomen zullen we dat nooit kunnen in een grote stad als Rotterdam. Dan motie 54, geen € 18 miljoen uit te geven aan de restauratie van de

Rivièrahal in Diergaarde Blijdorp en het vrijgevalle geld in te zetten enerzijds voor het armoedefonds en de resterende € 8 miljoen te besteden aan zorg. Die moet ik helaas ook ontraden. Het is een afspraak die we hebben gemaakt in het coalitieakkoord en daar ga ik uitvoering aan geven, dus die ga ik ontraden. Dan voorzitter, is de laatste op mijn terrein de motie aan de hand van de verbouwing van Boijmans Van Beuningen lessen te trekken en een beleidslijn te ontwikkelen hoe de cultuursector gefinancierd dient te worden in cultuur, organisatie en huur. Ook die is overbodig omdat ik u kan melden dat we niet zo lang geleden nog, vorig jaar, met elkaar IHP Cultuur hebben vastgesteld. Met andere woorden, het integrale huisvestingsprogramma voor cultuur, zoals we dat ook altijd hebben gekend voor onderwijs, waarbij we dus aan de voorkant geld reserveren voor vervanging van gebouwen. Dus daarmee is deze motie ook overbodig. Voorzitter, dat waren de moties op mijn terrein.

De **VOORZITTER**. Wethouder Yigit.

De heer **YIGIT** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, dank u wel. Ik begin met motie 16 van mevrouw Verkoelen, 'De aanpak van armoede en schulden worden herijkt en vernieuwd'. Deze motie kan ik omarmen. Ik zal na het zomerreces komen met een hoofdlijnennotitie. Ik stel voor dat we deze bespreken in de commissie en dat we ook nog een technische sessie beleggen zodat we ook input vanuit de raad kunnen halen, die vervolgens ook als basis kan dienen voor het definitieve beleidsplan armoede en schulden. Motie 18, 'Armoede wordt alsmaar erger door de extra boetes op schulden'. U verwijst ook naar een pilot in Amsterdam, zoals deze is uitgevoerd, de pauzeknop. Deze pilot is succesvol gebleken, ook door de NVVK, de landelijke branchevereniging voor schuldhulp. Daar wordt nu een verkenning aan gewijd over een landelijke uitrol. Wij wachten nog even op die uitrol en we zijn nu nog steeds in nauw contact ook met de NVVK om daar ook invulling aan te geven. Het gaat dus ook om het stopzetten van incasso's. Soms zijn er ook boetes die worden geïncasseerd en mensen vergeten het. Het is dus niet wenselijk om alle soorten incasso's dan ook stop te zetten, dus dan moet ik deze motie ook ontraden. Als het gaat om motie 44, 'Het herhaaldelijk verzoek "Belofte maakt schuld"'. Zoals u weet hebben we nu een regeling van 140%, 120% door het rijk betaald en de resterende 20% door de Stichting Verre Bergen. Daarmee komen we ook deze groep tegemoet. We hebben eerder ook niet echt € 200,00 gereserveerd, wat dus op dit moment ook niet te reserveren valt, dus daarom moet ik ook deze motie ontraden. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank. Dan mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Ook ik zal reageren op de moties die zijn ingediend. Motie 24 van 50PLUS. Die zal ik ontraden. Ons woonbeleid is gericht op het tegengaan van tweedeling en wij denken dus ook dat deze motie daar niet iets aan toevoegt. Wij zullen inderdaad de lijn vasthouden dat de wijken in balans moeten zijn en wij komen er ook nog over te spreken hoe we de woonvisie gaan herijken. Dan gaan wij door naar motie 25, ook van 50PLUS, over de manier waarop het onderscheid gemaakt wordt van huurwoningen door corporaties en particuliere verhuurders. Dat doen wij nu op een bepaalde manier al in de rapportages over de woonvisie, door te zeggen: dat deel is van particulieren en dat deel van de corporaties. Wij willen dat op die manier ook zo transparant en inzichtelijk blijven maken en dat niet op een andere manier gaan doen. Motie 26 gaat over het percentage sociale woningbouw. Wij hebben ons in ons coalitieakkoord gebaseerd op een behoeftenonderzoek en daaruit blijkt dat we zowel aan de onderkant van de huurprijzen, dus het sociale segment en het middensegment behoefte is, maar ook aan de wat hogere categorie. Dat is ook de basis geweest van onze percentageverdeling. We hebben nu gezegd 20% sociaal.

De heer **COŞKUN** (sp). Voorzitter.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Als u het goed vindt maak ik even mijn zin af. Omdat we ook zien omdat het heel lastig is om gelijk al naar die 25% sociale huur te gaan, daar hebben we dus een bepaalde termijn nog voor in acht genomen. Maar uiteindelijk willen we naar die 25% sociale huur en 40% lage en middenhuur toewerken. Dat is op basis van het behoeftenonderzoek zoals wij dat kennen. Ik zie een interruptie.

De **VOORZITTER**. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Voorzitter, ik wilde mevrouw de wethouder vragen of er ook onderzoek is waaruit blijkt dat er behoefte is aan 15% topsegment. Ik kan nergens vinden dat er behoefte is aan zo ontzettend veel woningen in het topsegment.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Het precieze antwoord moet ik u eerlijk gezegd schuldig blijven omdat wat ik heb begrepen is dat het behoeftenonderzoek over de volledige categorie gaat. Nu weet ik niet helemaal hoe het op het allertopste segment precies zit. Maar dat kan ik u nog laten weten, dus dat wil ik bij dezen wel toezeggen dat ik voor u ga uitzoeken of daar onderzoek naar gedaan is.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Dan een vraag aan de wethouder of zij bekend is met het feit dat in de afgelopen jaren het aantal woningen in het topsegment met 8,5% gestegen is qua leegstand. Dus ik snap niet zo goed waarom er dan extra op wordt ingezet, wat mijn collega net ook al zei. Was u daarvan op de hoogte?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ik kan mij een grote discussie uit de vorige periode herinneren, waarin daar wat verschil van mening over was hoe zich dat precies verhiel. Dus ik ken de discussie daarover.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). De vraag was niet naar de discussie maar naar het feit en waarom er daarop ingezet blijft worden op 15% topsegment ook al staat het grotendeels leeg.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Dan herhaal ik mijn antwoord. Toen werd het niet door beide zijden gedeeld laat ik zeggen. De wethouder had een andere interpretatie van de feiten dan destijds een deel van de raad, dus vandaar dat ik zeg dat het een discussie was. Ik heb niet de herinnering dat daar een gemeenschappelijk oordeel uit is gevolgd, dus vandaar dat ik het nog even houd bij de kenschetsing discussie, en die discussie ken ik inderdaad.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Ja, het is mijn favoriete portefeuille, bouwen. Ik heb die wel afgegeven maar ik ga me er toch mee bemoeien. Het gaat overigens niet over nieuwbouw mevrouw Vlasblom. Die worden flink afgenomen in het topsegment. Het gaat vooral over die mensen die verplaatsen van het bestaande topsegment naar die nieuwbouw. Dat staat dan even stil omdat er dan een nieuwe keuken in geplaatst wordt, een nieuw tapijtje, want die mensen betalen daar ook heel veel voor. Dan wordt zo'n appartement even opgeknapt en staat het even leeg en dat telt mee. En overigens, het onderzoek waarnaar u verwijst, dat was, laten we zeggen, betwistbaar en daar heeft de wethouder toentertijd ook uitgebreid antwoord op gegeven waarom de zienswijze van het college was dat het een betwistbaar onderzoek was.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Zeegers, u kunt verdergaan.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Motie 28, over de vergunningen van de kamerverhuur. Die zal ik ontraden omdat het ingaat tegen de afspraken die we hebben gemaakt in het coalitieakkoord. Dan motie 29, die gaat weer over de Rotterdamwet. Daar hebben wij vorige week uitgebreid over gediscussieerd. Voor het college is het toch heel erg belangrijk dat wij een grondslag hebben om de leefbaarheidssituatie in wijken en ook de doelgroepen die we graag een kans willen geven op onze woningmarkt, de leraren, de verpleegkundigen et cetera, vaak genoemd, dat we toch een wettelijke grondslag nodig hebben om dat beleid te kunnen voortzetten zolang dat niet anders kan dan op grond van deze wet. Dan gebruiken we deze wet. Maar zodra daar een geschikt alternatief voor is, zullen we die grondslag gebruiken. Zo hebben we dat ook afgesproken met elkaar en dat zullen we ook zeker doen. Motie 30, de opkoopbescherming. U verzoekt opkoopbescherming over de hele stad in te voeren. Daarvoor geldt dat het dus ontzettend belangrijk is dat je die opkoopbescherming goed juridisch kunt onderbouwen, want anders word je door de rechter weer teruggefloten. Dat feit geldt. Om dat nu voor de hele stad te doen blijkt onvoldoende onderbouwd te kunnen worden. Dat leidt dus tot ontzettend veel rechtszaken waar we ook de capaciteit niet voor hebben. Dat moeten we ook niet willen. Het tweede punt is meer een algemeen inhoudelijk punt. Kan ik het eventjes afmaken?

De **VOORZITTER**. Wethouder, u blijft praten totdat ik ingrijp, dus dat hoeft u niet te zeggen.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). O, oké. Ik maak even af, dan geef ik het woord. Dat geef ik helemaal niet. Ik geef helemaal geen woord. Het is niet aan mij om dat te doen. De particuliere verhuur, we merken ook dat op het moment dat er een opkoopbescherming in de hele stad ingevoerd wordt, dat wel een drukkend effect heeft op particuliere verhuur, omdat dat dan niet meer mogelijk gemaakt wordt. Daarmee wordt ook de verhuurdersmarkt zeer verstoord door die manier, op een manier die we mogelijk niet willen. Dus we moeten dat echt goed uitzoeken per wijk hoe dat precies zit en waar het goed is en waar we het niet moeten doen. En we gaan het nog evalueren.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja voorzitter, ik vind het heel vervelend dat deze nieuwe wethouder gelijk in dezelfde kramp schiet als de vorige wethouder. Het is overduidelijk dat het helemaal niet juridisch niet mogelijk is. Dat heeft juist zowel de minister als de rechter tegen Amsterdam, Eindhoven en Den Haag gezegd. En u bent de enige die blijft volhouden dat er wel juridische situaties zitten. Dit is een herhaling van hetzelfde debat dat we nu al meer dan een jaar hebben gevoerd met elkaar. Ik vind het echt heel vervelend dat we dat wederom nu dus vier jaar moeten gaan voeren. De minister vindt het uitstekend als u het door de hele stad invoert.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, ik kan me goed voorstellen dat het in principe een instrument is dat je in de hele stad kunt invoeren, maar het is wel van belang dat op het moment dat je het invoert daar ook de juiste onderbouwing bij zit. Want anders houdt het geen stand, zoals bij alle maatregelen die we doen. Je moet het juridisch goed onderbouwen of het in die situatie ook van toepassing is. Dat is het argument dat ik gaf. Tegelijkertijd gaf ik ook nog andere argumenten waarom we het niet over de hele stad willen doorvoeren. Dan ga ik over naar motie 31, over de grens van de opkoopbescherming, om een prijsniveau van € 512.000,00 te gebruiken als grens en daarbij wordt verwezen naar Amsterdam. In Amsterdam hebben ze de systematiek gebruikt van 60% van de woningvoorraad naar WOZ-waarde de opkoopbescherming van toepassing te laten zijn. Als we dat principe op Rotterdam zouden toepassen, komen we op een WOZ-waarde van ruim € 300.000,00, namelijk € 301.000,00. Dat zit dan weer lager dan de grens die wij hier gebruiken, namelijk de NHG-grens die wij hier hanteren. Dus we hebben wel degelijk gekeken of we die grens wat kunnen ophogen. Ja, we gebruiken de NHG-grens en niet dezelfde systematiek als in Amsterdam. Dus zo hopen we dat te doen, omdat de huizenprijzen in Amsterdam ook echt vele malen hoger liggen dan in Rotterdam, dus vandaar dat we dit een redelijke manier vonden. Dan ga ik over naar motie 32, de grondprijzen. Deze motie gaat in tegen de afspraken die we hebben gemaakt in het coalitieakkoord. Vandaar dat ik deze wil ontraden. Maar wij komen met een voorstel naar de raad en dan gaan we het daar nog uitgebreid met elkaar over hebben, dus dat komt nog aan de orde. Dan motie 34, ga woningen bouwen in plaats van een nieuw stadion. U kent het standpunt van de coalitie daarin. Het staat ook in ons coalitieakkoord. Wij willen dat plot, waar het nieuwe stadion gepland staat, nog zo lang mogelijk beschikbaar houden voor het nieuwe stadion. Maar, hebben we ook gezegd, dat doen we niet tot in het oneindige. Op het moment dat daar echt woningbouw moet plaatsvinden en er is nog geen besluitvorming gedaan door Feyenoord, dan zullen wij daar woningen gaan bouwen. Maar tot die tijd houden we dat plot dus wel beschikbaar voor dat nieuwe stadion. Dan motie 42A,

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Dat had u niet hoeven doen. Dat moet de voorzitter doen, toch? Gewoonte hè, gewoonte. Even, wanneer we daar woningen moeten gaan bouwen. U erkent niet dat we in een wooncrisis zitten en dat we woningen moeten gaan bouwen?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Nee, dat is een goed punt van u mevrouw Verkoelen. Wij moeten ontzettend veel gaan bouwen, dat ben ik helemaal met u eens. En we zijn ook heel goed bezig nu, ook in het plangebied van Feyenoord City. De Imagine, de Rozenknoop, daar worden allemaal met gezwinde spoed huizen neergezet. Overal in de stad zien we natuurlijk die bouwkransen aan het werk. Tegelijkertijd zijn we daar dus bezig, en als we komen bij dat plot en er is nog steeds geen Go voor een nieuw stadion, dan zullen we ook die plek moeten gaan gebruiken voor woningbouw. Maar onze voorkeur zou het hebben dat dat nieuwe stadion daar nog kan komen. Motie 42A, een aangepaste motie, over het duurzaamheidstransitiebudget. Die wil ik graag omarmen. Dan heb ik het idee dat ik ook nog een motie van het CDA heb, maar die is nog niet officieel ingediend.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Mevrouw Kockelkoren, mag ik u vragen de voorzittershamer vast te houden? Dan kan ik een paar moties doen die in mijn richting gesteld zijn.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Het woord is aan de burgemeester.

De heer **ABOUTALEB** (burgemeester). Ja voorzitter, dit is een debat dat gaat over een coalitieakkoord en zoals u weet maakt de burgemeester geen deel uit van coalitieakkoorden. Mijn rol is in de wet vastgelegd dat een concepttekst van een akkoord aan mij wordt voorgelegd om te kijken of daar geen strijdbaarheid met de geldende wet- en regelgeving. Dat is mijn rol en daarop heb ik het coalitieakkoord getoetst en mijn reactie aan de coalitiepartijen teruggegeven. Dus wat er ligt past in dat stramien, om het zo maar te zeggen. Toch zijn er naar aanleiding van het coalitieakkoord een paar vragen gesteld die betrekking hebben op veiligheid en daar wil ik graag een paar opmerkingen over maken. Om te beginnen motie 5 van 50PLUS. 'Rotterdamse wethouders moeten dienstauto's vaker laten staan, deel 2'. In de wet- en regelgeving is een en ander gesteld over vergoedingen aan wethouders ten aanzien van vervoer en de wijze waarop dat moet gebeuren, is aan de gemeenteraden. Ik wil u erop attent maken dat u als raad in de vorige raadsperiode in 2019 de vormgeving van die vergoedingen nog eens een keer heeft geaccordeerd en daarbinnen behoort het college te functioneren en wij letten er ook op dat die regels ook worden nageleefd. De chauffeurs, de gemeentesecretaris letten daar in de uitvoering op. Het is aan de wethouders om binnen de regels dan ook vervolgens keuzes te maken. Ik zie wethouders lopen, ik zie wethouders fietsen, ik zie wethouders met het openbaar vervoer, maar ik zie ook wethouders gebruikmaken van de dienstauto. Zolang dat binnen de regels is, is dat aan de orde, totdat het moment dat uw raad van oordeel is dat die vormgeving anders is. U kunt niet aan het recht tornen, want dat is in de vergoedingen van het rijk vastgelegd. U gaat uitsluitend over de vormgeving.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Een punt van orde.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Ja, ik ga het aanhoren.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ik maak groot bezwaar dat de burgemeester een motie van mij, en ik ga hem letterlijk voorlezen, gaat beantwoorden, die echt gericht is aan wethouders en niet aan een burgemeester. Ik heb het helemaal niet over het bedrag. Ik heb het helemaal niet over wat er in de wet staat. Ik zeg alleen maar, als het college, en dat is niet de burgemeester maar het college, toch besluit om gebruik te maken van de dienstauto's, wat mag binnen de wet, zoals de burgemeester zojuist zegt, dan naar voorbeeld van de gemeente Den Haag het aantal korte ritjes aan banden te leggen door zichzelf meer lopend of met gebruik van de fiets of het openbaar vervoer te verplaatsen. Ik hoef geen antwoord te krijgen van de burgemeester in dit verhaal. Een heel verhaal waar ik helemaal niet op zit te wachten. Ik snap precies hoe de regels zijn. Ik heb het niet over die € 5,5 miljoen die we vastgesteld hebben in ons budgetrecht.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Helder. Mevrouw Verkoelen. Het eerste deel kan ik inderdaad beschouwen als een punt van orde, maar als u dan vervolgens heel erg uitweidt, dan wordt het eigenlijk weer meer een inhoudelijk punt. Ik heb zojuist de burgemeester op het principe een antwoord horen geven en ik hoor hier naast me dat de heer Simons vanuit het college ook nog wel een reactie wil geven om de zienswijze van het college daarop te geven. Dus ik geef het woord aan de heer Simons als aanvulling.

De heer **ABOUTALEB** (burgemeester). Mag ik het vorige nog even afronden als het even mag?

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester rondt eerst zijn punt af en dan geef ik daarna het woord aan de heer Simons.

De heer **ABOUTALEB** (burgemeester). Ik snap heel goed dat er behoefte is aan een politiek antwoord. Ik probeer aan te geven dat niet alles politiek is. Hier gelden namelijk rijksregels en die zijn vastgelegd in de wet en ook in de vergoedingenregeling. Dat is wat ik probeer te betogen. Wat de raad toekomt is de vormgeving van die regeling. Die heeft u vastgesteld in 2019. Als u als raad zegt: we gaan die vormgeving anders inrichten de komende jaren, dan ligt dat inderdaad aan u, zelfs niet aan de kant van het college maar uitsluitend aan de kant van de raad. Als in dit licht wethouder Simons politiek nog een en ander wil toevoegen, dan ga ik even zitten.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Het woord is aan de heer Simons, die niet precies weet... Motie 5.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Safari kan de pagina niet openen omdat er geen serviceverbinding is. Maar goed, ik heb de motie al eerder gelezen. Wij ontraden deze motie. De dienstauto is gewoon een instrument dat nodig is. Wethouders maken daar volgens mij goed gebruik van. Als er gelopen kan worden, wordt er gelopen, maar wat betreft korte ritten, moet u ook bedenken, u kunt zich nog wel herinneren misschien van vorig jaar met de toestanden rondom Feyenoord City, dat het ook gewoon voor de veiligheid niet verantwoord was dat wethouders en zelfs raadsleden gewoon in het openbaar vervoer of lopend gingen. Ik hoop van harte dat we dat soort situaties niet meer gaan meemaken, maar ik vind dat te allen tijde dus ook de wethouders als het zo uitkomt, ook voor korte ritten de dienstwagen moeten kunnen gebruiken. Volgens mij wordt daar altijd gewoon goed mee omgegaan. Dat is ons antwoord.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Dank u wel. Dan zou ik heel graag, want ik heb deze motie natuurlijk ongelofelijk graag overgenomen van DENK, dat staat er ook in, zou ik ook graag dat antwoord willen horen van de beide DENK-wethouders, want die hebben ooit deze motie met volle overtuiging ingediend.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Ik kijk eventjes richting de DENK-wethouders, maar in principe spreekt het college met één mond. Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Ja inderdaad voorzitter, het college spreekt met één mond. Het lijkt me duidelijk dat de burgemeester op het principe heeft geantwoord dat ten grondslag ligt aan de motie. Wethouder Simons heeft een antwoord gegeven op het politieke karakter, dus nog een wethouder antwoord laten geven is volledig overbodig.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester.

De heer **ABOUTALEB** (burgemeester). Ja voorzitter, nogmaals, het staat de raad vrij om de vormgeving van de rijksregeling anders in te richten, maar dan moet er een initiatief zijn in de raad om dat anders te doen met een amendement of anderszins. Daar gaat ook het college niet over, maar u kunt niet overbodig maken het gestelde in de wet, namelijk dat het wel een recht is om gebruik te maken van deze voorzieningen. Voorzitter, dan gaan we naar motie 6, ook van 50PLUS, 'De mosquito's is een schijnoplossing'. U zult begrijpen dat ik in de vorige raad over mosquito's altijd heb aangegeven dat ik dat niet moeders mooiste vind van de maatregelen die we hebben als het gaat om het bevorderen van veiligheid en het bestrijden

van overlast. Toch kan het in sommige voorkomende gevallen nuttig zijn om dat tijdelijk ook te doen en als het nodig is ook verwijderen. Er is een motie door de raad aangenomen van D66 waarin een brede evaluatie wordt bepleit. Die gaan we dan ook leveren en wat mij betreft kunnen we op basis van die evaluatie het gesprek verder voeren. Ondertussen is ook een aantal mosquito's overbodig verklaard op een aantal plekken. Het is geen hobby, als het niet meer nodig is verwijderen we die dingen ook. Dus de motie ontraad ik. Motie 7 van 50PLUS, 'Ongecontroleerde scheepsvrachten op drugs zijn niet welkom in de Rotterdamse haven'. Mevrouw Verkoelen, voorzitter, ik ben het volstrekt met u eens. De inzet die ik pleeg, ook in de gesprekken met het kabinet, is ook om te verhinderen dat schepen die in niet beveiligde havens lading ophalen, bijvoorbeeld in Latijns-Amerika, niet welkom zouden moeten zijn, niet in Nederland alleen, maar eigenlijk in heel Europa. Daarom werken we ook samen met andere Europese landen. Afdwingen kan ik dat helaas niet. U heeft mijn brief aan de minister-president op dit punt ook gezien. Daarin heb ik de minister-president gevraagd persoonlijk dan wel via het kabinet met die rederijen in gesprek te gaan over deze benadering. En tot slot, indien het nodig mocht zijn dat een schip in Rotterdam aan de ketting kan worden gelegd, is dat geen bevoegdheid van mij als burgemeester noch van de havenwethouder maar uitsluitend van de douane, want daar is dat in vastgelegd. Hierover praten we met elkaar, dus ik beschouw dit eigenlijk als een soort ondersteuning van beleid, maar u bent scherper in het dictum, waarin u eigenlijk zegt: verbied het, maak het onmogelijk. En dat kan ik dus niet. Maar als u het dictum aanpast of als ik het dictum zou mogen interpreteren als: burgemeester, bevorder dat dat niet gebeurt, dat deze schepen niet binnenkomen, dan kan ik met u meegaan en kan ik die motie dan ook omarmen.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja voorzitter, dat laatste wil ik graag doen, want daar ging het me natuurlijk om.

De heer **ABOUTALEB** (burgemeester). Dan zijn we op dit punt volstrekt partners en volgens mij de hele raad als ik me niet vergis. Dan motie 15, 'Gelden ondersteuning wethouders toevoegen aan Armoedefonds'. Daar heeft volgens mij wethouders Simons net in dezelfde richting namens het college een en ander over gezegd. Het is wat mij betreft ook niet aan de orde. En dan motie 9, ouderen ook beschermen. Ook hier ben ik een beetje in dubio omdat de casuïstiek die in de motie aan de orde is eigenlijk wel aan de orde is. Het schouwen van buurten samen met ouderen en organisatie, met buurten, werknemers, soms is zelfs de wijkpolitie erbij betrokken. Dat doen we volop. Maar ik heb geen bezwaar tegen het aannemen van deze motie, want je kunt niet genoeg doen om de veiligheid van ouderen in de wijken te bevorderen. Dus als het erop gericht is om vooral het college en mij aan te sporen tot intensiveren en het doorgaan op de ingeslagen weg, dan wil ik deze motie positief adviseren voorzitter.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Burgemeester dank u wel. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Die intentie had het zeker burgemeester, want er stond namelijk niets over in het coalitieakkoord en hiermee hebben we dat wel getackeld.

De **VOORZITTER** (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan geef ik het woord weer aan de burgemeester.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Kockelkoren, hartelijk dank voor uw hulp. Is er behoefte aan een tweede termijn van de zijde van de raad? Er is een behoefte aan, dus loop ik eerst de

gebruikelijke lijst langs en dan kan ik zien wie van u wel en wie van u geen gebruik ervan zou willen maken. De heer Van Drunen? Ja? Dan krijgt u als eerste het woord.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, dank u wel voorzitter. De eerste termijn is natuurlijk al uitvoerig gevoerd door onze fractie. Het enige wat ik nog wil is wel even een punt maken hier, iets uitspreken. Dat zijn namelijk de moties die zijn ingediend door 50PLUS. Als wij ons als raad serieus moeten nemen, dan vind ik ook dat wij gewoon met het bestaan van moties en het indienen en het behandelen ervan, serieus om moeten gaan. Om nu 52 moties bij elkaar te gaan schrapen omdat dat dan lekker in een kalender past, vind ik een slecht idee. Dat straalt ook slecht af op onze raad. Als wij willen dat onze kiezers ons serieus nemen en juist ook alle mensen die niet gekozen hebben, die dus thuis zijn gebleven bij de verkiezingen, als we willen dat die ons serieus nemen, moeten wij onszelf ook serieus nemen en hier niet een circus van gaan maken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen, u mag erop reageren.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Dat lijkt me wel voorzitter. Als de heer Van Drunen van Leefbaar Rotterdam serieus de 52 moties had gelezen, had hij volkomen begrepen dat dit een aanvullend verhaal is op een coalitieakkoord waar ik geen seconde één letter aan heb kunnen veranderen. En als u met mij als raad in deze vier jaar wilt functioneren heb ik maar één optie en dat is middels 52 zeer inhoudelijke moties, en geen flauwekulmoties. Dat heeft u vanochtend ook gehoord. Dan heb ik het recht om mijn mening en mijn visie met betrekking tot het coalitieakkoord daar proberen in te krijgen. En als ik dan een akkoord krijg op die moties, heb ik een stukje van het coalitieakkoord ook mijn coalitieakkoord kunnen maken. Ik vind het geen pas geven om op deze wijze hier mij de les te gaan lezen als 50PLUS. Dan had u zelf maar eerder eens een keer met ons contact op moeten nemen. Dan hadden ze niet 52 zo, dan had ik al mijn kanttekeningen, al mijn ideeën aan u kunnen overdragen. Dan had u het in het coalitieakkoord kunnen zetten.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, ik heb op geen enkele manier de suggestie willen wekken dat ik wil tornen aan het recht van eenieder om moties te kunnen indienen. Absoluut niet. Ik heb aan willen geven dat we als raad daar serieus mee om moeten gaan. En ik ga het niet over de inhoud van de moties hebben. Wij als partij nemen iedere motie die wordt ingediend serieus, dus wij zullen ook niet zeggen: weet je wat, al die moties van 50PLUS, gooi maar in de vuilnisbak, wij stemmen tegen. Absoluut niet. Wij nemen daadwerkelijk de moeite om ook iedere motie op de inhoud te beoordelen. Maar ik wil wel gezegd hebben dat wij daar gewoon als raad in zijn geheel serieus mee om moeten gaan en het niet in een kalender vorm moeten gaan geven.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dank u wel voorzitter. In de eerste termijn hebben we het over de inhoud van het coalitieakkoord gehad. Waar ik aangaf dat er aantal beloften of loze beloften, veel woorden nodig waren, was dat vandaag op een aantal punten wel een flinke herhaling van zetten. Waar partijen niet uit durven te komen dat ze wel degelijk een quorum instellen, veel mooie woorden nodig hebben om dat te verbloemen. We gaan ermee aan de slag. Wij zullen moties indienen op het moment dat het steeds aan de orde is, per thema. Maar zoals het in de NRC mooi werd geschreven, oude wijn in nieuwe zakken, dat is wel de afdrank van het coalitieakkoord bij mij. Wat verder versterkt wordt doordat de financiële onderbouwing van dit coalitieakkoord echt nog ver onder de maat is. We hebben de onderleggers niet

gekregen, de onepagers zie ik allemaal graag tegemoet. Maar er is één punt dat ik eigenlijk nog erger vind, en dat is dat een deel van dit coalitieakkoord voorlopig nog op drijfzand is gebaseerd. De coalitie heeft gemeend met vier partijen in kamertjes waar wij verder geen invloed op hebben kunnen uitoefenen de erfpachtconversie, die gelden beschikbaar te stellen voor incidentele dekking voor dit coalitieakkoord. Ze doen daar voorstellen voor, geven ongeveer € 180 miljoen aan verschillende potjes. Maar de raad, sorry, ik ben niet emotioneel maar ik had gewoon een kikker in mijn keel. De raad gaat over zulke budgetten. Hier is een enorme vrijval, net als bij de Eneco-middelen. Daar hebben we spelregels voor afgesproken en ook moeten er maatregelen worden genomen om voor die structurele middelen die we anders uit die erfpacht binnen zouden halen, compensatie voor aan te brengen in onze begroting. Ik heb daar een motie over geschreven om geen uitgaven te doen die nu gefinancierd zijn vanuit de middelen die door de erfpachtconversie worden opgebracht. Die zijn ook nog niet eens allemaal binnen, volgens mij gebeurt dat in tranches, totdat de raad voldoende is geïnformeerd over de financiële gevolgen en zich middels een raadsbesluit op ordentelijke wijze daarover heeft kunnen uitspreken. We hebben daar eerder spelregels voor afgesproken in de beleidsnota Investerings Rotterdam. Ik wil ook gewoon dat die nagevolgd worden. Dat is de motie. Ik zou hem uitgebreid lezen want er staan nog veel meer interessante dingen in. Dan is er een laatste vraag die ik wil stellen. Er waren zulke goede intenties om samen op te trekken. De coalitie heeft dat aangegeven bij de verkenner, dat zij willen zoeken naar creatieve manieren om de energie van de rest van de raad in te zetten. Dan willen we betrokken zijn. Dan willen we meer dan € 1 miljoen bij Koers van de stad. Dan willen we samen dat gesprek aan kunnen gaan en geeft het ook echt pas om dat in gemeenschappelijkheid te doen. Onze voorzitter van de raad zegt altijd: alleen ga je snel maar samen kom je verder. De heer Karremans is wel heel snel vandaag, die zal wel heel ver zijn, maar ik zou het ook fijn vinden als in de tweede termijn ook de wethouders de moeite nemen om naar de bijdragen van de raadsleden te luisteren. Dat is volgens mij ook een uitgestoken hand om samen verder te komen. En dan wilde ik graag nog het woord geven aan mevrouw Vlieger die een motie heeft over de toekomst van onze stad, in ieder geval over onze jeugd.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove heeft de volgende motie ingediend.

Motie 59. Erfpachtconversie volgens spelregels raad

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 2022-2026 'Eén Stad';

constaterende dat:

- de financiële paragraaf van het coalitieakkoord incidentele dekking bevat vanuit de (te verwachten) opbrengsten van de erfpachtconversie(s);
- de gemeente de boekwaarde van de grond waarop het recht is gevestigd moet afboeken bij de conversie; waardoor de afkoop van erfpacht gelijk wordt gesteld aan verkoop van bezit;
- de gemeente extra kosten maakt voor de uitvoering van deze conversies;
- de gemeente bij een erfpachtconstructie een groot deel van haar jaarlijkse structurele opbrengsten uit erfpacht moet missen;

overwegende dat:

- Rotterdam in de Beleidsnota Investerings Rotterdam in 2020 heeft vastgesteld dat verkoopopbrengsten uit bezit worden aangewend voor nieuw bezit (bezit-voor-bezit);
- de financiële gevolgen van deze grootschalige erfpachtconversies op de meerjarenbegroting van de gemeente nog niet duidelijk zijn;

- het aan de raad is om te bepalen voor welk doel (binnen kaders Beleidsnota Investerings Rotterdam) de baten worden ingezet;
- het aan de raad is of zij een duurzame voorziening wil treffen ter compensatie van het gemis aan structurele opbrengsten;

verzoekt het college:

- geen uitgaven te doen die gefinancierd zijn vanuit de middelen opgebracht door de erfpachtconversie totdat de raad voldoende geïnformeerd is over de financiële (meerjaren)gevolgen en zich middels een raadsbesluit op ordentelijke wijze heeft kunnen uitspreken over (vervolg)afwikkeling en inzet van de eenmalige opbrengsten uit de erfpachtconversies;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J. Bokhove, M.M. Vlasblom en R. Moti

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw **V Lieger** (gl). Ja, dank u wel voorzitter. Als GroenLinks vinden we het uitermate belangrijk dat de jeugd vertegenwoordigd is, zoals jullie kunnen zien, en daar zetten wij ons op meerdere manieren voor in. We waren dan ook erg teleurgesteld om te zien dat de portefeuille voor jeugd niet meer aanwezig was bij het nieuwe college. Op de dag dat het nieuwe college werd geïnstalleerd was op dezelfde avond de door onze jongerenadviesraad, Jong010, een avond genaamd De jongerenagenda. Hier bespraken zij de plannen die zij hebben, waar heel mooie dingen zijn uitgekomen, maar hebben ze ook meermaals aangegeven hoe teleurgesteld zij zijn in het feit dat deze portefeuille is weggehaald. Niet alleen teleurgesteld, er werden zelfs ook nog andere termen gebruikt. En ik vond het jammer, ik vond het niet fijn om te horen dat zij zich zo voelden. Daarom willen wij dan ook graag een motie indienen om het college te verzoeken om aan de te verdelen portefeuilles de portefeuille Jeugd toe te voegen en hiervoor een wethouder aan te wijzen. Het is namelijk belangrijk dat jeugd vertegenwoordigd wordt, serieus genomen wordt en dat we niet alleen worden neergezet naast jeugdzorg en overlast, maar ook in de andere plekken waar dat nodig is. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank. Mijnheer Lansink, heeft u behoefte aan een bijdrage in de tweede termijn.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Nee voorzitter, ik was eigenlijk best blij met het debat dat we hebben gevoerd over het coalitieakkoord. Ik heb vanuit het CDA, Volt maar ook andere partijen toch ook wel positief geluimde verhalen en optimisme gezien, met ook wel wat kritiek. En dat waardeer ik, want ik denk dat dat precies is zoals we de komende tijd met elkaar verder moeten. Ik wil toch eigenlijk ook wel tegen de partijen zeggen. Er werd zeker in de eerste termijn nogal wat moeilijk gedaan over targets et cetera. De grap is nu juist, en dat gaf toenmalig voorzitter Karremans van mijn fractie ook aan, het geeft u ook allen de komende tijd de mogelijkheid om nog heel veel invulling te geven aan verdere invulling van het coalitieakkoord, meer op detail. Want een coalitieakkoord is geen beleidsstuk. Het is gewoon een programma voor de stad en dat gaan we met u samen wat mij betreft als gemeenteraad verder invullen. Ik ben blij dat mevrouw Bokhove zich daar in ieder geval met moties en andere ook voor wil inzetten en ik kijk uit naar haar bijdrage.

De **VOORZITTER**. Dank. Mevrouw Vlieger heeft de volgende motie ingediend.

Motie 60. Rotterdam MOET een wethouder jeugd

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, bij de bespreking van het aantal wethouders en de tijdsverdeling;

constaterende dat:

- het nieuwe college ervoor gekozen heeft geen wethouder jeugd aan te stellen;
- deze portefeuille daarmee niet meer wordt benadrukt;
- op de avond van Young010 over de Rotterdamse Jongerenagenda meerdere malen is uitgesproken hoe jammer en zonde zij dit vinden;
- in het coalitieakkoord staat dat: Iedereen in Rotterdam de kans moet krijgen zijn dromen na te jagen en dit begint bij het bieden van dezelfde kansen aan kinderen, jongeren en studenten;

overwegende dat:

- de jeugd de toekomst is en we als gemeenteraad moeten uitstralen dat wij hen belangrijk vinden;
- als we jongeren meer kansen willen bieden we hier verantwoordelijkheid voor moeten nemen;
- ons jongerenadvies orgaan (Young010) het nodig vindt dat iemand toeziet op het beleid rondom jongeren/jeugd;
- Young010 in december 2021 heeft geadviseerd om te investeren in het vertrouwen in de democratie onder jongeren;

verzoekt het college:

- aan de te verdelen portefeuilles: 'Jeugd' toe te voegen;
- uit haar midden een wethouder aan te wijzen die deze portefeuille weer op gaat pakken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. L.S. Vlieger, S. van de Peppel, S. Reitema, M.S.S. de Jong en T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Moti, heeft u behoefte aan een korte tweede termijn?

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, dank u wel. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Lansink dat we een goed debat hebben gehad in de eerste termijn. Het blijft natuurlijk wel een beetje gek dat je de eerste termijn doet, dan eigenlijk de benoemingen hebt en daarna het debat vervolgt, terwijl het debat natuurlijk ook deels over de benoemingen ging. Die omgekeerde volgorde heeft daardoor in ieder geval wat de PvdA-fractie betreft wel een aantal zaken blootgelegd. Wat heeft het namelijk blootgelegd? Dat een aantal raadsleden en coalitiepartijen wel in de media, in de buitenwereld grote woorden gebruiken over het feit dat het Rotterdamse stadsbestuur anno 2022 slechts één vrouwelijke en maar liefst acht mannelijke wethouders kent, grote woorden, maar weinig daden hebben getoond. Progressieve taal uitslaan, maar conservatief gedrag vertonen. Met linkse vrienden in het wit op de foto gaan om je aan te sluiten bij het protest, maar als het er uiteindelijk om gaat, gewoon stemmen voor een college met acht mannen en één vrouw. En voorzitter, dat contrast is toch wel een slechte start als het gaat om het herstellen van vertrouwen tussen kiezers en de gekozenen. Want dan verwacht je, en mogen kiezers ook verwachten, dat wat

in de krant is gezegd, dat wat bij zo'n protestactie op de foto wordt gedaan, ook zijn consequenties heeft bij zo'n stemming, maar dat is helaas niet gebleken. Voorzitter, de eerste termijn heeft ook nogmaals bevestigd dat we de komende vier jaar geen visies hoeven te verwachten, zoals de heer Simons ook al klip-en-klaar duidelijk maakte. Dit college is niet van de visies, maar van de uitvoering. Uitvoering, uitvoering, uitvoering. Maar helaas moet mijn fractie ook na de eerste termijn concluderen dat deze coalitie inderdaad niet van de visie is. Het is een beetje visieloos, maar ook niet van de uitvoering. Ze zijn juist van minder uitvoering. Minder woningen bouwen, minder daling van de bijstand, minder zorg, minder klimaatambities, namelijk alleen dat wat het kabinet van ons vraagt, maar zelf geen enkele ambitie. Op het terrein van het verminderen van de armoede had ik al mijn complimenten uitgesproken en ook voor het voortzetten van het beleid. En zeker ook voor de € 20 miljoen extra. En nogmaals, dat is een compliment waard. Het coalitieakkoord en het debat dat we hebben gehad in de eerste termijn heeft echter duidelijk gemaakt dat er tot nu toe gewoon weinig ideeën zijn hoe deze extra middelen dan aangewend kunnen worden. Gelukkig maakte D66 via social media wel duidelijk wat de doelstelling is, namelijk: we willen de kinderarmoede in Rotterdam minstens halveren. Het lijkt ons goed als PvdA-fractie om dat ook met elkaar vast te leggen. Daarom hebben we een motie die oproept om de halvering van armoede van kinderen van 1 op 6 naar 1 op 12 vast te stellen als doelstelling.

De **VOORZITTER**. De heer Moti heeft de volgende motie ingediend.

Motie 61. Geen woorden maar doelen – zet in op de halvering van armoede onder kinderen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van agendapunt 7.1, afronding van het debat naar aanleiding van het coalitieakkoord, gehoord de beraadslaging van 16 juni 2022;

overwegende dat:

- het concept 'kansengelijkheid' een prominente rol speelt in het coalitieakkoord 'Eén Stad';
- het coalitieakkoord doelmatig en resultaatgericht beleid van groot belang acht;
- publiekelijk door de coalitie is gedeeld dat een van de doelstellingen van dit coalitieakkoord het halveren van de armoede onder kinderen is;

roept op om:

- de halvering van armoede onder kinderen van 1 op 6 naar 1 op 12 vast te stellen als doelstelling;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema, T.J. Vonk, S. van de Peppel, L.S. Vlieger, P.J.H.D. Verkoelen, M.M. Vlasblom en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, ook even aan de voorkant. We hebben er nadrukkelijk voor gekozen om niet in de eerste termijn al met moties te komen maar eerst met elkaar het debat te voeren, met elkaar argumenten uit te wisselen en op basis daarvan te kijken of het nodig is dat er een raadsuitspraak wel of niet gewenst is. Vandaar dat we nu pas in de tweede termijn met deze moties komen. Op dit punt vonden we dat nodig. Voorzitter, wat ook de eerste termijn duidelijk heeft gemaakt is dat de vier partijen eigenlijk geen idee hebben wat de consequenties zijn van de grootste zorgbezuinigingen ooit in de gemeente Rotterdam. Maar liefst € 210 miljoen voor de komende vier jaar. Het is schokkend dat daar geen ideeën

achter zitten. Dat deze vier partijen snoeihard het mes willen zetten in zorg, zonder duidelijk te kunnen maken wat de gevolgen hiervan zijn voor kwetsbare en voor oudere Rotterdammers is onbegrijpelijk. Het is nu enkel een exercitie geweest van een groep boekhouders, lijkt het wel. Zorgen dat de getallen kloppen. Maar dit is toch niet de manier, mag ik hopen, waarop onze stad bestuurd gaat worden? Door een stelletje boekhouders die alleen maar achter Excel gaan kruipen. Daarom wil mijn fractie ook samen met andere fracties dat voordat dergelijke bedragen ook echt in de gemeentelijke begroting worden verwerkt, eerst duidelijk wordt gemaakt wat het effect is voor de Rotterdammer. Wat doet dit met de toegankelijkheid? Wat doet het met wachtlijsten? Wat doet het met het zorgaanbod voor onze kwetsbaren, voor onze ouderen? En daarom de volgende motie.

De **VOORZITTER**. De heer Moti heeft de volgende motie ingediend.

Motie 62. Rotterdammers hebben recht op goede zorg

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van agendapunt 7.1, afronding van het debat naar aanleiding van het coalitieakkoord, gehoord de beraadslaging van 16 juni 2022;

overwegende dat:

- het nog steeds onduidelijk is hoe de enorme bezuinigingen op de zorg gaan uitpakken voor kwetsbare jongere en oudere Rotterdammers;

van mening dat:

- alle Rotterdammers recht hebben op toegankelijke en kwalitatieve goede zorg;

verzoekt het college bij de uitwerking van enorme bezuinigingen op de (jeugd)zorg er voor te zorgen dat:

- het aanvragen van zorg altijd toegankelijk blijft voor alle Rotterdammers, ook als zij minder digitaal vaardig zijn of een kleine beurs hebben;
- wachtlijsten voor jeugdzorg, ouderenzorg, thuiszorg en huishoudelijke hulp niet langer worden;
- de kwaliteit van het zorgaanbod niet achteruit gaat;
- deze uitwerking eerst met de Gemeenteraad te bespreken voordat deze enorme bezuinigingen worden verwerkt in de begroting 2023.

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. N. Balwantsingh, T.J. Vonk en L.S. Vlieger

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, we hadden net een leuk debat, een interessant debat, leuk vind ik het eigenlijk niet, excuus, een verkeerd woord, maar een interessant debat over de statushouders. Er blijkt toch wel heel veel onduidelijk te zijn en om die onduidelijkheid weg te nemen hebben we, gehoord de beraadslagingen van zojuist de volgende motie.

De **VOORZITTER**. De heer Moti heeft de volgende motie ingediend.

Motie 63. Statushouders niet afschuiven

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van agendapunt 7.1, afronding van het debat naar aanleiding van het coalitieakkoord, gehoord de beraadslaging van 16 juni 2022;

constaterende dat:

- Rotterdam voldoet aan de taakstelling van het rijk voor de opvang van statushouders (erkende vluchtelingen);
- veel andere gemeenten hier niet aan voldoen;

overwegende dat:

- Rotterdam hier ook in de toekomst zijn verantwoordelijkheid wil nemen;
- andere gemeenten ook hun deel moeten oppakken;

verzoekt het college:

- te lobbyen dat het rijk gemeenten die niet voldoen aan hun taakstelling voor de opvang van statushouders wettelijk verplicht dit alsnog te doen en daarop gaat handhaven in plaats van te lobbyen dat Rotterdam een lagere taakstelling krijgt;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R. Moti

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, dat was het einde. De PvdA zal, zoals ik in de eerste termijn ook al heb gezegd, altijd met een open houding, op constructieve en positieve toon de voorstellen van het college afwachten en op die manier ook de komende vier jaar onze bijdrage leveren in deze raad. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Ik dank u. Mevrouw Maassen, behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja dank u wel voorzitter. Twee korte vragen. Dank voor het debat aan iedereen die hier aanwezig is. Vorige week hebben we veelvuldig gesproken over de gelden voor de klimaatambities die we hebben opgenomen in het coalitieakkoord. Het zal u niet verbazen dat ik alle vertrouwen heb dat de wethouder daar volle bak mee aan de slag gaat. Maar ik zou toch even van de wethouder willen weten hoe het nu precies zit met dat duurzaamheidsbudget en met al die verschillende potjes van gemeentelijk niveau, rijksniveau. Graag een toelichting. Dan nog een verzoek aan alle wethouders en ook het verzoek om dat over te brengen aan alle wethouders die hier niet aanwezig zijn. Ik lees in het coalitieakkoord de ambitie om een bestuur te zijn voor de stad en voor iedereen en niet alleen maar hier in dit huis te zitten, maar ook de stad in te gaan en zoals in het coalitieakkoord staat om face to face gesprekken te voeren met de Rotterdammer. Ik zou de wethouders allemaal willen vragen naast al het beleid dat op basis van het coalitieakkoord naar ons wordt toegezonden, ook te vragen om daar aandacht te besteden aan de manier waarop zij invulling gaan geven aan de wil om ook de Rotterdammer te betrekken bij het uitvoeren van het coalitieakkoord.

De **VOORZITTER**. Dank. Mevrouw Elfilali. Een punt van orde, mijnheer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u wel. Ja, ik mis de helft van het college. Volgens mij zouden die hierbij wel aanwezig moeten zijn.

De **VOORZITTER**. Dat vind ik zelf ook, dus dat is een goed signaal. Ik hoop dat ze meeluisteren. Wellicht dat de bodes kunnen bevorderen dat de wethouders in de raadzaal terugkomen. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Optimisme en kritiek, zoals de heer Lansink zei. Dat is inderdaad ook een beetje wat ik voel. Tegelijkertijd hebben we als Volt-fractie nog wel behoefte aan wat diepgaander debat, dus ik zie dit als een start. Maar zeker nog niet alles is gezegd. Dat zullen we doen op het moment dat er een kaderbrief ligt, dat we meer inzicht krijgen in de financiën, onderliggende onderbouwingen et cetera. Waar ik nu even op wil ingaan is een aantal dingen. Allereerst het beeld dat ik nu voor mij heb is het beeld dat ik de komende vier jaar voor mij zal hebben voorzitter, namelijk veel mannen in pak en in dit geval twee vrouwen. Vanochtend zaten hier boven op de tribune kinderen en laten we ons even realiseren wat deze kinderen dus ook voor beeld krijgen van de macht. Laten we dus ook stilstaan bij het belang van inclusiviteit en diversiteit. Daarom wijs ik nogmaals op de motie die ik heb ingediend namens 50PLUS en GroenLinks om ons bewust te blijven, bij alle beslissingen die we maken, van de blinde vlekken die we allemaal hebben, wat gewoon natuurlijk is. Ik hoop op uw steun, raadsbreed, op het neerzetten van een lege stoel als reminder voor het meenemen van inclusiviteit en diversiteit in alle beslissingen die wij nemen. Vervolgens heb ik nog een tweetal moties die ik zou willen indienen. Allereerst inzake de economische paragraaf. Het is positief dat het coalitieakkoord en dit college wil gaan investeren in de economie van de toekomst, van morgen. En dat we ook willen inzetten op meer schoon, circulair en innovatief. Het is zo dat startups, scale ups en mkb'ers een grote en belangrijke bijdrage leveren aan onze economie. Eigenlijk om die paragraaf te verrijken en ook completer te maken dien ik een motie in, mede namens VVD en D66 om te onderzoeken of programma's zoals bijvoorbeeld Up! Rotterdam en MKB010>>Next kunnen worden voortgezet. En sowieso ook wat breder stil te staan bij het belang van een economie waarin sociaal ondernemen, welzijn, circulariteit, duurzaamheid en digitalisering centraal staan. Daarvoor dien ik graag een motie in.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali heeft de volgende motie ingediend.

Motie 64. Ondernemend Rotterdam: economische hotspot voor sociale en innovatieve zelfstandigen, start-ups, mkb'ers en scale-ups

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen, in vergadering op 23 juni 2022, ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- het positief is dat het college wil investeren in de economie van morgen, die schoon, circulair en innovatief is;
- dit cruciaal is voor een gezond, aantrekkelijk en kansrijk investeringsklimaat in Rotterdam en het bijdraagt aan duurzame banen en een prettig leefklimaat voor Rotterdammers;

overwegende dat:

- het momentum nu is om een omslag te maken naar een economie waar welzijn, duurzaamheid, circulariteit, digitalisering en innovatie centraal staan;
- sociale en innovatieve zelfstandigen, start-ups, mkb'ers en scale-ups die hieraan bijdragen een extra push verdienen;
- deze ondernemers in de praktijk tegen uitdagingen aanlopen die het lastig maken om te groeien en innoveren;

- programma's zoals Up!Rotterdam en MKB010>>NEXT een positieve impact hebben op de Rotterdamse economie en getalenteerde en innovatieve ondernemers helpen met toegang tot de markt, financiering en talent;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of programma's zoals bijvoorbeeld Up!Rotterdam en MKB010>>NEXT voortgezet kunnen worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. Elfilali, D.A. van Groningen en J.M. Nunnely

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Mohamed-Hoesein, behoefte aan een tweede termijn? U was nog niet klaar? Excuses, gaat uw gang.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Ik heb nog een andere motie die ik ook zou willen indienen als aanvulling op de sportparagraaf. Het is heel positief dat het coalitieakkoord sporten en bewegen centraal stelt. Er staat ook een doelstelling om in deze periode van vier jaar een toename van 10% in de sportdeelname en ook verbetering in de beweegnorm te bewerkstelligen. Dat is iets wat wij steunen. Ik dien graag een motie in, mede namens D66, om deze targets en doelen eenvoudiger te maken door in te zetten op het verkrijgen van het Global Active City label, waarmee we de doelstellingen concreter kunnen maken, maar waarmee we ook eigenlijk gebruik kunnen maken van een internationaal netwerk en kunnen laten zien dat wij als Rotterdam een actieve, gezonde en beweeglijke stad zijn. Dank voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali heeft de volgende motie ingediend.

Motie 65. Wedstrijdje Global Active City Label halen

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen, in vergadering op 23 juni 2022, ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- het coalitieakkoord 'Eén Stad' stelt dat sporten en bewegen belangrijk is;
- als doel wordt gesteld om in de periode van 2022-2026 een 10% toename in de sportdeelname en een 10% verbetering in de beweegnorm te realiseren;
- het positief is dat er aandacht is voor sport en de betaalbaarheid daarvan. Wat echter nog ontbreekt is dat sport inspireert en ook breder een positieve maatschappelijke impact kan hebben voor alle Rotterdammers;

overwegende dat:

- er 51% niet-sporters zijn in Rotterdam en dit veel beter kan;
- sport een sterk middel is om bij te dragen aan meer sociale cohesie, kansengelijkheid, gezondheid, welzijn, klimaatdoelen en economische bedrijvigheid;
- de doelen uit het coalitieakkoord concreet kunnen worden gemaakt door het halen van het Global Active Label¹; Daarmee laat Rotterdam op een meetbare manier zien dat het een gezonde en actieve stad is;

- extra winst is dat Rotterdam gebruik kan maken van een sterk internationaal netwerk met expertise om samen te werken op welzijnsdoelen, zoals gezondheid en armoedebestrijding;

verzoekt het college:

- te verkennen of het als doel kan stellen om uiterlijk 2026 als eerste Nederlandse stad het internationaal erkende Global Active City label te halen;
- om daarmee te laten zien dat we onze ambities om meer te sporten en te bewegen laten bijdragen aan maatschappelijke doelen, zoals welzijn, mobiliteit, kansengelijkheid en klimaat;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. Elfilali en F. Elbay

¹ Het Global Active City netwerk is opgericht door de internationale sportorganisatie The Association For International Sport for All (Tafisa) en wordt onder andere gesteund door het Internationaal Olympisch Comité (IOC).

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen

De **VOORZITTER**. Ja, gaat uw gang.

De heer **KIND** (volt). Graag in aanvulling. In het coalitieakkoord wordt veel geschreven over de menselijke maat en ook het vereenvoudigen en toegankelijker maken van verschillende regelingen in de stad. Er wordt ook veel geschreven over jongeren, waaronder jongerenhubs en talentontwikkeling. Wat we eigenlijk nog een beetje missen is de focus op jongerenparticipatie. Wij steunen ook zeker de motie van mevrouw Vlieger, maar we willen ook graag een motie indienen om jongeren meer te betrekken bij beleid.

De **VOORZITTER**. De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 66. Betrek jongeren meer bij beleid

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- het college wil inzetten op de menselijke maat;
- het college regelingen wil vereenvoudigen en toegankelijker wil organiseren om de effectiviteit te vergroten;
- verschillende maatregelen gericht op jongeren zijn opgenomen in het coalitieakkoord, zoals: jongerenhubs en de inzet op talentontwikkeling;
- de laatste jaren grote stappen zijn gezet op het gebied van jongerenparticipatie, bijvoorbeeld met de start van Young010;

overwegende dat:

- Young010 de gemeenteraad geadviseerd heeft om meer (1) integraal te werken met maatwerk en (2) te werken aan wederzijds vertrouwen, door o.a. meer aan te sluiten bij de leefwereld van jongeren;
- het college wil aansluiten bij de (online)leefwereld van jongeren;
- er in het coalitieakkoord niet direct wordt ingegaan op jongerenparticipatie;

verzoekt het college

- jongeren deze collegeperiode meer te betrekken bij de totstandkoming, beleidsvorming en uitwerking van gemeentelijk beleid gericht op jongeren;
- hierover op korte termijn in gesprek te gaan met Young010 en jongeren in de stad;
- de raad te informeren over de uitkomsten van dit gesprek;

en gaat over de tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **KIND** (volt). Dan zijn wij blij met de plannen die er zijn voor de nacht. Er moet wel gezegd worden dat in de vorige collegeperiode er ook al veel focus was op de nacht, waaronder nachtvisie. Er is nu ook een horecavisie. Er wordt nu echt concreet gezegd: we hebben genoeg visies gehad en we willen nu echt concreet doorpakken met een plan voor de nacht. Alleen lees ik dat nog niet echt in het coalitieakkoord. Daarom dien ik samen met Bij1 de motie in 'Doorpakken met plan voor de nacht' waarin we eigenlijk oproepen om te zeggen: aan het eind van 2022 moet het wel mogelijk zijn om het plan voor de nacht af te ronden.

De **VOORZITTER**. De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 67. Doorpakken met een plan voor de nacht

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het Coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- de huidige coalitiepartijen in 2019 gezamenlijk de motie 'Pomp levendigheid in de nacht' (19bb20597) hebben ingediend, waarin het vorige college werd gevraagd om een nachtvisie op te stellen;
- er in het huidige coalitieakkoord staat dat het college een plan voor de nacht gaat ontwikkelen met als doel de levendigheid van de stad te verbeteren;
- het college dit plan vóór 2024 wil uitvoeren;

overwegende dat:

- Rotterdammers al bijna 3 jaar op een nachtvisie wachten;
- het vorige college al begonnen was met de ontwikkeling van een nachtvisie en deze eind dit jaar besproken zal worden in de raad;
- de inzet is om de horecavisie eind dit jaar te bespreken in de raad (22bb004262);
- het wenselijk is om beide visies te integreren in één concreet plan voor de nacht;
- het college in het coalitieakkoord aangeeft dat er al voldoende visies zijn en de focus naar de uitvoering moet gaan;

verzoekt het college:

- de nachtvisie en de horecavisie te integreren in één concreet plan voor de nacht;
- ernaar te streven om het plan voor de nacht eind 2022 af te ronden;
- na afronding het plan voor de nacht zo snel mogelijk uit te voeren;

en gaat over de tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind en M.M. Vlasblom

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **KIND** (volt). Verder zijn wij zeer positief over de plannen die er zijn op het gebied van digitalisering. We zien algoritmes, cybercriminaliteit, digivaardigheid en het verbeteren van website en applicaties, het staat er allemaal in. We hebben ook een wethouder met de portefeuille Digitale inclusie. Tegelijkertijd leidt dat ook weer tot enige verwarring die we volgens mij ook niet moeten willen. Het is geen geheim dat Volt eigenlijk ook een wethouder Digitale zaken had gewild. Daarom dienen wij een motie in waarin we vragen om digitalisering zoveel mogelijk bij één wethouder te beleggen en ook duidelijkheid te scheppen over de portefeuillevverdeling op het gebied van digitalisering.

De **VOORZITTER**. De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 68. Duidelijkheid over digitale zaken

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het Coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- digitalisering een steeds belangrijkere rol speelt bij het toekomstbestendig en effectief organiseren van gemeentelijke diensten en platformen;
- het positief is dat het college ambities heeft op het gebied van digitalisering, zoals: algoritmes, cybercriminaliteit, digivaardigheid en het verbeteren van websites/applicaties;

overwegende dat:

- er behoefte is aan duidelijkheid over de verantwoordelijkheid voor digitale ontwikkelingen in de stad;
- het wenselijk is om digitale zaken zoveel mogelijk integraal te benaderen en verkokering te voorkomen;
- Rotterdam een wethouder heeft met de portefeuille digitale inclusie;
- het onduidelijk is of en welke onderwerpen op het gebied van digitalisering worden belegd bij andere wethouders;

verzoekt het college:

- de thema's op het gebied van digitalisering zoveel mogelijk bij één wethouder onder te brengen;
- de gekozen portefeuillevverdeling op het gebied van digitalisering op korte termijn openbaar te maken;

en gaat over de tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **KIND** (volt). Dan tot slot, er staan ook fantastische ambities op het gebied van het vergroenen van de buitenruimte, waarin onder andere wordt gesproken over het vergroenen van 20 hectare. We zien natuurlijk dat we ook gaan bouwen, we gaan misschien wegen aanleggen. We weten niet wat we allemaal gaan doen, maar het kan ertoe leiden dat straks die vergroening uiteindelijk ook weer vergrijzing wordt en dat moeten we volgens mij ook niet willen. Daarom een motie waarin we oproepen om te streven naar echt het behalen van een netto toevoeging van 20 hectare groen in de buitenruimte. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 69. Netto vergroening van de buitenruimte

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het Coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- het positief is dat het college in het coalitieakkoord aangeeft Rotterdam te willen transformeren van een grijze naar een groene stad;
- om dit doel te bereiken 20 hectare wil vergroenen;

overwegende dat:

- het college o.a. door woningbouw en verdichting groen kan kwijtraken in de buitenruimte;
- hierdoor de netto vergroening van de buitenruimte lager kan uitvallen dan 20 hectare;

verzoekt het college:

- ernaar te streven om aan het einde van deze collegeperiode 20 hectare groen netto toe te voegen aan de buitenruimte;
- hierbij zoveel mogelijk gebruik te maken van groene innovaties, zoals: verticale bossen, groene daken en geveltuinen;
- rekenmethodes om vergroening te meten aan te laten sluiten op deze innovaties;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind en M.Y. Morkoç

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Mohamed-Hoesein, behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Ja voorzitter, heel kort. Het proces dat we hebben doorlopen in deze vergadering, namelijk een eerste termijn en vervolgens de benoeming en de tweede termijn, daarover zou ik graag op een later moment ook met de raad van gedachten wisselen over het proces. Voorzitter, het debat. Het was een debat waarin werd uitgesproken dat alle partijen constructief willen samenwerken. Maar voorzitter, bij tijd en wijle vraag je je af hoe constructief constructief nu daadwerkelijk is. Dit coalitieakkoord geeft in elk geval wel voldoende ruimte. Ik zal die benutten en ik doe in elk geval het aanbod dat de overige leden van de raad daarin ook ons kunnen benaderen en bereiken. Voorzitter, tot zover.

De **VOORZITTER**. Dank u. Mijnheer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Dank u voorzitter. ik vind het toch wel bijzonder dat een van de ondertekenaars van het coalitieakkoord eigenlijk de hele ochtend schittert door afwezigheid, de heer Karremans. Hij neemt niet eens de moeite om naar de raad te luisteren. Waar is hij? Ik vind dat echt stijlloos.

De **VOORZITTER**. Mag ik daar iets over zeggen? Hij is met mijn toestemming weg. Hij zit in dringend overleg met het rijk over een belangrijk gewichtig vraagstuk voor de stad, de oeververbinding. Hij wordt waargenomen door wethouder Versnel.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Dus de oeververbinding is belangrijker dan wat de raad hier doet? Begrijp ik dat goed?

De **VOORZITTER**. Als het kabinet zegt: wij willen dat overleg nu voeren, dan moet je dat overleg dan doen, zo werkt dat in de verhoudingen. U kunt verdergaan.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Dan had u dat wel gesierd om dat tijdens de vergadering al te vermelden.

De **VOORZITTER**. Ik was daar op dat tijdstip niet over geïnformeerd, dus daar had u gelijk in.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Oké, ik vind het jammer. Dan hadden we ook de kennismakingsavond met de heer Yigit. Daar was onder andere zijn aanwezigheid. Hij is nog niet klaar of het vogeltje is alweer gevlogen. Ja, ik vind dat geen stijl hoe je met deze raad omgaat en ook niet hoe je dan tot bruggen bouwen komt, laat staan een oeververbinding.

De **VOORZITTER**. De wethouder was wel afgemeld vanaf 13.30 uur, dus ik denk dat hij nu vertrokken is. Dat had ik in de agenda vermeld, mevrouw Verkoelen. U kunt verdergaan.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Nou ja, mijn horloge loopt nog steeds en het is 13.00 uur.

De **VOORZITTER**. U heeft gelijk, dat is waar.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, maar voorzitter, ik vind dit echt geen stijl. Even van de orde, we hebben het hier al vaker over gehad. Ik vind het gewoon geen stijl. Mijnheer Kasmi is er ook bijna de hele ochtend niet. Wat wil zo'n college dan van de raad?

De **VOORZITTER**. Mag ik u beloven dat ik dat in de eerstvolgende collegevergadering ter evaluatie bespreek?

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Oké, dank u. Ik wil nog wel graag een motie indienen. Recent hebben twaalf politieke partijen in deze gemeenteraad inclusief drie coalitiepartijen het Regenboog Stembusakkoord ondertekend, waarin ze beloofd hebben zich in te spannen om de maatregelen uit dit akkoord voor de lhbtq+-gemeenschap in deze collegeperiode uit te voeren. Rotterdam moet zich nu echt gaan inzetten om een diverse en inclusieve gemeente te zijn waar iedereen zichzelf kan zijn, ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken op welke grond dan ook. Wij hebben dan ook een verzoek aan het college in de uitwerking van het coalitieakkoord de afspraken uit het Regenboog Stembusakkoord vorm te geven en ook daadwerkelijk uit te voeren.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 70. Geef uitvoering aan Regenboog Stembusakkoord

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het debat over het coalitieakkoord 2022-2026 'Eén Stad',

constaterende dat:

- er in Rotterdam nog veel discriminatie, intimidatie en geweld tegen lhbtqia+'ers plaatsvindt;
- twaalf politieke partijen, inclusief drie coalitiepartijen, het Regenboog Stembusakkoord hebben ondertekend waarin zij beloofd hebben zich in te spannen om de maatregelen uit dit akkoord voor de lhbtqia+-gemeenschap in deze collegeperiode uit te voeren;

overwegende dat:

- Rotterdam zich in moet zetten om een diverse en inclusieve gemeente te zijn waar iedereen zichzelf kan zijn, ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken op welke grond dan ook;
- wij als stad hierin voorop willen lopen zodat veiligheid en vrijheid voor lhbtqia+'ers vanzelfsprekend is;

verzoekt het college:

- in de uitwerking van het coalitieakkoord de afspraken uit het Regenboog Stembusakkoord vorm te geven en uit te voeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom, behoefte aan de tweede termijn? Het gaat over. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Voorzitter, zoals de heer Van der Velden is het mij uit het hart gegrepen dat de wethouders er zouden zijn. Ook ik ben moe en heb het druk en vind het vervelend om het keer op keer weer mee te maken. De heer Yigit was rond 11.45 uur vertrokken. 50PLUS Rotterdam heeft in haar eerste bijdrage 52 moties ingediend om de standpunten van 50PLUS Rotterdam in te brengen. Het is natuurlijk wel heel jammer dat Leefbaar Rotterdam geen humor en geen creativiteit genoeg heeft dat we dat in een leuke vorm hebben gegoten. Mijn excuses, het had serieus moeten. Maar toch, het was wel een heel serieuze inbreng van hoe wij 50PLUS de komende vier jaar zullen gaan invullen met betrekking tot een hele hoop standpunten. Laten we daar duidelijk over zijn. Wat mij verwondert over deze ochtend, dat wil ik wel kwijt, want er wordt wel gezegd: met dank voor het debat in de eerste ronde, maar ik vond het niet zo'n debat in de eerste ronde, heel eerlijk gezegd. We hebben weinig debat gehad. Daarin heeft iedereen aangegeven wat hij wilde. Ik had heel graag nu een reflectie van het nieuwe college gezien op het coalitieakkoord. Want tenslotte gaan zij daaruit een collegeverhaal destilleren. En ik had dus wel heel graag gezien dat alle wethouders hadden aangegeven hoe zij in dit hele verhaal staan. Want tenslotte was het tussen vier partijen, maar is er een college voor de hele raad. En dat had ik toch wel wat aangenamer gevonden, maar goed, dat is allemaal onderdeel voor de evaluatie. Ik heb ook wat vragen gesteld in de eerste ronde die ik dan nu wil herhalen. Dat betreft de zorg. Over

de zorg mogen we ons allemaal grote zorgen maken, stelde ik. € 200 miljoen komen we tekort en welke creatieve oplossingen we ook gaan bedenken, hoe zelfredzaam onze ouderen ook moeten gaan worden, de kosten rijzen de pan uit en het rijk zal en moet met een grotere zak met geld komen. Er zal een andere prioriteit moeten komen en daar moet deze coalitie wat mij betreft, dit college de barricaden voor op. Samen met de G4, samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, op naar het Malieveld wat mij betreft. De boeren kunnen het, dan moeten wij het toch ook kunnen. Dat geldt ook met betrekking tot het welzijn en daar zou ik toch nog wel graag een antwoord op willen hebben hoe het college daarmee omgaat. Want dat is inderdaad een belangrijk punt. Ten slotte, en daar ben ik blij om, zie ik dat GroenLinks in ieder geval al een motie heeft ingediend met betrekking tot de € 500 miljoen. Ik wil u daar nog een keer op wijzen zoals ik het in de eerste termijn al zei. Ik heb het van het college nog niet gehoord, maar ik zie in ieder geval in het coalitieakkoord een zeer vreemde move in de geldomloop ontstaan. Vanwege die slechte financiële situatie, teert deze coalitie in op de toekomst van onze kinderen, mijns inziens, van 50PLUS, en dat bevalt ons in het geheel niet. Er gaan twee erfpachtconversies eeuwigdurende afkopen van woningcorporaties komen, iets wat wij liever in de pot hadden gehouden. Maar goed, het gaat er komen, er gaat een bedrag van € 500 miljoen, buiten dat Rotterdam er al niet enthousiast over is dat we onze reservepotjes erover aanspreken, gaat dat nu dus naar een eenmalige uitgave, althans, zo staat het in het coalitieakkoord. Deze coalitie doet zich daarmee € 500 miljoen cadeau en zet dat niet in daar waar het structureel het hardst nodig is en dat is in die Rotterdamse investeringsmotor, maar in de zakken van deze coalitie voor leuke eenmalige speeltjes. Ik gaf het al aan, ik vind dat onacceptabel en ik ben blij met de motie van GroenLinks op dit vlak. Ik gaf ook al aan, en dat zou ik echt graag willen, ook in mijn eerste termijn gaf ik dat aan, ik wil heel graag een toelichting over de financiële paragraaf van dit college via een kaderbrief. De SP heeft het al twee keer genoemd. Ik noem het nog maar een keer, want ik wil afhankelijk van die kaderbrief in de conceptbegroting van september, oktober dit jaar iets kunnen zeggen. Daar heb ik die kaderbrief nu voor nodig en niet in september, want dan zijn we te laat. Dus nogmaals, ik geef dat aan en ik sluit af met nog één motie. Dat is de motie die vier jaar lang door DENK is ingediend, en ik dacht: ach, laat ik hun traditie overnemen want ik heb een hele hoop moties over wonen niet gekregen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 71. Woonvisie door de shredder deel 2!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het coalitieakkoord 2022-2026 'Eén Stad';

verzoekt het college:

- om de Woonvisie door de shredder te halen en de papiersnippers vervolgens ritueel te verbranden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, dank u wel voorzitter. De tweede termijn. Ook gezien de tijd die mij nog resteert houd ik het kort. We hebben veel onderwerpen besproken en goed dat we daar

ook een debat over hebben gevoerd. Het was soms ook nodig. Het dieptepunt wat mij betreft was dat we hier in de raad een debat moeten voeren over een quotum. Dat is een novum in deze raad en dat vind ik toch wel heel betreuenswaardig, maar het was belangrijk om het te voeren. Over de Rotterdamwet hebben we in de eerste termijn gesproken. Als we kijken naar het coalitieakkoord, dan staat daar eigenlijk heel erg in: we halen de Rotterdamwet naar binnen. In de eerste termijn is dat wel al enigszins genuanceerd, maar ik zou dat graag willen onderstrepen met twee moties. De eerste motie zegt dat wij artikel 8 niet meer gaan toepassen in de Rotterdamwet. Het is wel mondeling uitgesproken, maar dan hebben we het als raad maar even met elkaar vastgesteld. De tweede motie doe ik er gelijk bij. Die heet 'En toen waren er nog maar negen'. Er is ook gezegd dat als er een alternatief is, wij dan artikel 9 en 10 ook niet meer zullen gebruiken, en wij roepen dan ook op om dat zo snel mogelijk te onderzoeken en ons daarover te rapporteren.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk heeft de volgende moties ingediend.

Motie 72. En toen waren er nog maar negen

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- artikel 9 van de Rotterdamwet de mogelijkheid biedt om bij huisvesting voorrang te verlenen aan belangrijke beroepen zoals leraren, politieagenten en zorgpersoneel;
- steden zoals Amsterdam en Utrecht deze voorrang verlenen zonder een beroep te doen op artikel 9;
- partijen in de huidige coalitie positief staan tegenover de mogelijkheid om voorrang aan belangrijke beroepen te verlenen zonder een beroep te doen op artikel 9;

overwegende dat:

- de kern van de Rotterdamwet bestaat uit de artikelen 8, 9 en 10;
- de huidige coalitie uit heeft gesproken geen beroep meer te doen op artikel 8;
- artikel 10 van de Rotterdamwet in de praktijk vooral een dode letter is;
- een beroep op artikel 9 niet langer nodig is bij een alternatief voor het verlenen van voorrang aan belangrijke beroepen;
- een alternatief voor artikel 9 daarmee de deur zou openen naar de afschaffing van de Rotterdamwet in Rotterdam;

verzoekt het college:

- te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om voorrang te verlenen aan belangrijke beroepen zonder daarbij gebruik te maken van artikel 9;
- hierbij ook de praktijk van de gemeenten Amsterdam en Utrecht mee te nemen;
- en hierover voor het einde van 2022 te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk en R. Moti

Motie 73. Geen nieuwe aanvragen toepassing art. 8 Rotterdamwet

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- Rotterdam sinds 2018 geen nieuwe aanvragen gedaan heeft om artikel 8 van de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (de 'Rotterdamwet') te mogen toepassen;
- vorig jaar de minister van BZK positief besloten heeft op een aanvraag van Rotterdam om artikel 9 en 10 te mogen toepassen in tientallen straten in verschillende wijken van Rotterdam;

overwegende dat:

- het deskundigen onduidelijk is of de beoogde effecten van toepassing van artikel 8 en de ongewenste neveneffecten tegen elkaar opwegen;
- er voldoende en gevarieerd ander instrumentarium is om te sturen op leefbaarheid van wijken;
- meerdere partijen hebben uitgesproken artikel 8 nu en in de toekomst niet meer te willen gebruiken;

spreekt uit dat:

- Rotterdam geen nieuwe aanvragen bij de minister van BZK zal doen om artikel 8 van de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek te mogen toepassen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, A. Kockelkoren en R. Moti

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **VONK** (cu). Voorzitter, we hebben in de eerste termijn ook kort gesproken over verkamering en over het feit dat we weer teruggaan van vier naar drie personen waarvoor een vergunning nodig is. Een buitengewoon jammerlijke zaak, vooral ook omdat er een onderzoek is geweest dat heel duidelijk, en ook de VVD-wethouder heeft doen concluderen: wij moeten deze maatregelen nemen, en zonder argument wordt die nu gewoon teruggedraaid. Wij zouden toch nog graag van de wethouder willen horen wat nu de argumenten zijn geweest om dit terug te draaien terwijl het onderzoek zo ontzettend duidelijk was en waarom er zo'n jobo beleid moet worden gevoerd in deze gemeente met de gezinnen als slachtoffer. Het is een feest voor beleggers, maar een drama voor gezinnen en voor de leefbaarheid. We betreuren dit dan ook echt en we willen dan ook met klem oproepen tot een onderzoek en daarvoor zal ik nu een motie indienen om zo snel mogelijk te onderzoeken wat nu eigenlijk de effecten zijn van het terugdraaien van deze maatregel en pas met beleidsvoorstellen te gaan komen op dit gebied als we dit onderzoek met elkaar hebben besproken.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 74. Dichte deur voor middeninkomens en gezinnen?

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- in het coalitieakkoord het voornemen staat om de vergunning voor kamerverhuur aan te passen: pas vanaf 4 of meer personen is een vergunning nodig;
- nog geen jaar geleden het beleid voor kamerverhuur is aangepast: per 1 juli 2021 is vanaf 3 of meer personen een vergunning nodig;
- de aanpassing in 2021 gedaan is op basis van het RIGO-onderzoek 'Schaarste in de Rotterdamse woningvoorraad', waaruit bleek dat vooral middeninkomens, waaronder veel gezinnen, door vergaande verkamering nauwelijks kans meer hadden op een woning in Rotterdam;
- de aanpassing tevens gemaakt is om meer zicht te krijgen op verkamering van de Rotterdamse woningvoorraad, waarbij aangesloten is bij de gangbare praktijk in Nederlandse studentensteden;

overwegende dat:

- verkamering van vaak gehorige woningen in oude-stadswijken leidt tot vermindering van de leefbaarheid;
- de overheid, waar nodig, als marktmeester moet optreden en dat ook gedaan heeft;
- het niet duidelijk is waarom het in 2021 ingezette beleid nu reeds aanpassing behoeft;
- middeninkomens, waaronder veel gezinnen, de dupe zouden zijn van het terugdraaien van dit beleid;
- voorkomen dat middeninkomens de stad uit trekken een belangrijke pijler is in het woonbeleid;

verzoekt het college:

- te onderzoeken wat mogelijke gevolgen zijn van het loslaten van de vergunningplicht bij 3 of meer personen alvorens voorstellen te doen om tot beleidsaanpassingen te komen;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan.

De heer **VONK** (cu). Voorzitter, als laatste opmerking. Wij zijn kritisch geweest in de eerste en tweede termijn. We realiseren ons heel goed dat we als Rotterdam voor grote uitdagingen staan en ook dat dit college dit ter hand moet nemen. Wij zullen dat in alle samenwerking doen, want wij snappen dat de uitdagingen waar u voor staat, niet een uitdaging is voor het college alleen, maar voor heel de raad en ook voor ons als oppositiepartij. Dat zullen we dan ook in alle constructieve samenwerking met u gaan doen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Coşkun, behoefte aan een tweede termijn? Ja, dat is het geval.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja voorzitter, we zullen ze alle 45 nodig hebben. Voorzitter, ik zie dat de gelederen van Leefbaar Rotterdam ook een beetje aan het uitdunnen zijn, we zijn bijna aan de pauze en aan de lunch, dus nog even. Vorige week stelde ik dat de titel eigenlijk zou moeten zijn: ze gaan gewoon door, laten we vooral aan de slag gaan. Ik kon vandaag heel even constateren dat het college toch voltallig is. Vanochtend bij de start dacht ik dat D66 de coalitie al had verlaten, maar blijkbaar waren ze gewoon verlaat. Maar toch voorzitter, als ik dan naar de stoelen kijk denk ik dat er ook gewoon een stoel tekort is, in vak K dan hè. Zoals u weet vindt de SP dat Rotterdam ook best met zes of acht wethouders bestuurd kan

worden, maar we hebben er toch vorige week negen benoemd. Dus volgens mij kan ook niemand meer daar zitten. Mijnheer Kasmi zat even op de stoel van de heer Karremans enzovoort, dus het wordt een hele stoelendans daar achter de tafel en dat is ook zeer onrustig voor de vergadering. Goed voorzitter, terug naar het coalitieakkoord. Goed dat er net een inhoudelijk debat werd gevoerd over dat akkoord. Goed ook dat mevrouw Vlieger aandacht vroeg voor de jongerenagenda die vorige week werd opgesteld. Maar dan de meer dan zestig moties. Voorzitter, het hele instrument motie heeft in mijn ogen zeer aan kracht en zeggingsmacht ingeboet. Te veel, te vaak, te gedetailleerd. Kortom, zinloos want er verandert meestal niets wezenlijks door al die moties. De SP is voor fundamentele veranderingen van de maatschappij. We hebben nog even overwogen om een motie in te dienen om het verkeer van links voortaan altijd voorrang te geven, maar dat vonden we toch ook iets te cynisch voorzitter. Bij de bespreking van het coalitieakkoord vindt de SP moties eigenlijk ongepast. Het is mooi dat we onze mening geven, dat we vragen stellen ter verduidelijking zoals vanochtend, maar het is verder hun feestje en dat hebben ze vorige week gevierd. Wij nemen als raad ook helemaal geen besluiten over dat akkoord, voorzitter. Het heeft geen enkele juridische basis. Wij zitten te wachten op de kaderbrief waarbij wij het college zaken kunnen meegeven ter uitwerking voor de begroting 2023, die we in concept in september verwachten. Waar blijft de kaderbrief voorzitter? Dat is de grote vraag die ons parten speelt. Ik heb al die moties dan ook eigenlijk niet goed gelezen. Dat vond ik zonde van mijn kostbare tijd. Ik zal me ook niet onthouden van stemming of zo, want dat vind ik ook weer flauw, maar ik ga deze keer volledig af op het oordeel van die andere serieuze linkse partij in de raad, en dat is de Partij voor de Dieren voorzitter.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Dank voorzitter. Ook ik heb mijn moties bewaard tot de tweede termijn voorzitter, omdat het debat eerst gevoerd moet worden. Ik ga zoveel moties indienen als het aantal zetels van mijn partij in deze raad. Dat is een motie en die heet Woonakkoord en eigenlijk zegt dat woord al alles. Het thema wonen is niet alleen in deze raad maar zeker hier altijd onderwerp van fel debat maar vooral ook van heel veel polarisatie en polarisatie heeft als eigenschap dat het betekent dat je niet bij elkaar komt. En dat is precies wat het CDA altijd wil voorkomen. Vandaar deze motie. We leven in een wooncrisis. Ik roep de coalitie op deze motie te steunen en het jezelf te gunnen om niet vier jaar lang iedere week een actualiteitenraad te hebben over woonbeleid, maar te zoeken naar breder draagvlak, en ik roep de oppositie op om ook over onze eigen schaduw heen te stappen, dingen die in het coalitieakkoord staan op het gebied van wonen die ons misschien niet zinnen. Stap over die schaduw heen. Zie deze motie als een mogelijkheid om opnieuw aan tafel te komen en ik roep iedereen op: laten we onszelf dit alsjeblieft gunnen en niet in de laatste plaats de stad Rotterdam en de Rotterdammers. Dank voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 75. Woonakkoord

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 16 juni 2022, ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén stad';

constaterende dat:

- er een wooncrisis is;
- het thema wonen de (politieke) gemoederen in de stad iedere keer hoog laat oplopen en er daardoor veel polarisatie is op dit thema;
- we polarisatie kunnen missen als kiespijn middenin een wooncrisis;

- het thema wonen ons allemaal aan het hart gaat;
- in het coalitieakkoord staat dat de 'Woonvisie Rotterdam' aan herziening toe is;
- de nieuwe coalitie te kennen heeft gegeven te willen werken aan een nieuwe bestuurscultuur;

overwegende dat:

- grote crises vragen om daadkracht én een breed draagvlak;
- we goede ervaringen hebben opgedaan met het 'Klimaatakkoord' uit 2019;
- een breed gedragen 'Woonakkoord' dé stap op weg naar een goed, eerlijk en breed gedragen woonbeleid voor Rotterdam kan zijn;
- de nieuwe coalitie en haar formateur eerder te kennen hebben gegeven dit thema interessant te vinden voor een breed gedragen akkoord en we hierbij het coalitieakkoord als richting meenemen;
- het opstellen van beleid en het maken van afspraken, in tegenstelling tot het klimaatakkoord, gebonden is aan wettelijke kaders (woningwet) en daar rekening mee moet worden gehouden;
- er bij de totstandkoming van dit akkoord kan worden aangesloten bij reeds bestaande overlegtafels en akkoorden;

verzoekt het college:

- het proces te starten om te komen tot een 'Woonakkoord Rotterdam' in de geest van het 'Klimaatakkoord' en dit proces met een breed spectrum van partijen (zoals bestaande overlegtafels) en Rotterdammers aan te gaan;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Oostdijk, behoefte aan een tweede termijn?

De heer **OOSTDIJK** (fvd). Voorzitter, ik heb ook evenveel moties als wij zetels hebben. Maar daarover zo dadelijk meer. Voorzitter, collega's, aanwezigen. Ik sta hier met een dubbel gevoel. Enerzijds ben ik geen politicus, een onbekende in het politieke spectrum, anderzijds ben ik als lijsttrekker van Forum voor Democratie Rotterdam verkozen door de burgers van deze mooie stad. Ik loop hier inmiddels enkele maanden rond en ik heb al heel wat gezien. Ik kan u zeggen dat ik in deze korte tijd al een prima indruk heb gekregen van hetgeen er speelt. Inmiddels is er een coalitieakkoord gesloten dat bij mij in beginsel positief overkomt. Er zijn ook uiteraard punten waarvan wij vinden dat die verbetering behoeven. Voorzitter, aan de ene kant zagen we de plannen van de afgelopen periode van de gevestigde politiek. Doorgaan met klimaatplannen, doorgaan met huisvesting van vluchtelingen, bezuinigen op politie en leefbaarheid, onnodig ingewikkelde regelgeving en bureaucratie. Aan de andere kant staat Forum voor Democratie met een pleidooi voor het stoppen met zinloos klimaatbeleid, automobilisten pesten en vluchtelingen opnemen en gaan investeren in onze eigen samenleving, in onze eigen inwoners en tradities, behouden van onze cultuur en daarmee niet noodzakelijkerwijs afdoen aan onze mooie multiculturele stad, koesteren van ons verleden. Voorzitter, Forum voor Democratie wil investeren in gewone klassieke publieke taken. Veiligheid, infrastructuur, woningbouw, zorg en voorzieningen voor de oude dag. Wij willen dat lokale belastingen worden verlaagd in het bijzonder, omdat die niet in verhouding staan tot wat burgers ervoor terugkrijgen. Wij menen ook dat burgers in veel gevallen zelf beter in staat zijn om te beslissen waar hun geld naartoe gaat. De menselijke maat moet

terugkeren. Burgers moeten weer een keuze hebben, dus geen dwang of drang. We hebben een aversie tegen het woordje moeten. Het voornoemde betekent ook minder bureaucratie en meer ruimte voor ondernemers. Nu de coronacrisis voorbij is, moeten we ondernemers de ruimte geven om te ondernemen en hen niet onderwerpen aan betutteling. Zorgen voor een fijne groene omgeving in de stad is een prima voornemen en daar staat Forum voor Democratie uiteraard ook vierkant achter. Als je een levendige binnenstad wilt hebben met kansen voor de middenstand om hun brood te verdienen, maar het vervolgens de inwoners onmogelijk maakt om met een auto, al dan niet elektrisch, op een fatsoenlijke manier het centrum te bereiken, zorg je direct voor een grote uitdaging. Woningnood vormt heden ten dage een van de meest prangende dilemma's. Het schrijnende tekort aan betaalbare koop- en huurwoningen ontnemt jongeren en starters de kans om een eigen leven op te bouwen. Het maakt doorstromers afhankelijk en creëert een stagnerende economie omdat mensen graag vasthouden aan wat ze hebben in plaats dat ze een vloeiende overgang maken naar een volgende fase in hun leven. Voorzitter, anno 2022 is tolerantie, wederzijds respect en een open dialoog ver te zoeken. De verruiming van het debat is immens. Volop wordt identiteitspolitiek bedreven. Wie weigert racisme aan het koloniale slavernijverleden te koppelen, krijgt er genadeloos van langs en wordt binnen de kortste keren monddood gemaakt door als racist te worden weggezet. De uit de VS overgewaaide afrekencultuur, de cancelculture, is nog nooit zo erg geweest. De selectieve verontwaardiging en linkse obsessie met afkomst, geslacht en huidskleur loopt de spuigaten uit. Voorzitter, Rotterdammer ben je als je je Rotterdammer voelt en als die gevoelens zich vertalen naar gedrag. Dit staat los van huidskleur, geaardheid, afkomst, geslacht, religie, politieke voorkeur et cetera. Rotterdammer zijn betekent respect voor de stad en het land waarin je woont. Hierin moet geen onderscheid worden gemaakt. In onze ogen is de Rotterdamse samenleving open, pluriform, veelzijdig en tolerant. In deze wereldstad heeft iedereen dezelfde kansen om het beste uit zichzelf te halen om iets te bereiken. Echter, hopen op dezelfde uitkomst zonder moeite te doen, is simpelweg onnozel. Door een slachtofferrol aan te nemen bereik je gewoon veel minder. Voorzitter, ik rond af. De kritiek op onze partij wordt steeds heviger. Kennelijk doen we iets goed. Als de gevestigde orde en de media je de mond proberen te snoeren, weet je dat je op de goede weg zit. Maar voorzitter, de kracht van Forum voor Democratie ligt erin dat we zowel pragmatische politiek bedrijven middels moties, debatten en beleidsstukken, alsook consistent diepgang zoeken in belangrijke vraagstukken en die vervolgens in kaart brengen. Dit zullen wij ook in de gemeenteraad doen. Wij zullen misstanden agenderen die de burgers rechtstreeks treffen. We zullen proberen hier slimme oplossingen aan te koppelen, die direct te implementeren zijn. Natuurlijk zullen wij weleens verschillen van mening met andere partijen, maar dat maakt niet uit. Wij sluiten niemand uit. Ik denk dat iedereen hier het beste wil voor Rotterdam en alle Rotterdammers. Wij zullen dan ook alle voorstellen steunen waarvan wij vinden dat die bijdragen aan een mooie, voortvarende stad. Om te beginnen met de volgende motie, 'Parkeerdruk door wijkvreemde parkeerders en forenzen'.

De **VOORZITTER**. De heer Oostdijk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 76. Parkeerdruk door wijkvreemde parkeerders en forenzen

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- het college de intentie heeft het betaald parkeren uit te breiden naar wijken die gebukt zouden gaan onder wijkvreemde parkeerders, zoals Pendrecht, Groot IJsselmonde, Lombardijen en Zuidwijk;

- het college parkeervergunningen wil gaan uitgeven aan bewoners en daar korting op wil geven van 20%;
- het college ervan uitgaat dat deze parkeerdruk wordt veroorzaakt door wijkvreemde parkeerders, forenzen en bezoekers;

overwegende dat:

- deze wijkvreemde parkeerders, als deze er al zijn, niet de oorzaak mogen zijn van de zoveelste lastenverzwaring voor autobezitters;

verzoekt het college:

- de kosten van de bewonersvergunning te verlagen met 100%;
- de kosten van het parkeren voor bezoekers met 50% te verlagen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.R. Oostdijk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. U was klaar? Bijna.

De heer **OOSTDIJK** (fvd). Voorzitter, de campagneslogan van Forum voor Democratie was 'Pak je stad terug' en precies dat gaan we doen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. De maidenspeech van de heer Oostdijk. Ik ben bijna door de lijst heen, maar Leefbaar Rotterdam gaf mij nog aan dat men nog vergeten was een motie in te dienen. De heer Roskam zal dat doen, of de heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja, ik wilde de voorzitter inderdaad even verzoeken om het woord te geven aan de heer Roskam, want ik was daarstraks vergeten in mijn tweede termijn om nog een motie in te dienen.

De **VOORZITTER**. Ja, dat kan alsnog. De heer Roskam.

De heer **ROSKAM** (lr). Goed, ik zal het kort houden zodat we op tijd zijn voor de lunch. We hebben het vandaag over het coalitieakkoord. Mevrouw Verkoelen betichtte ons van een gebrek aan humor. Maar kijk, een voorbeeld, we hebben een wethouder Armoede, en die zegt: ik ga armoede bestrijden en verlichten. Dan denk ik: oe, met een sloopkogel en een zaklamp, of iets anders? Maar goed, we leven met elkaar in een democratie. Een stelsel dat ontworpen is voor conflict. Conflicten waar we ook vandaag in deze raadzaal weer getuige van waren. In deze politieke arena vechten wij onze meningsverschillen uit op voorwaarde dat de feiten vaststaan, op voorwaarde dat de uitkomsten van onderzoek als zodanig erkend worden en dat de bevindingen voortdurend uitgedaagd en getoetst worden. Als raad is het ook onze taak om te toetsen. Toetsen of het college doet wat wij ze hebben opgedragen. Toetsen waar beleid op gebaseerd is en hoe effectief dit beleid is. Ik denk aan de 15% van de heer Coşkun. Dit doen we het beste op basis van feiten die vaststaan en waar we het met elkaar over eens zijn. Collegetargets zijn een instrument voor onze raad om het college gedurende deze periode bij de les te houden en niet alleen om ze aan het einde van de rit te beoordelen. Daarom dien ik de volgende motie in.

De **VOORZITTER**. De heer Roskam heeft de volgende motie ingediend.

Motie 77. Tijd voor targets

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 16 en 23 juni ter bespreking van debat naar aanleiding van het coalitieakkoord 'Eén Stad',

constaterende dat:

- er een nieuw college is aangetreden en het in Rotterdam al twintig jaar een goede gewoonte is om als college targets te stellen;
- bij het vorige college veel targets door corona gehaald of niet gehaald werden, waardoor targets soms primair afhankelijk zijn van externe factoren en niet altijd door collegebeleid;
- de aandacht voor beleidstheorie niet altijd even evident aanwezig was, waardoor niet duidelijk was op basis van welke grond het beleid aan een target zou bijdragen;

overwegende dat:

- het opstellen van goede targets niet altijd even makkelijk is, kijkende naar het gegeven dat twintig procent van de vorige collegegetargets niet meetbaar bleek te zijn;
- goede targets een afspiegeling zijn van politieke prioriteiten en gelijk gespreid tussen collegeleden dienen te zijn;
- een jaarlijks integraal debat over de college targets met de raad versnippering voorkomt en hiermee de targets een sterker instrument voor de raad maken;

verzoekt het college:

- aan het begin van deze collegeperiode een technische sessie te organiseren met de Rekenkamer en de raad om alle targets 'Rekenkamer proof' te maken, zodat alle targets meetbaar worden;
- uit te leggen bij de collegegetargets op basis van welke grond zij denkt dat het beleid gaat zorgen voor het realiseren van de targets;
- waar mogelijk in beleidsdocumenten een tussentijdse stand van zaken (update target + einddoel) betreffende de collegegetargets mee te nemen;
- de Rekenkamer achteraf een onafhankelijke controle uit te laten voeren op de realisatie van de collegegetargets;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.B. Roskam, F. Elbay en D.J. van Dommelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Roskam, u was klaar? Dan stel ik voor dat wij gaan lunchen en dat de tweede termijn, blijft u alstublieft nog even zitten, dat de tweede termijn van de zijde van het college zal aanvangen na de lunchpauze en dat we daarna verder het gesprek over de rest van de agenda voortzetten. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Excuus, ik wil nog even mijn motie opnieuw indienen over ondernemend Rotterdam. Ik heb nog twee partijen erbij gekregen die wilden mee tekenen.

De **VOORZITTER**. De wijziging in de motie bestaat uit meer ondertekenaars van de motie. Dan weten mensen dat ze niet inhoudelijk alles opnieuw hoeven te lezen. Er staat een bode achter u.

Mevrouw Elfilali heeft de volgende motie ingediend.

Motie 64. Ondernemend Rotterdam: economische hotspot voor sociale en innovatieve zelfstandigen, start-ups, MKB'ers en scale-ups

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen, in vergadering op 23 juni 2022, ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- het positief is dat het college wil investeren in de economie van morgen, die schoon, circulair en innovatief is;
- dit cruciaal is voor een gezond, aantrekkelijk en kansrijk investeringsklimaat in Rotterdam en het bijdraagt aan duurzame banen en een prettig leefklimaat voor Rotterdammers;

overwegende dat:

- het momentum nu is om een omslag te maken naar een economie waar welzijn, duurzaamheid, circulariteit, digitalisering en innovatie centraal staan;
- sociale en innovatieve zelfstandigen, start-ups, MKB'ers en scale-ups die hieraan bijdragen een extra push verdienen;
- deze ondernemers in de praktijk tegen uitdagingen aanlopen die het lastig maken om te groeien en innoveren;
- programma's zoals Up!Rotterdam en MKB010>>NEXT een positieve impact hebben op de Rotterdamse economie en getalenteerde en innovatieve ondernemers helpen met toegang tot de markt, financiering en talent;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of programma's zoals bijvoorbeeld Up!Rotterdam en MKB010>>NEXT voortgezet kunnen worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. Elfilali, D.A. van Groningen, J.M. Nunnely, S. Reitema en J.M.D. de Waard

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Ik schors de vergadering voor een uur.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, mag ik een puntje van de orde. Kunt u in de schorsing meenemen dat ik verzoek om uitbreiding van de spreektijd? Ik heb het gehoord mijnheer Van Drunen.

De **VOORZITTER**. Dat is een ordevoorstel dat u straks kunt doen als we de vergadering heropenen. Ik schors tot 14.30 uur.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 23 juni 2022

Notulen van de raadsvergadering van 23 juni 2022 (middagzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 9

Voorzitter: de heer ing. A. Aboutaleb, met dien verstande dat het voorzitterschap van 15.45 tot 16.45 uur is waargenomen door de heer B. van Schaik

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering

Namens het college zijn tegenwoordig de heer F. Achbar, de heer V.P.G. Karremans, de heer S. Kasmi, de heer R.A.C.J. Simons, de heer M.J.W. Struijvenberg, de heer T.B. Versnel, de heer G.J.M. Vreugdenhil, de heer E. Yigit en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders met dien verstande dat zij van 18.00 tot 19.30 uur is waargenomen door de heer A.C. de Bondt

Heropening

De **VOORZITTER**. Mag ik u verzoeken te gaan zitten? Wilt u alstublieft gaan zitten? Ik zoek nog een aantal collegeleden. Het is 13.30 uur geweest. Ik verzoek de collegeleden die in huis zijn om naar de raadzaal te komen. Ik zoek een aantal wethouders, wethouder Kasmi, wethouder Versnel. Ik zeg het toch ook maar via de microfoon, want ik denk dat helder moet zijn dat wethouders ruimte kunnen krijgen om niet aanwezig te zijn als er sprake is van een zeer dringend overleg met een bewindspersoon of als het Koninklijk Huis in Rotterdam aanwezig is, maar niet voor andere afspraken. Dan gaan die afspraken wat mij betreft niet door. Die kunnen geskipt worden. De raad gaat dan voor. Wat mij betreft zeg ik dat als voorzitter van de raad even via de microfoon voor eenieder. Dus als er mensen nu in allerlei overleggen betrokken zijn, zijnde niet in de vorm zoals ik net aangegeven heb, cancel en kom naar de raad. We beginnen met de beantwoording van de zijde van het college in de tweede termijn. Eerst de locoburgemeester in algemene zin en dan de moties die hem regarder en dan beginnen we rechts bij de wethouder van Financiën. Wethouder Simons.

De heer **SIMONS** (Ir) (wethouder). Ja, dank u burgemeester en ook dank aan alle fracties voor de moties maar ook voor de ideeën. We kunnen op dit moment niet alles gelijk omarmen, dat zult u begrijpen, maar het helpt ons wel. Ondanks dat hier een coalitie zit, moeten we ook veel dingen samen doen en daar staan wij ook voor open. Ik wil een paar algemene opmerkingen maken. Er zijn vanochtend natuurlijk ook zorgen over de zorg uitgesproken. Want hoe we het ook wenden of keren, die € 210 miljoen is € 210 miljoen. Hoe graag wij dat ook zouden willen, die kunnen we gewoon niet wegpoetsen. Daar zijn we natuurlijk de afgelopen maanden ook druk mee bezig geweest. Vanochtend waren een aantal wethouders er niet. Sommige hadden een goed excuus, want die waren aan het lobbyen voor ons met ministers en andere mensen die erover gaan bij het rijk. Die lobby, ook vaak samen met de G4, is gewoon heel erg belangrijk voor de zorg, maar ook voor het klimaat, maar ook over het veiligheidsdomein. Voor het klimaat hebben we volgens mij al € 80 miljoen binnengekregen, misschien inmiddels al wel meer, ook voor jeugd en veiligheid.

In het algemeen in het veiligheidsdomein, u kunt denken aan ondermijning en dergelijke, komt er ook geld uit Den Haag. Dan begin ik gewoon, ik heb nog een drietal moties van u gekregen. Daar zal ik iets over zeggen. De eerste motie is motie 64, 'Ondernemend Rotterdam: economische hotspot voor sociale en innovatieve zelfstandigen, start-ups, mkb'ers en scale-ups'. Dat is natuurlijk een heel sympathieke motie. Maar ik moet u ook gewoon eerlijk zeggen, we hebben ook gewoon keuzes gemaakt. Voor de portefeuille economie staat de teller nu gewoon op -30%, dus ik zal de komende tijd gewoon heel veel programma's moeten stoppen. Dat moet ik zelf nog allemaal op een rijtje zetten en we gaan daar ook slimme keuzes in proberen te maken, maar dat is gewoon hoe het nu is. Ik hoop natuurlijk dat er in de nabije toekomst nog wat extra geld komt, maar ik zit nu op -30%. Maar ik kan deze motie toch omarmen. Het vraagt natuurlijk om een onderzoek, en eigenlijk vraagt het ook aandacht voor een specifieke groep binnen ondernemend Rotterdam. Dus zo lees ik die motie. Ik kan u gewoon geen garantie geven, want ik moet die keuze nog maken. Ik heb van de week die hele lijst gekregen waar ik mee word geacht te stoppen aan het eind van dit jaar. Maar ik zie dit als een steuntje in de rug om ook voor deze specifieke groep aandacht te vragen. Dus deze motie, motie 64, omarm ik. Dan hebben we motie 67. Visies, dat heeft u al begrepen, die zijn er genoeg. Maar ik had van de week mijn eerste commissie en daar las ik dat er een visie zou komen op de cruisevaart. Dat was in 2019. Ik heb hem niet kunnen vinden, hij is er nog niet. Ik begreep ook dat de visie op de nacht ook nog ontbreekt, dus ook al ben je veel met visies bezig, dan kan het er toch toe leiden dat er niets gebeurt. Daarom vind ik deze motie overbodig, want ik wil gewoon de toezegging doen dat wij met de geest van deze motie gewoon aan de slag gaan. Dat staat ook in het coalitieakkoord. Dat willen ook alle partijen, en daar kunt u ons gewoon op aanspreken. En dat zullen we op zo kort mogelijke termijn die redelijk is doen, we zullen hier gewoon uitvoering aan geven. Daarom vinden we deze motie onnodig, want anders gaan er weer allemaal ambtenaren mee aan de slag en naar kijken en als ik niet oplet weer een visie schrijven. Dat willen we niet, we willen gewoon gaan doen. Maar uw boodschap is duidelijk en die pakken we op.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Kind.

De heer **KIND** (volt). Ja, dan toch nog even een vraag. Want er is een nachtvisie in de maak, eigenlijk al drie jaar. Er is een motie geweest die uw partij, of in ieder geval Leefbaar Rotterdam heeft ondertekend, 'Kom met een nachtvisie'. Daar wachten we al drie jaar op. Er is een horecavisie. Die wordt aan het eind van het jaar ook in de raad gebracht. Dan hebben we nu vervolgens een coalitieakkoord en daar staat in één keer in: kom, we gaan een plan voor de nacht uitvoeren en dat gaan we uitvoeren voor 2024. En ik denk dan eigenlijk: hoezo is het niet dat wij gewoon nu twee visies hebben? Die gooien we bij elkaar en dan vervolgens zeggen we gewoon: op basis hiervan is het gewoon mogelijk om aan het einde van het jaar dan plan voor de nacht klaar te hebben, af te ronden en dan gewoon begin 2023 direct uit te voeren. Waarom is dat niet mogelijk of is dat ook de toezegging die u hier doet?

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Ik ben het met u eens en ik weet dat heel veel partijen in deze raad ook gewoon een bruisend avond-, middag- en nachtleven willen. Horeca, nachtvisie, het is een beetje gekunsteld wat mij betreft. Wij pakken dit dus gewoon op en we gaan dat gewoon zo snel mogelijk doen en daar mag u ons op aanspreken. Natuurlijk ook in overleg met alle raadsleden die in de commissie zitten gaan we dat ook oppakken en vandaar is deze motie wat mij betreft overbodig. Want ik doe u gewoon de toezegging en dat scheelt ook, nogmaals, dat hij weer in het systeem komt en dat we daar weer, als we niet oppassen, een visie uit krijgen. Dat willen we niet, we willen gewoon gaan doen. We willen gewoon in de geest van deze motie en ook in de geest van het coalitieakkoord, de letter moeten we natuurlijk nog in het collegeprogramma uitwerken. Dat is ook nog een vraag die

vaak gesteld is. Dat is altijd normaal dat dat na een maand of twee, drie komt, dus dat kunt u in september, oktober verwachten, voor de begrotingsbehandeling.

De **VOORZITTER**. De heer Kind.

De heer **KIND** (volt). Ja, ik wil toch even vertellen wat dit dan een beetje voor gevoel oproept bij mij. Eigenlijk komt het dan over alsof u drie jaar geleden een stapelbed heeft besteld. Dan vervolgens komt na drie jaar het stapelbed aan. Dat wordt afgeleverd in dozen en vervolgens staat het in de kamer. Dan zegt u eigenlijk: we krijgen twee gebruiksaanwijzingen. Daarvan zeggen we: die gaan we niet gebruiken, maar wat we wel gaan doen, is dat we nu het stapelbed in elkaar gaan zetten. Zo komt het een beetje over. Want u noemt de horecavisie gekunsteld. Nou, daar is drie jaar aan gewerkt. En u noemt de nachtvisie gekunsteld. Ik maak me dan wel een beetje zorgen over de uitvoering als ik eerlijk ben.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Ja, ik maak me ook zorgen over de uitvoering, want het is drie jaar blijven liggen. Ja, ik ben een week verantwoordelijk voor deze portefeuille. Ik heb dat ook gewoon geconstateerd en ik vind dat ook gewoon niet aanvaardbaar. Dat de raad gewoon zo lang moet wachten op een plan van aanpak of hoe we het ook noemen, dat we gewoon wat de meerderheid van deze raad wil op dit gebied, gewoon duidelijk maken, communiceren in de commissie en wat mij betreft het liefst zo snel mogelijk.

De **VOORZITTER**. De heer Kind.

De heer **KIND** (volt). Tot slot dan, dan is dus de toezegging dat u ernaar streeft om eind 2022 het plan afgerond te hebben?

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Ja, ik zeg zo snel mogelijk, want ik ben nog onvoldoende ingelezen in het dossier, maar u mag me daar gewoon op aanspreken. Ik denk dat dat in die richting is, het kan natuurlijk ook januari worden of november, maar binnen een half jaar moet dat gewoon wel lukken.

De heer **KIND** (volt). Oké, dank u wel.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Ja, ter aanvulling van collega Kind is het misschien ook goed om te benoemen dat het waarschijnlijk is blijven liggen omdat de pandemie toen begon. Maar wat wel belangrijk is, is dat de besmettingen weer ontzettend oplopen en we misschien weer naar een lockdown aankijken en dat we dus niet, op het moment dat dat weer gaat gebeuren, het weer eventjes naast ons laten om het vervolgens weer eindeloos uit te stellen. Dus misschien juist, mocht die lockdown er komen en we gaan er weer uit, dat er dan een daadkrachtig plan staat voor de nacht, die al een heel moeilijke tijd heeft gehad.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Ja, ik hoop zo erg dat we geen lockdown meer krijgen. Iedereen, denk ik. Maar uw boodschap is duidelijk en ik heb ook net aangegeven dat we hier gewoon werk van gaan maken. We gaan het gewoon doen en we gaan het samen met u doen. Over zeg grosso modo een half jaar, pin me niet vast op een dag of een maand, maar gewoon binnen een redelijke termijn. En we gebruiken natuurlijk al die onderdelen van het

stapelbed van mijnheer Kind die er al liggen, die nemen we ook gewoon mee. Dus wat mij betreft: wij vinden het allemaal heel belangrijk, die bruisende stad. Wij willen ook gewoon een levendige stad zijn. En daar hoort een horeca, een nachtleven gewoon bij. Daar gaan we ons met dit college gewoon hard voor maken. Oké, dan nog even een iets saaier onderwerp, maar misschien niet onbelangrijk. Dat zijn de targets. De Rekenkamer heeft een mooi onderzoek gedaan. Dat mag niet worden gebruikt om het college rapportcijfers te geven, dus we gaan dat nu gelijk aan het begin van de periode serieus aanpakken en zorgen dat bij ons collegeprogramma ook de targets er zijn, in samenspraak met de Rekenkamer, die voldoen aan alle criteria. En dat we niet over vier jaar hebben dat dan wordt gezegd dat de target niet meetbaar is. Dus daarom omarm ik deze motie. Meer moties heb ik volgens mij niet op dit moment, dus dan was dit het.

De **VOORZITTER**. Dank. Dan gaan we naar de wethouder Financiën.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb er twee. Eentje van GroenLinks, BIJ1 en PvdA, 'Erfpachtconversie volgens spelregels raad'. In de motie wordt verzocht aan het college geen uitgaven te doen die gefinancierd zijn vanuit de middelen opgebracht door de erfpachtconversie totdat de raad voldoende geïnformeerd is over de financiële meerjareengevolgen en zich middels een raadsbesluit op een ordentelijke wijze heeft kunnen uitspreken over de vervolgfafwikkeling en de inzet van de eenmalige opbrengsten uit de erfpachtconversie. Even de achtergrond hiervan schetsen. In het coalitieakkoord is een keuze gemaakt om van de ongeveer € 500 miljoen een kleine € 183 miljoen te oormerken voor eenmalige uitgaven, incidentele uitgaven. Daarmee wordt geen recht gedaan aan het beginsel bezit voor bezit. Maar wij vonden het dusdanig belangrijk, want je mag daarvan afwijken, het is geen wettelijke plicht, dat we het hebben opgenomen in het coalitieakkoord om dit soort geld voor deze doelen te oormerken.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dank u wel voorzitter. Ja, de heer Vreugdenhil is altijd pijnlijk eerlijk. Dat is zeker te waarderen in hem. Hij zegt hier heel nadrukkelijk dat dit een afspraak is tussen vier partijen. U bent daar verder allemaal niet in gekend, terwijl wij eigenlijk dus wel spelregels hebben met de raad. Sterker nog, wij hebben eerder een commissie opgericht, een adviescommissie. Als er grote bedragen vrijkomen voor de gemeente om erop toe te zien in de opdracht van raad en college hoe die middelen worden aangewend en of dat ook past in de vastgestelde uitgangspunten. En die treedt u hier met voeten, want het is niet bezit voor bezit. En ik zeg niet dat ik het er niet mee eens ben, maar ik vind wel dat u dit eerst... zo'n erfpachtconstructie, met alle financiële gevolgen van dien hè, want er zijn ook jaarlijks structureel minder inkomsten op de begroting. Daar wil de raad misschien wel dat er een compensatieregeling voor wordt getroffen. U heeft ons daar niet bij betrokken. Het vorige college heeft gezegd: het is aan een volgende raad. En eigenlijk heeft deze coalitie hier meteen al een flink voorschotje op genomen. Dat is volgens mij niet correct. Ik wil echt dat deze erfpachtconstructie eerst goed met de raad wordt besproken, inclusief alle financiële gevolgen en dat er dan pas besluitvorming over is hoe die kunnen worden ingezet.

De **VOORZITTER**. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja voorzitter, ergens in het coalitieakkoord staat de zin dat het college voornemens is het budgetrecht van de raad te respecteren. Een beetje een overbodige zin, het is net zoals dat gezegd wordt: we houden ons aan de Grondwet. Maar wat de coalitie hiermee nu dreigt te doen, is wel het budgetrecht van de raad met voeten treden. En het is nog niet zo erg, als u gewoon ons belooft om volgende week met

een kaderbrief te komen waarbij wij de financiële kaders kennen en daar een oordeel over kunnen vellen, zodat we ook kunnen zeggen dat we dat bezit voor bezit aan de kant schuiven. Maar dat moet echt eerst hier passeren en de heer Simons heeft net gezegd dat hij misschien ergens in september met een collegeakkoord komt. Dat is dan tegelijk met de begroting, terwijl we normaliter adviezen kunnen meegeven om die begroting uit te werken. Dat collegeakkoord kunt u achterwege laten als het als mosterd na de maaltijd komt, maar de maaltijd is over twee weken in deze zaal en dan zal u als wethouder Financiën gewoon met de financiële kaders moeten komen waarmee u de zomer ingaat om die begroting uit te werken. Anders heeft het geen zin en treedt u ons budgetrecht met voeten.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ja, ik hoor wat u zegt. Ik ga even door. Er werd gezegd: er is een commissie ingesteld, maar die zag volgens mij met name toe op de Eneco-gelden maar dat laat ik aan u. Iets anders wat u zei is dat het gaat leiden tot het derven van structurele erfpachtopbrengsten. Dat is hier niet aan de orde omdat de contracten die nu geconverteerd worden, al eerder afgekocht waren. En afgekochte baten zijn incidentele baten, dus het gaat niet ten laste van de structurele middelen. Er worden nu ook geen structurele ontvangsten geboekt uit deze twee conversies, maar dat is een technicality.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Dat is heel goed mogelijk en daarom is het altijd zo belangrijk dat je als raad eerst vooraf ook informatie krijgt. En dat heeft hier ontbroken.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Die keuze staat nu in het coalitieakkoord om dat te doen. Die ruimte hebben wij, die hebben wij genomen. Ik denk, ik ga eerst het kader schetsen, wacht even. Ik zou deze motie willen afdoen met een toezegging. We gaan nog een aparte brief sturen over de spelregels en de inzet van de resterende conversiebat. Maar dat is dus los van die € 183 miljoen. Dit onderwerp zal dan met de commissieraad in het najaar worden besproken en dan gaan we er ook een debat over voeren, wat gaan we daarmee doen? Vervolgens is dat de besluitvorming over de inzet hiervan pas bij de begroting gaat plaatsvinden, dus het budgetrecht wordt niet met voeten getreden. We hebben daar gewoon nog een eerlijk debat over, dus we gaan met een brief komen. Maar dit stellen wij voor om met de resterende middelen te gaan doen. We gaan die bespreken en over debatteren in de commissies en in de raad en vervolgens ziet u alles terugkomen in de begroting van 2023 hierover.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Voorzitter, dit is toch wel heel gek wat er nu gezegd wordt. Want wat er nu eigenlijk gezegd wordt is dat deze coalitie eerst een greep in de kas doet van ruim € 180 miljoen. We gaan eerst potverteren. Geen bezit voor bezit. En wat dan overblijft daar gaan we dan met de raad over praten welke kaders we gaan toepassen. Nee, wij als raad willen over het hele budget over de kaders praten. Niet alleen dat de vier partijen eerst € 180 miljoen potverteren. Dat woord zou ik ongetwijfeld naar mijn hoofd hebben gekregen als PvdA-politicus als wij het gedaan zouden hebben en alleen maar de rest met de raad bespreken. Dat vind ik heel raar. Ik zou u toch willen vragen om de kaders voor het volledige bedrag een en hetzelfde te laten zijn.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ik begrijp even niet wat u bedoelt met de kaders voor het totale bedrag.

De heer **MOTI** (pvda). U heeft net aangegeven dat, nadat u die greep uit de kas hebt gedaan van € 180 miljoen, u voor dat resterende budget een kader naar de raad zult toesturen dat wij dan met elkaar kunnen bespreken. Ik vind dat een heel gekke opvatting. Dat kader hoort voor het hele budget te gelden, niet voor eerst een greep uit de kas en dan het restant alleen maar met de raad te bespreken. Nee, voor de volledige € 500 miljoen moet dat kader gelden.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ja, ik begrijp wat u zegt. Alleen blijf ik vasthouden dat wat nu in het coalitieakkoord staat, die € 183 miljoen is geormerkt en over de € 300 miljoen gaan we praten.

De heer **MOTI** (pvda). En dan... sorry voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, sorry. En dan concludeer ik dat de heer Coşkun helemaal gelijk heeft. Het budgetrecht van de raad is hiermee met voeten getreden door vier partijen.

De **VOORZITTER**. Een vraag. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Ik was net zo verbaasd over het antwoord. Ik ging net iets minder snel staan. De heer Vreugdenhil geeft aan dat vier partijen dit hebben bepaald, maar voor de rest heeft mevrouw Bokhove volledig gelijk en over het resterende gedeelte gaan we het wel doen. Dat betekent eigenlijk dat mijn motie volstrekt correct is en dat het eigenlijk ook gewoon over die € 500 miljoen moet gaan. Dus de toezegging om het alleen nog voor dat tweede deel correct en verantwoord te gaan besteden via het budgetrecht van de raad, daarmee ga ik niet akkoord. Ik wil graag de motie handhaven ondanks de toezegging omdat de raad over de volledige € 500 miljoen van de erfpachtconversie gaat.

De **VOORZITTER**. Helder. Ook geen vraag? De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Ja voorzitter, het wordt natuurlijk onbestuurbaar als we het op de manier van de heer Moti en mevrouw Bokhove zouden moeten doen hè. Er is geen enkel college geweest dat in ieder geval kan voorbereiden richting een voorjaarsnota of kaderbrief, want we zaten in onderhandeling. Dat is eigenlijk het coalitieakkoord. Dat wordt gewoon vertaald naar begroting in tienmaandrapportages en u ziet het vanzelf allemaal terug en dan kunt u uw budgetrecht met genoeg uitoefenen op die momenten die we daar al lang en breed voor hebben uitgedacht met elkander en zoals dat in dit huis hier altijd gaat. U maakt er iets van wat er niet is en daar werk ik niet aan mee. Ik vind het ook flinterdun, nogmaals, op dit moment is er net een nieuw college. Dat is net geïnstalleerd dat heeft het coalitieakkoord als uitgangspunt. Dat wordt vertaald naar een begroting en daar heeft u in de begrotingsbehandeling meer dan genoeg ruimte om uw budgetrecht uit te oefenen.

De heer **COŞKUN** (sp). Voorzitter.

De **VOORZITTER**. Ik zag net mevrouw Mohamed-Hoesein maar die is gaan zitten dus dat gaat over. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Voorzitter, mag ik de heer Lansink dan een vraag stellen. Als ik u goed begrijp dan is het coalitieakkoord de kaderbrief. Want in dat geval ga ik hem ook behandelen als een kaderbrief en dan gaan we het er op 7 juli uitgebreid over hebben.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Mijnheer Coşkun, u heeft gekregen wat u heeft gevraagd, want u krijgt gewoon een collegebrief met daarin nog wat financiële kaders richting begroting, dan kunnen we het er op 7 juli op dat niveau ook al een keertje over hebben, maar de grondslag voor de invulling is natuurlijk wel het coalitieakkoord, want iemand moet beginnen met schrijven mijnheer Coşkun. Als we hier met zijn allen gaan lopen schrijven kunnen we de onderhandelingen van de coalitie wel weer opnieuw beginnen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, we halen twee zaken door elkaar. Ik raak verward nu. Het gaat mij over de € 500 miljoen, niet over dat andere. Dat andere is ook een punt. Daar heeft de heer Coşkun helemaal gelijk in vind ik. Daar moeten we een kaderbrief over krijgen. Maar het gaat hier over € 500 miljoen, in het bijzonder... vrijgevallen... die door deze coalitie... dat kunnen we toch niet in een reguliere begroting gaan wegzetten. Dat is vrijgevallen geld. Daarom vroeg ik daar al twee keer naar. In de eerste termijn al en in de tweede termijn weer, die € 500 miljoen moet je apart behandelen. Dat is apart budgetrecht van ons allen.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ja, ik weet niet wat u bedoelt met apart behandelen, maar ik kan wel een getrappt antwoord geven. Enerzijds is de toezegging van mijn kant gedaan dat we u gaan betrekken voor de resterende € 300 miljoen. Wacht even, dus die € 300 miljoen hoe we daarmee verdergaan. Dat wordt een aparte cilinder in de Rotterdamse investeringsmotor et cetera, et cetera, dat is ook aan u. Dan komen we met een voorstel. En anderzijds, die € 183 miljoen wordt dadelijk ook meegenomen bij de vaststelling van de begroting en voldoet daarmee ook aan uw budgetrecht. Het is wat anders dat u zegt: het kan niet, het mag niet, we willen het niet. Maar we kunnen dit doen als coalitie. We hebben hiervoor gekozen, niet uit luxe maar bij wijze van spreken vanuit armoede. We hebben dat geld nodig om een aantal incidentele posten te kunnen financieren. Of dat nu het Armoedefonds is of dat soort dingen. Die keuze hebben wij gemaakt. En daar kunt u het mee eens zijn of niet, maar die € 183 miljoen is zo geormerkt. En op het moment dat we over de begroting van 2023 gaan praten, staat die daar ook in en dan kunt u daar ook uw budgetrecht op uitvoeren. En de € 300 miljoen doen we al voor de begroting. Dan gaan we al met elkaar zitten van: hoe gaan we daarmee om, dus daar wordt u ook heel erg bij betrokken. Eigenlijk is dat het verhaal dat ik hierover kan zeggen op dit moment.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan. Mevrouw Verkoelen misschien nog een korte vraag. Want u bent door uw spreektijd heen hè.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Maar het gaat hier over de uitleg. Kan de wethouder dan uitleggen waarom die € 183 miljoen niet gewoon uit de reguliere gelden komt, waarom is dat niet? Dat is toch vrij gebruikelijk om te doen? Het is gewoon shuffelen van gelden.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Nee, dat begrijp ik. Maar we hebben onvoldoende structureel geld. Als we die eruit gaan halen dan hoor ik hier ook de raad zeggen: wat gebeurt er nu met het weerstandsvermogen? Dan gaan we enorme tekorten krijgen. Het is linksom of rechtsom, uit de lengte of uit de breedte. Conversiegeld is incidenteel geld. Dat ziet eigenlijk niet toe op de structurele begroting. En dat incidentele geld hebben we voor incidentele doelen in ons coalitieakkoord gesteld. Die staat niet in de structurele reeks. Dat is dus eigenlijk mijn antwoord op uw vraag. Het was er anders niet. Maar zo is het. Het is niet uit luxe, het is niet om te plagen, het is omdat we het zo belangrijk vinden om die fondsen, die eenmalige fondsen, met incidenteel geld vol te stoppen. Ik wijs hiernaar maar ik zie hier ook een lijstje staan. En dat is de keuze die wij als coalitie gemaakt hebben.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Als de heer Vreugdenhil zegt dat alle besluitvorming nog ordentelijk langs de raad gaat, dan zullen we daarop moeten wachten voordat die middelen kunnen worden ingezet. Dat vraag deze motie. Want zo lang kan het niet worden uitgegeven totdat het ordentelijk allemaal geaccordeerd is in de begroting. En er zijn wel degelijk nog een aantal andere afspraken en zolang is het gewoon gebaseerd op drijfzand hè. Ik snap uw grote wens om het rond te rekenen, maar op het moment dat het geld er nog niet is en nog niet via de raad is gepasseerd, kunt u dat gewoon nog niet uitgeven. Maar er zijn wel degelijk een aantal... Het effect dat deze grootschalige conversie zal hebben op de meerjarenbegroting, is gewoon nog niet bekend. Dat is onze laatste informatie die door het college gedeeld is, weliswaar het vorige college, in een brief. Maar er zal echt nog informatie onze kant op moeten komen, want anders is deze begroting voorlopig allemaal nog gebaseerd op drijfzand.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ja, ik hoor wat u zegt. Ik weet niet of het drijfzand is, maar het is in ieder geval dun ijs wellicht, om in terminologie te praten. Maar het is niet zo dat het effect gaat krijgen op de lopende begroting die gevoed wordt vanuit structurele baten en structurele uitgaven. Waarom? Omdat deze twee conversies, dat waren al eerdere conversies van... nu overvraagt u me, maar dat was niet een jaarlijkse canon. Die waren al afgekocht, dus het geld dat daarvan binnenkwam heeft nooit in de structurele baten gezeten. En dat gaan we nu weer doen. Maar dat is een heel technisch verhaal. Het blijven incidentele middelen. Volgens mij had u nog een vraag maar die ben ik even kwijt. Wat we nu gaan doen gaat dus geen effect hebben op de lopende begroting. Het is geld dat we apart zetten. Het beeld is, we hebben een provisiekast met heerlijk eten, maar we mogen er niet bij omdat het een incidentele provisiekast is, maar structureel hebben we honger. Zo is het verhaal. We hebben meer structurele uitgaven dan structurele inkomsten. En we hebben gepoogd om wat uit die kast te halen om ook het beleid voor de komende vier jaar toch inhoud te kunnen geven. Daarvoor hebben we die incidentele voorraadkast opengemaakt en daar hebben we geld voor gepakt en dat hebben we in fondsen gedaan en de eenmalige uitgaven.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Ja, u heeft inderdaad een flinke greep uit de snoeptrommel gepakt zonder dat u de raad of uw moeder daar toestemming toe heeft gevraagd omdat het een raadsbesluit is. Want daar ligt het budgetrecht in eerste instantie. En daarna, als we die keuze met elkaar hebben gemaakt, kunt u pas verder die middelen gaan verdelen.

De **VOORZITTER**. Maar u gaat zich herhalen, u gaat elkaar niet overtuigen. U gaat zich herhalen. Die opmerking heb ik een paar keer gehoord. Ik ga naar de heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Maar precies, daar zit nu de kneep. Ik kan me dat voorstellen als je voor een kast staat vol met lekkernijen als hans en grietje, knibbel knabbel knuistje. Maar het besluit van de raad was dat dat niet mag en dan moet u eerst toestemming vragen aan de raad. Dat heeft u niet gedaan. U heeft dat in onderonsjes drie maanden lang, dat is heel lang mijnheer Lansink, hebt u het hier over gehad wat je wel en wat je niet hebt. Dat moet u echt eerst voorleggen aan de raad en dan mag u dat misschien doen als een meerderheid daar voor is.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Ja, daar wil ik toch op reageren, ik ben het daar ten principale toch niet mee eens. Dit is een coalitieakkoord dat vertaald gaat worden in een begroting. In de begroting van 2023 gaat u de effecten zien van zeg maar het knibbelknabbelknuistje-verhaal dat u zojuist aanhaalde. Die geldmiddelen worden niet in dit jaar uitgegeven uit die € 183 miljoen. Die gaan pas vanaf 2023 lopen. Dus daarmee wordt volledig inhoud gegeven aan het budgetrecht van deze raad. Datzelfde geldt voor het resterende deel. Dat is mijn toezegging die ik gedaan heb: we gaan u een aparte brief sturen over de spelregels en inzet. Dit onderwerp gaan we in de commissieraad na het zomerreces, in ieder geval ruim voor de begroting bespreken, hoe we daarmee omgaan. En de besluitvorming over de inzet vindt pas plaats bij de begroting. Daarmee is volledig voldaan aan uw budgetrecht. Het collegeakkoord is in feite een receptuur voor de toekomst en in de begroting gaan we hem echt koken en die leggen we aan u voor.

De **VOORZITTER**. U kunt verdergaan wethouder. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Een laatste vraag. Wat mij volkomen onduidelijk is in dit verhaal is waarom u over de eerste € 200 miljoen die snoeptrommel opentrekt en bij die volgende € 300 miljoen zegt: maar dan ga ik echt de raad op een andere manier betrekken. En dan mag u wel mee nadenken over de bestemming naar de toekomst toe. Of mag dat dan ook niet en gaat het dadelijk ook over het tweede deel van die € 500 miljoen?

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Dan de vraag, als u dat allemaal zo erg vindt, als u daarover niet mag meedenken, dan geeft u die € 300 miljoen gewoon aan mij, dan ga ik daar wel iets voor verzinnen. Want het is het een of het ander, weet je wel. Het is die € 183 miljoen, daar hebben wij gewoon een bestemming voor conform het coalitieakkoord en met de rest gaan we met elkaar gewoon een goed gesprek aan. Maar als u dat niet wilt prima, ik heb nog wel wat ideeën.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Voorzitter, ik weet niet of de heer Lansink doorheeft hoe gek dit klinkt, maar het gaat over € 500 miljoen waar de raad budgetrecht over heeft. En als u zegt, de eerste helft heb ik al eventjes niet serieus genomen, de rest van de raad, zal ik dat dan ook bij de tweede helft maar niet doen? Dat lijkt me eigenlijk een beetje een vreemde voorstelling van zaken.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). U blijft poneren dat wij u niet serieus hebben genomen. De wethouder heeft u al drie keer, vier keer verteld, het lijkt bijna Judas en de kraaiende haan wel, dat het allemaal nog langs u komt. Het geld wordt ook niet uitgegeven want dat gaat allemaal over de boekjaren die nog moeten komen. Dus u krijgt nog meer dan genoeg ruimte om hier een oordeel over te vellen, dus we hebben een discussie over niets. Dat zei ik een half uur geleden al en dat zei ik een uur geleden al en er is in die zin in deze raad helemaal nog niets veranderd op dit onderwerp.

De **VOORZITTER**. Wethouder, tot een afronding graag en u kunt verdergaan.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Dus mijn advies blijft staan. Het is aan u om te zeggen, ik houd de motie aan of ik trek hem in of ik wil hem toch in stemming brengen. Ja, dat is aan u. Maar ook als hij dadelijk afgestemd wordt, blijft de aanbieding staan. Daar kunt u me aan houden. Er komt een brief, we gaan erover praten. Dus oké, prima. Tot zover deze dan. Ik wilde hem uitzetten maar ik heb er nog een. Dat is een motie van Volt over duidelijkheid over digitale zaken. Er wordt hier verzocht om de thema's op het gebied van digitalisering zoveel mogelijk bij één wethouder onder te brengen en de gekozen portefeuillevverdeling op het gebied van digitalisering op korte termijn openbaar te maken. Mijn advies hierop is: overbodig. Het is niet zomaar dat ik nu een punt zet, maar ik ga het ook een beetje toelichten. Wij vinden digitalisering een uitermate belangrijk onderwerp, laat daar geen discussie over bestaan. Daarom ben ik als wethouder coördinerend wethouder. U kunt er dan ook op rekenen dat de voorstellen van het college altijd integraal zijn. Dat doe ik vanuit mijn verantwoordelijkheid en vanuit mijn coördinerende rol. Alle andere wethouders zetten digitalisering om in de doelstellingen van dit college, dus het is zo dat ik aanstuur, maar in de colonne vindt ook de daadwerkelijke werking met de digitalisering plaats. Of het nu werk en inkomen is of ga zo maar door. Of de app. Verder hebben we in dit college besloten om van de digitale inclusie een prioriteit te maken en daarom een nadrukkelijk onderdeel te maken van de portefeuille van wethouder Achbar. Dit toont aan dat we het belangrijk vinden dat elke Rotterdammer digitaal mee kan doen en onze digitale aanpak eerlijk en transparant is. Morgen hebben we bijvoorbeeld alweer een overleg samen om dingen af te stemmen. De andere vraag is de gekozen portefeuillevverdeling en volgende week komt ons college, het is al even gezegd door wethouder Simons, met een brief over de op dat moment definitieve portefeuillevverdeling. Dan kunt u het allemaal zien, wie doet wat. Dus deze motie achten wij overbodig. Dank u.

De **VOORZITTER**. Wethouder Karremans, heeft u nog moties?

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Dank u wel voorzitter, twee moties. Laat ik beginnen met motie 76 van Forum voor Democratie. Toch een motie ingediend over de parkeerkosten. Die ga ik ontraden. Ja, dat was natuurlijk een grote verrassing. Daar is namelijk geen dekking voor en het past ook niet binnen de afspraken die we hebben gemaakt in het coalitieakkoord. En dan de motie van Volt over de vergroening, officieel nog even, die had ik van een preadvies voorzien, maar die kan ik nu ook formeel nadat die is ingediend omarmen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u wel. Wethouder Versnel, heeft u nog moties? Nee? Wethouder Struijvenberg nog moties?

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dank u voorzitter. Ja, nog één motie voor mij, motie 62, 'Rotterdamers hebben recht op goede zorg'. Die zegt op zich een aantal logische zaken, daar niet van. Het aanvragen van zorg moet toegankelijk zijn voor mensen die bijvoorbeeld minder digitaal vaardig zijn en zo nog een aantal andere zaken. Dat is denk ik

niet mijn probleem met deze motie. Deze motie zegt dan vervolgens: kom dan met een uitwerking voor de financiële opgave op het domein zorg, voordat die verwerkt wordt in de begroting 2023. Maar dat past niet meer. Die begroting wordt denk ik opgeleverd in oktober, I suppose. Dan gaat hij naar de raad en uiteindelijk wordt hij besproken in de commissie met technische vragen enzovoort, en hij wordt vastgesteld in november. Dus die teksten van die begroting en de opmaat van die financiën richting die begroting, ook hier van dit verhaal, die teksten moeten nu ongeveer geschreven gaan worden om dat allemaal te kunnen halen. Dus om dan parallel daaraan, ja eigenlijk ga ik dan twee keer hetzelfde opschrijven en dan ga ik mijn best doen het ene net een week eerder naar de raad te sturen. Het gaat u niets bieden ben ik bang. Dus om die reden moet ik hem ontraden, maar ik begrijp wel de bedoeling van de motie. Maar we zullen het in de begrotingscommissie moeten doen en uiteindelijk in de raad uiteraard.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, daar zit natuurlijk het ongemak bij de PvdA, ook gehoord het debat vorige week, toen eigenlijk toch duidelijk werd dat de vier partijen die deze bezuiniging hebben ingeboekt, eigenlijk gewoon een Excel-exercitie hebben toegepast, maar geen idee hebben wat dit betekent voor de zorg voor ouderen, kwetsbaren, mensen met psychische problematiek. En voordat de raad dit soort enorme megabezuinigingen kan invoeren zou je toch op zijn minst moeten weten wat het effect is, in plaats dat we dat allemaal tegelijkertijd zitten te doen. Ik zou eerst willen weten wat het effect is voor de zorg en als blijkt dat de consequentie iets is wat we niet kunnen dragen, dan moeten we het eerst over de bedragen hebben voordat we dat in de begroting voorgelegd krijgen. En dat is wat deze motie voorstelt, gewoon zoals het hoort, eerst op inhoud en dan pas de financiële consequenties verwerken in een begroting.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Nee, natuurlijk niet. Het is vier jaar geleden toch ook niet zo gegaan, of acht of twaalf jaar geleden voorzitter, als ik uit mag spreken. Er gaat iemand op een knopje drukken maar die heeft volgens mij niet het woord van u. Dan raak ik volgens mij uit beeld, dat moeten we niet willen.

De **VOORZITTER**. Nee, nee.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dus driedubbel nee.

De **VOORZITTER**. Er is er maar een die het woord kan ontnemen en dat ben ik, dus als hij op een knopje drukt bent u toch nog steeds in beeld.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Ja, is dat zo? Een hele geruststelling voorzitter. Dat ga ik vier jaar lang onthouden. Voorzitter, nee, natuurlijk niet. Een coalitie, daar was ik niet bij, ik zit nu in het college en ik leg graag uit hoe ik het moet doen en hoe ik denk dat ik het ga doen. Maar als er een coalitie komt zit er vaak een financiële paragraaf bij. Sterker nog, dat wordt nog weleens wenselijk geacht want anders heb je allemaal mooie letters en hoe zit het dan met de cijfers? Ja, dat moet je niet willen, dus zitten er cijfers in. Die tref ik nu deze week op mijn bordje aan als nieuwe wethouder. Aan mij de opdracht om met een uitwerking te komen. Dat vindt zijn beslag in de begroting van de heer Vreugdenhil. En ik lever dan denk ik ook nog wat teksten aan over de vragen die de heer Moti stelt. Natuurlijk heb ik die nu niet, natuurlijk niet. Dat was vier jaar geleden ook niet zo met de financiële

keuzes die toen in het coalitieakkoord besloten lagen. Daar heb ik volgens mij de PvdA-fractie toen niet over horen klagen voorzitter. Dus ik snap het niet, een beetje gek.

De **VOORZITTER**. De heer Moti.

De heer **MOTI** (pvda). Ja voorzitter, dan zal ik het de heer Struijvenberg uitleggen, hoewel hij er zelf ook bij was. Want vier jaar geleden hadden we inderdaad wel onderbouwingen bij de bedragen in de financiële tabellen. Toen wisten we wel wat het betekende. En als wij belasting verhoogden, wisten we met hoeveel de belastingen verhoogd zouden worden. Als we de parkeertarieven verhoogden, wisten we met hoeveel de parkeertarieven verhoogd zouden worden. En ik heb vorige week geconstateerd, dat deze coalitie dat over die immense zorgbezuinigingen niet weet. Er kwam gewoon geen antwoord. Ja, iets van: we gaan minder dubbele indicaties doen. Kortom, er is gewoon een Excel-exercitie uitgevoerd. Dat is echt een groot verschil met vier jaar geleden waarin dat niet is gebeurd. Dat is gewoon dat op basis van de inhoud de plannen zijn doorgerkend en op basis daarvan is de financiële tabel gemaakt. En ook een groot verschil met de jaren daarvoor. Daar maakt deze coalitie nu een trendbreuk in en ik vind dat een verkeerde trendbreuk. Want we zijn hier geen stelletje boekhouders, we besturen de stad. We moeten weten wat er gaat gebeuren als je € 210 miljoen gaat bezuinigen op de zorg en dat debat moeten we eerst met de raad voeren.

De **VOORZITTER**. Uw spreektijd is op mijnheer Moti. Wethouder Struijvenberg.

De heer **STRUIJVENBERG** (lr) (wethouder). Dat debat gaan we voeren. Dat debat gaan we voeren in de begroting. Nee, dat is namelijk voordat u met het budgetrecht van de raad daar al of geen goedkeuring aan gaat geven met 45 mensen. Met 45 mensen. Dus ik ga met mijn voorstel komen. Ik zie wat de coalitie van mij verwacht, dat staat in het coalitieakkoord. Daar ben ik natuurlijk niet blind voor. Dat kan ook niet van mij verwacht worden. Dat vindt u vervelend om te horen, maar u snapt het wel. Ik ga op basis daarvan met een voorstel komen. In letters en in cijfers. Daar gaan we uitgebreid het debat over voeren met alle fracties. En dan vindt er een besluit plaats waarbij ook de heer Moti zijn stem kan laten gelden. Netjes zoals het hoort voorzitter, dank u wel.

De **VOORZITTER**. Wethouder Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Dank voorzitter, ik heb een X aantal moties. Te beginnen met motie 60, 'Rotterdam moet een wethouder Jeugd'. Die moet ik ontraden. In principe is jeugd een van de prioritaire doelgroepen binnen Rotterdam, dus je ziet sowieso jeugdbeleid terug in veel beleidsvelden en zeker in mijn portefeuille onder welzijn hebben we gewoon jeugdwelzijn, maar ook bijvoorbeeld jeugdparticipatie. Dan motie 61, die is van wethouder Yigit maar vanwege zijn afwezigheid mag ik hem doen. Ik begin te zeggen dat ik deze motie begrijp. Als je ons persoonlijk vraagt, dan zou onze ambitie veel hoger zijn, want elk kind in de armoede is er een te veel. Eerder zou ik de ambitie willen hebben op nul kinderen in de armoede in onze stad. Is het niet dat op het moment dat we hem zo formuleren het te stellig is. Ik ben wel benieuwd hoe we daar straks op uitkomen als we de collegetargets gaan formuleren, dus ik moet hem helaas op deze manier ontraden. Dan motie 63.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Voorzitter, hoe kan D66 dan naar buiten de claim doen dat de kinderarmoede wordt gehalveerd en dat die dus naar 1 op 12 gaat?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ik denk dat de wethouder dat niet hoeft te beantwoorden, want dat is volgens mij een vraag aan ons. Aangezien de wethouder niet gaat over onze socials. Dus ik beantwoord de vraag graag. We zijn wat te enthousiast geweest en ik laat de beleidsruimte graag aan de wethouder om daar een doelstelling op te plakken.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, dan heb ik motie 63 van de PvdA, 'Statushouders niet afschuiven'. Zoals hij hier staat geformuleerd druist dat gewoon in tegen ons coalitieakkoord, dus die moet ik dan ontraden. Dan heb ik motie 65 van Volt, 'Wedstrijdje Global Active City label'. Die kunnen we omarmen. Het past binnen onze sportnota 21+. Dan hebben we nog een motie van Volt, motie 66, 'Betrek jongeren meer bij beleid'. Dat lijkt me een heel goede suggestie dus die omarmen wij ook. Dan de laatste motie voorzitter, motie 70 van de PvdD, 'Geef uitvoering aan het Regenboog Stembusakkoord'. Er is een voorstel gedaan voor een dictumwijziging, maar zoals hij hier staat, zo'n stembusakkoord omvat veel meer beleidsterreinen waarvan wij op voorhand niet kunnen zeggen om die op deze manier uit te werken in een plan. Dus als u het dictum kunt aanpassen dan kunnen wij hem omarmen.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Dank u voorzitter. Nee, ik laat het dictum staan. Er zitten hier twaalf politieke partijen die met volle bewustzijn het Regenboog Stembusakkoord hebben ondertekend. Zelfs drie partijen daarvan zitten in dit college. En nu komt u eigenlijk dat ik het dictum daarvan moet aanpassen omdat u niet wilt uitvoeren wat die partijen beloofd hebben. U kunt de pot op. Ik laat lekker mijn motie staan.

De **VOORZITTER**. De opmerking 'u kunt de pot op' was overbodig mijnheer Van der Velden. Die had ik van u niet verwacht. Het is Nederlands, maar ik ben het niet gewend van u.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Eens voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Een puntje van orde, want ik heb daarstraks een motie aangenomen gekregen over het Regenboogakkoord van deze zelfde wethouder. De volle honderd procent. Daar staat het hele verhaal in dat we met zijn allen ondertekend hebben. Ik heb er geen letter aan veranderd. Dus als u dat omarmt, kunt u ook omarmen dat u de uitvoering gaat doen, want dat is identiek aan het Regenboogakkoord. Ik heb er echt geen letter aan veranderd.

De **VOORZITTER**. Die motie is overigens nog niet aangenomen, we moeten nog stemmen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Maar als een wethouder het toezegt ben ik al een heel eind.

De **VOORZITTER**. Nee, maar u bent altijd zo pietje precies, ik dacht: dit vertel ik u ook nog een keer. Zo is het, het staat 1-1 vandaag.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). U hebt gelijk.

De heer **ACHBAR** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, in die zin, ik doe een voorstel. Als de heer Van der Velden daarmee niet akkoord gaat is dat zijn goed recht. Dan houdt hij de motie op deze manier. Het zit vooral in de uitvoerbaarheid omdat het bijvoorbeeld ook gaat om de rol van de politie, wat ook expliciet in het stembusakkoord staat. Daar gaan wij dan niet over, dus daarom de suggestie: als u hem kunt aanpassen kan ik hem omarmen, maar helaas.

De **VOORZITTER**. Helder. U was klaar? Wethouder Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb nog een klein aantal moties. Motie 71 van 50PLUS zal ik ontraden. Wij gaan de woonvisie herijken, actualiseren. Er is ook een voorstel vanuit het CDA dat ook op een bepaalde manier te doen. Dat zullen we doen, maar hem helemaal tenietdoen gaat ons te ver. Dus deze zal ik ontraden. Dan hebben we motie 72 van de ChristenUnie. Die gaat over gebruikmaken van artikel 9 om daar een andere grondslag voor te hanteren. Die wil ik ontraden omdat de termijn waarin u mij dat verzoekt onhaalbaar is, maar als u bereid bent aan die termijn iets te doen en ons iets meer ruimte te geven, dan zou het wel mogelijk kunnen zijn.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, daar kom ik graag in tegemoet. Laat ik hier nu al een motie hebben liggen waarin we de termijn iets hebben aangepast, dus misschien kan ik die gewijzigde motie dan nu gelijk indienen en dan kunt u daar even naar kijken en niet te hard schrikken.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Goed, ik zal daar even naar kijken. Dat vergt ook nog wat reflecties van achter de schermen, maar daar kom ik dan snel op terug. Dan hebben we motie 73. Die gaat over artikel 8 van de Rotterdamwet. Daar hebben we verleden week uitgebreid over gesproken. U stelt hier, u spreekt uit dat wij geen nieuwe aanvragen voor artikel 8 zullen doen. Dat hebben we ook afgesproken, dat zullen we ook niet doen, dat gaan we ook niet doen, dus deze motie is overbodig. Motie 74 gaat over die verkamering, of de vergunningplicht bij drie of meer, om te onderzoeken wat de gevolgen daarvan zijn voordat we met beleidsaanpassingen komen. Daarvan hebben we gezegd dat wij met een voorstel komen over hoe we dat gaan doen. Daarin zullen wij het een en ander ook uitzoeken hoe het staat. Maar een echt heel onderzoek apart gaan we daar niet voor doen, over alle consequenties. Dat is wat ons betreft wat te breed, dus in die zin zullen we het ontraden. Mede omdat uw constatering en overwegingen ook niet in het licht staan van het coalitieakkoord dat wij hebben gesloten. Dan heb ik volgens mij ook nog de motie van het CDA over het woonakkoord. Nu weet ik niet precies wat daar het nummer van is, maar die zal ik in ieder geval omarmen. Dat gaat erom, we hebben afgesproken dat we de woonvisie gaan herijken. Dat is ook belangrijk, dat moeten we ook doen. En het CDA roept op om daarin eigenlijk zo breed mogelijk ook het gesprek te voeren, wetende dat we vanuit verschillende aanvliegroutes dit onderwerp benaderen, maar dat we ook allen zien dat de woningmarkt, het woonprobleem echt een groot probleem is in de stad Rotterdam. Niet alleen hier. En dat het juist van belang is om met al die partijen, Rotterdammers, raad en corporaties, noem maar op, echt ook op een goede manier dat gesprek te voeren, de dialoog te voeren en te kijken waar we elkaar kunnen vinden en dan ook een poging daartoe te wagen dat met zijn allen te doen. Dus deze motie omarm ik van harte.

De **VOORZITTER**. De heer Segers.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja dank, het was overigens nummer 75 als ik het goed heb. Ik wil daar nog iets op aanvullen. Ik werd in de lunchpauze daar door de

griffier op gewezen en terecht en daarom wil ik het ook gezegd hebben. Ik had de motie ook kunnen schrijven in plaats van 'verzoekt het college' eigenlijk een opdracht aan deze raad. Want ik beoog natuurlijk een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van de raad mee te krijgen op deze motie, dus ik zeg er maar even mondeling bij voor de notulen, dat ik voor mezelf ook het dictum op die manier lees, ook als een opdracht aan de raad, net zo goed als aan het college.

De **VOORZITTER**. U vraagt een raadsuitspraak. Dat is helder. We zijn zo aan het einde. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw **BOKHOVE** (gl). Een punt van orde. Er is één vraag niet beantwoord en dat is de vraag van mevrouw Maassen aan wethouder Zeegers om nog eens heel precies die financiën over klimaat op een rijtje te zetten.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, dat was inderdaad een heel goede vraag want er was verleden week wat mist. Het lijkt ons heel erg belangrijk om de lucht te klaren en te laten zien hoe dat precies zit met het klimaatbudget, hoe dat in elkaar steekt, dus dat zeg ik graag toe, op papier. Dat is een toezegging, op papier.

De **VOORZITTER**. Voordat we de beraadslagingen op dit punt afronden heb ik nog een motie. Dat is een aangepaste motie van de heer Vonk van de ChristenUnie.

De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 72A. En toen waren er nog maar negen

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het coalitieakkoord 'Eén Stad';

constaterende dat:

- artikel 9 van de Rotterdamwet de mogelijkheid biedt om bij huisvesting voorrang te verlenen aan belangrijke beroepen zoals leraren, politieagenten en zorgpersoneel;
- steden zoals Amsterdam en Utrecht deze voorrang verlenen zonder een beroep te doen op Artikel 9;
- partijen in de huidige coalitie positief staan tegenover de mogelijkheid om voorrang aan belangrijke beroepen te verlenen zonder een beroep te doen op Artikel 9;

overwegende dat:

- de kern van de Rotterdamwet bestaat uit de Artikelen 8, 9 en 10;
- de huidige coalitie uit heeft gesproken geen beroep meer te doen op Artikel 8;
- artikel 10 van de Rotterdamwet in de praktijk vooral een dode letter is;
- een beroep op Artikel 9 niet langer nodig is bij een alternatief voor het verlenen van voorrang aan belangrijke beroepen;
- een alternatief voor Artikel 9 daarmee de deur zou openen naar de afschaffing van de Rotterdamwet in Rotterdam;

verzoekt het college:

- te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om voorrang te verlenen aan belangrijke beroepen zonder daarbij gebruik te maken van Artikel 9;
- hierbij ook de praktijk van de gemeenten Amsterdam en Utrecht mee te nemen;
- en hierover voor het einde van 2023 te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk en R. Moti

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Ik rond de beraadslagingen op dit punt af, maar voordat we verdergaan naar agendapunt 7.2, voor de lunchpauze vroeg mevrouw Verkoelen in de orde nog aandacht voor de spreektijd. Ik had u beloofd dat we dat hierna nog zouden doen. Mevrouw Verkoelen, geldt uw ordevoorstel ten aanzien van de spreektijd nog steeds?

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja, gezien wat ik nu op het scorebord ondertussen zie wel. Ik bedoel, we hebben echt een probleem vandaag en dat wisten we van tevoren. Een heel gewone raadsagenda hangen aan zo'n coalitieakkoord, ik was er al geen voorstander van. Dit gaat vier jaar onze toekomst worden dus ik vond het erg belangrijk.

De **VOORZITTER**. Wat is uw voorstel mevrouw Verkoelen?

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Nou ja, dat we in ieder geval gaan opplussen of dat we gaan kijken hoe we met een aantal agendapunten omgaan.

De **VOORZITTER**. Maar doet u eens een voorstel als u wilt opplussen. Waar praat u over? Een half uur, een uur?

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja, anderhalf, twee uur.

De **VOORZITTER**. Anderhalf, twee uur.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). U moet nog een hele agenda aflopen dames en heren. Ik wil niet vervelend zijn, maar er ligt nog heel veel ter behandeling.

De **VOORZITTER**. Helder. Het verzoek is om de spreektijd uit te breiden met anderhalf, twee uur. Kunt u dat voorstel op de klok zetten, dan kunnen we daarover stemmen? Spreektijd uitbreiden, nee we gaan niet debatteren over verzoeken. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Ja, dan gaan we even de bel laten gaan. Het is ook al daarom van belang dat raadsleden niet weglopen maar hier zijn of in de buurt blijven, want er kunnen altijd tussentijdse stemmingen zijn en dat kan leiden tot ongelukken. Dus blijf in de buurt. Het ordevoorstel van mevrouw Verkoelen is de spreektijd uitbreiden met anderhalf uur. U kunt stemmen. Mis ik nog stemmen? Eenmaal andermaal, ik kijk nog even of alle stemmen uitgebracht zijn. Met 21 stemmen tegen is het voorstel verworpen, waarbij ik graag de toezegging wil doen dat fracties die geen spreektijd meer hebben altijd een motie kunnen indienen bij een onderwerp. Ze kunnen niet deelnemen aan het debat, maar kunnen altijd een motie indienen mocht dat nodig zijn. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Dan heb ik een punt van orde. Dan wil ik graag mijn agendapunt dat ik via de commissie heb ingediend met betrekking tot Broze bedoelingen intrekken. Want ja, als ik er niets meer over kan gaan zeggen heeft het weinig zin om het nu vandaag geagendeerd te hebben, dus dan zie ik het liever de volgende keer.

De **VOORZITTER**. Nog een keer, welk punt?

Mevrouw **VERKOELN** (50+). Dan ga ik er even naartoe voor u, dat is agendapunt 9.3. Ik bedoel, ik heb het zelf laten agenderen via de commissie, een beetje eigenaardig dat ik er dan vandaag zelf niets over zou kunnen zeggen. Dus dan zou mijn punt zijn dat we die dan maar van de agenda afhalen en verplaatsen we die naar de volgende keer. Er valt ook geen bloed uit.

De **VOORZITTER**. Oké, gaat de raad ermee akkoord dat we het punt Broze bedoelingen van de agenda afvoeren? Mevrouw Reitema.

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Ja voorzitter, ik heb hetzelfde verzoek met betrekking tot het agendapunt van het jaarverslag van de Kinderombudsman.

De **VOORZITTER**. U wilt bij de behandeling van dit punt betrekken het rapport van...

Mevrouw **REITEMA** (pvda). Dat punt wil ik ook doorschuiven.

De **VOORZITTER**. O, eraf halen? Oké, dat is 9.6, het jaarverslag van de gemeentelijke Kinderombudsman, daarvan verzoekt mevrouw Reitema om dat ook voorlopig van de agenda af te voeren. Kunt u zich daarin vinden, agendapunt 9.6 van de agenda afvoeren? Eenmaal andermaal, no objections? Dan gaan we dat ook afvoeren. Nog meer opmerkingen over de agenda? Nee, die zijn er niet.

7.2 *Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Saftlevenhof Rotterdam'*

De **VOORZITTER**. Dan gaan we nu een aanvang maken met agendapunt 7.2, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Saftlevenhof Rotterdam'. Dat doen we nadat we een inspreker hebben gehad. Ik wil graag mevrouw Masselink naar voren vragen. In de tussenliggende tijd geeft wethouder Zeegers nog een advies over de gewijzigde motie die zojuist was ingediend.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, motie 72A kan ik omarmen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Masselink, ik geef u graag het woord.

Mevrouw **MASSELINK** (inspreker). Dank u wel. Er was eens een collegeprogramma, en ik citeer: 'We staan voor een effectief, integer en resultaatgericht bestuur dat openstaat voor iedereen in onze stad. Bij het formuleren van beleid verplaatsen we ons in de beleavingswereld van de Rotterdammer. Rotterdammers moeten invloed hebben op het beleid en op hun directe omgeving. We werken daarom goed samen met de wijkraden. Zij zijn onze ogen en oren in de wijken.' Mijn naam is Marjolijn Masselink en ik ben een van de zeven leden van de wijkraad Dijkzigt-Oude Westen. Een van de zeven paar oren en een van de zeven paar ogen in de wijk. Beste raad, dit is uw eerste gelegenheid om te testen of het college deze mooie woorden over de Wijk aan Zet-aanpak in het collegeprogramma serieus neemt. Op de hoek van de 's-Gravendijkwal en de Rochussenstraat ligt de Saftlevenhof. Een van de vier zijden van de Saftlevenhof wordt gevormd door Nieuw Hoboken, eens een kantoorgebouw en nu verbouwd en opgetopt tot 97 appartementen. De zittende bewoners waren enthousiast toen in juni 2018 de plannen van de ontwikkelaar werden gepresenteerd. 97 koopappartement en een groene binnentuin, een thoughtfully laid out courtyardgarden zou het worden, zei de architect. De gelegenheid om bezwaar te maken lieten de bewoners voorbijgaan, dit was een mooi en evenwichtig plan. Anderhalf jaar later, november 2019, is er een nieuwe eigenaar met een nieuw plan. 97 appartementen in het oude kantoorgebouw en 12 appartementen op het binnenterrein. Het zijn geen koopappartementen meer, maar

huurappartementen. De binnentuin die zo thoughtfully laid out zou worden, is nu een A4'tje met een verbeelding van een gezamenlijke binnentuin, een vage groene vlek, waar geen rekening is gehouden met de grote hoogteverschillen op het terrein en waarop een looppad is getekend op grond die helemaal niet van de eigenaar is. In juni 2021 is er een hoorzitting over het bestemmingsplan Saftlevenhof waar de bewoners een zienswijze indienen. In april 2022 valt er een briefje van de ontwikkelaar in de bus van alle Saftlevenhofbewoners. Het bouwvolume is teruggebracht van 12 naar 9 appartementen en de courtyard is weer gewoon het lelijke stenige binnenterrein. Woonstad bezit twee zijden van de Saftlevenhof. Als woningbouwcorporatie zijn ze natuurlijk geen tegenstander van het bouwen van woningen, maar Woonstad vindt wel dat omwonenden daar hun mening over mogen hebben en dat ze nauw betrokken moeten worden bij de ontwikkelingen. De gebiedscommissie Centrum heeft in december 2020 een negatief advies neergelegd bij het college. De gebiedscommissie meldt dat ze achter het beleid met betrekking tot verdichting staat, maar vindt dat in dit geval de toevoeging van toen 12, nu nog 9 woningen echt niet opweegt tegen het verlies aan groen en woongenot van de woningen waar dit complex pal tegenaan wordt gebouwd. De wijkraad Dijkzigt-Oude Westen volgt dit advies. Mede namens de overgrote meerderheid van de direct omwonenden en vanwege het principe dat we de groene binnenterreinen zoveel mogelijk moeten koesteren, adviseren we u om deze ontwikkeling niet te faciliteren. Formeel ligt de belofte van een groen binnenterrein dan misschien niet vast, maar als die belofte gebroken wordt, helpt dat niet voor het geloof in een betrouwbare overheid. Ik vraag u om het bestemmingsplan in zijn wijziging niet goed te keuren. En dan nog even over die oren en ogen in de wijk. U weet wel, uw wijkraad. We hebben gehoord en we hebben gezien en onze bevindingen aan u gemeld. En dan? Hoe weegt u ons? Hoe weegt u de Rotterdammer eigenlijk? Als u het vertrouwen in de overheid en de politiek wilt herstellen, kunt u het best beginnen met het herstellen van uw vertrouwen in de Rotterdammer. Ik daag u uit, ook de mensen onder u met hoogtevrees, om de participatieladder verder te beklimmen. Ik daag u uit om de wijkraden serieus te nemen en uw klimijzers, stijgmateriaal en touwen te delen met de wijkraden, om uiteindelijk te landen op de stoep van die gewone Rotterdammers, waar het college ook zo graag wil staan. Hand in hand.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Keurig binnen de tijd, hartelijk dank. Dan beginnen we nu aan de inhoudelijke behandeling van het agendapunt, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Saftlevenhof Rotterdam'. Als eerste spreker de heer Verhoef.

De heer **VERHOEF** (lr). Dank u wel voorzitter. Geachte voorzitter, beste leden van de gemeenteraad. Het Saftlevenhof, een lelijk dossier volgens velen. Hoewel over smaak valt te twisten is dat over de procesgang rondom dit plan naar mijn mening niet. Zowel voor- als tegenstanders van dit plan zijn hier niet tevreden over. Dit moet in de toekomst echt beter. Participatie is geen check in the box en mag dit ook nooit worden. Hiernaast kan nee natuurlijk ook een antwoord zijn, mits goed onderbouwd. Afgelopen maandag was ik aanwezig op de conferentie Gewoon wonen, over de huidige wooncrisis. Daar werden onder andere een aantal schrijnende voorbeelden genoemd van mensen die al lang op zoek zijn naar een passende woning. Soms al heel lang. We moeten dit dus ook doen voor Annelein en Bas, die een gezin willen starten, maar waarvoor hun huidige woonsituatie, een tweekamerwoning in Carnisse dit in de weg zit. We moeten dit doen voor Marvin, die al elf jaar in een studentenkamer woont en die op de bank moet slapen als zijn dochter in het weekend bij hem is. En we moeten dit ook doen voor Esther en haar ex-man die, hoewel gescheiden, beiden nog in dezelfde woning verblijven omdat ze beiden geen woning kunnen vinden. Wij moeten ook de stem zijn voor deze Rotterdammers. Voorzitter, met de huidige wooncrisis wordt niet alleen van deze gemeenteraad gevraagd om af en toe over zijn eigen schaduw heen te stappen, maar we moeten dit ook aan de bewoners van Rotterdam durven vragen. Zij die al een passende woning hebben. We staan voor een enorme opgave en een

grote uitdaging die van alle betrokkenen af en toe een offer vraagt. Is alles dan helemaal goed gegaan in dit dossier? Nee, absoluut niet. En hoewel we over de procesgang ontevreden kunnen zijn en het zelfs een hoofdpijndossier kunnen vinden, neemt het niet weg dat er wel stappen zijn genomen om de omwonenden zoveel mogelijk tegemoet te komen. Het aantal woningen is uiteindelijk verminderd. De bouwhoogte is aangepast. Rond de dakterrassen en het gebouw zelf zijn maatregelen genomen om de privacyzorgen zoveel mogelijk weg te nemen. En er komt een grotere vergroening in het binnenterrein dan oorspronkelijk gepland, zelfs dan er nu is. Ik herhaal, participatie kan niet vrijblijvend zijn. Ik roep het college op om ook hier meer de menselijke maat te gaan hanteren, in ieder geval door beter te communiceren met omwonenden. Ook vraag ik u om maatregelen te nemen om dit in de toekomst meer in de procesgang rondom bouwprojecten te borgen, zowel de grote als de kleine projecten. Voorzitter, ik begrijp ten volle de teleurstelling bij omwonenden die dit besluit met zich mee kan brengen. Wat maakt negen woningen nu uit bovenop de al gerealiseerde 97 woningen in het Hobokengebouw en op de enorme bouwopgave waar wij voor staan? Vraag dat maar aan Annelein, Bas, Marvin en Esther, voor wie elke nieuwe woning een stap dichterbij een oplossing voor hen is. Er is een wooncrisis en die kunnen we alleen samen oplossen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Vonk

De heer **VONK** (cu). Voorzitter, dank u wel. Zoveel applaus zal ik wel niet krijgen, maar laten we er geen doekjes om winden voorzitter. De omwonenden voelen zich echt in het pak genaaid, erin geluisd en zo voelt ook de wijkraad het en dat is zonet ook voortreffelijk verwoord door de inspreker. Onder het mom van noodzakelijke verdichting worden hier negen woningen op een binnenhof verkocht waar de ontwikkelaar eerder de suggestie heeft gewekt met een mooi groen park te komen. Dus wat ons betreft gaat het hier vandaag niet alleen over een bestemmingsplan. Dat is niet alleen wat voorligt, het gaat over de vraag hoe betrouwbaar we als gemeente zijn. En hoe laten we zien dat we het vertrouwen van de Rotterdammer waard zijn? Wij vinden het onbegrijpelijk dat na een uitermate kritische hoorzitting vorig jaar dit plan onlangs opnieuw op tafel is gekomen. Drie woningen eraf en de bewoners moeten het maar slikken. Voorzitter, dit is niet zoals het hoort. Wij willen een andere afweging. Wij willen dit plan eigenlijk van tafel en het kan niet anders dan dat we gaan tegen stemmen. Leren we nog iets van dit project? Ja, dat je over negen woningen eindeloos kan doen en praten. En dat participatie gebrekkig was en de omwonenden voortdurend het idee hebben dat zij eigenlijk nauwelijks een rol spelen in dit plan en altijd aan het kortste eind trekken. En voorzitter, daarom komen wij met een motie over participatie, een motie waarvan de kern is dat we willen dat er een luisterambtenaar wordt toegevoegd aan het participatieproces. Een ambtenaar die niet staat voor de belangen van de projectontwikkelaar of de belangen van het project, maar er echt alleen is om te luisteren naar de inbreng van bewoners en af te wegen of de participatie voldoende wordt geborgd, en daarvoor de motie 'Participeren op een gelijk speelveld'.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Participeren op een gelijk speelveld

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van Bestemmingsplan Safflevenhof;

constaterende dat:

- omwonenden eerder geïnformeerd zijn over een plan waarbij een kantoorgebouw getransformeerd en opgetopt zou worden en het parkeerdek vergroend;

- ze tegen deze combinatie geen bezwaren hebben aangetekend;
- de vergroening van het parkeerdek nu vervangen is door een mogelijke ontwikkeling van 9 woningen waarover ze slechts een mededeling hebben ontvangen;
- omwonenden het gevoel hebben dat ze erin geluisd zijn door gemeente en ontwikkelaar;
- het niet voor het eerst is dat we moeten constateren dat het proces van bestemmingswijziging en de participatie geen schoonheidsprijs verdient;

overwegende dat:

- op basis van een anterieure overeenkomst de ambtelijke organisatie vooral gericht is op het mogelijk maken van de ontwikkeling;
- participatie nu is overgelaten aan de ontwikkelaar;
- participatie met omwonenden belangrijk genoemd wordt, maar dat in de praktijk anders ervaren wordt;
- gebrekkige participatie vrijwel nooit een grond is om een bestemmingswijziging af te wijzen;
- het onduidelijk is hoeverre er ambtelijk en bestuurlijk wordt toegezien dat omwonenden ruim voldoende mogelijkheden hebben gehad om te participeren;

verzoekt het college:

- de raad voortaan tijdig te informeren over bestemmingswijzigingen die voorbereid gaan worden;
- in deze startnotitie duidelijk aan te geven wat de bedoeling is, wat de voorgeschiedenis is en hoe de participatie vorm gaat krijgen;
- omwonenden te faciliteren met een 'luisterambtenaar' die niet zelf werkt aan het project, maar wel de bevoegdheid heeft de participatie te toetsen en waar nodig aanvullende eisen hieraan te stellen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, P.J.H.D. Verkoelen en A. Kockelkoren

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja, dank u wel, en de laatste letters zijn wat kleiner. De wethouder heeft in de commissie aangegeven dat het niet duidelijk was in hoeverre de te bouwen woningen überhaupt in het groen komen. Mocht het plan het wel halen, wat wij niet hopen, dan willen we stevige afspraken over vergroening. Dat is het minste wat we voor de omwonenden kunnen doen. DENK en VVD komen met een motie, maar die komt wat ons betreft eigenlijk niet verder dan een slappe inspanningsverplichting. Een inspanningsverplichting om vergroening te onderzoeken. Dat is voor ons niet voldoende, en daarom de motie 'Saftlevenhof van grijs naar groen', waar we bindende afspraken willen maken met de ontwikkelaar over het groen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Ik snap het wel, maar het had niet gemogen, dus u trekt het in. Achteruit applaudisseren, ik zou niet weten hoe het moet. Maar het had niet gemogen.

De **VOORZITTER**. De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Saftlevenhof van grijs naar groen

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het Bestemmingsplan Saftlevenhof Rotterdam;

constaterende dat:

- aan de omwonenden van de Saftlevenhof in een eerder stadium een groen park gepresenteerd is;
- nu een plan voorligt om in plaats van het groene park 9 woningen op een binnenhof te realiseren;
- eerder al 97 woningen aan rondom de binnenhof zijn toegevoegd door transformatie en optoppen van een kantoorgebouw wat het totale aantal huishoudens grenzend aan het binnenterrein op 225 brengt;

overwegende dat:

- we van Rotterdam een groene stad willen maken en alle mogelijkheden aangrijpen om groen in de stad te versterken;
- extra groen zorgt dat Rotterdam klimaatadaptiever wordt en tevens zorgt voor demping van geluiden;
- verdichting van het stadscentrum een doel is maar juist rondom het Saftlevenhof al heeft plaatsgevonden, destijds met goedkeuring van bewoners;
- rust en vergroening daarmee des te noodzakelijker zijn geworden voor de oude en nieuwe bewoners;
- de gesloten binnenhof werkt als een klankkast en meerdere bewoners geluidsoverlast ervaren;
- de wethouder tijdens commissiebehandeling aangaf dat het voorliggende bestemmingsplan dan wel voorziet in de bouw van 9 woningen, maar niets zegt over de mate van vergroening van het binnenhof, de daken en de gevels van de voorgestelde woningen;
- mocht de bestemmingsplanwijziging worden aangenomen er 1060 m² van het te ontwikkelen terrein beschikbaar zou zijn voor het toevoegen van groen;

verzoekt het college:

- bindende afspraken te maken met de ontwikkelaar dat de 1060m² ruimte ook daadwerkelijk benut wordt voor de aanleg van een aantrekkelijke gemeenschappelijk groene tuin met hoge biodiversiteitswaarde in het hof zodanig dat geluidhinder in de gehele hof verminderd wordt;
- bij de aanleg van het groene binnenhof bewoners nadrukkelijk te betrekken om de toegevoegde waarde ook voor huidige bewoners zo groot mogelijk te maken;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, A. Kockelkoren, P.J.H.D. Verkoelen en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Ik geef graag het woord aan mevrouw Kockelkoren en ik laat u kort in handen van de vicevoorzitter.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, GroenLinks is voor verdichting van de stad en daarom zijn in 2019 hier al 97 appartementen toegevoegd rondom het hof. En niet alleen is GroenLinks voor de verdichting van de stad, de wijkraad was voor die verdichting, de bewoners waren voor die verdichting, dus met algemene steun

heeft die verdichting hier rondom dit hof al plaatsgevonden. Maar hier is sprake van rupsje nooitgenoeg. Midden in een hof waar rondom heen 225 huishoudens wonen, moeten nogmaals negen woningen worden toegevoegd, ten koste van groen daar waar juist groen zo ontzettend noodzakelijk is om al die 225 huishoudens rondom dat hof ook de groene plek te bieden die zo broodnodig is in de stad. Daarom is GroenLinks tegen dit plan. Daarom hebben we ook met de moties van de ChristenUnie zoals zojuist ingediend mee getekend. Zowel op het gebied van participatie als op het gebied van vergroening schieten we hier gewoon tekort.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Wie van de raad wil hier nog meer? De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Dank u voorzitter. De naam is Coşkun, maar met een paar keer oefenen went het wel. Voorzitter, ik ga hier staan want dan kan ik de mensen zien van de omgeving waar het allemaal over gaat. Woningen zeker, en iedereen kan al die voorbeelden noemen van mensen die op zoek zijn naar een woning en er zijn natuurlijk heel veel plekken waar je ook woningen zou kunnen bouwen, maar niet tot elke prijs. Kwaliteit van de bestaande woningen is ook een verdienste en democratie is het helemaal waard als iets om voor te vechten. Houd dit binnenterrein luchtig en maak het groen. Dat willen de bewoners van de 225 huishoudens die erop uitkijken, dat wil de gebiedscommissie Centrum en dat wil de wijkraad. Die wil het openhouden en dat wil ook de SP. Dus niet verder verdichten. Bouwen op toekomstig groen, ook niet doen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Van Dommelen heb ik op mijn lijstje staan.

De heer **VAN DOMMELEN** (vvd). Dank u wel voorzitter. De ontwikkelingsfase 2 van het Saftlevenhof heeft tot intensieve discussies geleid, ook binnen onze fractie. Wij kunnen ons uiteindelijk vinden in de uiteindelijke uitkomst. Dit soort grondgebonden gezinswoningen zijn in de binnenstad zeer schaars. We kunnen negen gezinnen blij maken met deze ontwikkeling. Niet bouwen betekent bovendien ook dat het betonnen parkeerdek blijft zoals het nu is. Wat ons betreft betekent dat overigens niet automatische precedentwerking voor andere binnenterreinen, maar dat terzijde. Maar het proces, het is al eerder gezegd, verdient bepaald niet de schoonheidsprijs. Bij de bewoners is ten minste de verwachting gewekt dat het binnenterrein niet bebouwd zou worden en wel vergroend zou worden. Een zorgvuldig participatieproces is het minste wat de bewoners mogen verwachten. Wat niet geholpen heeft is dat de ontwikkeling tussentijds is verkocht aan een andere ontwikkelaar. Voor ons is het dan ook belangrijk dat bij het overnemen van initiatieven door een andere ontwikkelaar de lopende participatie wordt overgenomen, tenzij op een zorgvuldige manier de participatie opnieuw wordt gedaan. Daarom dienen wij de motie die de heer De Haan heeft ingediend mede in, of ondertekenen we die ook. Bovendien vragen we de wethouder het maximale te doen om de bewoners mee te laten praten over de vergroening van het binnenterrein. Daarom ondertekenen we ook mede de motie van mevrouw Mohamed-Hoesein. De van-grijs-naar-groen-motie, hoe sympathiek ook, is helaas niet realistisch. We vragen de wethouder dan zaken die ze niet kan afdwingen, dus daar zullen wij niet in mee stemmen. Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel mijnheer Van Dommelen. Fijn dat u alvast aangeeft dat twee andere partijen met moties komen die u mee tekent. Dan geef ik nu het woord aan de heer De Haan.

De heer **DE HAAN** (d66). Dank u wel voorzitter. Het valt me niet licht, dit bestemmingsplan. Het was een lang proces waar rond het Saftlevenhof al veel, heel veel is gebeurd. Het begon met een transformatie van een betonnen kolos en hoewel ik cultuurhistorisch een groot voorstander ben van het tonen van de gelaagdheid van de stad, zoek ik steeds intern nog naar aanknopingspunten om een betongrindtegel-laag te kunnen waarderen. Maar goed, het ligt wellicht aan mij, want gisteren was ik bij de uitreiking van de Rotterdam Architectuurprijs, waar ook Nieuw Hoboken gewoon netjes in het rijtje van de tien jurygenomineerden stond, met, ik quote het even: 'transformatie van een jaren zeventig kantoorgebouw tot hedendaags woonblok plaatst de oorspronkelijke kwaliteit in een nieuw daglicht'. Hoe dan ook, in de zogenaamde fase 1 wist een ontwikkelaar de omgeving van Nieuw Hoboken te verdichten met maar liefst 97 appartementen inclusief een optopping. En de bewoners werden meegenomen in het verhaal waar een groen binnenhof werd geschetst. Niet alleen een artist impression, maar ook gedetailleerde plantekeningen waar het gras en de bloem- en de boombakken waren ingetekend. Er werd immers op een parkeerdek vergroend. En toen, toen werd het project verkocht aan projectontwikkelaar 2, en die zag nog wel ruimte tot transformatie van het binnenterrein, dat parkeerdek, nu formeel nog met de bestemming parkeren kantoor, maar met een aardig binnenterrein zouden daar nog wel wat woningen moeten kunnen passen. Die bestemming zou dan ook gewijzigd moeten worden. En de bewoners waren allengs minder enthousiast. En ook de commissie, toen nog BWB, die zich in kleiner comité boog over deze wijziging, had zijn bedenkingen. De wethouder hoorde het aan en besloot het plan even terug te trekken. Misschien hadden we toen als raad scherper moeten zijn en daar in een debat alsnog een oordeel over moeten vellen, want een jaar later lag het plan er toch weer. De ontwikkelaar was inmiddels weer een paar stappen verder. Er was bescheiden geparticipeerd, er waren aanpassingen gedaan op het initiële ontwerp, ook passend binnen de kaders die we hebben in Rotterdam. Ja, we zetten in op meer woningen, ja, we willen ook graag woningen van dit type, ja, we willen ook verdichten en ja, het mag ook wat groener. Maar voelt het goed? Niet helemaal, het knaagt omdat het proces niet goed is gelopen, omdat ergens gedurende de rit er plots andere plannen verschenen, er een soort schijnbeweging ontstond, van een afstandje beschouwd, die toch de nodige betrokkenen op het verkeerde been heeft gezet. Maar is het voldoende om een streep door de ontwikkelingen te zetten? Mijn fractie denkt van niet en ziet dat er onder de streep toch ook die woningen bij komen met een groen binnenterrein. D66 zal dan ook instemmen met dit plan. Maar dan toch, dat proces, dat knagen. Omdat we denken dat dit niet de laatste keer is dat we in die verdichting tegen zo'n procesgang aanlopen, hebben wij de volgende motie die wij samen met de VVD en Leefbaar Rotterdam indienen, 'Snoei niet aan participatie'. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. De heer De Haan heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Snoei niet aan participatie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Saftlevenhof Rotterdam';

constaterende dat:

- dat juni 2018 omwonenden positief hebben gereageerd op de transformatie van kantoorcomplex "Nieuw Hoboken" naar 97 appartementen. Omwonenden waren hierbij in de veronderstelling dat het binnenterrein van het kavel "Nieuw Hoboken" vergroend zou worden;
- dat er in juni 2019 het project is verkocht aan een nieuwe ontwikkelaar waarbij medio november van dat jaar duidelijk werd dat deze andere plannen had met het binnenterrein;

- dat de participatie rondom de nieuwe plannen met bebouwing op het middenterrein te wensen over heeft gelaten;

overwegende dat:

- gedegen participatie van groot belang is voor het doorlopen van een zorgvuldig proces;
- gedegen participatie van belang is voor het verkrijgen van mogelijk draagvlak;

verzoekt het college:

- te zorgen dat in het participatiebeleid omgevingswet wordt uitgesproken dat initiatiefnemers verantwoordelijk zijn voor de participatie zodat bij het overnemen van initiatieven de uitkomsten van de participatie ook worden overgenomen, tenzij de participatie opnieuw wordt gestart;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. de Haan, D.J. van Dommelen en M. Verhoef

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank voor uw bijdrage. Mevrouw Mohamed-Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Voorzitter, de omwonenden van Saftlevenhof hebben een lang proces doorlopen. Maar fast forward naar juni 2022. Ze hebben nu de moeite genomen om in te spreken in de commissievergaderingen en net in de raad hoorden we het nogmaals vanuit de haarvaten van de wijk. Voorzitter, we kunnen ons zorgen maken over het proces dat is doorlopen, maar dit levert voor de omwonenden nu geen soelaas. We zien wel een situatie waar er door de ontwikkelaars stappen zijn gezet, stappen zijn gedaan met minder woningen dan gepland. Maar voorzitter, niet alleen de woningen maar ook de vergroening. Het woongenot van de omwonenden wordt ook mede bepaald door het groen in de omgeving en ook daar hadden zij zich op ingesteld. Voorzitter, de stad Rotterdam zet in op verdichting maar ook op vergroening. Die inzet op vergroening moet ook zoveel mogelijk worden geborgd in de afspraken die we hebben gemaakt, maar ook nadat blijkt dat die afspraken moeten worden aangepast. Voorzitter, daarom dienen wij een motie in met het verzoek aan de wethouder om aan de gang te gaan met een zo optimaal mogelijke vergroening. Voorzitter, daar waar mogelijk, zoek het overleg met de eigenaren, ontwikkelaar, de omwonenden. In de motie verzoek ik het college te bevorderen dat de ontwikkelaar in overleg met de omwonenden onderzoekt hoe het terrein rondom de geplande woningen optimaal vergroend kan worden. Maar ik verzoek de wethouder ook de vrijheid te nemen om bij deze gesprekken alle betrokkenen te betrekken die daarbij input kunnen leveren en die daarbij betrokken zijn. Voorzitter tot zover.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Mohamed-Hoesein heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Maximale inzet om groen te realiseren!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van agendapunt 7.2, het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Saftlevenhof Rotterdam';

overwegende dat:

- omwonenden momenteel een binnenterrein hebben dat volledig verhard is als parkeerveld;
- er extra ruimte lijkt te zijn ontstaan voor vergroening;
- een groener binnenterrein meer dan het huidige versteende gebied bijdraagt aan het woongenot van de omwonenden;

verzoekt het college:

- te bevorderen dat de ontwikkelaar in overleg met de omwonenden onderzoekt hoe het terrein rondom de geplande woningen optimaal vergroend kan worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. N.D.Z.R. Mohamed-Hoesein, D.J. van Dommelen en M. Verhoef

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dan kijk ik naar de andere partijen die nog spreektijd hebben of ze op dit onderwerp nog iets willen toevoegen. Jazeker, gaat uw gang.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Voorzitter, waar een gebouw staat, kunnen geen bloemen bloeien. Waar een gebouw staat, kunnen geen kinderen spelen. En de bewoners van het Saftlevenkwartier en met name Nieuw Hoboken hebben recht op wat hun bij het betrekken van de woningen is toegezegd. Dat was een groen en rustig binnenterrein en dat lijkt ons zeker in deze wijk geen overbodige luxe. Groen maakt ook een veel prettiger woonomgeving voor de mensen maar ook voor de dieren. Voorzitter, laat Rotterdam een stad zijn waar het algemeen belang het wint van het commerciële belang. Voor ons ligt het bestemmingsplan om daarover te stemmen en de Partij voor de Dieren zal tegen dit bestemmingsplan stemmen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kijk rond of er nog andere partijen zijn die het woord willen voeren over dit agendapunt en ik constateer dat dat niet het geval is. Dan ga ik voor de beantwoording over naar de eerste termijn van onze wethouder Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb nog niet alle moties precies op een rijtje liggen volgens mij. Er zijn niet heel veel vragen gesteld aan het college, wel zijn er een aantal moties ingediend. Ik denk inderdaad dat het een slotakkoord is van toch een bewogen plan waarvan ik me heel goed kan voorstellen dat bewoners, de raad, de wijkraad zich echt zorgen maken over de manier waarop dit soort participatie nu vormgegeven is. Zeker op het moment dat je je realiseert: de plannen zijn anders dan ik initieel heb verwacht, wat betekent dit precies voor mij, wat kan ik daar precies van verwachten? Maar tegelijkertijd kunnen we ook zien dat de projectontwikkelaar die dit heeft gedaan zich wel aan de wettelijke kaders en afspraken heeft gehouden en ook dat er vorm is gegeven aan beleid van de gemeente Rotterdam zelf, namelijk dat we gaan bouwen, dat we verdichtingslocaties zoeken, ook op binnenterreinen, en dat passend proberen te maken. Dat zijn dus allerlei manieren omdat we zo met die woningnood zitten en in onze stad eigenlijk steeds meer woningen gaan toevoegen en ook naar dit soort plekken kijken. Dat is in overeenstemming met het beleid dat we daarin hebben. Dus ja, die zaken in overweging nemend en ook de noodzaak die er is voor steeds meer woningen, ook eengezinswoningen in de binnenstad, maakt dat wij als college dit plan aan u voorleggen, met al die kanttekeningen die gemaakt zijn. Ik zal nu even ingaan op de moties. Motie 1 van de ChristenUnie, 'Participeren op een gelijk speelveld'. Daarin vraagt u ook om een

luisterambtenaar. Nou, wij kennen de ChristenUnie ook als een partij die zich ontzettend druk maakt over participatie. Dat sluit helemaal aan bij de ambities en de wijze waarop wij dat ook willen doen. Toch gaat het nu net wat te ver, om dat grosso modo overal op die manier te doen. Dus deze motie moet ik helaas ontraden omdat dat tot te veel ambtelijke inzet maar ook bureaucratie gaat leiden. Laten we de participatie op een goede manier doen, daar ben ik het mee eens. Die participatie kunnen we nog beter borgen, maar daar kom ik bij de beantwoording op een andere motie op terug. Dan motie 2, 'Van grijs naar groen'. Daarin vraagt u ook om bindende afspraken te maken met de projectontwikkelaar om het binnenhof maximaal te vergroenen. We zien wel dat in dit plan dat nu voorligt er extra groen komt, maar om hierover bindende afspraken te maken, dat ligt niet in het bevoegdhedenpalet van het college. We zullen wel met de projectontwikkelaar in gesprek gaan, maar echt bindende afspraken maken gaat ons boekje te buiten formeel gezien. Dus motie 2 zal ik ook ontraden. Motie 3, 'Snoei niet aan participatie'. Daarin wordt gevraagd om het participatiebeleid in de Omgevingswet, zo wordt uitgesproken dat initiatiefnemers zelf verantwoordelijk zijn voor participatie, zodat de uitkomsten van die participatie ook worden overgenomen dan wel dat de participatie opnieuw wordt gestart. Ik herhaal even het dictum, maar ik zie dacht ik wat dubbelingen staan. Maar goed, ik hakkel er even overheen, maar wij omarmen deze motie omdat we ook zien dat het helder moet zijn dat op het moment dat een ontwikkelaar ergens start, hij ook op een goede manier de omgeving mee moet nemen en dat we dat eigenlijk meer nadruk willen geven in de toekomst dan dat we dat in het verleden hebben gedaan. Dus deze motie omarm ik. Dan heb ik ook nog een motie 'Maximale inzet om groen te realiseren'. Ik weet niet wat de nummers zijn, dat heb ik nu niet ontvangen. Maar dat is een motie van DENK. Te bevorderen dat de ontwikkelaar in overleg met de omwonenden onderzoekt hoe het terrein rondom de geplande woningen optimaal vergroend kan worden. Die kan ik omarmen omdat dat van ons inzet vraagt om de ontwikkelaar daarvan te overtuigen en dat doen wij graag, want ook wij vinden groen belangrijk. Dat was het voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik zie... gaat uw gang.

De heer **VONK** (cu). Als ik nog even heel kort mag reageren. Als het gaat over die participatiemotie begrijp ik dat u zegt: dat kost ons net iets te veel geld. Goed, het is uw mening. Als raad mogen we uiteindelijk onze eigen conclusies trekken. Ik wijs er voor de raad nog wel even op dat wij met de Omgevingswet sowieso meer moeten gaan doen met participatie en dan is dit wat mij betreft een fantastische voorzet en dan snap ik niet dat het nu al op voorhand vanwege kosten moet sneuvelen. Het tweede is, over niet bindende afspraken. Ik heb projecten langs zien komen waar wel bindende afspraken zijn gemaakt over vergroening. Dan snap ik even niet waarom dat nu ineens niet zou kunnen. Zou u dat kunnen uitleggen?

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mijnheer Vonk, ik heb u deze tijd gegund, maar u was al in het rood. Dat wist u waarschijnlijk niet, maar bij dezen bent u door uw spreektijd heen. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, ik reageerde niet alleen over de kosten, maar ook de bureaucratie die eraan voorafgaat, omdat het bij alle nota's van uitgangspunten, of anterieure overeenkomsten, las ik in uw overwegingen of constatering, er al een bericht naar buiten moet gaan. We hebben daar al dat we berichten naar buiten doen, naar omgevingen, alleen wat later in het proces en dan die participatie goed regelen. Dan is het ook meer zinvol. Dus wij willen, als je het doet, doe het dan goed. Daarin moeten wij ook nog beter de buurt betrekken. Dat is absoluut het geval. Maar juist de voorstellen die u doet gaan ons te ver, zowel in proces als ook in de kosten die dat met zich meebrengt. En uw tweede

vraag gaat erover dat het in eerdere gevallen wel toegezegd is. Feit is dat de gemeente geen bindende afspraken kan maken met een projectontwikkelaar die ontwikkelt op particulier terrein. Dit is niet terrein van de gemeente maar particulier terrein. Bindende afspraken maken over de mate en de wijze van vergroening, dat ligt niet in onze juridische mogelijkheden.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel wethouder. Ik kijk of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Ik constateer dat dat niet het geval is. Dan kunnen we dit onderwerp afsluiten met dank voor uw bijdrage en van de wethouder.

8. VERZOEK(EN) VOOR EEN REGULIER DEBAT VAN EEN OF MEER RAADSLEDEN

8.1 *Debat 'Voorgenomen bezuinigingen RET', aangevraagd door de leden Segers-Hoogendoorn, Engberts en Biljoen*

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dan gaan we naar het volgende onderwerp op de agenda en vragen we of wethouder Karremans zich kan komen aansluiten aan deze kant voor het debat over de voorgenomen bezuinigingen RET, aangevraagd door de leden Segers-Hoogendoorn, Engberts en Biljoen. We wachten even op de wethouder, die is onderweg.

Zou ik iedereen mogen verzoeken de onderonsjes achter in de zaal in de koffiekamer te gaan doen of op de raadstoel te gaan zitten, zodat wij kunnen gaan beginnen met de voortzetting van de agenda. Ondertussen is wethouder Karremans ook gearriveerd. Als iedereen zit, dat geldt ook voor u mijnheer, dan begin ik. Normaal gesproken zou ik het eerste woord aan de heer Segers-Hoogendoorn geven, maar hij heeft een afspraak dat ik als eerste het woord mag geven aan de heer Engberts. De heer Engberts heeft eigenlijk geen tijd, maar krijgt van de voorzitter korte tijd om zijn motie toe te lichten.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Dank u wel voorzitter. Het is natuurlijk eigenlijk een beetje maf om te beginnen met een motie, maar het is niet echt anders. Ik wilde een motie indienen. We vinden dat natuurlijk zo snel mogelijk de garantstelling van het rijk moet komen. Dit gaat allemaal in de zomer spelen, dus we hebben wel ook een motie ingediend, want regeren is natuurlijk vooruitzien. Als het rijk het er maar bij laat zitten, dan vinden we dat we wel wat moeten doen. Dat willen wij, dat wil natuurlijk dit college ook, want het past bij hun doelstellingen, en dat wil 79% van de Nederlanders. Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Engberts heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Op de barricade voor het openbaar vervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van "de voorgenomen bezuinigen op de RET";

constaterende dat:

- de rijksoverheid geen garantie heeft gegeven voor een vangnet voor het openbaar vervoer na 1 januari 2023, terwijl de reizigersaantallen nog niet terug zijn op het niveau voor corona;
- de reizigersaantallen wel stijgen maar langzamer dan verwacht en de komende twee jaar mogelijk overbrugging nodig is;

- zonder een vangnet de dienstregeling drastisch zal inkrimpen met 20-30% waardoor in Rotterdam bus-, tram-, en metroritten zullen vervallen en sommige lijnen helemaal verdwijnen;

overwegende dat:

- voor veel Rotterdammers het openbaar vervoer onmisbaar is en daarom de geplande bezuinigingen rampzalig kunnen uitpakken voor grote groepen Rotterdammers;
- het openbaar vervoer een essentiële bijdrage levert om de doelen op bereikbaarheid, klimaat, economie en woningbouw-opgave te realiseren;
- dit college conform het coalitieakkoord inzet op deze doelen;
- dit college conform het coalitieakkoord bovendien grote delen van de stad autoluw wil maken, de parkeertarieven laat stijgen en het openbaar vervoer als alternatief vervoersmiddel daarom op peil moet blijven;
- de Tweede Kamer een motie om voldoende zekerheid voor het openbaar vervoer te borgen recent heeft weggestemd waardoor het effect van lobbyen onzeker is;
- 79% van de Nederlanders de dreigende afschaling van het openbaar vervoer wil voorkomen¹;

verzoekt het college om:

- zolang er geen zekerheid is voor een Rijksgarantie op zoek te gaan naar alternatieve financiering en scenario's om te voorkomen dat er in de dienstregeling geschrapt moet worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.J. Engberts, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en M.H. Biljoen

¹ methetov_pp.pdf (ret.nl)

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, dank voorzitter. De reden dat er wat onduidelijkheid was over de volgorde, was dat wij eerder schriftelijke vragen hadden ingediend en die hebben teruggetrokken omwille van deze debataanvraag. Zo is het gegaan, maar het is eigenlijk tussen de heer Engberts en mij geweest de hele tijd. Helaas heeft hij geen spreektijd meer. Ik heb ook niet meer zo heel veel, maar ik wil nog wel iets zeggen. Voordat ik het verwijt krijg dat ik nu zelf meedoe aan praktijken waarvan ik net zelf heb gezegd dat we alles maar... dat we van het rijk en de regio maar het Brussel van de Rotterdamse politiek moeten maken. Maar dit is wat anders hè. Dit is niet lobbyen om geld, dit is gewoon het te snel terugdraaien van coronasteun. We zien gewoon dat het reizigerspercentage nog niet op niveau is. We weten dat OV een extreem belangrijk middel is om eigenlijk onze mobiliteitstransitie gewoon überhaupt landelijk voor elkaar te krijgen en zeker ook in het coalitieakkoord. Want ik heb veel kritiek op het coalitieakkoord, maar als het gaat over mobiliteit en het weren van de auto uit de binnenstad en de plus op ov, dan moeten we dit nu juist ondersteunen en moeten we tegen het rijk zeggen: u kunt niet het kind met het badwater weggooien. Een tijdje steunen, en als we dan echt nog niet op niveau zijn maar wel weer stijgen, dan de geldkraan dichtdraaien. Dat zou echt verschrikkelijk zijn, een lijn die geschrapt wordt is niet zomaar terug. Maar een lijn die er is en die weer op niveau moet komen, daarin kun je wel investeren en ik hoop en verwacht dat de wethouder hier ruimhartig in meegaat en het geld regelt in Den Haag.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel voor uw bijdrage. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Voorzitter, er hangen donkere wolken boven ons ov. Als de steun niet wordt doorgezet volgend jaar, dan zal er misschien wel eens echt fors gesneden moeten worden, en dat zou kunnen betekenen dat het vervoersbedrijf, bijvoorbeeld de RET 20 tot 30% minder ritten, minder lijnen, minder goede dienstregeling zou kunnen regelen. Dat willen we natuurlijk niet. Daarom is het eigenlijk alle hens aan dek om te zorgen dat we ook onze lobby naar het rijk zo sterk mogelijk maken om ervoor te zorgen dat we dit kunnen tegenhouden. En ik als jullie vertegenwoordiger bij de MRDH, bij de vervoersautoriteit, heb de vrijheid genomen, ook al was ik niet bij de debataanvraag betrokken, waar ik ook iets van vind als jullie vertegenwoordiger van de MRDH, maar goed, ik heb alvast een brief opgesteld, samen met de griffie, want die ondersteunt mij ook altijd ontzettend goed bij de MRDH, om ook als gemeenteraad deze lobby te voeren, dus niet alleen de wethouder, maar gewoon alle ballen op Den Haag, en nu gaan zorgen dat we deze ontwikkeling stoppen, om te zorgen dat we geen grote vervoersarmoede krijgen, dat we geen grote problemen krijgen met ons vervoer en dat we het vervoer in Rotterdam op peil kunnen houden. Daarom heb ik deze motie die ik wil indienen samen met Leefbaar Rotterdam, DENK, de Rotterdamse VVD, GroenLinks, 50PLUS en Forum voor Democratie, met de brief alvast bijgevoegd.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Van Wifferen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Red het ov

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van de voorgenomen bezuinigingen RET;

constaterende dat:

- de steunmaatregelen van het rijk voor het openbaar vervoer (ov) in de vorm van een beschikbaarheidsvergoeding na 2022 stoppen;

overwegende dat:

- wanneer de garantstelling van het rijk uitblijft, de inkrimping van de ov-dienstregeling onvermijdelijk is;
- het OV een vitale functie heeft voor de mobiliteit van de Rotterdammer;
- bij het eventuele inkrimpen van de ov-dienstregeling de meest kwetsbaren uit de samenleving vervoersarmoede zullen ervaren;
- de gemeente zich proactief dient op te stellen richting het rijk om de belangen van de Rotterdammer te waarborgen;

verzoekt de raad:

- namens de gemeenteraad zo spoedig mogelijk een lobbybrief, met daarin het verzoek een financieel vangnet te creëren voor het OV door € 500 miljoen te reserveren voor 2023, te versturen naar staatssecretaris Vivianne Heijnen van Infrastructuur en Waterstaat;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. I. van Wifferen, B. van Drunen, T. Kuzu, S.J.C. Becker, M.H. Biljoen, P.J.H.D. Verkoelen en A.R. Oostdijk

Aan:

Juni 2022

Onderwerp: voortbestaan openbaar vervoer in Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Geachte

Namens de inwoners van Rotterdam en [de Metropoolregio Rotterdam Den Haag] doen we een dringend appel op u om een financieel vangnet te creëren voor het openbaar vervoer door 500 miljoen euro te reserveren voor 2023. Nu de steunmaatregelen in de vorm van een beschikbaarheidsvergoeding na 2022 stoppen, staat (toekomstige) bereikbaarheid van stad en regio op het spel. Wanneer de garantstelling van het Rijk uitblijft, is het schrappen van lijnen en (verder) inkrimpen van de dienstregeling, met cruciale gevolgen voor de samenleving, onvermijdelijk.

Het OV heeft een vitale functie. De bijdrage van het OV aan de bereikbaarheid, het klimaat, de woningbouwopgaven en de economie staan op het spel. Dat het OV deze bijdrage levert zagen we pre-Corona door hoge klantwaardering (rapportcijfers > 7.5), een jaarlijkse groei van > 3% per jaar, met op plekken uitschieters naar >10% en een steeds hogere efficiëntie. Een toename van 400.000 inwoners in de Zuidelijke Randstad, zo'n 170.000 woningen, kan alleen gepaard gaan met een goed, sterk en duurzaam mobiliteitsaanbod; de (grote) werklocaties goed bereikbaar met of in de nabijheid een adequate OV-bediening. Daar gaat de Zuidelijke randstad voor! Om die reden werken Rijk en onze regio samen aan de bekostiging en realisatie van de schaa sprong van ons OV!

Tegelijkertijd treft een noodzakelijk ingrijpen in de dienstregeling en daarmee in het aanbod de meest kwetsbaren in onze samenleving. Bovenop de energiearmoede dreigt nu ook vervoersarmoede voor veel inwoners in de stad en regio, die afhankelijk zijn van OV voor de toegang tot school, werk en voorzieningen.

Het Rijk heeft het OV – vanwege de vitale functie – in de periode 2020-2022 ondersteund. Naast bijdragen van decentrale overheden en vervoerders, heeft ook het Rijk geïnvesteerd in het blijven rijden van het OV met veel lagere reizigersaantallen en dus inkomsten. Met de financiële garantstelling die van het Rijk gevraagd wordt, wordt het OV in staat gesteld de stap naar herstel en groei te kunnen maken. Garantstelling maakt dat de eerdere investeringen niet voor niets zijn geweest en gebouwd kan worden aan duurzaam en beschikbaar toekomstig OV.

Recente onderzoeken en prognoses gaan uit van een reizigersherstel in 2025 (100% pre-Corona) maar verschillen over de snelheid van herstel in de overbruggingsjaren 2023 en 2024. Zonder financiële garantieregeling van het Rijk zal afschaling van het OV onvermijdelijk zijn. Dit zal direct grote gevolgen hebben voor onze inwoners, bedrijven, scholen en instellingen en ook na de overbruggingsjaren nog lang voelbaar blijven; de negatieve spiraal van een minder aantrekkelijk OV-systeem waarin ook onze regio dan beland is niet meer om te buigen.

Een kabinet dat duurzaamheid, woningbouw en bereikbaarheid en de menselijke maat hoog op de agenda heeft, kan en mag dit niet laten gebeuren. Nu deze financiële garantstelling betekent duurzaam en beschikbaar OV in de toekomst.

De Rotterdammers rekenen op u. [en/of de 2,4 miljoen inwoners van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag rekenen op u!]

De gemeenteraad van Rotterdam,

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Wij stemmen wel over uw motie maar niet over de brief, maar dat begrijpt u waarschijnlijk wel. Wat zegt u? U heeft hem er alleen voor informatie bijgevoegd. Dank u wel, dan ga ik hem dadelijk even lezen. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Van Drunen van Leefbaar Rotterdam.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u wel voorzitter. Ik hoef het niet heel lang te houden, want volgens mij is het signaal vanuit de raad heel duidelijk en het signaal vanuit de RET ook. Als er niets gebeurt en we laten dit gewoon maar gebeuren, dan kunnen straks gewoon kinderen niet meer naar school, kunnen mensen niet meer naar hun werk. Dan komt eigenlijk gewoon,

als je het al hebt over wat zeiden ze... een derde van de lijnen zou misschien wel geschrapt kunnen worden, ik denk dat 100% van de stad dan gewoon stil komt te staan. Dus vandaar ook vanuit mijn fractie een heel duidelijk signaal naar de wethouder. Wethouder, pak dit op, schud aan iedere boom die je kan vinden in Den Haag en zorg gewoon dat dit ons als stad niet gaat gebeuren.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Schud er in ieder geval niet te hard aan want anders vallen de bomen om. Dat gehoord hebbende, ga ik naar de heer Kuzu.

De heer **KUZU** (denk). Ja, dank u wel voorzitter. Er is eensgezindheid vanuit de raad over dit onderwerp. Ik denk dat we inderdaad een krachtige lobby moeten voeren naar Den Haag. Als we gaan kijken naar de afgelopen periode heeft corona er natuurlijk ingehakt. We zien dat studenten online colleges moesten volgen, mensen moesten vanuit huis werken, ondernemers moesten hun winkels sluiten. Dat zorgde voor minder vervoersbewegingen en dat heeft er uiteindelijk in geresulteerd dat er coronasteun aangevraagd moest worden door de openbaarvervoermaatschappijen. Het frappante is voorzitter, dat eind 2022 dat in één keer wordt afgebouwd. Ik zou aan de wethouder willen vragen om met de RET in gesprek te gaan en wellicht heeft hij dat al gedaan, om te kijken wat de impact wordt voor Rotterdam als die coronasteun niet verlengd wordt. We hebben het over 30% van de lijnen, maar hebben we ook inzichtelijk welke lijnen er dan geschrapt gaan worden en of er dan minder openbaar vervoer is op welke lijnen en wat dat gaat betekenen voor de stad? In die lobby zou ik dan ook krachtig willen meegeven dat eind 2022 die coronasteun niet in één keer wordt afgebouwd, maar dat dat geleidelijk aan gaat gebeuren. Ik kan me voorstellen dat uiteindelijk ook de RET zichzelf moet weten te bedruipen, maar dat heeft natuurlijk ook te maken met factoren waar we niet altijd evenveel invloed op hebben, gezien ook hetgeen net is gezegd. We hebben op dit moment te maken met een golf, en het zou zomaar kunnen betekenen dat we weer in een situatie terecht kunnen komen waar we allemaal niet op zitten te wachten voorzitter. Dus nogmaals de oproep vanuit de fractie van DENK om een krachtige lobby te voeren richting het rijk en ervoor te zorgen dat die noodsteun niet in één keer wordt afgebouwd maar geleidelijk. Dank u wel voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kom zo bij u mevrouw Verkoelen. De heer Becker van de VVD.

De heer **BECKER** (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, volgens mij zijn we het hier met zijn allen over eens. Het thema is wederom rijks gelden, lobby richting het rijk. Ik denk dat het ook zeer krachtig is als die lobby vanuit twee kanten komt, of tenminste, zowel vanuit de wethouder als vanuit de MRDH, dus de raad via de MRDH. Het beeld dat de heer Van Drunen schetst is wel wat overdreven denk ik. Maar het is wel zorgelijk dat er lijnen geschrapt worden want sommige mensen komen echt gewoon in de knel. Dus laten we ons daar met zijn allen voor inzetten om dat te voorkomen. Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Mevrouw Verkoelen, had u een punt van orde, of wilde u iets...

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja, het wordt een punt van orde. Vanmorgen hadden we het er even over, en ik wil nog even mijn motie noemen die ik hier vorige week natuurlijk al over ingediend had. Die zou nu meegenomen worden. Dat is voor de rest van de raad wel even van belang. De constatering hoef ik niet aan te geven, maar overwegende, want dat was mijn punt een beetje, ik heb een iets andere insteek. Ik steun de rest wel, maar in het hele coalitieakkoord 'Eén stad' wordt met geen woord gerept over de enorme nasleep van de achterliggende coronacrisis.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Dus...

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Verkoelen, als commissievoorzitter weet u als geen ander hoe dit huis werkt. U komt met een punt van orde.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ik mag toch een motie?

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Ja, maar de motie heeft u dan op het verkeerde onderwerp ingediend en dat was vorige week.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Maar het wordt nu behandeld.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Nee, maar ik wil u alleen maar duidelijk maken dat u als commissievoorzitter als geen ander weet hoe de werking van de raad is. Ik geef u nu de tijd om dit verhaal af te maken, maar daarna bent u echt door uw spreektijd heen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Nee, nee, maar ik snap wel dat ik door mijn spreektijd heen ben, maar ik wil alleen graag de motie indienen, en dat mag altijd even.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Die heeft u vorige week ingediend.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Nee, maar ik wil hem toelichten omdat de wethouder vanmorgen zelf aangegeven heeft het bij dit agendapunt te gaan behandelen. Anders had ik het vanochtend aan de orde gesteld.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). We kunnen er lang en kort over praten, maak het maar af.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ik zal het dictum geven. In het coalitieakkoord, want alle anderen hebben het over Den Haag, ik heb het over: in het coalitieakkoord 'Eén stad', aan te geven hoe we het openbaar vervoer de komende twee à drie jaar voor alle Rotterdammers op peil gaan blijven houden. Dat was de vraag aan dit college, dus niet alleen naar Den Haag, maar ook naar onszelf toe.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Verkoelen, ik heb u de coulance gegeven om dit te doen, maar u bent nu door uw spreektijd heen. Ik kijk verder in de raad rond. Gaat uw gang, mijnheer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Dank u wel voorzitter. Ik ben het eens met mevrouw Van Wifferen dat we namens de raad die brief moeten sturen. Ik ben het ook eens met wat de anderen allemaal gezegd hebben over het belang van de RET en het openbaar vervoer in onze stad en ik hoorde de noodkreten van de RET een paar weken terug op de radio waarbij ze dat aangeven. Maar tegelijkertijd moest ik ook denken, die krimp komt er ook van als je het openbaar vervoer verzelfstandigt en op afstand zet, wat hier jaren geleden is gebeurd. De SP heeft dat ook al in de provincie aan de orde gesteld en opgepakt. We kunnen nu natuurlijk met een lobbybrief komen of een bedelbrief. Wij zijn niet zo van die bedelbrieven, dat staat nogal armoedig en wij hebben liever dat die ook rechtstreeks naar onze oud-collega Mark Harbers gaat, die nu de minister is die daarover gaat. Hij weet precies hoe wij hier denken over onze RET. Dus stuur hem vooral daarnaartoe. Maar wat ons betreft zouden we eigenlijk dat hele OV en het openbaar vervoer en de consequenties ervan veel meer weer in

eigen hand moeten nemen in deze gemeenteraad. Dat is veel te veel op afstand gezet, met alle lof voor de MRDH en wie daar allemaal dingetjes in doen, maar dat wordt veel te weinig hier besproken. Laten we deze krimp, mogelijke krimp, af te wenden krimp, aangrijpen om hier beter over ons openbaar vervoer te spreken.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). U heeft een interruptie van mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja voorzitter, de RET doet het eigenlijk, zeker als je het vergelijkt met andere vervoersbedrijven behoorlijk goed en dat is juist waarom we nu in de problemen zijn gekomen. Andere vervoersbedrijven krijgen veel meer subsidie. In Groningen is dat bijvoorbeeld wel 80%. Hier krijgen ze maar heel weinig, juist omdat ze zo rendabel zijn en daarom zitten we nu juist zo in de problemen, omdat zij het zelf moeten ophoesten. Wat dat betreft wil ik dus wel even een lans breken voor de RET, dat in vergelijking met andere toch een vrij behoorlijk goed bedrijf is en ik vind dat de heer Coşkun dat niet helemaal recht doet.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mijnheer Coşkun is wel door zijn tijd heen, dus hij heeft ook geen tijd om te reageren. Zijn er nog andere partijen? De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter, het is natuurlijk te gek voor woorden dat in de tweede stad van Nederland en in een moderne stad als Rotterdam het openbaar vervoer zo terug zou moeten gaan. Juist onze stad heeft baat bij een zeer snel en goed openbaar vervoer. En we kunnen naar het rijk gaan, maar ik ben wel heel benieuwd om van de wethouder te horen wat hij zelf nu als gemeente hieraan wil gaan doen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel voor uw bijdrage. Zijn er nog andere partijen met spreektijd die over dit onderwerp nog iets te melden hebben? Ik zie dat dat niet het geval is. Ik zie wel dat de wethouder alvast wil gaan staan voor de beantwoording.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Laat ik allereerst zeggen dat wij heel duidelijk hetzelfde belang hebben. College, stad, gemeenteraad, maar ook de MRDH. Mevrouw Van Wifferen refereerde daar al aan. En natuurlijk ook de RET. Want het ov, dat zegt de heer Segers terecht, is ontzettend belangrijk, voor ontzettend veel Rotterdammers. Heel veel mensen zijn erop aangewezen. En het zou natuurlijk vreselijk zijn omdat coronasteun te snel wordt afgebouwd, daar had de heer Kuzu absoluut gelijk in, dat wij daardoor moeten schrappen in lijnen, daardoor personeel moeten loslaten en over twee, drie jaar, de heer Segers refereerde daar ook nog even aan, dan weer een poging gaan doen of moord en brand schreeuwen omdat we het personeel niet kunnen vinden voor die tramlijnen die we dan vervolgens weer willen opschalen. Het zou dus ontzettend stom zijn om dit te doen, dat is in ieder geval de mening van het college en ook van mijzelf. Dat maakt natuurlijk ook dat wij hier een heel felle en duidelijke lobby voeren richting Den Haag. Dat zeg ik even tegen de heer Coşkun, Vivianne Heijnen, niet de heer Harbers, dus dat is de staatssecretaris, en daarvoor kijk ik natuurlijk ook de heer Segers-Hoogendoorn even aan, want die komt mevrouw Heijnen nog weleens tegen op een congres, denk ik zo. Ik zou dan aan hem willen vragen om ook van elke gelegenheid gebruik te maken om voor of na het stemmen bij een CDA-congres, daar in ieder geval een punt van te maken. Dat zou ik zeer aanmoedigen. Wat dat betreft delen wij dus echt de mening. De heer Kuzu had een vraag over wat de situatie nu is en waar we naartoe kunnen. De situatie is nu inderdaad dat we gewoon niet op het percentage bezetting zitten van voor de coronacrisis. We zitten nog onder de 90%, terwijl het rijk er al van uitgaat dat we volgend jaar op 97% zitten. Dat is dus een gat en die concessie zit gewoon heel strak in elkaar. Dat komt omdat de RET gewoon een rendabel bedrijf is. Een groot compliment voor de RET, dat doet het echt hartstikke

goed. In die concessie zit ook een afbouw van een subsidie omdat daar elk jaar een groei van het aantal reizigers werd verwacht, wat natuurlijk gewoon inkomsten betekent in de vorm van kaartverkoop. Dat is dus op die manier geregeld en die coronaklap heeft dus eigenlijk op die manier een dubbel effect. Dat komt dus ook dubbel zo hard binnen, dus het financiële gat is echt enorm groot. Dus ik deel honderd procent de mening van de raad en ik wil ook in die zin de motie die door mevrouw Van Wifferen is ingediend, met duizend armen omarmen. Dit geeft natuurlijk in essentie weer wat we moeten doen. Die lobby, die kreet naar het rijk, moet heel duidelijk zijn. Daar moeten we alle zeilen bijzetten. Ik denk ook dat het helpt als het een brief namens de gemeenteraad is, dus niet alleen maar een verhaal namens het college of namens mij, maar dat er dus ook een brief ligt namens de gemeenteraad, het hoogste orgaan van de stad, dat wij dit een belangrijk punt vinden en dat wij graag zien dat het geregeld wordt. Maar ik vat hem ook breder op als aanmoediging om niet alleen een brief te sturen natuurlijk, maar te bellen, mailen, faxen, you name it, whatever nodig is om dit te doen. Dus met die toelichting wil ik hem zeker omarmen. Dan de motie van de heer Engberts, Segers-Hoogendoorn en Biljoen. Ja, daarover zou ik heel graag zo meteen even overleg willen hebben met de indieners. We hadden hem graag van tevoren gezien. Dat is niet zo. We hebben hem niet van tevoren gekregen. We hebben hier namelijk ook te maken met een gezamenlijke onderhandelingspositie en sommige moties en vragen zouden onze onderhandelingspositie wel degelijk kunnen schaden. Ik denk dat ik goed doe aan het belang van ons allen om heel even zo meteen met elkaar daarover te overleggen en niet hier in het publieke debat.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Ik had inderdaad niet zomaar de motie ingediend als ik tijd had gehad, dan hadden we eerst nog even een debat gehad. Maar ik ben al via de app met uw assistent erover in overleg, dus dat komt goed.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Heel goed, dan hebben we dat overleg zo meteen. De intentie onderschrijf ik vanzelfsprekend, maar laten we het daar nog even over hebben. En dan de vragen van de heer Van der Velden passen eigenlijk in hetzelfde straatje, want hij vroeg mij: wat gaat de wethouder zelf doen? Als ik nu ga zeggen, even voor de goede orde: nee, we lossen het zelf wel op, dan weten we één ding zeker, dan gaat mevrouw Heijnen precies nul euro overmaken naar Rotterdam. Dus het lijkt me bijzonder onverstandig om daar nu op vooruit te lopen. Wij zetten er nu vol op in om dat geld uit Den Haag te halen, want wij vinden ook dat het een doorwerking van een coroneffect is dat redelijkerwijs voor rekening van het rijk zou moeten komen. Tot die tijd ga ik daar publiek geen uitspraak over doen. Dank u wel.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel wethouder. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u, even van de orde. Ik ben het even kwijt, of ik heb even niet zitten opletten, het antwoord van de wethouder op de motie Engberts. Ik heb misschien een stukje gemist. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Kunnen we dat overleg niet gewoon in de raadzaal doen? Anders gaat het hier weer buiten de raadzaal een overlegje tussen de PvdA en de wethouder worden. Laten we dat nu gewoon hier in de raadzaal bespreken. Dus ik wil graag weten wat we nu gaan doen met deze motie.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). U heeft een punt. Houd hem even vast. We gaan eerst even naar mevrouw Van Wifferen toe en de heer Kuzu wil er wat over zeggen.

Mevrouw **VAN WIFFEREN** (d66). Ja voorzitter, mijnheer Van der Velden, u moet dan wel een beetje opletten. Het gaat erom dat we onze eigen concurrentiepositie niet verzwakken. Dus het is in ons aller belang om dit niet allemaal in het openbaar te doen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Kuzu.

De heer **KUZU** (denk). Voorzitter, aanvullend daarop, we hebben volgens mij een gezamenlijk belang en de heer Van der Velden wil ervoor zorgen dat we meer coronasteun krijgen voor behoud van het openbaar vervoer en soms is het dan zo dat het dan beter is om zaken te regelen achter de schermen en niet alles op deze manier te delen want dan raak je je onderhandelingspositie kwijt en dat gaat ten koste van hetgeen de heer Van der Velden wil, en dat wil hij volgens mij zelf ook niet.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ik denk dat het dictum goed gelezen moet worden. Er wordt gewoon gevraagd in deze motie, zolang er geen zekerheid is voor een rijksgarantie, op zoek te gaan naar alternatieve financiering en scenario's, om te voorkomen dat er in de dienstregeling geschrapt gaat worden. Nou, ik heb geen zin om dat achter een of ander deurtje te doen, ondanks de belangen van de gemeente. Dat snap ik heel duidelijk, ik snap uw verhaal, ik snap het verhaal van wethouder Karremans, maar we kunnen niet zo een motie eventjes afdoen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Kuzu.

De heer **KUZU** (denk). Kijk voorzitter, het gaat erom, dit zijn onderhandelingen. Dan heb je de ene partij tegenover de andere partij. En in een onderhandeling werkt het zo dat als je de portemonnee gaat trekken dat de andere partij gaat zeggen: dan gaan we het niet doen. Dus in dit geval, als de gemeente Rotterdam als achtervang een motie zou gaan aannemen waarin wordt gezegd: als het rijk niet tegemoetkomt dan gaan wij betalen, dan is dat voor de staatssecretaris reden om te zeggen: nou, dan regelt Rotterdam dat zelf maar. En dat lijkt me zeker niet verstandig voor het openbaar vervoer van Rotterdam en voor hetgeen de heer Van der Velden wil. Ik hoop dat hij dat snapt.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Van Drunen op de heer Van der Velden? Of in het algemeen een toevoeging? Op de heer Van der Velden. Gaat uw gang mijnheer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Ik ben het in de kern helemaal eens met wat de heer Van der Velden zegt. Achterkamertjesoverleggen, dingen op de gang regelen, niet doen. Maar in dit geval, zoals ik de motie interpreteer, wordt er gevraagd om op zoek te gaan naar alternatieve financiering. Als wij hier dan eigenlijk gaan zitten brainstormen van: we hebben daar nog wel een potje waar wat uitgehaald kan worden. Daar, we kunnen die nog aanschrijven, we kunnen die nog aanschrijven. Dan gaat de rijksoverheid ook zeggen: Rotterdam, jullie zijn al zo goed op weg, wij gaan even achteroverleunen en afwachten waar jullie zelf mee komen, want volgens mij hebben jullie ons niet nodig. En dan zitten we gewoon echt diep in de shit.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Van der Velden kort.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ik ben niet achterlijk of zo. Ik snap heus wel het verhaal van mijnheer Kuzu, ik snap uw verhaal, maar we moeten straks stemmen over een motie en

waar ga je nu eigenlijk over stemmen? Dan moet je zeggen: we doen het voorstel om het in vertrouwelijkheid te doen, in geheimhouding, maar niet op deze manier. We moeten hier gewoon een normaal debat over kunnen voeren. Ten tweede wordt er niet alleen om financiering gevraagd, maar ook om scenario's. Nou, kom eens met een scenario. Daar hoeft toch niets geheimzinnigs aan te zijn?

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Kuzu.

De heer **KUZU** (denk). Voorzitter, dit vind ik wel leuk. Heeft de heer Van der Velden enig idee over hoeveel geld het gaat, vraag ik aan hem.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Hij is weliswaar door zijn tijd heen, dus ik sta hem nog een kort antwoord toe, en dan lijkt het me verstandig dat we naar de wethouder gaan.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Mijnheer Kuzu, of het nu om een tientje gaat, een geeltje of een meier of weet ik veel wat, dat maakt me niet uit. Het gaat me om het principe dat hier iets alweer heel snel in de achterkamertjes wordt getrokken terwijl we hier een gemeenteraad hebben. We hebben ook een informatieplicht naar de Rotterdammer. Doe dan het voorstel om het in vertrouwelijkheid te doen of in geheimhouding maar niet dit. Dit is precies niks wat we nu doen.

De heer **KUZU** (denk). Voorzitter, het gaat om het principe van behoorlijk bestuur en dat is wat mijn fractie betreft ook heel veel waard. De heer Van der Velden weet het antwoord niet, ik heb het op een bierviltje zitten uitrekenen. Het gaat om ongeveer € 70 miljoen. Als we € 70 miljoen zouden moeten dekken vanuit de gemeentelijke begroting, en dat is hetgeen waar de heer Van der Velden voor pleit, dan vind ik dat onbehoorlijk. Dan getuigt dat ook zeker niet voor het doel waar de heer Van der Velden voor pleit. Dat zijn we volgens mij met elkaar eens, namelijk het behoud van het openbaar vervoer in Rotterdam.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Laat ik een tip geven voor die € 70 miljoen. Ik weet zo al € 18 miljoen te vinden. Dat is stoppen met dat achterlijke Blijdorp waar je € 18 miljoen in gaat steken. Ja mijnheer Kuzu, wat u wilt.

De heer **KUZU** (denk). Nou voorzitter, het gaat erom...

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Even, even. Ik houd van een debat, ik geniet ook van jullie debat, maar wel via de voorzitter en ik geef het woord. Mijnheer Kuzu.

De heer **KUZU** (denk). Ja voorzitter, ik spreek ook via u en niet zoals de heer Van der Velden doet die mij consequent mijnheer Kuuzuu noemt, maar het is mijnheer Kuzu, dat ook even rechtgezet hebbende. Voorzitter, politiek gaat ook om het maken van keuzes en we kunnen inderdaad de hele wereld erbij halen. Maar dit is nu de tweede raadsvergadering dat het college aan het werk is en in de tussentijd hebben we wel een aantal punten vanuit de oppositie meegekregen waar de gemeente Rotterdam, waar dit college dan voor zou moeten opdraaien. Ik heb vandaag gehoord de zorg € 210 miljoen. We moeten daar zelf wat aan doen. De RET, € 70 miljoen, we moeten er zelf wat aan doen. Straks komt ook nog de energietoeslag, daar staan ook nog een aantal miljoenen voor geboekt. Ja voorzitter, politiek is wel keuzes maken, besluiten durven nemen en niet elke keer een greep uit de kas van de Rotterdammers proberen te nemen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Dank u voorzitter. Politiek gaat niet alleen om geld. Politiek gaat ook om idealen en wat je wilt bereiken, en inderdaad, politieke keuzes. DENK is nu geworden tot een soort cijferfetisjist, van: dit kunnen we wel, dit kunnen we niet. Ja, ik bedrijf andere politiek dan de politiek die heel simpel is zoals DENK dat doet.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Kuzu.

De heer **KUZU** (denk). Ja voorzitter, was de wereld maar net zo makkelijk, net zo eenvoudig als de heer Van der Velden het voorstelt. De verantwoordelijkheid nemen betekent ook dat je keuzes moet maken uit schaarse middelen die je hebt. Ja, en dit zijn de keuzes die wij maken. De heer Van der Velden is het daar niet mee eens. Dat is zijn goed recht, maar het is wel heel erg makkelijk om het op deze manier af te schuiven op verantwoordelijkheid nemen voorzitter.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Ik stel voor dat we eens naar de wethouder gaan. Wethouder Karremans.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Wat ik gezegd heb over die motie is dat ik voorstel dat we even contact hebben met de indieners. Dat is heel normaal. Ik heb ook met de heer Rozema in aanloop naar het debat over Recreatieschap Rottemeren zo u wilt in de achterkamertjes contact gehad over een amendement dat hij gaat indienen. Dus wat dat betreft is het niet anders dan wat de Partij voor de Dieren zelf doet. Dat is ook goed, want dan zorgen we er samen voor dat er bijvoorbeeld belangen van de gemeente, in dit geval een onderhandelingspositie niet geschaad wordt. Daarmee is het uiteraard aan de raad zelf en aan raadsleden zelf om te kiezen hoe zij de motie formuleren en of ze die indienen. Daar wil ik helemaal niet in treden. Het enige is dat ik aan wil bieden om daar samen even naar te kijken om dat gezamenlijke belang dat we hebben, dat zegt de heer Kuzu terecht, zo goed mogelijk te dienen zonder verder af te doen aan het recht van raadsleden om moties in te dienen hier in deze raadzaal. Dus dat is alles wat ik voorstel. De motie is overigens nu gewoon ingediend, dus daar gaan we ook verder niets meer aan doen. Dat is ook verder niet aan mij om daarover te beslissen, dus met dien verstande blijf ik bij het punt dat ik hier gemaakt heb en wat ik van de heer Engberts begreep is er inmiddels ook contact met mijn team. Fijn, top en ik heb goed vertrouwen dat we daar uit gaan komen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Kan de wethouder ook nog op mijn motie ingaan? Want daar vroeg ik hoe we het op peil gaan houden. Dit is een van de onderdelen, maar ik neem aan dat u meer ideeën heeft.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Als u terugkijkt, in het debat van vanmorgen heb ik gezegd over de motie, uit mijn hoofd zijn dat 37 en 38. Eén motie, dus over dat op peil houden, heb ik vanochtend al ontraden en 38 heb ik omarmd, met dien verstande dat ik betaalbaar kan interpreteren, ik doe het nu allemaal uit mijn hoofd, want ik heb ze niet voor me, zoals het in het dictum van die motie staat, als streven naar betaalbaarheid. Overigens is betaalbaarheid een subjectief begrip, dus als ik hem op die manier kan interpreteren, want we willen inderdaad een fijnmazig en een betaalbaar ov, dan wil ik hem met die interpretatie omarmen. Over dat verhaal, een plan dat ik nu zou moeten maken om de komende twee, drie jaar het OV overeind te houden, is heel erg vooruitlopen op de zaak. Want ik wil eerst met de staatssecretaris om tafel om ervoor te zorgen dat het rijk over de brug komt met

financiering. Pas dan ga ik, als er duidelijkheid is over de situatie, aan de slag met een eventueel ander scenario. Maar we hebben het net uitgebreid over een onderhandelingspositie gehad. Het lijkt me erg onverstandig dat ik daar nog meer woorden en zinnen aan ga wijden dan ik nu al gedaan heb hier in dit debat.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Sorry mevrouw Verkoelen, uw tijd is echt op. Ik heb u meer dan coulance geboden, maar het is nu echt klaar.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Daarmee voorzitter trek ik motie 38 in. U moet me wel gewoon de ruimte geven om iets met mijn moties te doen. Of is het 37? Ja, sorry, motie 37, die kaalslag. Dan wacht ik de onderhandelingen af en kom ik eventueel met een motie terug. Dat is het enige wat ik daarbij wil zeggen voorzitter. En dat recht heb ik altijd.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). In dat geval maakt u voortaan weer een punt van orde, want u weet wel altijd de kantjes ervan af te lopen. Goed.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Voorzitter, hier maak ik echt ernstig bezwaar tegen. Stop er nu eens even mee. Ik ben heel normaal met een motie bezig. We hebben daar een gewoon normaal debat over. En ik doe het nu precies zoals het hoort, en nu blijft u me nog een beetje lopen koeioneren. Kap daar eens even mee. Ik doe gewoon normaal zoals het hoort voorzitter. Een motie zoals hij is en ik behandel hem zoals hij is. En ik trek hem nu terug en daar heeft u me de ruimte voor te geven en dan moet u niet gaan zeggen dat ik elke keer altijd de gaatjes en de dingen vind, dat is flauwekul.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Bij dezen, genoteerd. Goed, dan gaan we verder met de tweede termijn. Wethouder was u klaar? Zijn er nog mensen voor de tweede termijn? Nee? Als dat niet het geval is kunnen we dit onderwerp afsluiten.

8.2 Debat 'Olieboringen Rotterdam', aangevraagd door de leden Morkoç, Segers-Hoogendoorn en Mohamed-Hoesein

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dan kunnen we nu overgaan naar 8.2, het debat over de olieboringen, aangevraagd door de leden Morkoç, Segers-Hoogendoorn en Mohamed-Hoesein. U wilt het woord voeren? Ja, dank u wel, u stond namelijk niet op het lijstje om het woord te voeren. Wel als indiener, maar ik geef u graag het woord, gaat uw gang.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u wel voorzitter. Ondanks protest van bewoners, 2000 handtekeningen tegen dit plan en een negatief advies van de gemeente heeft het ministerie toch besloten dat er geen bezwaren zijn tegen olieboringen van de NAM, onder Rotterdam-Zuid, in ieder geval tot 2035. Het ministerie slaat hiermee volledig de plank mis en lijkt blind voor de mogelijke gevolgen en doof voor de geluiden van de samenleving. De gevolgen zijn haast niet te overzien, zowel voor het klimaat als voor de omgeving in het algemeen. Het mag duidelijk zijn dat de olieboringen niet in lijn zijn met de gestelde klimaatdoelen die wij hier allemaal delen. Ook is het totaal onverantwoord om te spelen met een gebied waar 70.000 mensen wonen. Zoals wij allemaal hebben gezien in Groningen heeft het winnen van grondstoffen uit de bodem consequenties. Bodemdalingen en aardbevingen zijn een serieus risico en hebben desastreuze gevolgen voor dit gebied. In plaats van de Rotterdamse bodem leeg te trekken om slechts tijdelijk in onze energiebehoefte te kunnen voorzien moeten we juist zo snel mogelijk opschalen in duurzame energie. Zet in op windmolens voor de Rotterdamse kust, zonnepanelen voor alle Rotterdammers en het verminderen van de energiebehoefte en dus ook het verduurzamen van woningen. Het vorige college was

duidelijk een tegenstander van de plannen van de NAM en helder over de risico's die die met zich meebrengen. Ik vraag me ook af wat de wethouder gaat doen. Gaat ze de juiste koers doorzetten of geeft ze geen gehoor aan de raad, het klimaatakkoord en de Rotterdammers? Als de plannen van de NAM doorgang vinden, worden belangen van bewoners totaal genegeerd en daarmee ook geschaad. Ook zullen olieboringen ertoe leiden dat zowel landelijke als lokale klimaatdoelen gewoon niet worden behaald. Om dit te voorkomen dienen wij daarom een motie in.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Mevrouw Morkoç heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Stop de NAM en de olieboringen onder Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van Olieboringen Rotterdam;

constaterende dat:

- de Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: NAM) vergunning heeft ontvangen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) naar olie te boren onder de Rotterdamse gebieden Charlois, Waalhaven en Schiemond;
- deze vorm van olieboring kan leiden tot bodemverzakking, scheurvorming en seismische activiteit;
- de gemeente Rotterdam in een eerder stadium een negatief advies heeft ingediend aan EZK met betrekking tot het besluit vergunning te verlenen aan de NAM;

overwegende dat:

- het opboren van olie zeer onverstandig is met zicht op het veranderende klimaat evenals met het oog op gestelde klimaatdoelstellingen;
- ruim 70.000 Rotterdammers risico zullen lopen omdat ze in het gebied wonen waar de NAM wil gaan boren;
- de gemeente Rotterdam en het vorige college zich in het verleden stellig uitgesproken hebben tegen de olieboringen en het verlenen van de vergunning door EZK;
- burgers en bewonersgroepen duidelijk hebben gemaakt niet gediend te zijn van de plannen van de NAM en voornemens zijn bezwaar in te dienen bij de Raad van State;

verzoekt het college:

- te procederen tegen het besluit van EZK om een vergunning toe te kennen aan de NAM die boren naar olie onder Rotterdam mogelijk maakt;
- in deze samen op te trekken met bewoners en bewonersorganisaties en deze waar nodig juridisch te ondersteunen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Dan heb ik op mijn lijst de heer Segers-Hoogendoorn staan.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, dank voorzitter. Ik heb dit plan eerder ridicuul en onzalig genoemd. Gezien de situatie met de oorlog in Oekraïne is ridicuul misschien iets

minder, helaas, bizar genoeg eigenlijk. Maar onzalig is het nog steeds. We hebben toentertijd ook in de beantwoording van toen nog wethouder Bonte nog een ander onderdeel hierbij te horen gekregen, dat zeg maar de hele infrastructuur van die olieboringen, als je die doorzet dat dat eigenlijk het winnen van geothermie uit diezelfde grond en met diezelfde infrastructuur in de weg zou zitten. Dus dat is mijn eerste vraag aan de wethouder, klopt dat? Verder voorzitter, doet het me erg denken aan de gaswinning onder Pernis. De NAM zegt eigenlijk tegen alle bewoners: gaat u maar rustig slapen, nou ja, er is misschien wel wat bodemdaling maar het seismologische risico enzovoort, enzovoort. En we weten gewoon, bij het doen van dat onderzoek gaat men eigenlijk steeds aan de onderkant van die inschattingen zitten en dat is mij veel en veel te tricky. Want als je over een paar jaar uiteindelijk wel meer dan twee centimeter bodemdaling hebt, dan heb je niet alleen voor die Rotterdammers in dat gebied een gigantisch probleem, maar dan heb je in de hele stad een gigantisch probleem. Daarom voorzitter, wil ik de motie 'Onafhankelijk onderzoek voor Rotterdammers' indienen, waarbij wij eigenlijk zeggen dat wij een second opinion willen op die risico's van die bodemdaling, dat we dat voorlopig niet vertrouwen, en daarbij ook het eventueel verdringen van de mogelijkheid om geothermie uit diezelfde grond te winnen ook te onderzoeken. Dank.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Segers-Hoogendoorn heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Onafhankelijk onderzoek voor Rotterdammers

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van agendapunt: Olieboringen Rotterdam;

constaterende dat:

- de Nederlandse Aardolie Maatschappij (hierna: NAM) vergunning heeft ontvangen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) naar olie te boren onder de Rotterdamse gebieden Charlois, Waalhaven en Schiemond;
- deze vorm van olieboring kan leiden tot bodemverzakking, scheurvorming en seismische activiteit;
- de gemeente Rotterdam in een eerder stadium een negatief advies heeft ingediend aan EZK met betrekking tot het besluit vergunning te verlenen aan de NAM;
- de verleende vergunning verkort is met 15 jaar, waardoor het risico bestaat er in een korter tijdsbestek harder naar olie wordt geboord;

overwegende dat:

- ruim 70.000 Rotterdammers risico zullen lopen omdat ze in het gebied wonen waar de NAM wil gaan boren;
- de gemeente Rotterdam en het vorige college zich in het verleden stellig uitgesproken hebben tegen de olieboringen en het verlenen van de vergunning door EZK;
- de vorige wethouder voor klimaat heeft aangegeven dat olieboringen in conflict kunnen zijn met eventuele geothermie projecten onder Rotterdam;

verzoekt het college:

- een extern en onafhankelijk onderzoeksbureau in te schakelen voor een second opinion op de risico's van de nieuwe vergunning;
- alsmede het onderzoeksbureau onderzoek te laten doen naar de conflicterende aard van olieboringen, met het mogelijk maken van geothermie voor Rotterdam;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.G.C. Segers-Hoogendoorn en M.Y. Morkoç

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Mevrouw Mohamed Hoesein.

Mevrouw **MOHAMED-HOESEIN** (denk). Voorzitter, in de aanvraag geven wij al aan dat er vragen zijn over hoe het college de huidige situatie ziet en vooral hoe het college nu zal handelen. Voorzitter, er ligt nu een definitief besluit van het ministerie van EZK van 9 juni. Er bestaat nu een mogelijkheid dat het Rotterdamse olieveld wordt leeggehaald. De vergunning is verleend tot 2035 en het is ondanks eerdere zienswijzen van de gemeente Rotterdam en Barendrecht dus toch verlengd. Voorzitter, ik vind het persoonlijk wel teleurstellend. Hoopgevend is anderzijds weer wel dat het niet 2050 is geworden. Voorzitter, in de aanvraag geef ik al aan dat er vragen zijn, vooral over het handelingsperspectief van de wethouder. Heeft u reeds overleg gehad met de gemeente Barendrecht? Bent u bereid dat te doen? Wilt u daarover terugkoppelen aan de raad? En voorzitter, welke juridische stappen worden genomen om er in elk geval voor te zorgen dat de juridische mogelijkheid van beroep kan worden benut op het moment dat de raad dat zou willen wensen? Voorzitter, heeft u overleg gehad met de Rotterdammers die hierdoor worden geraakt? Er zijn heel veel zienswijzen uitgebracht en heel veel inspraakmomenten geweest vanuit de Rotterdammers zelf. Voorzitter, ik wil de wethouder vragen om toe te zeggen ons te informeren over de verdere stappen en ons mee te nemen in die afwegingen die het college maakt bij het nemen van die volgende stappen. Tot zover.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel voor uw bijdrage. Mevrouw Van Wifferen mis ik, maar mevrouw Maassen gaat het doen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja, dank u wel voorzitter. Ik neem het van mevrouw Van Wifferen over en ik houd het kort. Wat ons betreft zouden we alles op alles moeten zetten om te voorkomen dat die olieboringen toch gaan plaatsvinden. Laten we alles wat er nog in onze macht ligt in dit proces uitnuttten om dat tegen te houden. Daar wil ik het voorlopig even bij laten.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja voorzitter, bedankt. Wij staan er even iets anders in op een aantal onderdelen. Het is natuurlijk een gevoelig onderwerp en wij hebben ook in december de motie gesteund om een negatieve zienswijze in te dienen op verlenging van de oliewinning. De wereld is sindsdien echter natuurlijk niet helemaal hetzelfde gebleven. Het risico van afhankelijkheid van het buitenland, de heer Segers-Hoogendoorn verwees ernaar, is nadrukkelijk aan de oppervlakte gekomen. Wij vinden het gewoon belangrijk dat we ook daadwerkelijk invulling geven aan minder energieafhankelijkheid van het buitenland. Dat vinden heel veel partijen hier, ook op landelijk niveau, maar dat moet dan ook wel echt een concrete invulling krijgen en niet alleen een lippendienst blijven. Daarom is het voor ons heel belangrijk om een duidelijk onderscheid te maken tussen een ideologische discussie over fossiele energie en klimaat enerzijds en anderzijds de concrete risico's voor Rotterdammers door deze oliewinning. En die zijn beperkt. De bodemdaling bijvoorbeeld is zeer gering, tot twee centimeter. Dat zal een heel beperkt effect hebben, als het überhaupt al een effect heeft, op de omwonenden. Dat zegt SODM, ook geen koekenbakkers verder. Met betrekking tot trillingen is het effect ook nihil. Dat is ook iets wat gezegd wordt door hoogleraar Jan Dirk Jansen van de TU Delft. Dus nou ja, kortom, dat is waar het voor ons om draait. We moeten hier ook gewoon eerlijk zijn met elkaar. Er zijn hier ook partijen die natuurlijk gewoon

veiligheidsargumenten aandragen om hun antifossiele gedachtegoed een duw te kunnen geven in dit dossier. Dat mag, dat is alleen niet onze lijn. Kortom, gelet op de veranderde wereldsituatie, het belang van energieonafhankelijkheid en de geringe risico's kunnen wij leven met de voortzetting van de oliewinning. Ik weet ook dat het voor een groot deel van de raad niet zo geldt, dus we gaan zien hoe het loopt.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel mijnheer Ceulemans voor uw bijdrage. Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd). Ja, het meest spannende aan dit debat vond ik of ik dit keer niet het spreekgestoelte zou slopen en dat is gelukt. Als VVD waren wij ook eerst tegen deze olieboringen. Maar er zijn sindsdien wel twee dingen veranderd, wat ons hier toch anders over doet denken. Het eerste daarbij is de oorlog die is ontstaan in Oekraïne en daarmee ook de energiezekerheid van Europa die in gevaar is gekomen. Wij vinden ook dat Rotterdam daarin mee moet doen omdat het cruciaal is dat we deze ook garanderen. Dat zien we bij de kolencentrales, maar dat betekent ook dat er voor olie strategische voorraden gevuld moeten worden. Daar maakt dit ook onderdeel van uit. We kunnen wel heel mooi een vlag ophangen in solidariteit met Oekraïne, maar uiteindelijk is het voor de Oekraïners vooral belangrijk dat wij aan de ene kant niet afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen en daar is volgens mij een meerderheid van de raad het zeker mee eens, maar daarnaast ook dat we ons niet onder druk laten zetten wanneer eigenlijk onze energiezekerheid in gevaar komt. Dit kan eraan bijdragen dat Poetin toch minder macht over ons heeft. Daarnaast zien we, en dat is ons tweede punt waardoor onze positie toch veranderd is... We zien ook wel dat er wel iets gedaan is met onze zienswijze. Het is namelijk teruggebracht van olie kunnen winnen tot 2050 tot 2035. Dat is wel een groot verschil in jaren. En ten slotte zien we toch ook wel, het gaat wel om wijken, Charlois, Carnisse, Pendrecht, Schiedam, wat al wel zwakke, nee kwetsbare wijken zijn, ik moet het wel goed zeggen, omdat ze daar ook geen funderingen hebben. Dus tegelijkertijd snappen we ook echt wel de zorgen vanuit bewoners over die olieboringen. Dat is dus ook wel iets waarover ik vragen wil stellen aan de wethouder, namelijk hoe dat nu momenteel gemonitord wordt, die scheurvormingen en die trillingen. Want er staat wel dat ook de minister aangeeft dat zij wil stoppen met de boringen als daar toch risico op is. Maar hoe wordt dat nu gemonitord, is dat ook constant? En tegelijkertijd ook, hoe zij dus de antwoorden op onze zienswijze ziet vanuit de minister over deze vraagstukken en of ze dit voldoende vindt? Daarnaast overweeg ik ook een motie in te dienen over winstdeling voor bewoners, maar ik wil wel graag eerst deze antwoorden van de wethouder afwachten op hoe zij verder wil gaan. Ik vind dat namelijk wel een zuivere procedure hier in het debat in plaats van dat we al moties gaan indienen voordat we überhaupt weten wat voor lijn de wethouder gaat nemen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Dank u wel. Ik kijk nog rond. Ik zie de heer Engberts nog een motie willen aankondigen.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Ik wil graag één motie indienen. We zijn tegen die hele boringen, maar als het toch doorgaat vinden we dat we het ook goed moeten regelen voor de bewoners.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). De heer Engberts heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Nulmeting om verzakkingen goed te kunnen toetsen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van agendapunt 8.2 Debat over 'Olieboringen Rotterdam';

constaterende dat:

- er een risico op verzakkingen bestaat in het geval dat de olieboringen in Charlois door zouden gaan;

overwegende dat:

- het coalitieakkoord doelmatig en resultaatgericht beleid van groot belang acht;
- er pas goed getoetst kan worden op verzakkingen wanneer er nulmetingen bekend zijn;

roept op om:

- een nulmeting uit te laten voeren van het niveau van de verzakkingen in het deel van Rotterdam waar er naar olie wordt geboord indien dit doorgang vindt;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.J. Engberts

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER** (de heer Van Schaik). Ik kijk verder in de raad rond of er nog partijen zijn met tijd die er nog iets over willen zeggen. Ik zie dat het geenszins het geval is en in dat geval vraag ik of de wethouder zover is om de beantwoording te kunnen doen. Wethouder Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Een van de vragen die gesteld werd in de raad was: heeft u gesproken met de bewoners over de zorgen die zij hebben over deze olieboringen. Volgens mij was het mevrouw Mohamed-Hoesein. Ja, dat heb ik gedaan, eigenlijk al een tijd geleden en ik sta ook in contact met die groep. Dus ik weet ook de zorgen die er zijn in die wijken. Dat mensen zich zorgen maken over hun huizen, over de trillingen die er zijn maar ook de bodemdalingen. Dat is mij zeer zeker wel bekend en daarom is het ook van belang dat wij die zorgen serieus nemen en is het goed dat de vorige periode ook een zienswijze is uitgegaan vanuit het college en hebben we ook gemeend ook nu we de beslissing van het ministerie van EZK hebben ontvangen, om er opnieuw op die manier naar te kijken. We hebben gezien dat het ministerie wel degelijk rekening heeft gehouden met die zienswijze. Dat werd ook al genoemd door mevrouw Abrahamse. Het is van 2050 naar 2035 gegaan, dus dat is op zich echt een goede stap. Er is goed gekeken hoe de zaken gemonitord kunnen worden. Dus dat is hoe wij deze beslissing van het ministerie van EZK beoordelen, maar ik zie een interruptie.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, toch nog even kort, want je kunt naar die verkorting van die tijd natuurlijk ook anders kijken, namelijk dat er in veel kortere tijd misschien net zoveel wordt gewonnen. Het lijkt mij, ik ben een leek hè, want dat is even de vraag aan u, u heeft allerlei ambtelijke ondersteuning en die heb ik niet, dat het eigenlijk juist een groter risico voor bijvoorbeeld bodemdaling en negatieve gevolgen met zich meebrengt.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, daar kom ik zo op terug, mijnheer Segers. Wat ik wil zeggen is dat ik wel degelijk zie dat er iets gebeurd is met die zienswijze en het is denk ik mooi dat het ministerie dat heeft gedaan. We zien ook dat de energieonafhankelijkheid een belangrijk argument is geworden. Tegelijkertijd ben ik het eens met een groot deel van de sprekers dat we dit niet moeten willen, dat we niet moeten willen dat deze olieboringen doorgaan. Wij zijn dus ook voornemens om in beroep te gaan tegen deze beslissing. Dat zullen wij ook doen, echt nog even goed de beslissing van het ministerie uitpluizend, we moeten goed weten op welke juridische basis, maar wat ons betreft is met name dat risico op die dalingen een zorgpunt dat wij delen. In verstedelijkt gebied doorgaan met olieboringen, is dat nu wel verstandig? Eigenlijk moeten wij dat niet willen. Wij steunen dus ook de lijn van het vorige college en wij dragen klimaat natuurlijk een even warm hart toe zoals ook het vorige college, de vorige coalitie deed. Dus wij zullen dat ook inderdaad gaan doen. Wij zullen ook tegen die olieboringen in beroep gaan. Dat is dus in antwoord op mevrouw Morkoç van GroenLinks. Ja, wij delen uw zorgen, wij delen de zorgen van de bewoners en wij trekken ook graag samen met iedereen op om te kijken hoe we hier toch kunnen voorkomen dat dit doorgezet gaat worden. Tegelijkertijd zien wij ook, en dat is denk ik ook een reactie op de heer Segers, we hebben bij de gemeente Rotterdam geologen werken. We hebben duurzaamheidsexperts, maar ook mensen die echt verstand hebben van geologie. Ik heb er deze week een aantal gesproken, die ons ook precies kunnen uitleggen hoe dat werkt en die ook precies kunnen kijken hoe ernstig de zaken zijn. Zij geven aan: Rotterdam is geen Groningen. Het is echt een andere ondergrond hier, dus we hoeven die zorgen niet zo groot te nemen zoals we die in Groningen kennen. Tegelijkertijd is er wel een risico op die daling van twee centimeter, maar hoe groot en wanneer et cetera, het zijn allemaal marges, het is het maximale. Tegelijkertijd willen we gewoon echt dat risico hier niet lopen en vandaar dat beroep. Maar uw motie over een second opinion wil ik dus ook niet omarmen. We hebben mensen in dienst die dit goed kunnen bekijken, het is een oordeel van de NAM, er is ook door anderen naar gekeken. Er is voldoende risico's in beeld gebracht. We gaan in beroep, maar een second opinion, daar willen wij toch van afzien.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, dank. Ik wil de wethouder toch nog een beetje proberen te helpen, want kijk, ik geloof het helemaal van die geologen in dienst. Maar kijk, het zou je in de zwaarte van waarmee je dat beroep aangaat, kunnen helpen als je een onafhankelijk secondopiniononderzoek hebt liggen, waarbij mogelijkerwijs een ander licht op die risico's wordt geschinen en dan kan het je juist helpen. Dus eigenlijk helpt deze motie u om kracht bij te zetten dat wij dit hier niet willen op ons grondgebied.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ik weet het niet helemaal zeker, maar ik kan me voorstellen dat er een termijn zit aan het aangaan van beroep, dus dan heb je ook gewoon daar zes weken. In zo'n tijd een second opinion inwinnen is al lastig. En dat wil ik ook zeggen, we moeten vertrouwen, er zijn al verschillende onderzoeken hierover gedaan. Eigenlijk is de gemeentelijke toets al een second opinion op de toets die gedaan is. Wij willen ook, wij hebben ook als coalitie afgesproken, niet elke keer maar weer second opinions. Vertrouw ook op de kwaliteiten van ons eigen ambtelijk apparaat. Daarom willen wij dat zo op deze manier doen. We gaan het beroep instellen, we analyseren de zaak. Maar we gaan hier echt serieus mee aan de slag.

De **VOORZITTER**. Mijnheer Segers-Hoogendoorn, u bent door uw spreektijd heen. Mijnheer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, bedankt voorzitter. De wethouder zegt: ik begrijp de zorgen van de bewoners. Ik begrijp die ook. Ik woon in Oud-Charlois, ik heb ook een flyer van GroenLinks in de brievenbus gehad. Daarin wordt nog net niet gedaan of heel Zuid in de aardbodem zal verdwijnen door deze boringen, maar SODM zegt gewoon letterlijk te verwachten dat de bodemdaling geen of zeer beperkte effecten zal hebben op de veiligheid van omwonenden, schade aan gebouwen of infrastructurele werken. Dus u begrijpt de zorgen, maar hoe reëel vindt u de zorgen?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Nou, ik denk dat die zorgen reëel zijn. Het is heel moeilijk om aan iemands zorgen een kwalificatie te verbinden. Dat wil ik eigenlijk niet doen. Maar mensen zien hoe dat gaat met olieboringen. Er is ook al aangegeven, met funderingen zijn zorgen, dus ik ga hier niet zeggen dat zorgen wel of niet terecht zijn. Die zorgen zijn er en die snap ik. Die zou ik persoonlijk ook hebben. Er was ook een vraag hoe het wordt gemonitord, want dat is denk ook heel belangrijk. Het gaat erom wat er nu eigenlijk gebeurt in de praktijk. Het wordt gemonitord door – nu moet ik even kijken – het KNMI. Door het KNMI worden de effecten gemonitord. Dus dat is ook wat het ministerie natuurlijk heeft gezegd. De zaak wordt in de gaten gehouden. We zorgen dat het precies goed in de gaten wordt gehouden en het KNMI is daarvoor ingeschakeld, dus dat is hoe het in de gaten wordt gehouden. Vervolgens vroeg mevrouw Mohamed-Hoesein ook of er overleg met de gemeente Barendrecht hierover is geweest. Dat heb ik gisteren gehad, overleg met de gemeente Barendrecht hoe zij daarnaar kijken. Zij zullen daar ook kond van doen hoe hun beeld daarin is, maar we hebben er in ieder geval overleg over gehad. Het veld ligt maar voor een klein stukje onder Barendrecht, grotendeels onder Rotterdam. Maar zij volgen de zaak nauwgezet en we trekken hierin samen op, dus dat is er. Dan ga ik nog even in op de beantwoording van de moties, voor zover ik dat nog niet gedaan heb. Te procederen tegen het besluit, die motie is dus overbodig. Motie 1. Want dan gaan we zeker doen, maar we trekken samen op. Een onafhankelijk onderzoek voor Rotterdammers, van het CDA. Daarvan heb ik net ook betoogd dat ik die niet zal omarmen. Dat waren de moties die ik nu heb.

De **VOORZITTER**. Ik dank u zeer. Behoeftte aan een tweede termijn? Of een enkele vraag? Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw **ABRAHAMSE** (vvd). Ja, dank u wel. Inderdaad nog een tweede termijn. Wij snappen de keuze voor een beroep en we zullen dan zien wat de uitkomst is van de procedure. Maar wij willen toch alvast daar iets over zeggen. Namelijk stel dat de staatssecretaris toch uit bijvoorbeeld geopolitieke overwegingen besluit om olie te gaan boren, dan willen we eigenlijk wel dat een deel van die opbrengst zal terugvloeien naar die wijken in de vorm van CO₂-reducerende maatregelen en dan specifiek de isolatie van woningen, ook omdat dat de waarde van de woningen zelf toekomt. Ook over die CO₂-reducerende keuze, dat is ook belangrijk namelijk. Want los van het feit dat het belangrijk is voor het klimaat, helpt dat vervolgens ook weer zoals we zeiden Oekraïne, als wij dus minder afhankelijk worden van olie. Dus daarom willen wij graag dat de wethouder zich gaat inzetten om ervoor te zorgen dat de bewoners van de wijken ook kunnen meedelen in de winst die er wordt gemaakt op de olie die er wordt geboord en dat die dat dus kunnen gebruiken voor de isolatie van hun woningen. We laten het aan de wethouder hoe dat dan technisch in te vullen. Vandaar dat ik deze motie mede namens Leefbaar Rotterdam en de ChristenUnie wil indienen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Abrahamse heeft de volgende motie ingediend.

Motie 4. Winstdeling oliewinning Rotterdam

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het debat over 'Olieboringen Rotterdam';

constaterende dat:

- het college voornemens is beroep aan te tekenen tegen de verlenging van de oliewinning in Rotterdam;
- de olie die uit het olieveld Rotterdam gewonnen wordt een grote financiële waarde vertegenwoordigt;
- er onder de Rotterdammers die in het winningsgebied wonen onrust leeft over de gevolgen van voortzetting hiervan;

overwegende dat:

- bij de totstandkoming van duurzame energievoorzieningen er landelijk steeds meer aandacht is voor lokaal eigenaarschap om zo het draagvlak onder de lokale bevolking voor deze voorzieningen te bevorderen;
- de financiële waarde van de voortzetting van de oliewinning ingezet kan worden om waarde voor de bewoners te creëren;

verzoekt het college om:

- er, bij een negatieve uitkomst van de beroepsprocedure, bij de staatssecretaris van EZK op aan te dringen aan winstdeling met de gemeente te doen;
- deze winstdeling in zijn geheel te investeren in het winningsgebied om deze waarde te creëren, bijvoorbeeld in de vorm van isolatie van woningen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.S. Abrahamse, S. Ceulemans en T.J. Vonk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Wethouder, wilt u daar nog iets over zeggen? Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u wel voorzitter. Ik wil de wethouder graag bedanken voor de toezegging dat we in beroep gaan. Daar ben ik heel erg blij mee. En samen met de andere ondertekenaars trekken wij daarom de motie ook in. Het lijkt ons voldoende, zeker omdat u ook heeft toegezegd dat u gaat samenwerken met de bewoners. Dat vinden wij heel fijn. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. U trekt de motie in. Welk nummer is dat? Motie nummer 1. Oké, motie 1 bij dit onderwerp wordt ingetrokken. Wethouder, wilt u nog iets zeggen naar aanleiding van de motie van mevrouw Abrahamse en anderen over de winstdeling?

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ja, ik heb de motie al iets eerder voorbij zien komen, dus ik weet dat ik hem kan omarmen. Maar ik zie hem nu niet hier liggen. Maar als het dezelfde motie is die al eerder voorbij is gekomen dan kan ik hem omarmen. Er ligt nog een motie van de PvdA voor advisering. Daar wil ik nog heel even tijd voor, maar daar kom ik later op terug.

De **VOORZITTER**. Anderen nog bij dit onderwerp in tweede termijn? Eenmaal andermaal, dat is niet het geval. Ik sluit de beraadslaging op dit punt niet af want er komt nog een advisering over de motie van de PvdA. Mijnheer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvdA). Ja, ik wil een nieuwe motie indienen ter vervanging van de motie die we hebben ingediend bij de RET, mede namens het CDA en GroenLinks, waarin het dictum en een klein deel van de constatering is veranderd.

De **VOORZITTER**. De heer Engberts heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1A. Op de barricade voor het openbaar vervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022 ter bespreking van "de voorgenomen bezuinigen op de RET";

constaterende dat:

- de rijksoverheid nog geen garantie heeft gegeven voor een vangnet voor het openbaar vervoer na 1 januari 2023, terwijl de reizigersaantallen nog niet terug zijn op het niveau voor corona;
- de reizigersaantallen wel stijgen maar langzamer dan verwacht en de komende twee jaar mogelijk overbrugging nodig is;
- zonder een vangnet de dienstregeling drastisch zal inkrimpen met 20-30% waardoor in Rotterdam bus-, tram-, en metroritten zullen vervallen en sommige lijnen helemaal verdwijnen;

overwegende dat:

- voor veel Rotterdammers het openbaar vervoer onmisbaar is en daarom de geplande bezuinigingen rampzalig kunnen uitpakken voor grote groepen Rotterdammers;
- het openbaar vervoer een essentiële bijdrage levert om de doelen op bereikbaarheid, klimaat, economie en woningbouw-opgave te realiseren;
- dit college conform het coalitieakkoord inzet op deze doelen;
- dit college conform het coalitieakkoord bovendien grote delen van de stad autoluw wil maken, de parkeertarieven laat stijgen en het openbaar vervoer als alternatief vervoersmiddel daarom op peil moet blijven;
- de Tweede Kamer een motie om voldoende zekerheid voor het openbaar vervoer te borgen recent heeft weggestemd waardoor het effect van lobbyen onzeker is;
- 79% van de Nederlanders de dreigende afschaling van het openbaar vervoer wil voorkomen¹;

verzoekt het college om:

- voluit in te zetten op continuering van de rijkssteun zolang als nodig en in samenspraak met MRDH en RET alles te doen wat nodig is om het OV op peil te houden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.J. Engberts, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en M.H. Biljoen

¹ methetov_pp.pdf (ret.nl)

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Dan heb ik behoefte aan wethouder Karremans. Die zou ik graag hierover iets willen laten zeggen. Op dit punt zou ik wethouder Karremans zo meteen eerst de advisering willen laten doen voordat we later vanmiddag de stemmingen doen. Helder.

9. ONDERWERPEN MET EEN KORT DEBAT

9.1 *Het initiatiefvoorstel-Engberts 'Burgerleden commissies'*

De **VOORZITTER**. Dan gaan we verder met agendapunt 9.1, het initiatiefvoorstel van de heer Engberts, uitbreiden burgerleden commissies. Mijnheer Engberts, mag ik u verzoeken aan deze kant van de tafel te komen zitten? Ik zie al dat mevrouw Zeegers plaats maakt. Mijnheer Engberts, wilt u nog een toelichting geven op het voorstel?

De heer **ENGBERTS** (pvda). Volgens mij is het zo kort. O sorry. Het is natuurlijk zo'n kort stuk. Het lijkt mij dat iedereen dat wel gelezen kan hebben en de vragen daarbij kan hebben.

De **VOORZITTER**. Leidt dit tot vragen aan de kant van de gemeenteraad? Mijnheer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Niet tot een vraag, wel tot het indienen van een amendement. En dat betreft amendement 'Burgerleden ruimer inzetten bij spreiding van de onderwerpen'.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden heeft het volgende amendement ingediend.

Amendement A. Burgerleden ruimer inzetten bij spreiding onderwerpen.

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het initiatiefvoorstel-Engberts over 'Burgerleden commissies';

Besluit:

Het huidige ontwerpraadsbesluit:

"Een fractie die naar aanleiding van de laatstgehouden verkiezingen voor de gemeenteraad:

- a. beschikt over één raadszetel kan in ten hoogste drie commissies een burgerlid aanwijzen;
- b. beschikt over twee raadszetels kan in ten hoogste twee commissies een burgerlid aanwijzen;
- c. beschikt over drie of meer raadszetels kan in ten hoogste één commissie een burgerlid aanwijzen."

Te wijzigen in:

"Een fractie die naar aanleiding van de laatstgehouden verkiezingen voor de gemeenteraad:

- a. beschikt over één raadszetel kan met maximaal drie burgerleden in ten hoogste zes commissies een burgerlid aanwijzen;
- b. beschikt over twee raadszetels kan met maximaal twee burgerleden in ten hoogste vier commissies een burgerlid aanwijzen;
- c. beschikt over drie of meer raadszetels kan met maximaal één burgerlid in ten hoogste twee commissies een burgerlid aanwijzen."

w.g. R.T.J. van der Velden, P.J.H.D. Verkoelen, T.J. Vonk, I. Elfilali en M.M. Vlasblom

Toelichting

Bij spreiding van onderwerpen met thematische samenhang in verschillende vakcommissies is het ter versterking van de lokale democratie wenselijk als alle burgerleden in maximaal twee commissies kunnen worden benoemd. Het huidige artikel 4, achtste lid voorziet in die afbakening.

Het amendement is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Andere leden van de raad? Kent u dit amendement? Ja? Mijnheer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Dank u voorzitter. Eigenlijk een vraag aan de heer Van der Velden, of hij het amendement kan toelichten, wat de gedachte erachter precies is.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Nee dat ga ik niet doen, want dat gaat van mijn spreektijd af.

De **VOORZITTER**. Als ik u een minuutje zendtijd geef voor een korte toelichting, in technische tijd wellicht, dat dat helpt, dat de collega's een beter begrip hebben voor wat u wilt? Ik zie dat niemand daar bezwaar tegen heeft. Gaat uw gang.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Het gaat erom dat je gezien dat je woordvoerders hebt ook bij burgerleden die meerdere onderwerpen hebben, dat je soms overlappende vergaderingen hebt. Het gaat erom dat je nu een burgerlid kan benoemen in twee commissies. Dat is de bedoeling achter dit amendement. En op dit moment kan dat niet.

De **VOORZITTER**. Geeft dat antwoord op uw vraag mijnheer Van Drunen? Ja? Helder. Zijn er andere raadsleden die een bijdrage willen leveren aan het debat op dit punt? De heer De Haan.

De heer **DE HAAN** (d66). Dank u wel voorzitter. Toen een week of wat geleden het initiatief werd aangekondigd in de raad veerden we binnen D66 op. Immers waren we zelf ook al aan het puzzelen gegaan. Hoe kun je de raad beter ondersteunen, beter in positie brengen. Want met een forse werkdruk voor de raad, zeker met de kleinere fracties maar soms ook getalsmatig de grotere fracties, is het van belang dat we inzetten op het verbreden van die basis. En onze Agnes Maassen had er ook goede ideeën over. Ik zal ze niet gelijk willen duiden als van het kaliber radicale ideeën zoals onze premier ze wel eens heeft, maar een soort van bescheiden sleutel waarin kleinere fracties meer en grotere fracties minder, maar onderstreep alle fracties burgerleden zouden kunnen aanwijzen. Een verbreding van die basis dus en dat idee, inclusief die slimme sleutel bracht ze die in in het presidium. En ik ben dan ook blij dat we deze plannen terug kunnen lezen in het voorstel van de PvdA. Ik ben ook blij met het amendement van de PvdD en anderen om dat nog net even een tikje verder aan te scherpen en te verduidelijken aan de praktijk van de potentiële nieuwe commissieopzet. Iets meer flexibiliteit voor fracties om met burgerleden de lasten te kunnen spreiden over de verschillende onderwerpen en de commissies. Ik denk dat daar niet alleen de fracties met burgerleden wat mee opschieten, maar wij als gehele raad. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Hartelijk dank. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, wij zijn blij met het initiatiefvoorstel van de heer Engberts. Ik heb nog wel één vraag aan de Partij voor de Dieren, want op dit moment

kunnen burgerraadsleden ook al in twee commissies. Dat is afgelopen termijn staande praktijk. Dus nog steeds begrijp ik niet helemaal goed wat nu het verschil is tussen het amendement en de huidige praktijk.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden. Er is u een vraag gesteld.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ik heb even het amendement niet voor me omdat ik dat heb ingediend, dus dan moet ik even de exacte tekst lezen.

De **VOORZITTER**. Ondertussen luisteren we naar mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter, ik wil de heer Van der Velden helpen omdat ik ook medeondertekenaar ben van het amendement. Allereerst inderdaad sowieso steun voor het voorstel van de heer Engberts. Het amendement biedt net de extra flexibiliteit eigenlijk voor alle fracties. Het verschil met de huidige praktijk, het huidige model, is dat er een ranking is gemaakt aan de hand van hoeveel raadszetels je hebt in hoeveel commissies burgerleden mogen plaatsnemen. Dus bijvoorbeeld je hebt één raadszetel voorzitter, dan kunnen burgerleden in ten hoogste drie commissies een burgerlid aanwijzen. Bij twee zetels is dat twee commissies. Of nee excuus, ik lees het verkeerd op. Dat was het inderdaad. Even kijken, nu lees ik het. Dus bij één raadszetel in ten hoogste zes commissies, bij twee zetels vier commissies en bij drie of meer zetels in ten hoogste twee commissies. Dat biedt denk ik meerdere fracties inclusief de mijne de flexibiliteit om ook vanuit de thema's burgerleden te doen plaatsnemen in de commissies. Dank.

De **VOORZITTER**. Helder. Daarmee is voldoende toelichting gegeven mevrouw Kockelkoren?

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, mijn zorg bij dit voorstel is dat als je drie burgerraadsleden in ten hoogste zes commissies mag aanwijzen dat het financiële consequenties heeft. Dat ten eerste. En ten tweede ook dat er dan minder eigenaarschap van burgerraadsleden bij een commissie wordt gevoeld, waardoor het inhoudelijke debat uiteindelijk minder van kwaliteit wordt. Dus ik zou hier tegen stemmen om die twee redenen op dit moment.

De **VOORZITTER**. Helder. Andere bijdragen aan het debat? De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Ik heb geluisterd naar mevrouw Kockelkoren, maar dat je hier dan aankomt met een financiële component omdat je een burgerlid invult. Ik denk dat de hele raad er baat bij heeft dat fracties zo goed mogelijk hun werk kunnen doen. Ik denk, als wethouders hier inkomens van € 10.000,00 en meer verdienen en een burgerlid krijgt uit mijn hoofd € 160,00 bruto vergoeding voor het bijwonen van een vergadering, dan denk ik: waar hebben we het over.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfilali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Ja, ik denk dat de financiële kosten marginaal zijn, maar belangrijker vind ik het eigenlijk even om hier in deze raadzaal met elkaar uit te spreken dat het prettig zou zijn om vanuit vertrouwen met elkaar te werken voorzitter, en dat is ook iets waar de meeste fracties ook zo in zitten denk ik. U kunt ervan op aan dat de burgerleden die wij hebben aangewezen, absoluut hun best zullen doen en aanwezig zullen zijn bij de vergaderingen en dat het absoluut niet het geval zal zijn dat je gezichten in en uit

zal zien gaan. Integendeel, ik denk dat burgerleden ontzettend gemotiveerd zijn om een bijdrage te leveren aan het hele drukke werk dat we hier hebben.

De **VOORZITTER**. Heel goed, in verband met de stemming straks, mijnheer Engberts, misschien dat u iets kunt zeggen over het amendement. Misschien dat u kunt adviseren.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Ik had het amendement inderdaad al eerder gezien. Ons initiatiefvoorstel gaat eigenlijk van het huidige systeem uit, waarbij we alleen maar zeggen: we willen graag dat meer partijen, dus niet alleen maar vanaf de partijen met drie, maar ook de partijen met vier en meer zetels een burgerlid mogen hebben. Het amendement zou ik eigenlijk liever betrekken bij de werkgroep die bezig is met het Reglement van Orde. Omdat dit een systeemwijziging is. Wij hebben nu in de commissies dat nu beperkt met elkaar omdat we willen dat de binding tussen commissie en raad natuurlijk ook zo goed mogelijk in stand blijft. Met dit amendement is het mogelijk dat een eenpersoonsfractie totaal niet meer in de commissie zit, maar zich volledig laat vertegenwoordigen door burgerradsleden. Ik zeg niet dat het de bedoeling is van de indieners, maar het kan. Hetzelfde geldt eigenlijk voor de tweepersoonsfracties. Dan zou je hooguit in twee commissies zitten en alle andere commissies zouden sowieso door andere of eigenlijk maar in één commissie zou een raadslid zitten. Het is niet dat het onmogelijk is, maar het is een andere werkwijze. Overigens heeft mevrouw Kockelkoren ook gelijk dat hier wel een grotere financiële implicatie achter zit. Het lijkt me gewoon verstandig om dat met elkaar in het totaal van het veranderen van de werkwijze te bespreken. Ik snap de hele behoefte aan meer flexibiliteit. Die hebben we denk ik allemaal. Maar ik denk dat we heel goed moeten kijken wat we eigenlijk met de aard van de commissies daarmee gaan doen. Dat was niet de bedoeling van ons initiatiefvoorstel. Ik zou dat dus liever betrekken bij de Reglement van Orde-wijziging in september.

De **VOORZITTER**. Helder. Een enkele vraag, mijnheer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGBERS-HOOGENDOORN** (cda). Nou ja, een suggestie voorzitter om er ook op een andere manier naar te kunnen kijken. Want in zekere zin is een commissie-indeling ook op een bepaalde manier een toevalligheid. We zijn er nu over bezig hoe we de commissies inrichten. Dan gaan we eigenlijk best wel veel uit van hoe het uiteindelijk in het constituerend beraad met wethouders is geweest. Het gaat niet uit van hoe je de expertise gebruikt van mensen die je als burgerlid betreft bij jouw fractie. Dus ik vind dat je er ook zo naar kunt kijken. Daarmee zou ik dus juist het punt van mevrouw Kockelkoren bestrijden dat je minder aan zo'n commissie gekoppeld bent, maar juist veel meer aan je dossiers.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Elfalali.

Mevrouw **ELFILALI** (volt). Dank voorzitter. Ik wil graag reageren op wat de heer Engberts voorstelt om eigenlijk twee discussiepunten te splitsen. Wachten zou sowieso al tegen praktische bezwaren aanlopen, want we zijn nu al begonnen met een nieuw college. We gaan dus ook beginnen met een nieuwe cyclus met commissies. Dus wachten brengt ons in ieder geval in de problemen. Ten tweede het lijkt me ook onwenselijk om deze discussies eigenlijk te gaan herhalen. We zijn nu bezig met dit initiatiefvoorstel. Daar hoort ook dit amendement bij, dus laten we alsjeblieft de discussie nu met elkaar afronden zodat we over kunnen gaan tot de grote uitdagingen waar we absoluut onze tijd in moeten steken.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Voorzitter, wat mij betreft zetten we gewoon een eerste stap op basis van het initiatiefvoorstel van de PvdA, want we hebben deze discussie

nu ook al een paar keer in het presidium gehad. Ik merk dat we daar elke keer toch weer een beetje op opplussen en doen. Het leek mij een heel verstandig voorstel van de heer Engberts om te zeggen: dit is het initiatiefvoorstel, dit is het vertrekpunt en de rest doen we eventjes in die nieuwe werkwijze. Dat gaat ook geen maanden duren en dan hebben we het ook gefikst, maar om het nu weer hier ineens te besluiten, dat heeft niet mijn voorkeur. Het initiatiefvoorstel heb ik goed tot mij kunnen nemen. Dat begrijp ik. Het amendement vond ik een beetje hogere wiskunde waar ik wat moeite mee had.

De **VOORZITTER**. De heer Coşkun.

De heer **COŞKUN** (sp). Ja voorzitter, we hebben het er inderdaad in het presidium over gehad en toen hadden we afgesproken dat we alles bij het Reglement van Orde zouden bespreken. Maar het is door de heer Engberts doorkruist met het initiatiefvoorstel. Dat mag natuurlijk altijd. Persoonlijk vind ik het hogere wiskunde voor elke burger die denkt dat we 45 raadsleden hebben dat er straks nog 29 in de stad rondlopen die zich zo noemen maar het niet zijn. Dus uit democratisch oogpunt ben ik daar niet voor. Kortom voorzitter, ik stel voor, als we het dan toch nu doen, laten we het gewoon doen bij het Reglement van Orde. Later, er is echt geen haast bij om dat nu in te voeren. Laten we het nu houden bij het bestaande waar al te veel burgerraadsleden zijn, naar mijn mening.

De **VOORZITTER**. Dank. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Eén korte opmerking voorzitter, ik wilde meegaan met het initiatiefvoorstel, hoewel het me even moeite kostte om te snappen dat ook voor grotere partijen een burgerlid zinvol kan zijn, maar ik wilde erin meegaan om een gebaar te maken. Als het nu wordt uitgesteld over het amendement van de Partij voor de Dieren brengt mij dit in enorm grote problemen. Want ik heb al aan twee burgerleden eigenlijk uit nood geboren moeten toezeggen van allebei twee commissies. Dat kan dus niet als het amendement van de PvdD niet wordt aangenomen. Dat brengt mij in grote problemen. Ook als het uitgesteld wordt brengt het mij in grote problemen. Dus ik zou een klemmend, dringend beroep met name op de fracties van GroenLinks en PvdA willen doen om de coulance die wij betrachten richting u om ook burgerleden te kunnen aannemen, doe dat ook met het amendement van de Partij voor de Dieren. Dat zou mij heel veel kopzorgen schelen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Een enkele opmerking van mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja voorzitter, het gaat hier over solidariteit. Het gaat hier over kwaliteit. En het gaat hier over als de heer Lansink het heeft opplussen, dan is dat met het initiatiefvoorstel. Dus als het dan toch is, moet je helemaal terug naar de bestaande situatie. Maar het gaat om kwaliteit. Het gaat gewoonweg om kwaliteit. Het dient ons allemaal. We willen met zijn allen in de commissies gewoon goed ons werk vakinhoudelijk kunnen doen en dat levert dit op. En wat geld betreft komt het niet op meer dan € 20.000,00, € 30.000,00. Waar gaan we het over hebben jongens? Alsjeblieft.

De **VOORZITTER**. Een slotadvies van de heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Ik heb het natuurlijk niet gehad over het geld. Het ging mij om het systeem en ik denk dat het gaat om kwaliteit, ook om de kwaliteit van de besluitvorming, hier hebben we uitvoerig over gesproken. Hier weten we wat we daarin doen en wat we willen. Ik snap de roep om de flexibiliteit. Ik zal het ook in de werkgroep, daar zit ik toevallig ook in, samen met een aantal anderen die hier gesproken hebben over de herziening over het Reglement van Orde. Ik denk dat het belangrijk is dat we de flexibiliteit in ons werk ook

kunnen bevorderen. Volgens mij moeten we dat daar met elkaar bespreken. Op dit moment kunnen burgerraadsliden in twee commissies worden benoemd. Daar zit al een heel groot deel van de flexibiliteit in en we moeten met elkaar kijken op welke manier we het goed regelen. Maar deze ging mij wel heel erg ver in het opnieuw inzetten van het systeem van burgerleden en commissies.

De **VOORZITTER**. Ik wil u hartelijk dankzeggen voor het initiatiefvoorstel en ook voor het verdedigen ervan. Wij zullen dit betrekken straks bij de stemmingen. Wethouder Karremans is net binnengelopen. Mag ik u erop wijzen dat er een gewijzigde motie is ingediend door de PvdA? Die moet daar ergens liggen. Dat is over het ov. 'Op de barricaden voor het openbaar vervoer'. Hij ligt daar bij de wethouder Financiën. U kunt rustig nog even lezen. Mijnheer Engberts, u krijgt advies van de wethouder over uw motie 'Op de barricaden voor het openbaar vervoer'. Als het een beetje rustig mag zijn in de zaal?

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Dank u wel. Het advies is positief. Zoals hij zo is geformuleerd lijkt het me helemaal prima. Het dictum is nu: voluit in te zetten op continuering van de rijkssteun, zo lang als nodig is en in samenspraak met MRDH en RET alles te doen wat nodig is om het OV op peil te houden. Daar gaan we voor. Dank u wel.

9.2 *Het voorstel tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012 (APV)*

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar het volgende onderwerp, 9.2, het voorstel tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening. De heer Karremans is aanwezig omdat er een aantal vragen te verwachten zal zijn in zijn richting. De heer Van Drunen wilde hier iets over zeggen. Mijnheer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Jazeker. Nou ja, eigenlijk is het meer een vraag, want het gedeelte dat gaat over het alcoholgebeuren, laat ik het zo even oneerbiedig noemen, maar u weet wel waar ik het dan over heb, wordt specifiek de wijk Carnisse genoemd. En ik vraag me af, waarom specifiek de wijk Carnisse? Kijk het is bekend dat daar inderdaad dat soort problematiek plaatsvindt. Maar is dat dan echt alleen daar, want ik kan mij haast niet voorstellen dat het in andere wijken niet vergelijkbaar is. Dus daar ben ik heel benieuwd naar.

De **VOORZITTER**. Andere sprekers? Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja voorzitter, wij willen nog eventjes ook hier in de raadzaal markeren dat wij blij zijn dat wij met deze APV-wijziging eindelijk monumentale bomen op particulier terrein weer beter gaan beschermen. Daar wordt een vergunningplicht voor ingevoerd waardoor deze bomen niet zomaar gekapt kunnen worden, ook niet door particulieren. Ik denk dat dat een enorme stap voorwaarts is. We hebben daar als GroenLinks jaren voor gestreden en we zijn blij dat deze wethouder, verantwoordelijk in het vorige college maar ook in dit college dit omarmt en dat met deze APV dat wordt uitgevoerd en ook dat de bomen op het Delftseplein verplaatst gaan worden naar een andere locatie. Dus twee goede zaken voor de bomen bij deze APV-wijziging.

De **VOORZITTER**. Dank. Andere sprekers bij dit agendapunt? De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja voorzitter, wij zijn blij met het voederverbod en ook blij met de steun van de wethouder voor onze motie hen te ontzien die hulp bieden aan de dieren in nood, zoals besproken in de commissie. We komen met nog een andere motie en

een amendement. Een motie om ook het bijvoederen van dieren in hertenkampen vanaf de openbare weg te verbieden. En een amendement om het voederverbod wel te laten gelden voor sportvissers. Voorzitter, we zijn blij dat de particuliere kapvergunning gedeeltelijk terugkeert maar zien graag dat de voorgestelde stamomtrek van 361 centimeter wordt teruggebracht naar 50 centimeter, zoals dat ook geldt voor bomen in eigendom van de gemeente. Hiervoor hebben wij ook een amendement. Verder zien wij graag de bijzondere vergunningplicht zoals opgenomen in het bestemmingsplan 'Beschermd stadsgezicht Kralingen' ook toegepast worden in andere bestemmingsplannen die het planologisch kader van de Rotterdamse beschermde stadsgezichten omvatten. Want waarom alleen Kralingen? Want voorzitter, de bomen in al die particuliere tuinen dragen evenveel bij aan de waarde van het stadsgezicht als monument. Tot slot grijpen wij de gelegenheid aan de uitzondering van haringkarren op het standplaatsbeleid aan te pakken. Haringkarren mogen nu tussen Vlaggetjesdag en 1 oktober in zogenoemde standplaatsvrije gebieden staan. Uitbaters van haringkarren kunnen er dan gratis terecht. Consumptie van deze vissoort moeten we afremmen in plaats van stimuleren. Vandaar een motie om in de eerstvolgende herziening van de APV de uitzondering voor haringkarren op te heffen.

De **VOORZITTER**. De heer Van Schaik.

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Dank u wel voorzitter. Ik heb een interruptie op de heer Van der Velden. Ik hoor de heer Van der Velden een betoog houden dat haringkarren cadeau mogen staan. Maar waar haalt u dat vandaan?

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Dat is zo, zegt u maar waarom niet dan?

De heer **VAN SCHAIK** (lr). Ik zeg dat het niet zo is. Ik denk dat ze net als een andere standplaatshouder precariorechten betalen. En als u hier nu loopt te vertellen dat ze gratis staan, dan geeft u een verkeerd inzicht en dat ben ik van u niet gewend als politicus van het jaar.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Volgens mij staan ze er wel gratis en als dat niet zo is, dan mag de wethouder dat zeggen. Ik ben benieuwd.

De **VOORZITTER**. Dat gaan we zo horen.

De heer Van der Velden heeft de volgende moties en amendementen ingediend.

Motie 1. Bijzondere vergunningplicht bomenkap in alle beschermde stadsgezichten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de drieëntwintigste wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012;

constaterende dat:

- er op basis van artikel 2.1 lid 1 onder b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) een bijzondere vergunningsplicht kan worden opgenomen met betrekking tot de kap van bomen op particulier terrein;
- deze bijzondere vergunningplicht thans is toegepast in bestemmingsplan Beschermd Stadsgezicht Kralingen, te weten het verbod "zonder schriftelijke toestemming houtgewas

te vellen of werkzaamheden te verrichten die de dood of ernstige beschadiging daarvan kunnen veroorzaken";

overwegende dat:

- de bijzondere vergunningplicht van pas kan komen in veel andere bestemmingsplannen waarin andere beschermde stadsgezichten van een planologisch kader worden voorzien, omdat bomen die bijdragen aan het stadsgezicht zo beter worden beschermd tegen initiatieven tot kap van particulieren;

verzoekt het college:

- de bijzondere vergunningplicht op basis van Artikel 2.1 lid 1 onder b van de WABO bij een eerstvolgende actualisering te borgen in alle bestemmingsplannen die beschermde stadsgezichten van een planologisch kader voorzien;
- de bijzondere vergunningplicht uiteindelijk te doen laten landen in het Omgevingsplan en van toepassing te verklaren op de beschermde stadsgezichten die de stad rijk is;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

Motie 2. Uitzondering op voederverbod voor hen die dieren in nood helpen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de drieëntwintigste wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012;

constaterende dat:

- de wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening het bijvoeren van dieren in de openbare ruimte verbiedt, het voederverbod;
- het college op basis van het als nieuw voorgestelde artikel 2:60a (lid 2 sub b) categorieën van gevallen kan aanwijzen waarbij het voederverbod niet van toepassing is;

overwegende dat:

- organisaties die hulp bieden aan dieren in nood, zoals Stichting Feet and Feathers, hun goede werk niet kunnen voortzetten vanwege het voederverbod omdat zij zieke of gewonde dieren kunnen vangen met voedsel;
- dergelijke hulpacties voor vogels louter worden uitgevoerd met voedsel – zoals zaden – die specifiek bedoeld zijn voor de gewonde dieren en geen schade berokkenen aan de buitenruimte;

verzoekt het college:

- activiteiten van organisaties die hulp bieden aan dieren in nood aan te merken als categorieën van gevallen waar het voederverbod niet van toepassing is;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

Motie 3. Haringkar niet standplaatsvrij

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de drieëntwintigste wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012;

constaterende dat:

- het college per artikel 5:21 a van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) standplaatsvrije gebieden kan aanwijzen waar geen standplaatsvergunning wordt verleend;
- exploitanten van haringkarren tussen zogenoemde Vlaggetjesdag en 1 oktober van een jaar in aanmerking komen voor een plek in een standplaatsvrij gebied, per ontheffing die door het college wordt verleend (artikel 5:21a lid 3 sub c);

overwegende dat:

- de gemeente met het verlagen van drempels voor de verkoop van haring de consumptie van dierlijke producten faciliteert, hetgeen niet bijdraagt aan de noodzaak om minder vlees en vis te eten en meer plantaardige voeding;

verzoekt het college:

- in de eerstvolgende wijziging van de APV de mogelijkheid voor exploitanten van haringkarren om tussen Vlaggetjesdag en 1 oktober van een jaar in een standplaatsvrij gebied hun waar te verkopen, dus zonder standplaatsvergunning, te schrappen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

Motie 4. Ook voederverbod bij hertenkampen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de drieëntwintigste wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012;

constaterende dat:

- er geregeld voedsel wordt gedumpt in hertenkampen, vanaf de openbare weg door of over het hekwerk heen;
- veel menselijk eten ongeschikt is voor herten en het voederen van deze dieren dezelfde eventuele overlast aantrekt als het achterlaten van voedsel in de openbare ruimte;

overwegende dat:

- het college ons eerder te kennen heeft gegeven niet te willen overgaan tot een voederverbod bij hertenkampen, omdat een dergelijk verbod niet handhaafbaar is;
- het aankomend voederverbod in de openbare ruimte noopt tot herziening van het eerdere collegestandpunt, waarbij moet worden aangetekend dat handhaving van een verbod op het voederen van gehouden dieren op een hertenkamp hoogstwaarschijnlijk makkelijker is vanwege een beperkt aantal plekken waar deze te vinden zijn;

verzoekt het college:

- in de eerstvolgende wijziging van de APV een verbod in te voeren op het voederen van dieren in hertenkampen vanaf de openbare weg;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

Amendement A. Gelijk speelveld voor alle bomen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de drieëntwintigste wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012,

Besluit:

- A. Artikel I, onderdeel B, onder 1, van het ontwerpbesluit wordt als volgt gewijzigd:
 - 1. Onderdeel a vervalt onder verlettering van de onderdelen b tot en met f tot de onderdelen a tot en met e.
 - 2. In onderdeel b wordt 'onderdeel f' vervangen door 'onderdeel e'.
- B. Artikel II, onderdeel A, komt te luiden:
 - A In de toelichting op artikel 4:11 vervalt 'Het gestelde verbod (...) erfpachtsakte.'

w.g. R.T.J. van der Velden

Toelichting

Wij willen een gelijk speelveld tussen bomen op openbaar terrein en particulier terrein. Voor de kap van bomen op openbaar terrein geldt een vergunningsplicht voor een stamomtrek van 50 centimeter gemeten op 130 centimeter boven het maaiveld. Wij willen eenzelfde bepaling voor bomen op particulier voor bomen op particulier terrein.

Amendement B. Voederverbod geldt ook voor sportvissers

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van de drieëntwintigste wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012,

Besluit:

In artikel 11, onderdeel E, van het Ontwerpbesluit tweeëntwintigste wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012 wordt na 'Het college heeft op grond van onderdeel b de bevoegdheid om categorieën van gevallen aan te wijzen die zijn uitgezonderd van het verbod.' ingevoegd 'Voor sportvissers geldt het voederverbod wel.'"

w.g. R.T.J. van der Velden

Toelichting

Wij willen dat het voederverbod ook gaat gelden voor sportvissers.

De moties en amendementen zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Andere sprekers bij dit agendapunt? Niet? Dan beginnen we bij wethouder Karremans.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Dank u wel voorzitter en om in de woorden van mevrouw Kockelkoren te spreken, ik ben ook blij dat we een aantal significante wijzigingen doorvoeren in deze APV, overigens niet alleen op het gebied van bomen en dierenwelzijn maar ook als het bijvoorbeeld gaat om woonoverlast. Waar we nu verhuurders beter kunnen aanspreken, althans de burgemeester geven we die mogelijkheid, als er sprake is van

woonoverlast in een straat. Dus dat is hartstikke goed. Dus wat dat betreft zetten we op allerlei vlakken weer een stap. De moties die zijn ingediend zal ik voorzien van een advies. Ze zijn allemaal van de Partij voor de Dieren. Ik begin met de motie 'Ook voederverbod bij hertenkampen'. Ja, mee eens, maar is overbodig, want als jij herten voedt, een stukje brood geeft, vanuit de openbare weg, dan geldt gewoon het voederverbod, dus in die zin is die motie niet nodig om daarop te kunnen handhaven. Het is natuurlijk een ander verhaal als het gebeurt binnen de omheining maar dat zijn dan verzorgers die het doen en daar zijn we het volgens mij over eens dat dat prima moet kunnen, maar het gaat over een algemeen voederverbod. Ik snap de motie, maar hij is niet nodig, dus in die zin ga ik hem ontraden. Dan 'Uitzondering op het voederverbod voor hen die dieren in nood helpen'. Daar is in de commissie al het nodige over gewisseld dus dat ga ik nu ook niet herhalen. Die ga ik omarmen. De motie 'Voederverbod geldt ook voor sportvissers' ga ik ontraden. Ik snap het politieke doel dat de Partij voor de Dieren daarmee wil bereiken. Maar een voederverbod of een uitzondering voor sportvissers schaadt het doel en de effectiviteit van het voederverbod niet, dus die uitzondering houden we erin als het aan ons ligt. Dus dat amendement ontraden we. En dan tot slot de motie 'Gelijk speelveld voor alle bomen'. Dat roept eigenlijk op om een algemene kapvergunning voor particulieren. Los van het feit dat daar een flinke financiële component aan vastzit vinden we dat ook onwenselijk en lastig handhaafbaar, dus ook om die reden ga ik die ontraden. Er is ook al heel veel over gewisseld in de commissie, dus dat ga ik verder nu ook niet doen. Dat zijn de moties van de Partij voor de Dieren voor mij. Volgens mij is er dan nog één motie van de Partij voor de Dieren voor de heer Simons en voor mevrouw Zeegers. Die is er nu alleen niet maar ik weet wel dat het advies ontraden is, maar dan mag zij dat verder gaan uitleggen.

De **VOORZITTER**. Dan laten we mevrouw Zeegers binnenkomen. Misschien kan iemand haar erop attenderen dat we haar hier nodig hebben. Wethouder Simons.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Kijk, in deze raad doen we heel veel moeite om mensen gezonder te laten eten. Volgens mij hoort haring in een gezond dieet. Eén keer per week een vette vis, dus we moeten alle drempels verlagen. We moeten dus niet beperkingen opwerpen voor de haringverkoop, maar dat juist aanmoedigen. En om deze redenen ontraad ik deze motie.

De **VOORZITTER**. De motie komt eraan. In afwachting van wethouder Zeegers een vraag van de heer Van Drunen over alcohol. Vindt u het goed als ik hem vanuit hier beantwoord? Het is maar een heel kort antwoord.

De heer **ABOUTALEB** (burgemeester). Eerlijk gezegd komt de hele inspiratie voor dit artikel van Carnisse. Carnisse is nog net niet zo dat je tussen een slijterij en een slijterij een slijterij aantreft. Te veel van het goede? Ze komen werkelijk als paddenstoelen overal naar boven. En dat gepaard gaand met een forse alcoholproblematiek bij heel veel mensen thuis leidt het tot geweld achter de voordeur, leidt het tot echt heel veel maatschappelijke vraagstukken, bekijken wij op dit moment, het is ook nog geen besluit, maar als u dit raamwerk aanneemt geeft u mij als burgemeester de mogelijkheid om op die plekken waar dit fenomeen aan de orde is op te treden door middel van dit artikel. Dus Carnisse is nog niet aangewezen maar de inspiratie van dit artikel komt daar wel vandaan. Vandaar deze toelichting. We zullen natuurlijk overigens altijd informeren als wij een gebied op deze wijze aanwijzen. Het is natuurlijk een vrij rigoureuze wijziging van het vestigingsbeleid zoals we dat hier in Rotterdam kennen.

De **VOORZITTER**. Wethouder Zeegers, u bent binnengetreten. Er was een vraag aan u of een motie was het hè? Een amendement van de Partij voor de Dieren. Hebben we dat

amendement nog even bij ons? Hij komt eraan. Hij moet zo meteen gekopieerd worden. U kent hem?

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ik ken het amendement niet, dus ik heb daar denk ik ook wel even tijd voor nodig, maar ik kan alvast advies geven over een motie van de PvdA die nog uitstond bij de olieboringen, 'Nulmetingen om verzakkingen goed te kunnen toetsen'. Dat is natuurlijk heel goed om te doen, maar dat wordt nu al echt op dagelijkse basis gedaan door het KNMI. Dus ja, elke dag zou je als een nulmeting kunnen zien bij wijze van spreken. Die metingen worden nu elke dag verricht, dus een aparte nulmeting is in die zin overbodig. Dus deze motie zal ik ontraden.

De **VOORZITTER**. Dan wachten wij op het amendement dat nu onder het kopieerapparaat ligt. Dat komt zo meteen deze kant op.

9.4 Het voorstel tot het vaststellen van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van het Recreatieschap Rottemeren

De **VOORZITTER**. 9.3 was van de agenda afgevoerd. 9.4, het voorstel tot het vaststellen van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van het Recreatieschap Rottemeren. Ik heb een aantal sprekers bij dit agendapunt, om te beginnen mevrouw Bruin.

Mevrouw **BRUIN** (lr). Dank u wel voorzitter en collega's. Volgens mij is alles gezegd en gedaan tijdens de commissie en hebben wij niets toe te voegen en kunnen wij gewoon instemmen met het raadsvoorstel.

De **VOORZITTER**. Dank. De heer Van der Velden. U staat hier als spreker op dit punt. Recreatieschap Rottemeren.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Zoals in de commissie aangekondigd komen wij met een amendement en een motie. Enkele zinnen van ons amendement met de titel 'De Rottemeren is natuur' op de zienswijze luidt als volgt: de Rottemeren is voor onze inwoners, mens en dier een belangrijk recreatiegebied voor vrijetijdsbesteding, natuurbeleving, ontspanning, sport en natuurontwikkeling. In deze biodiversiteitscrisis is het van cruciaal belang om voldoende gelegenheid te hebben tot soortenrijkdom. Natuurwaarde en ecologische ambities zijn hierbij medebepalend. Dat is het amendement. En de motie roept de wethouder op er in het algemeen bestuur van het recreatieschap op aan te dringen dat ze komt met een biodiversiteitsplan, want nu staat er echt bijna niets over in voor dit gebied. Momenteel spelen natuurwaarde en biodiversiteit tweede viool in deze taakopvatting van de instandhouding van het gebied en dat vinden wij een gemiste kans. Met onze motie stellen wij de juiste prioriteit. Tot zover voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden heeft de volgende motie en het volgende amendement ingediend.

Motie 1. Biodiversiteitsplan voor de Rottemeren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van een zienswijze op de ontwerpbegroting voor 2023 van Recreatieschap Rottemeren;

constaterende dat:

- het recreatieschap in de begroting voor 2023 het volgende nastreeft: "Efficiënt en hoogwaardig terreinbeheer levert een duurzaam onderhouden recreatie- en natuurgebied op dat aansluit op de wensen van bezoekers, met faciliteiten die schoon, heel en veilig zijn. Daarnaast draagt het beheer bij aan natuurwaarden en biodiversiteit.";

overwegende dat:

- we in een biodiversiteitscrisis zitten met wereldwijde uitsterving van soorten;
- Rotterdam en regio behoefte hebben aan meer biodiversiteit;
- de taakopvatting van het recreatieschap over terreinbeheer hoognodig aan herziening toe is als het aankomt op versterking van natuurwaarden;

voorts overwegende dat:

- de gemeente Rotterdam ruim negentig procent van de begroting van het recreatieschap voor haar rekening neemt en om die reden mag verlangen dat haar wensen worden ingewilligd;

verzoekt het college:

- haar afgevaardigden in het bestuur van het recreatieschap op te dragen te pleiten voor een biodiversiteitsplan voor de Rottemeren, met oog voor soortenrijkdom die goed gedijt in verschillende gebiedstypen;
- de raad te informeren of er een biodiversiteitsplan voor de Rottemeren komt;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden

Amendement A. De Rottemeren is natuur

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van een zienswijze op de ontwerpbegroting voor 2023 van Recreatieschap Rottemeren;

besluit:

De zienswijze van het college op het volgende punt aan te passen:

"De Rottemeren is voor onze inwoners een belangrijk recreatiegebied voor vrijetijd beleving, ontspanning en sport. In april 2019 heeft onze raad het door u aangeboden recreatiekader "Ruimte voor een groenblauwe toekomst – koers en ambities voor recreatief landschapspark Rottemeren" vastgesteld met daarin ambities tot het ontwikkelen van een eigentijds, duurzaam, openbaar en toekomstbestendig recreatief landschapspark."

wordt gewijzigd in:

"De Rottemeren is voor onze inwoners – mens en dier – een belangrijk recreatiegebied voor vrijetijdsbesteding, natuurbeleving, ontspanning, sport en natuurontwikkeling. In april 2019 heeft onze Raad het door u aangeboden recreatiekader 'Ruimte voor een groenblauwe toekomst – koers en ambities voor recreatief landschapspark Rottemeren' vastgesteld met daarin ambities tot het ontwikkelen van een eigentijds, duurzaam, openbaar en toekomstbestendig recreatief landschapspark. In deze biodiversiteitscrisis is het van cruciaal belang om voldoende gelegenheid te hebben tot soortenrijkdom. Natuurwaarden en ecologische ambities zijn hierbij mede bepalend."

w.g. R.T.J. van der Velden

Toelichting

Met dit amendement willen wij benadrukken dat de Rottemeren – het verzorgingsgebied van Recreatieschap Rottemeren – in de eerste plaats een natuurgebied is. Dieren en mensen hebben belang bij instandhouding van de Rottemeren als gebied voor natuurbeleving en natuurontwikkeling.

De motie en het amendement zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Abrahamse, u staat op mijn lijstje. Andere sprekers bij dit agendapunt? Wenst iemand hierover het woord? Wethouder, kent u de motie en het amendement?

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Voorzitter, ik moet van dat amendement van de Partij voor de Dieren nog even de laatste versie bekijken. Volgens mij is het dan goed, of tenminste, dan kan ik hem omarmen. Voorzitter, volgens mij las de heer Van der Velden net exact de tekst voor, die klonk goed. Dus wat dat betreft, als dat hem inderdaad zo is, kan ik hem omarmen. De motie over het biodiversiteitsplan ga ik ontraden. Er is een ontwikkelplan, daar hebben we heel veel in geïnvesteerd. Daar zit al die natuurzoning in, daar hebben we het al over soortenrijkdom. Dat willen we gewoon gaan uitvoeren. Dus helemaal eens dat die biodiversiteit heel belangrijk is in dat prachtige natuurgebied de Rottemeren. Maar daarvoor hebben we nu niet een extra plan nodig, sterker nog, dat zou ook alleen maar weer vertragen om het vervolgens ook te gaan uitvoeren, want dat willen we nu gewoon. Dus eens met het doel, alleen hebben we daar niet een apart plan voor nodig. Dat waren ze voorzitter. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank. Dan ga ik terug naar wethouder Zeegers voor een advies over het vorige amendement.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ik ga ervan uit dat het gaat over de motie 'Bijzondere vergunningplicht bomenkap in alle beschermde stadsgezichten', dat dat de motie is waar vanuit mij advies op wordt gevraagd. Die moeten wij helaas ontraden. Het gaat over bomen in beschermde stadsgezichten. Dat is zo'n verregaande motie. Bomen kunnen alle vormen en maten hebben. Om dat over de hele stad zo te doen, dat vinden wij een te verregaande ingreep in de privésituatie van de eigenaren van deze bomen die op die particuliere terreinen staan.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Daar gaat het niet om. Het gaat erom dat Kralingen een uitzonderingspositie heeft. Dus Kralingen, beschermd stadsgezicht, dat was juist de laatste ervaring met de kap van die prachtige beuk die we hadden en wij willen dat gewoon toegepast hebben in andere bestemmingsplannen. Dus ja, waarom in Kralingen wel en niet in Crooswijk? Waarom in Kralingen wel en niet in Charlois? Dat snap ik niet.

De **VOORZITTER**. Wethouder.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Ik denk dat dat historisch gegroeid is op deze manier. We kiezen ervoor om dat dus niet verder uit te rollen over de stad.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja, dank u, maar wat is dan de motivatie? Waarom nu per se Kralingen wel en elke andere gemeente in Rotterdam niet? Het lijkt wel of het een soort voorkeursbeleid heeft van: daar wonen de mensen die... ik snap uw toelichting niet.

De **VOORZITTER**. Wethouder, kunt u daar nog iets over zeggen?

Mevrouw **ZEEGERS** (d66) (wethouder). Nou, mijn veronderstelling is dat dit historisch zo gegroeid is. Het is niet dat wij nu hebben bedacht: laten we dit even voor Kralingen implementeren en voor de rest van de stad niet. Maar meer gegeven het feit dat het nu in Kralingen zo is, is uw verzoek: doe het over de hele stad. Dat vinden wij dan te ver gaan. Ik kan geen andere verklaring vinden dan dat destijds in Kralingen dat zo gewenst is. Mogelijk stamt dat nog uit de deelgemeentetijd, maar dan ben ik aan het gissen, dat weet ik gewoon niet zeker. Maar kennelijk is het nu zo wel in Kralingen maar nog in andere gebieden niet. Maar we zijn er dan ook niet voor om dat verder uit te rollen.

De **VOORZITTER**. Akkoord? Dan sluit ik de beraadslaging op dit punt. Nog een punt van de zijde van de wethouder.

De heer **KARREMANS** (vvd) (wethouder). Ik heb nu inderdaad de schriftelijke versie en zo kan ik hem definitief omarmen. Dus dat gaat over het amendement van de Partij voor de Dieren, 'De Rottemeren is natuur'. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Oké, goed, hartelijk dank.

9.5 De energiecompensatie voor studenten

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar het volgende onderwerp, 9.5, de energiecompensatie voor studenten. Een aantal sprekers. Van de zijde van D66 heb ik mevrouw Maassen maar die is er niet. Mevrouw Nunnely, nog van D66 een bijdrage over de energiecompensatie voor studenten? Ik kom zo bij u. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Ik was de eerste spreker als het goed is.

De **VOORZITTER**. Zo staat u niet op mijn lijstje, maar u mag gaan spreken

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Gaat uw gang.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u voorzitter. De energieprijzen stijgen snel. Veel Rotterdammers krijgen hierdoor financieel een enorme dreun die ze moeilijk zelfstandig kunnen incasseren. Onder deze groep Rotterdammers zijn ook veel studenten. Studenten zijn al slachtoffer van te hoge huren, een woningtekort en ze werken ontzettend hard maar krijgen ook geen volwaardig salaris. In tegenstelling tot andere Rotterdammers in een soortgelijke situatie kunnen deze studenten door onze gemeente geen aanspraak maken op energiecompensatie en dit is oneerlijk. Hiernaast is het juridisch ook wankel. Studenten wonen soms op eenzelfde manier als niet-studenten en dit onderscheid maken is totale willekeur en niet rechtvaardig. Wij hadden vragen ingediend aanvullend op die van het CDA. De beantwoording stelt teleur. Op voorhand wordt gezegd dat er geen schatting gemaakt is hoeveel studenten hiermee te maken hebben. Er wordt op voorhand gezegd dat er geen budget is, terwijl het college niet eens weet om wat voor bedragen het gaat. Het is laks. Uit een meldpunt dat wij samen met de studentenvakbond STUUR hebben opgericht blijkt ook

dat 42% van de studenten financieel in de problemen komt. 10% geeft aan minder geld te hebben voor boodschappen. 15% moet meer lenen. 20% moet meer geld uitgeven dan wat ze op de spaarrekening hebben. We laten ze in de steek voorzitter. Studenten komen op deze manier vroeg in het leven op achterstand die steeds lastiger te overbruggen wordt. Voorzitter, dit is niet de eerste keer dat studenten aan het kortste eind trekken, maar dit gebeurt nu in mijn eigen stad en dat doet pijn. Waarom worden studenten de hele tijd benadeeld? Het is belangrijk dat wij als gemeente erkennen dat het niet toekennen van de eenmalige energietoeslag oneerlijk en onrechtvaardig is en dat wij zelf deze fout van het rijk herstellen. Daarom dienen wij vandaag een motie in met het verzoek om uitwonende studenten niet langer uit te sluiten. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Morkoç heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Zonder energie kan je niet studeren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van agendapunt 9.5 De energiecompensatie voor studenten;

constaterende dat:

- Rotterdamse studenten hard geraakt worden door de stijgende energiekosten. Uit onderzoek van de Rotterdamse studentenvakbond blijkt dat 42% van de ondervraagde studenten aangeeft door de stijgende energiekosten in de financiële problemen te komen;
- Rotterdamse studenten vooralsnog uitgesloten zijn van de eenmalige energietoeslag van 800 euro;

overwegende dat:

- de uitsluiting van (Rotterdamse) studenten in de toekenning van de eenmalige energietoeslag volgens juristen onrechtmatig zou zijn;
- gemeenten van de richtlijnen vanuit het rijk om bepaalde groepen uit te sluiten van de eenmalige energietoeslag mogen afwijken, zie Zwolle als voorbeeld;
- de financiële problemen van studenten veroorzaakt door de stijgende energiekosten een negatieve en onwenselijke impact kunnen hebben om de studieresultaten en de gezondheid van studenten en uitsluiting van de energiecompensatie daarmee tevens haaks staat op het preventieve armoedebelief dat de gemeente Rotterdam voert voor jongeren;
- de gemeenteraad zich eerder wegens tekorten uitsprak tegen het verruimen van de toeslagendoelgroep naar 130% van het wettelijk sociaal minimum, maar dat dit momenteel toch verruimd is;

verzoekt het college:

- uitwonende studenten niet langer uit te sluiten van een eenmalige energietoeslag en daarvoor, zolang het rijk dit niet doet, de benodigde financiële middelen vrij te maken;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, S. Reitema en T. Kind

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn een vraag?

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Nee, geen vraag, ik was mede-indiener, maar ik maak heel even kort gebruik van uw coulance vanwege de spreektijd. Ik wil alleen maar zeggen: om te kunnen scoren heb je meestal een voorzet nodig en GroenLinks kopt deze

voorzet van het CDA keurig binnen, dus wij staan achter deze motie en onze naam staat er ook op. Dank.

De **VOORZITTER**. Dank. Mijnheer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja voorzitter, dank. De uitsluiting van studenten van de energietoeslag, daar is inderdaad veel tegenin te brengen. Het is apart, het is ook redelijk arbitrair. Dat begrijp ik. Aan de andere kant is het gewoon een rijksregeling, de energietoeslag, de gemeente voert die slechts uit. Het rijk heeft studenten uitgesloten en heeft ons ook niet voorzien van middelen daarvoor, dus we gaan dat als gemeente helaas niet bijplussen.

De **VOORZITTER**. Ja. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank voorzitter, dat is niet hoe het werkt. Het rijk heeft een middel gegeven aan de gemeenten. Het is aan de gemeente om dat middel te verspreiden. Er is geadviseerd, maar verder zijn alle keuzes aan de gemeente zelf.

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, en het rijk baseert daar de middelen op die gemeenten krijgen en die krijgen we niet. Dus we kunnen niet uit eigen middelen allemaal groepen extra gaan compenseren hiervoor.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank voorzitter, ik denk dat wij als gemeente dat toch wel echt kunnen. We hebben ook een Armoedefonds. We hebben meer dan genoeg middelen om studenten een keer te helpen. Studenten worden er constant buiten gehouden.

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Ja, u bent heel boos, u kijkt heel boos naar mij. Ik heb dit ook niet verzonnen. Ik zit hier in de gemeenteraad. Ik ziet niet in de Tweede Kamer, laat staan het kabinet. Maar er zijn natuurlijk wel andere routes waar studenten zich toe kunnen wenden als zij in problemen komen. Er zijn allemaal gemeentelijke loketten waar zij kunnen aankloppen. Dat staat ook in antwoord op de schriftelijke vragen, onder andere van de heer Segers-Hoogendoorn, dus daar laat ik het bij.

De **VOORZITTER**. Dank u. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Als laatste wil ik nog heel even melden dat ik heb gevraagd om wat meer inzicht in het budget. Het is onduidelijk of dat budget nu al op is of er meer kan komen, er is gewoon geen duidelijkheid over. En er is ook geen duidelijkheid over hoeveel studenten er nu echt aanspraak op zouden maken. Maar de studenten die het nodig hebben, die hebben het gewoon nodig en dat moeten we gewoon regelen.

De **VOORZITTER**. Oké. Dat was het mevrouw Morkoç? Van de VVD-zijde nog een vraag of een bijdrage?

De heer **BECKER** (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ja, dit is weer een motie zonder financiële dekking. Hier wordt eigenlijk gezegd: geef het geld maar uit, maar waar het vandaan moet

komen wordt in het midden gelaten. Kijk, op het moment dat er rijks gelden beschikbaar komen is dat natuurlijk prima. We kunnen prima pleiten en lobbyen bij het rijk van: geef ons meer budget want we hebben dat nodig voor die studenten, maar om nu te zeggen: we gaan dat allemaal zelf uit de begroting halen, dat is natuurlijk financieel onverantwoord, dat kan gewoon niet. U noemt zelf het Armoedefonds, daar kunnen we niet zomaar geld weghalen. Daar waar u extra geld uitgeeft aan deze energiecompensatie voor studenten, moet u ook een voorstel doen waar de pijn moet worden genomen om op te bezuinigen om dat geld weg te halen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Als laatste wil ik graag zeggen dat als wij geven om studenten in de stad, wij de middelen gaan zoeken om ze ook te helpen.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, ik vind het ook wel een beetje een voorbeeld van ideeënarmoede bij de heer Becker. We hebben vorige keer gezien toen we het over energieprijzencompensatie hadden dat bijvoorbeeld De Verre Bergen insprong. Dus dat zou nu eventueel ook kunnen. Maar laten we het antwoord van de wethouder afwachten. Ik heb er veel vertrouwen in dat de wethouder daar wel goede ideeën over heeft. Want het is natuurlijk wel ridicuul en het had u gesierd als u dat ook in uw bijdrage had gezegd dat als je inschrijving bij de universiteit stopt, dat je dan de compensatie wel krijgt. Dat slaat natuurlijk helemaal nergens op. Dus het is terecht dat wij hiertegen in opstand komen. Het is niet aan de raad om altijd maar overal precies exact voor te weten wat de dekking is. Het is aan ons om het geluid in de stad te verwoorden hier in deze zaal en het is aan de wethouder wat mij betreft om hier een oplossing voor te vinden.

De **VOORZITTER**. En ik zou het qua spreektijd vandaag hierbij willen laten, mijnheer Segers-Hoogendoorn. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Ja, daarbij aanvullend wil ik ook wel even zeggen dat op het moment dat je geen geld meer hebt om te studeren, je moet stoppen, je ook grotendeels ook niet meer terug kan krijgen, in ieder geval als je nog in het oude systeem zit. En anders kan je rente ook enorm veel problemen geven. Je kan niet meer in je studentenhuus zitten want daar kun je alleen zitten op het moment dat je studeert. Er zijn veel mensen die hun afstuderen uitstellen omdat ze geen ander huis kunnen vinden. Dus hierdoor gaan jongeren en studenten meer in armoede komen en hebben ze al een valse start aan een volwassen leven en staan ze 10-0 achter. Ik snap dus niet zo goed dat de VVD zo'n opmerking maakt. Ik vind het een beetje onzin.

De **VOORZITTER**. Heel goed. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja voorzitter, het is zeer gangbaar om studenten uit te sluiten van armoedebeleid en dat is omdat zij heel vaak in staat zijn om op andere manieren aan liquide middelen te komen. Ik heb daar in normale omstandigheden begrip voor. We zitten op dit moment in een crisissituatie. Het is oorlog en de energierekeningen van heel veel verschillende mensen rijzen de pan uit, waaronder ook studenten. We hebben een bericht naar aanleiding waarvan het CDA en GroenLinks het debat hebben aangevraagd, waaruit blijkt dat het uitsluiten van studenten voor deze energietoelage onrechtmatig is. Nu begrijp ik heel goed dat de gemeente een bepaald bedrag heeft gekregen van het rijk en zegt: oké, hiermee gaan we het doen en gaan we die groep bedienen. Wij zijn heel blij dat De Verre

Bergen ook daarin is bijgesprongen om die groep te vergroten, maar ik zou echt willen vragen: laten we teruggaan naar het rijk en in gesprek gaan om niet een onrechtmatige regeling uit te voeren, want het doet echt pijn in mijn hart om te zien dat we allerlei verschillende groepen hier in Rotterdam helpen en die studenten in de kou laten staan.

De **VOORZITTER**. Dank. Ik heb de heer Soytekin nog op mijn lijst. Mevrouw Morkoç, ja dat kan. Dat mag.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u voorzitter. Ik had nog een laatste vraag aan D66, natuurlijk een enorme studentenpartij, dat blijkt. Steunt u ook de motie?

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ik heb het dictum van de motie nog niet helemaal kunnen lezen, maar zoals ik begrijp wordt er gevraagd om de energietoelage ook uit te breiden naar studenten. Klopt dat? Ja, wat ik daar lastig aan vind is dat er heel specifieke voorwaarden zijn voor deze energietoelage en ik vind dat die voorwaarden ook zouden moeten gelden voor studenten. Ik zou eerst willen teruggaan naar het rijk en willen zeggen: kom over de brug met het geld en dan kunnen we ook de studenten gaan helpen.

De **VOORZITTER**. U heeft een antwoord mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Oké, dank u wel voorzitter. We hebben al gezien dat bijvoorbeeld Zwolle studenten zeker wel helpt. Het is niet alleen de voorwaarden die Rotterdam stelt. Het rijk heeft namelijk best wel brede voorwaarden gesteld. Zwolle kan de studenten wel helpen. Ik vind het belangrijk dat Rotterdam de studenten ook helpt en ik zou het ook fijn vinden om D66 ook hierin te horen, aangezien zij vaak zeggen dat zij een studentenpartij zijn.

De **VOORZITTER**. Waarvan akte. Mijnheer Soytekin, u gaat ons toespreken, maar ik begrijp dat dat niet geacht wordt uw maidenspeech te zijn. Klopt dat?

De heer **SOYTEKIN** (denk). Dat is correct, er mag uiteraard wel geapplaudisseerd worden hoor, maar dat zal niet het geval zijn. Voorzitter, dank. De eenmalige energietoeslag voor veel Rotterdammers is een mooi en een klein lichtpuntje. De keerzijde is echter dat niet alle Rotterdammers met een laag inkomen hierdoor geholpen gaan worden. Dan hebben we het over die dak- en thuisloze jongeren tot 21 jaar en natuurlijk ook de studenten die hiervoor niet in aanmerking gaan komen. We hebben het vandaag over die studenten die geen energiecompensatie gaan krijgen. Studenten waarvan de financiële positie al erg kwetsbaar is en dat geldt zeker voor de pechgeneratie die onder het schuldenstelsel valt. Ik kan me heel goed voorstellen dat het voor veel studenten moeilijk is om te accepteren dat zij buiten deze regeling vallen. Want ook zij hebben te maken met stijgende energiekosten en ook zij zitten vaak onder die inkomensnorm. Rotterdam telt ongeveer 60.000 studenten en een deel van deze studenten gaat keihard geconfronteerd worden met torenhoge energierekeningen. Deze jongeren kunnen zonder compensatie of toeslag in grote financiële problemen komen. Voorzitter, de afweging is gemaakt door het rijk. Een keiharde afweging waarbij studenten eigenlijk aan hun lot worden overgelaten. Een aantal juristen heeft in een uitzending van Nieuwsuur ook aangegeven dat het uitsluiten van deze studenten niet houdbaar zou zijn. Deze juristen zeggen dat de kans groot is dat ze gelijk krijgen van de rechter wanneer ze een zaak aanspannen tegen de gemeente. Ik ben benieuwd hoe de wethouder daar zo meteen op gaat reflecteren. Voorzitter, de wethouder heeft ook aangegeven in antwoord op gestelde schriftelijke vragen bij het rijk aandacht te vragen voor deze problematiek. Kan de wethouder in zijn gesprekken erop aandringen dat er voor deze groep in ieder geval ook een

vorm van compensatie kan komen en dat bij dergelijke toekomstige regelingen rekening wordt gehouden met de situatie van deze studenten? Ik ga ervan uit dat de wethouder de raad informeert over de uitkomsten van het gesprek met de minister van Armoede, Participatie en Pensioenen, mevrouw Carola Schouten. Tot slot voorzitter, het is belangrijk dat de situatie van deze groep gemonitord wordt zodat er ook snel geanticipeerd kan worden. Ik vraag de wethouder dan ook om monitoring hierop te intensiveren en de raad op de hoogte te houden. Dank u wel.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Dan gaan we geschiedenis schrijven mijnheer Soytekin, dat u niet één maar twee keer applaus krijgt. En daarna wordt het waarschijnlijk nooit meer. Dat is de ervaring. Mevrouw Abrahamse, u staat op mijn lijst. Wilt u hier nog iets over zeggen? Nee? Andere sprekers bij dit agendapunt? Niet? Wethouder Yigit.

De heer **YIGIT** (denk) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter en dank voor de vragen van de raadsleden. Laat ik beginnen door te zeggen dat ik ook die zorgen deel. U heeft het net al benoemd. Studenten zijn net als alle andere huishoudens, die kunnen te maken hebben met hogere energierekeningen. We zien al dat sommige studenten nu al tientallen euro's meer moeten betalen. In sommige gevallen is dat zelfs veel meer. Dat kan ertoe leiden dat studenten steeds meer in de knel komen en dat is volgens mij ook absoluut niet wenselijk. Voorzitter, de energietoeslag zoals we die kennen van € 800,00 is een rijksregeling. Dat wil ik wel nadrukkelijk gezegd hebben. We hebben tot 120% van het wettelijk sociaal minimum gekregen vanuit het rijk en voor die aanvulling naar 140% hebben wij een bijdrage gehad van Stichting De Verre Bergen, waar wij ze ook zeer erkentelijk voor zijn. Voorzitter, als het dus gaat om studenten die op dit moment geen hulp krijgen, geen financiële middelen, kan ik zeggen dat wij met het rijk in gesprek zijn. Ik heb net een uur geleden met minister Schouten uitgebreid kunnen spreken, waarin ik ook deze zorgen van u, van de raad ook bij haar heb kunnen neerleggen. Zoals u weet is er volgende week ook een debat in de Tweede Kamer, waar ook die wijziging van de Participatiewet wordt behandeld, waar het dus gaat om die energietoeslag. Dat gaat volgende week woensdag plaatsvinden. Onze inzet op dit moment is om met man en macht bij het rijk, samen met de G4 hebben we dat eerder al gedaan, ervoor te zorgen dat er ook gewoon geld komt voor die studenten. Want wij hebben de middelen op dit moment niet. U gaf net het voorbeeld van Zwolle. Het is mooi dat Zwolle dat doet, maar niet alle studentensteden kunnen dat doen. Ik geef u een voorbeeld, de gemeente Wageningen heeft € 1,7 miljoen lumpsum gehad vanuit het rijk. Als zij alleen al de studenten zouden moeten betalen zouden zij € 7,1 miljoen moeten gaan betalen. Dit is dus een rijksregeling waarvan wij zeggen: hé, rijk, jullie zijn aan zet. Jullie moeten voor die studenten wat gaan betekenen. Dus wij zijn nu ook bezig om een ambtelijke brief op te stellen, samen met de G4-gemeenten, om naar het ministerie van SZW op te sturen, zodat we ook voor die studenten iets kunnen betekenen, dat er een vorm van compensatie komt. En als het dus gaat om het debat in de Tweede Kamer, doe ik ook een oproep aan u allen. Probeer ook vanuit de politieke partijlijnen een lobby te starten naar uw eigen achterban, naar uw eigen partijen. Want we kunnen straks wellicht ook een wijziging brengen in die wet door een amendement bijvoorbeeld. Dus laten we zowel vanuit uw rol als gemeente als wij vanuit onze eigen rol samen optrekken, zodat wij voor die studenten ook iets kunnen betekenen in deze moeilijke tijden. Voorzitter, dan ga ik even naar de vragen die zijn gesteld. GroenLinks vroeg of het budget op is en hoeveel er van is gebruikt. De laatste informatie die ik op dit moment heb, is dat wij ongeveer € 57 miljoen hebben gekregen van het rijk. Dat was dus voor 120% en voor 140% was vanuit de Stichting De Verre Bergen. Op dit moment hebben wij een bereik van 84%. Dat houdt dus in dat wij 45.000 huishoudens al ambtshalve een bedrag van € 800,00 hebben kunnen toekennen. En de verwachting is dat wij de komende weken nog 25.000 andere Rotterdamse huishoudens ook gaan voorzien van zo'n toeslag. Met 84% op dit moment is het bereik het hoogst, ook als je kijkt naar de G4. Daar

zijn wij ontzettend trots op. Dat heeft ook te maken met ambtenaren die er ook echt heel veel uren in steken. De kosten zijn op dit moment al € 56 miljoen en die overige 16% die nog bereikt moet worden gaan we ook de komende tijd bedienen. Daarvoor hebben we ook verschillende acties. Op dit moment hebben we geen financiële middelen, nogmaals, het zijn de rijksmiddelen waarbij dus geen rekening wordt gehouden met studenten en wij gaan dan dus ook met het rijk in gesprek. Dat hebben wij al gedaan. Ook ambtelijk zal er een brief worden gestuurd en volgende week hoop ik dat ook in de Tweede Kamer verschillende politieke partijen het met ons eens zijn, het met u eens zijn. En met mij, zodat we voor die studenten wat gaan betekenen. DENK had ook nog een aantal vragen. Hoe is de juridische kansrijkheid bij bezwaar en beroep? Het wetsvoorstel ligt dus nu in de Eerste en Tweede Kamer. Tot die tijd wordt teruggefallen op gevoerd beleid. Er is op dit moment ook geen jurisprudentie bekend. Volgens mij is het heel goed dat wij juist die inzet doen bij het rijk, zodat wij ook die middelen gaan krijgen voor de studenten. U gaf net aan, mijnheer Soytekin, dat wij bij de minister moeten aandringen. Zoals ik heb gezegd is dat zojuist gebeurd, een uur geleden was ik met minister Schouten bij SchuldenlabNL waar ook de majesteit, onze Koningin Máxima aanwezig was. Het was ook een enerverend gesprek, maar die boodschap, de zorgen heb ik persoonlijk gedeeld met haar. En zoals gezegd komt er ook een ambtelijke brief vanuit de G4 richting SZW om die druk nog meer op te voeren. Dan ga ik over naar de motie van GroenLinks voorzitter, want ik heb een motie staan. Een momentje, die pak ik er even bij. Die motie van GroenLinks vraagt: als je bij het rijk het geld niet haalt, betaal het zelf. Zoals ik heb gezegd gaan wij op dit moment die lobby voeren. Het is volgens mij heel verstandig dat wij nu niet het signaal afgeven: jongens, weet je, als jullie het niet betalen dan doen wij het straks wel, dus laten we die lobby nog even afwachten. Laten we nog even wachten wat er gaat gebeuren volgende week in de Tweede Kamer. Wij doen dus op dit moment ons uiterste best, zowel ambtelijk als in persoon om bij minister Schouten die druk op te voeren zodat we wat kunnen betekenen. Daarom zou ik deze motie ook moeten ontraden.

De **VOORZITTER**. Dank u zeer. Is er behoefte aan een tweede termijn of is er een vraag blijven liggen? Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Een veegvraag. Dank u wel voorzitter. Fijn dat zoveel huishoudens zijn geholpen. Dat is echt wel goed om te horen. Alsnog geen studenten helaas. Mijn vraag die nog resteerde was dat het nog steeds onduidelijk is hoeveel het zou kosten om studenten te helpen. Want het budget zou misschien niet toereikend zijn maar we weten ook niet hoeveel studenten er een beroep op zouden doen.

De heer **YIGIT** (denk) (wethouder). Ja voorzitter, ik heb mij laten informeren. Ik begrijp dat er 23.000 studenten zijn die zelfstandig wonen. Als wij die € 800,00 zouden toekennen, dan zouden wij ongeveer € 20 miljoen moeten reserveren om studenten vanuit eigen middelen te betalen. Dat zou betekenen dat het hele fonds voor kinderarmoede daarnaartoe zou moeten, wat wij natuurlijk niet willen en niet adviseren.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u wel. Dat is niet precies een antwoord op mijn vraag. Want dat zijn alle uitwonende studenten. Maar hoeveel studenten zouden het nodig kunnen hebben? Is daar onderzoek naar gedaan?

De **VOORZITTER**. Wethouder.

De heer **YIGIT** (denk) (wethouder). Voorzitter, wij hebben niet specifiek een beeld welke studenten te maken hebben met een verhoging van hun energierekening. Dat hebben wij niet. Wel kan ik u meedelen dat er zich ongeveer 900 studenten hebben aangemeld bij de gemeente Rotterdam. Die hebben een aanvraag gedaan en die is dus afgewezen omdat zij studiefinanciering krijgen. Volgens het rijk is dat dus ook een van de belemmeringen waardoor je dan ook niet over kan gaan tot die energievergoeding.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen, u stond net maar u bent gaan zitten. Dat was om deze vraag. Helder, dus zijn alle vragen beantwoord rondom dit onderwerp. Dan rond ik de beraadslagingen hiermee af. Zo zijn we eigenlijk aan het einde gekomen van deze agenda. We gaan zo dadelijk stemmen. We hebben aan deze kant van de tafel enige tijd nodig om de bescheiden klaar te leggen om te kunnen stemmen. Als u daar verder geen bezwaar tegen heeft, zou ik willen schorsen tot 18.00 uur, zodat we dan met de stemmingen kunnen beginnen. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Mag ik voorstellen of verzoeken om niet om 18.00 uur maar om 18.15 uur verder te gaan, zodat we nog even tijd hebben voor een onderling overleg.

De **VOORZITTER**. Niemand had mij ingeseind dat er schorsing nodig was, dus ik dacht: ik doe u zelf tien minuten in de aanbieding, maar blijkbaar was dat niet genoeg. 18.15 uur is nu het ordevoorstel. De heer Kind.

De heer **KIND** (volt). Ik zou het graag nog met een kwartiertje willen verlengen als het kan. Tot 18.30 uur. Voor een kleine fractie is dat toch echt even nodig.

De **VOORZITTER**. Dan schorsen wij tot 18.20 uur als u het niet erg vindt. Dat is een goed compromis, 18.20 uur. En als het anders moet zijn hoor ik het wel. De vergadering is geschorst.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

9.5 De energievergoeding voor studenten - vervolg

De **VOORZITTER**. Goed, dan heropen ik de vergadering met het doel te gaan stemmen. Ik kijk eerst even de zaal in of er nog opmerkingen zijn van de orde, dan wel moties die ingetrokken kunnen worden. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u wel voorzitter. Ik wil graag een gewijzigde motie indienen en ik wil daarbij graag zeggen dat ik...

De **VOORZITTER**. Dat kan niet zomaar, want de beraadslagingen zijn gesloten.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Ik heb dat met de griffie zojuist besproken.

De **VOORZITTER**. Dat zal wel, maar de beraadslagingen zijn gesloten. U kunt geen gewijzigde moties indienen, tenzij u aan de raad vraagt om een heropening van de beraadslagingen in een korte derde termijn. Dat is de procedure.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Nou.

De **VOORZITTER**. Mag dat raad? Een korte derde termijn? Dan kan het wel, maar als de beraadslagingen gesloten zijn, kunt u niet zomaar een motie indienen. Zegt u het maar.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u wel. We gaan een gewijzigde motie indienen van de 'Zonder energie kan je niet studeren'-motie en we hopen daarbij dat de partijen die zeker zeggen dat ze studenten steunen, dit keer meestemmen om dat te laten zien. Dank u wel. En het is aan iedereen gemaild. Iedereen heeft hem als het goed is.

De **VOORZITTER**. U kunt nu dus de motie indienen. Ik zoek dan alleen de wethouder voor een nader advies.

De heer **CEULEMANS** (lr). Punt van orde voorzitter.

De **VOORZITTER**. De heer Ceulemans.

De heer **CEULEMANS** (lr). Kan mevrouw Morkoç even het dictum voorlezen in dit geval.

De **VOORZITTER**. Ja. Zal ik u dan helpen. Dus allemaal in het kader van het inregelen van onze nieuwe werkzaamheden. Mevrouw Morkoç heeft de volgende motie ingediend:

Motie 1A. Zonder energie kan je niet studeren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 juni 2022, ter bespreking van agendapunt 9.5 De energiecompensatie voor studenten;

constaterende dat:

- Rotterdamse studenten hard geraakt worden door stijgende energiekosten. Uit onderzoek van de Rotterdamse studentenvakbond blijkt dat 42% van de ondervraagde studenten aangeeft door stijgende energiekosten in de financiële problemen te komen;
- Rotterdamse studenten vooralsnog uitgesloten zijn van de eenmalige energietoeslag van € 800,00;

overwegende dat:

- de uitsluiting van Rotterdamse studenten in de toekenning van de eenmalige energietoeslag volgens juristen onrechtmatig zou zijn;
- gemeenten mogen afwijken van het beleid van het rijk dat bepaalde groepen uit sluit van de eenmalige energietoeslag, zie Zwolle als voorbeeld;
- de financiële problemen van studenten veroorzaakt door de stijgende energiekosten een negatieve en onwenselijke impact kunnen hebben om de studieresultaten en de gezondheid van studenten en uitsluiting van de energiecompensatie daarmee tevens haaks staat op het preventie armoedebeleid dat de gemeente Rotterdam voert voor jongeren;
- de gemeenteraad zich eerder wegens tekorten uitsprak tegen het verruimen van de toeslagendoelgroep naar 130% van het wettelijk sociaal minimum;
- de filantropische Stichting De Verre Bergen destijds een bedrag van € 15 miljoen ter beschikking heeft gesteld om zo Rotterdamse minima met een inkomen tot 140% van het wettelijk sociaal minimum alsnog te ondersteunen met een energietoeslag, afwijkend van de landelijke richtlijnen;

verzoekt het college:

- de financiële problemen onder studenten aan te kaarten bij het rijk en daarbij aan te dringen om ook studenten in aanmerking te laten komen voor de eenmalige

- energietoeslag en daarvoor ook extra middelen te reserveren of om eventueel een andere separate regeling te treffen om studenten naar redelijkheid tegemoet te komen;
- in afwachting van reactie uit het rijk in overleg met filantropische organisaties te inventariseren welke mogelijkheden er bestaan om zelf Rotterdamse studenten waar nodig financieel te kunnen ondersteunen in het draagbaar houden van hun energiekosten;
 - te onderzoeken welke andere mogelijkheden er bestaan om financiële dekking te vinden voor de noodzakelijke kosten die ontstaan bij het ondersteunen van Rotterdamse studenten die veel moeite ervaren met het omgaan met hun stijgende energierekening;
 - met andere gemeenten een duidelijk signaal af te geven aan de landelijke overheid over de onrechtmatige uitsluiting van studenten en het rijk op te roepen met voldoende financiële middelen te komen om iedereen die daar recht op heeft te kunnen ondersteunen;
 - en hierover terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.Y. Morkoç en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De motie is ook medeondertekend door het CDA. Nu mis ik de wethouder. Wellicht voor de wethouder van dienst, als het gaat om financiën. Wil misschien wethouder Vreugdenhil hier iets over zeggen? De zienswijze van het college? Het reikt uiteindelijk ook de algemene middelen. Deze motie dient ter vervanging van welk motienummer ook alweer? Of is het een nieuwe motie deze? Gewijzigd, dus er was kennelijk een oude motie.

De heer **VREUGDENHIL** (lr) (wethouder). Zoals ik het lees is het een oproep tot onderzoek. En dan wijs ik hem af. Het kost een hoop geld. Ik kan hem niet omarmen. Ik heb hem niet heel goed gelezen, maar ik zit het dictum te lezen. Ik laat het aan de raad dan.

De heer **KUZU** (denk). Ja voorzitter, punt van orde.

De **VOORZITTER**. Ogenblik. Kopiëren en even rond laten gaan.

De heer **KUZU** (denk). Ja voorzitter, ik heb de motie in ieder geval niet goed tot mij kunnen nemen. Het is voorgelezen. De wethouder laat het oordeel aan de raad. Ik wil toch wel even... Ik vind het ook onhandig, ik zou willen zeggen, laten we nog even schorsen om dan met elkaar te kunnen spreken. Dat hoeft van mij ook weer niet. Maar is er echt geen andere manier om dit op een ander moment in stemming te brengen? Volgende raadsvergadering?

De **VOORZITTER**. De procedure is zo dat als er beraadslagingen gesloten zijn, dan kan je geen motie indienen dan moet je heropening vragen van het debat. Dat is net gevraagd en daar waren geen bezwaren van de zijde van de raad. Dus deze motie is ingediend. En alle andere ordevoorstellen zijn aan de orde. Dus als u zegt ik wil liever op een ander tijdstip hier verder met elkaar over spreken, dan is dat iets wat een nieuw ordevoorstel is.

De heer **KUZU** (denk). Als ik dan een nieuw ordevoorstel mag doen voorzitter, dan zou ik het in stemming willen brengen bij de eerstvolgende raadsvergadering.

De **VOORZITTER**. Dan kom ik bij mevrouw Morkoç aan als indiener van deze motie.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Ik zou graag vijf minuten willen schorsen, zodat we gewoon even kunnen lezen.

De **VOORZITTER**. Dan schors ik de vergadering voor... Niet iedereen zich gaan bemoeien met de orde. De orde van deze raad is als één raadslid om schorsing vraagt, kennen wij de schorsing toe. Ik denk dat het goed is als we dat nog eens even met elkaar op ons netvlies hebben. Eén raadslid vraagt om schorsing, dan kennen wij de schorsing toe. Vandaag is het mevrouw Morkoç, morgen iemand anders. De heer Kuzu.

De heer **KUZU** (denk). Maar voorzitter, ik zou toch ook mijn ordevoorstel, dat we bij de eerstvolgende raadsvergadering over dit onderwerp gaan stemmen in stemming willen brengen.

De **VOORZITTER**. Daar heb ik kennis van genomen, maar dat betekent wel dat de vraag om een schorsing voorgaat en het kan dus ook zijn dat het de uitkomst is van de schorsing. Dus daar moet u dan zo meteen nog even goed over spreken met elkaar achter de pilaren. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ik zou een verhelderende vraag willen stellen over het dictum van de motie, want volgens mij zit er verwarring in de tekst. Want er staat: 'en daarvoor ook extra middelen te reserveren'. Maar is dat dan een verzoek vanuit de gemeente aan het rijk om er extra middelen ervoor te reserveren, of moeten wij als gemeente extra middelen reserveren?

De **VOORZITTER**. U stelt nu een inhoudelijke vraag. Dat kunt u allemaal vragen, maar eerst de schorsing, dan kunt u ook dit soort vragen aan elkaar stellen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Die vijf minuten heb ik dan dus niet nodig, want ik begrijp het nog steeds niet.

De **VOORZITTER**. Ik snap het heel goed, maar mevrouw Morkoç heeft wel de schorsing van vijf minuten nodig. Een verzoek om een schorsing gaat altijd voor. Ik schors voor vijf minuten.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De **VOORZITTER**. Het is ook een goed gebruik dat degene die geschorst heeft dan ook het woord krijgt. Ik heropen de vergadering. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank u wel voorzitter. Dank dat we even de tijd kregen. Het was niet met alle liefde gegeven, maar dank alsnog. Ik kreeg te horen dat er gesproken is met de wethouder en dat de wethouder misschien de motie zou willen omarmen. En ik zou sowieso vandaag willen stemmen.

De **VOORZITTER**. U wilt vandaag stemmen over de motie. De motie wordt in stemming gebracht. De heer Lansink-Bastemeijer.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Voorzitter, volgens mij is dan de termijn gewoon geopend, want we zitten nog steeds in de termijn. Mevrouw Morkoç wil het dus kennelijk op

de spits drijven, dat mag, maar daar ga ik dan niet aan meewerken en dan zal mijn fractie in ieder geval tegen zijn.

De **VOORZITTER**. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja voorzitter, ik heb hier bezwaar tegen. Ik heb de schorsing keurig gebruikt, in alle openheid ook om met de wethouder te spreken, wethouder Financiën, en ik kreeg sterk de indruk dat mijn duiding die ik hem gaf bij het dictum, dat hij daarmee kon leven, omdat het inderdaad een onderzoeksdictum is. Dus ik werp verre van mij dat wij hier nu proberen iets erdoorheen te drukken. We hebben gewoon keurig een gewijzigde motie ingediend. Daarvoor keurig het debat heropend en ook contact gehad met de wethouder.

De **VOORZITTER**. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Ja ik kan eigenlijk de woorden van de heer Lansink-Bastemeijer wel herhalen. Als het op deze manier gaat, dan zal ik ook aan mijn fractie vragen om tegen te stemmen.

De **VOORZITTER**. De heer Kuzu.

De heer **KUZU** (denk). Voorzitter, ik betreur deze gang van zaken. Ik vind het niet deugdelijk. Ik vind het niet ordentelijk dat het op deze manier is gebeurd. Je wordt op het laatste moment overvallen met een aantal behoorlijke wisselingen in het dictum en om die reden zal mijn fractie met spijt tegen moeten stemmen.

De **VOORZITTER**. Ik heb wel kennisgenomen van het advies van de wethouder. Ik ga ervan uit het advies van de wethouder nog altijd zo was. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Ja, waar ik een beetje moeite mee heb is dat we dus nog niet hebben gehoord van het college wat deze er nu van vindt. Want ik heb het wel gehoord van de zijde van de raad, maar is het zo dat het college dit nu wil omarmen, of niet? Dat zou ik heel graag willen weten.

De **VOORZITTER**. Het eerdere advies van de wethouder was oordeel raad. De locoburgemeester.

De heer **SIMONS** (lr) (wethouder). De vakwethouder is er gewoon niet. Dus ik vind het netjes dat wij gewoon op haar oordeel wachten en dat kunnen we nu niet krijgen. Dus vanuit dat perspectief kunnen wij het als college niet omarmen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Maassen.

Mevrouw **MAASSEN** (d66). Dan zijn wij helaas ook genoodzaakt om tegen te stemmen.

De **VOORZITTER**. Helder. Oké. De heer Vonk.

De heer **VONK** (cu). Ja dank u wel voorzitter. Ik wilde van de gelegenheid gebruikmaken om motie 58 bij het punt coalitieakkoord in te trekken. Dat gaat over de sustainable development goals. De wethouder heeft heel duidelijk aangegeven dat wat wij eigenlijk willen met de motie, namelijk sustainable development goals integreren in de P&C-cyclus en ook koppelen aan de college targets, ook het voornemen is van dit college. En ik vind ook dat we vanuit

een stukje vertrouwen moeten werken en daarom wil ik de motie intrekken. En datzelfde geldt ook voor motie 73 over artikel 8 van de Rotterdamwet. Wij wilden graag een uitspraak van de raad, omdat heel duidelijk is gezegd in het debat dat artikel 8 niet meer gaat worden toegepast. Maar ook daarvan zeggen we, als het zo stevig door ook het college is gezegd, artikel 8 passen wij niet meer toe, dan vinden wij het niet nodig om daar nog een motie over in te dienen en dus trekken wij hem in.

De **VOORZITTER**. Motie 58 en motie 73 van ChristenUnie en anderen zijn ingetrokken. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja voorzitter. Ik wil toch nog even een poging doen naar mijn collega's om de motie, waar we het zojuist over hadden, om die toch alsjeblieft aan te houden tot de volgende keer. Ik denk dat er geen bloed vloeit uit het verhaal als we dat doen. En de kans dat je hem niet aangenomen krijgt is wat mij betreft daarmee vreselijk groot, want ook ik maak bezwaar tegen het proces. En dan denk ik jammer, want het hoeft helemaal niet, als het volgende week in stemming brengen op 5 of 7 juli, dan heb je het ook. Weet ik, maar ik probeer het nogmaals te herhalen vanuit een andere invalshoek. Dus ik zou echt serieus, geef ik de overweging aan mevrouw Morkoç om dat zo te doen.

De **VOORZITTER**. Mag ik u vragen als de raad om hier geen chaos van te maken. Want zo langzamerhand maken we echt er een potje van aan het einde van deze vergadering. Zo langzamerhand kan er niemand meer een touw aan vast knopen. Ik had de beraadslaging op dat punt min of meer afgesloten. De heer Van Drunen.

De heer **VAN DRUNEN** (lr). Volgens mij, maar misschien dat ik mij daarin vergis hoor, is er nog wel een ordevoorstel door de heer Kuzu gedaan.

De **VOORZITTER**. Ik heb aangegeven dat het ordevoorstel van de heer Kuzu, om er volgende week er over te stemmen, overruled wordt door de eigenaar van de motie, die vandaag een uitspraak aan de raad vraagt. Dat is vrij helder. Dus dan gaat dat voor. Als een raadslid stemming vraagt aan de raad over een motie, dan gaat dat dus voor. Ja? Oké. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw **MORKOÇ** (gl). Dank voorzitter. Ik moest even spreken met de mede-indiener. We trekken het naar volgende week.

De **VOORZITTER**. Ik snap de... Ik heb min of meer een soortgelijk gevoel over de gang van zaken als u. Maar nog even mevrouw Morkoç, wij kennen de praktijk van het aanhouden van een motie niet, dat betekent dat de motie wordt ingetrokken en dat u hem een volgende keer opnieuw moet indienen. Voor de goede orde. Dat wilde u ook zeggen?

De heer **COŞKUN** (sp). Ja dat wilde ik ook zeggen voorzitter. Je moet hem intrekken en dan moet je hem opnieuw indienen als daar een gelegenheid voor is.

De **VOORZITTER**. Goed, motie 1A bij 9.5 is ingetrokken.

Agendapunt 7.1 Afronding van het debat naar aanleiding van het coalitieakkoord 'Eén stad'

De **VOORZITTER**. Wij gaan stemmen. Als u op uw stoel zou willen blijven zitten, dan neem ik u mee in een vrij forse stemming die wij vandaag te doen hebben. Dus een beetje opgelet dat we geen fouten maken met elkaar. Goed, bij agendapunt 7.1, het debat over het coalitieakkoord, hebben we enige tientallen moties. We beginnen met motie nummer 1, een

diverse en inclusieve stad. Motie van GroenLinks en anderen. Ogenblik graag. Stemverklaring. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda). Ja, sorry. Even heel kort hoor, want ik snap dat we er allemaal doorheen willen, maar wij gaan tegen de motie, ik heb er drie, de motie inclusiviteitsstoel stemmen, niet omdat we tegen het signaal zijn. We zijn voor het signaal, maar ik vrees, we hebben de vorige keer ook een motie aangenomen over een lege stoel, dat we meer lege stoelen krijgen dan gevulde stoelen. Vandaar dat wij tegenstemmen. Wij gaan ook tegen de motie 23 over het daklozenbeleid stemmen, omdat het er al is. Dus wij vinden het net zo erg als mevrouw Verkoelen, maar het beleid is er al. En onder een vorig college, met een zekere partij erin ook een heel mooi beleid. En dan de laatste, motie 43, het burgerberaad. Wij gaan daar ook tegen stemmen. We zijn voor het burgerberaad, maar als je je op voorhand bij de resultaten al neerlegt, dan is dat geen goede gang van zaken. Dank voorzitter.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Ja, ook een stemverklaring over de motie inclusiviteitsstoel. Wij vinden het een redelijk sympathieke motie, maar mist daadkracht en zonder daadkracht geen verandering, dus daarom zullen wij tegenstemmen.

De **VOORZITTER**. De heer Lansink-Bastemeijer.

De heer **LANSINK-BASTEMEIJER** (vvd). Motie 7 van de hand van 50PLUS, ongecontroleerde scheepsvracht. Dat met de duiding die de burgemeester daaraan heeft gegeven, zullen wij voor stemmen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Nunnely.

Mevrouw **NUNNELY** (d66). Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil een stemverklaring geven op de inclusiviteitsstoel, omdat ik hem heel sympathiek vind, maar ik denk dat we nog heel veel stoelen te vullen hebben als ik nu hier kijk. Maar ik zal anders dan mijn fractie stemmen op diversiteit en een inclusieve stad, omdat ik het ontzettend belangrijk vind om deze representatie aan te houden en me daarover uit te spreken. De heer Moti was vanochtend voorbarig om te zeggen dat, maar ik wil dat nogmaals even benoemen dat ik het een heel belangrijk onderdeel vind van onze stad en van deze raad.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Ja, de heer Lansink-Bastemeijer wees me ergens op, en dat wilde ik ook wel eventjes rechtzetten. Dat had ik ook vanmorgen gezegd, de motie 7, die ongecontroleerde vracht, die moet ook zo beschouwd worden zoals u als burgemeester de uitleg heeft gegeven, zodat dat ook even voor iedereen duidelijk is, en niet alleen voor de VVD, dat had ik vanmorgen erbij gezegd. Dus zo wordt de motie door mij ook geïnterpreteerd.

De **VOORZITTER**. Zo was het ook opgevat. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw **VLASBLOM** (bij1). Excuses voorzitter, ik ben één stemverklaring vergeten en dat gaat om motie 8.7. Wij vinden het relatief problematisch dat het uit bepaalde landen zal zijn. Wat ons betreft controle uit alle landen of niet. Dus wij zullen tegen stemmen.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Voorzitter, er zijn een aantal moties in deze lijst die financiële consequenties hebben. Zoals wij aan het begin van deze dag al hebben gemeld, willen wij het debat over alle zaken die echt vergaande financiële consequenties hebben nu niet voeren, dus daarom zullen we een aantal moties waar we wellicht uiteindelijk, als we de financiële doorwerking behandelen voor zullen stemmen, op dit moment zullen we tegenstemmen. En dan wil ik nog één ding in herinnering brengen, wij hadden vorige week gevraagd om bij motie 1 een hoofdelijke stemming te doen en dat wil ik nog even in herinnering brengen, want die staat nog.

De **VOORZITTER**. Dat is motie 1, diverse stad, daar wilde u een hoofdelijke stemming over hebben. Oké, de heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Ja, wij zullen precies zo... Wij hebben gekeken naar de moties met grote financiële consequenties. Die vinden wij eigenlijk bij een ander debat horen. Dus wij volgen daarin dezelfde redenering. Bij de inclusiviteitsstoel zullen we mogelijkerwijs verschillend stemmen binnen de fractie. Niet omdat er iemand is bij ons die inclusiviteit geen warm hart toedraagt, maar vanwege dezelfde argumentatie over daadkracht en omdat eigenlijk het hele item ging over de vrouw-manverhouding in het college en niet over andere onderdelen van de inclusiviteit.

De **VOORZITTER**. Helder, andere stemverklaringen wellicht? Dat is niet het geval. Wilt u de eerste motie voorzetten, een diverse en inclusieve stad. We gaan hoofdelijk stemmen. Dan kan iedereen zien welke onderwerp er aan u voorligt. Motie 1, een diverse en inclusieve stad. 32.

Griffier **DE BONDT**. We beginnen met nummer 32, dat is mevrouw Bokhove, maar die is gepaard, dus dat betekent dat we bij mevrouw Morkoç beginnen.

VOOR hebben gestemd de leden: Morkoç, Van der Velden, Verkoelen, Vlasblom, Coşkun, Nunnely, De Jong, Engberts, Reitema, Balwantsingh, Elfilali, Vonk, Van de Peppel, Vlieger, Biljoen, Kockelkoren.

TEGEN hebben gestemd de leden: Becker, Mohamed-Hoesein, Soytekin, Lansink-Bastemeijer, Kuzu, Maassen, Van Groningen, De Waard, Bruin, Aafjes-van Aalst, Elbuy, Van Drunen, Verhoef, Van Schaik, Van Dommelen, Verweij, Oostdijk, Ceulemans, Roskam, Segers-Hoogendoorn, De Haan, Abrahamse.

De **VOORZITTER**. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Dan gaan we naar motie 2, de inclusiviteitsstoel, laat inclusiviteit meetellen in alle beslissingen. Graag de motie voorzetten. U kunt stemmen.

Motie 2. 'De inclusiviteitsstoel, laat inclusiviteit meetellen in alle beslissingen'. De motie is met 27 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, ChristenUnie, GroenLinks, PvdD, Volt en de leden Balwantsingh en Reitema van de PvdA.

Motie 3. 'We roepen de biodiversiteitscrisis uit'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, BIJ1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, PvdD, SP en Volt en de leden Balwantsingh en Reitema van de PvdA.

Motie 4. 'Rotterdam stad van mededogen'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, BIJ1, Volt, GroenLinks, PvdA, SP, CDA, ChristenUnie en 50PLUS.

Motie 5. 'Rotterdamse wethouders moeten dienstauto vaker laten staan deel 2!'. De motie is met 31 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, BIJ1, PvdD, SP en ChristenUnie.

Motie 6. 'De Mosquito is een schijnoplossing!'. De motie is met 28 stemmen tegen en 10 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdD, SP, Volt en Lid Vlasblom van BIJ1.

Motie 7. 'Ongecontroleerde scheepsvrachten op drugs zijn niet welkom in de haven'. De motie is met 36 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemde de fractie van BIJ1.

Motie 8. 'Een sanitaire stop voor ouderen is een moeten!'. De motie is met 26 stemmen tegen en 12 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, BIJ1, Volt, PvdA, SP, CDA en FVD.

Motie 9. 'Ook ouderen dienen beschermd te worden tegen onveiligheid!'. De motie is met 34 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemde de fractie van GroenLinks.

Motie 10. 'Geef kleur aan het Regenboogakkoord!'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 11. 'Voorzichtigheid geboden met het toepassen van algoritmen!'. De motie is met 32 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, BIJ1, PvdD en SP.

Motie 12. 'Toename van het aantal oudere werknemers in de gemeentelijke organisatie!'. De motie is met 36 stemmen tegen en 2 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS en Volt.

Motie 13. 'Gelijke kansen in onderwijs, niet alleen voor Zuid!'. De motie is met 28 stemmen tegen en 10 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdA, PvdD, BIJ1, SP en Volt.

Motie 14. 'Een leven lang leren stopt niet bij 25!'. De motie is met 26 stemmen tegen en 12 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, SP, Volt, BIJ1 en PvdD.

Motie 15. 'Gelden ondersteuning wethouders toevoegen aan Armoedefonds!'. De motie is met 32 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, BIJ1 en SP.

Motie 16. 'De aanpak van armoede en schulden worden herijkt en vernieuwd!'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 17. 'Fonds Armoedebestrijding heeft natuurlijk de hoogste prioriteit!'. De motie is met 37 stemmen tegen en 1 stem voor verworpen. Voor stemde de fractie van 50PLUS.

Motie 18. 'Armoede wordt als maar erger door de extra boetes op schulden!'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdA, PvdD, CDA, BIJ1, Volt en SP.

Motie 19. 'Zorg dat ouderen weer aan het werk komen!'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdA, PvdD, BIJ1, Volt, SP, FVD en CDA.

Motie 20. 'Magere ambitie van 4.000 mensen uit de bijstand halen!'. De motie is met 31 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, BIJ1, Volt en SP.

Motie 21. 'Het inzetten van sociale rechercheurs voor de bijstandsfraude is weinig effectief!'. De motie is met 32 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, BIJ1, PvdD en SP.

De **VOORZITTER**. Motie 22 is volgens mij ingetrokken. Klopt dat? 22 is ingetrokken.

Motie 23A. 'Rotterdam heeft toch ook een Daklozenbeleid nodig?'. De motie is met 37 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen stemde de fractie van het CDA.

Motie 24. 'Eén Stad zorgt voor Eén tweedeling!'. De motie is met 31 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, BIJ1, Volt, PvdD en SP.

Motie 25. 'Eindig met die rekentrucs en stop met die neptellingen sociale huur!'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdA, PvdD, BIJ1, Volt, SP en ChristenUnie.

Motie 26. 'De woningnood gaat over een groot tekort aan sociale (huur)woningen!'. De motie is met 24 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdA, PvdD, SP, ChristenUnie en BIJ1.

Motie 27. 'De onmogelijkheid van unsolicited proposals!'. De motie is met 33 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, CDA en SP.

Motie 28. 'Vergunningen voor kamerverhuur op 3 personen houden!'. De motie is met 27 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdA, BIJ1, PvdD, CDA, SP en ChristenUnie.

Motie 29. 'Stop met het toepassen van de Rotterdamwet!'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdA, PvdD, BIJ1, SP, Volt en ChristenUnie.

Motie 30. 'Opkoopbescherming voor de hele stad!'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdA, PvdD, BIJ1, Volt, SP, CDA en ChristenUnie.

Motie 31. 'De grens van de opkoopbescherming verhogen!'. De motie is met 26 stemmen tegen en 12 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdA, SP, Volt, BIJ1, PvdD, CDA en ChristenUnie.

Motie 32. 'De grondprijzen sociale nieuwbouw niet laten stijgen!'. De motie is met 24 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdA, GroenLinks, SP, Bij1, PvdD, ChristenUnie.

Motie 33. 'Zet de NPRZ in de wacht!'. De motie is met 31 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, Bij1, Volt en SP.

Motie 34. 'Ga woningen bouwen in plaats en op de plek van een nieuw stadion!'. De motie is met 33 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, Bij1, SP en FVD.

Motie 35. 'De consequenties van een autoluwe binnenstad!'. De motie is met 34 stemmen tegen en 4 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, Bij1 en Volt.

Motie 36. 'Voor wie blijven de verkeersexperimenten bestaan'. De motie is met 34 stemmen tegen en 4 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, Bij1 en FVD.

Motie 37. 'Een kaalslag in het Rotterdamse OV dreigt!'. Deze motie is ingetrokken.

Motie 38. 'Een robuust Openbaar Vervoer!'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 39. 'Beleid maken voor Deelvervoer (scooters, fietsen, steppen)!'. De motie is met 31 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, Bij1, SP en FVD.

Motie 40. 'Korting voor gastparkeren!'. De motie is met 34 stemmen tegen en 4 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, Bij1 en FVD.

Motie 41. 'Bij nieuwbouw fietsgebruik stimuleren!'. De motie is met 24 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdA, GroenLinks, SP, Volt, Bij1 en PvdD.

Motie 42A. 'Inzet Duurzaamheidstransitiebudget!'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 43. 'Wat te doen met de voorstellen van het Rotterdamse burgerberaad voor het klimaat!'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdA, SP, Volt, PvdD, Bij1, ChristenUnie.

Motie 44. 'Het herhaalde verzoek 'Belofte maakt schuld!'. De motie is met 26 stemmen tegen en 12 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdD, Bij1, Volt, SP en CDA.

Motie 45. 'Wat wil de oudere Rotterdammer?'. De motie is met 27 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdA, Bij1 en FVD.

Motie 46. 'Waardering voor mantelzorgers!'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdA, Bij1, GroenLinks, SP, Volt, CDA, PvdD en FVD.

Motie 47. 'Inzetten op nieuwe en andere vormen van zorgondersteuning!'. De motie is met 25 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdA, GroenLinks, SP, Volt, PvdD en CDA.

Motie 48. 'De ouderen van de toekomst!'. De motie is met 29 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, SP, Volt, Bij1, PvdD, CDA en FVD.

Motie 49. 'Stoot de ezel zich voor de tweede keer aan de indicaties van de zorgaanbieders!'. De motie is met 32 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, Bij1 en SP.

Motie 50. 'Voort met Ouder en Wijzer!'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdA, SP, GroenLinks, Volt, Bij1, PvdD, CDA en ChristenUnie.

Motie 51. 'Ouderen horen in seniorenflats!'. De motie is met 33 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, SP en FVD.

Motie 52. 'Transformeren van winkel- en kantoorpanden naar woningen!'. De motie is met 27 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, GroenLinks, PvdD, SP, Volt en Bij1.

Motie 53. 'Bruisende Stad!'. De motie is met 31 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, CDA, SP, ChristenUnie en FVD.

Motie 54. 'Geen substantiële bijdragen van €18 mln aan de Rivierhal Diergaarde Blijdorp!'. De motie is met 32 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, Bij1 en SP.

Motie 55. 'Boijmans Van Beuningen en de sores van een verbouwing!'. De motie is met 30 stemmen tegen en 8 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, SP, Volt, PvdD, Bij1 en CDA.

Motie 56. 'Liever een wijkhub dan een vraagwijzer!'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 57. 'Geen quorum op het helpen van mensen in nood'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van ChristenUnie, CDA, GroenLinks, PvdA, SP, Volt, Bij1, PvdD en 50PLUS.

Motie 59. 'Erfpachtconversie volgens spelregels raad'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van GroenLinks, Bij1, PvdA, SP, PvdD, CDA, ChristenUnie en 50PLUS.

Motie 60. 'Rotterdam MOET een wethouder jeugd'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van GroenLinks, PvdD, PvdA, Bij1, ChristenUnie, Volt, 50PLUS, SP en FVD.

Motie 61. 'Geen woorden maar doelen – zet in op de halvering van armoede onder kinderen'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdA, ChristenUnie, PvdD, GroenLinks, 50PLUS, Bij1, CDA, Volt en SP.

Motie 62. 'Rotterdamers hebben recht op goede zorg'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdA, ChristenUnie, GroenLinks, SP, Volt, Bij1, PvdD, CDA en 50PLUS.

Motie 63. 'Statushouders niet afschuiven'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdA, GroenLinks, SP, Volt, Bij1, PvdD, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 64. 'Ondernemend Rotterdam: economische hotspot voor sociale en innovatieve zelfstandigen, start-ups, MKB'ers en scale-ups'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 65. 'Wedstrijdje Global Active City Label halen'. De motie is met 37 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen stemde de fractie van FVD.

Motie 66. 'Betrek jongeren meer bij beleid'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 67. 'Doorpakken met plan voor de nacht'. De motie is met 24 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van Volt, Bij1, PvdA, GroenLinks, SP, PvdD en 50PLUS.

Motie 68. 'Duidelijkheid over digitale zaken'. De motie is met 24 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van Volt, PvdA, GroenLinks, SP, Bij1, PvdD en 50PLUS.

Motie 69. 'Netto vergroening van de buitenruimte'. De motie is met 35 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemde de fractie van PvdA.

Motie 70. 'Geef uitvoering aan Regenboog Stembusakkoord'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, PvdA, SP, GroenLinks, Volt, Bij1, CDA en 50PLUS.

Motie 71. 'Woonvisie door de Shredder deel 2!'. De motie is met 32 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van 50PLUS, PvdD, Bij1 en SP.

Motie 72A. 'En toen waren er nog maar negen'. De motie is met 37 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen stemde het lid Mohamed-Hoesein van DENK.

Motie 74. 'Dichte deur voor middeninkomens en gezinnen?'. De motie is met 26 stemmen tegen en 12 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van ChristenUnie, PvdA, SP, Volt, Bij1, PvdD, CDA en 50PLUS.

Motie 75. 'Woonakkoord'. De motie is met 35 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemden de fracties van PvdD en FVD.

Motie 76. 'Parkeerdruk door wijkvreemde parkeerders en forenzen'. De motie is met 37 stemmen tegen en 1 stem voor verworpen. Voor stemden de fractie van FVD.

Motie 77. 'Tijd voor targets'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

De **VOORZITTER**. Dan zijn we door de stemming van de moties rond het regeerakkoord van de stad Rotterdam. We hebben geen voorstel bij dit onderwerp, maar bij het debat vorige week zijn er bij dit onderwerp wel twee moties ingediend en die gaan we nu wel ter stemming brengen.

Motie 1. 'Klimaat en biodiversiteit hand in hand'. De motie is met 25 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, PvdA, GroenLinks, SP, Bij1 en 50PLUS.

Motie 2. 'Rotterdam wil een wethouder Dierenrechten en Dierenwelzijn'. De motie is met 25 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, PvdA, SP, GroenLinks, Bij1 en 50PLUS.

7.2 Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Saftlevenhof Rotterdam'

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar een ander agendapunt. 7.2 het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Saftlevenhof Rotterdam. Vier moties en een voorstel. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw **KOCKELKOREN** (gl). Ja, ik zou graag een stemverklaring willen geven. Ik constateer dat er vier moties zijn. Wij zijn eigenlijk tegen motie 3 en 4, omdat we het een slap aftreksel vinden van wat er eigenlijk nodig is, is beter verwoord in motie 1 en 2. Maar mochten 1 en 2 het niet halen, dan zullen wij alsnog instemmen met motie 3 en 4.

De **VOORZITTER**. De bedoeling is helder. De heer Engberts.

De heer **ENGBERTS** (pvda). Wij zullen tegen het plan stemmen, maar we zullen dus ook tegen motie 4 stemmen, ongeacht wat de uitkomst van de ander is, omdat we het een slap verhaal vinden en de bewoners nu wel eens recht hebben op wat meer daadkracht vanuit het college.

De **VOORZITTER**. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw **VERKOELLEN** (50+). Voor wat betreft de moties hetzelfde als mevrouw Kockelkoren zojuist genoemd heeft. En wij zullen tegen het plan stemmen, omdat buiten dat hier alleen een stukje stedenbouwkundige ontwikkeling zomaar opgeofferd wordt aan de portemonnee van de projectontwikkelaar, hier ook een precedentwerking in werking gezet wordt op de authentieke binnenplaatsen. We doen aan uitverkoop van onze identiteit als Rotterdam en daarbij zijn de inwoners, ruim 200 gezinnen, scherp beduvelend en bedonderd ten behoeve van negen woningen.

De **VOORZITTER**. De heer Van der Velden.

De heer **VAN DER VELDEN** (pvdd). Ja dank u voorzitter. Wij zullen tegen motie 4 stemmen en motie 2 is veel beter, verstrekkender en motie 4 is slap en daarvoor zullen wij tegenstemmen.

De **VOORZITTER**. Helder. Mijnheer Van Schaik, alstublieft geen onderonsjes. Kunnen we nu even de aandacht richten op stemmen? De heer Coşkun.

De heer **COSKUN** (sp). Ja voorzitter, wij zijn ook tegen dat plan. En kijk, motie 4 is een hele slappe motie, maar er staat niks verkeers in. Je mag altijd praten natuurlijk. Dus we zijn tegen het plan en voor 1 en 2. En als het moet, dan zijn we niet tegen 3 en 4.

De **VOORZITTER**. Helder. We gaan stemmen.

Motie 1. 'Participeren op een gelijk speelveld'. De motie is met 22 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van ChristenUnie, 50PLUS, GroenLinks, PvdA, Volt, SP, Bij1, CDA en PvdD.

Motie 2. 'Saftlevenhof van grijs naar groen'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van ChristenUnie, GroenLinks, 50PLUS, CDA, SP, Bij1, PvdA en PvdD.

Motie 3. 'Snoei niet aan participatie'. De motie is met 34 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemden de fracties van PvdD en Bij1.

Motie 4. 'Maximale inzet om groen te realiseren!'. De motie is met 31 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemden de fracties van PvdA, Bij1 en PvdD.

Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Saftlevenhof Rotterdam'. Het voorstel is met 23 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemden de fracties van 50PLUS, Bij1, CDA, ChristenUnie, GroenLinks, PvdD, PvdA en SP.

8.1 Debat over 'Voorgenomen bezuinigingen RET'

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar agendapunt 8.1. Geen besluit, wel moties.

Motie 1A. 'Op de barricade voor het openbaar vervoer'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2. 'Red het OV'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

De **VOORZITTER**. Zoals gesteld, geen raadsvoorstel.

8.2 Debat over 'Olieboringen Rotterdam'

De **VOORZITTER**. Agendapunt 8.2, ook hier geen raadsvoorstel. Olieboringen Rotterdam. Motie 1 is ingetrokken.

Motie 2. 'Onafhankelijk onderzoek voor Rotterdammers'. De motie is met 24 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van CDA, GroenLinks, PvdA, Volt, Bij1, PvdD en 50PLUS.

Motie 3. 'Nulmeting om verzakkingen goed te kunnen toetsen'. De motie is met 23 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdA, GroenLinks, SP, Volt, PvdD, CDA, 50PLUS en Bij1.

Motie 4. 'Winstdeling oliewinning Rotterdam'. De motie is met 31 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemden de fracties van GroenLinks, Volt en PvdD.

8.3 Debat over 'Worden lhbtq+-mensen als paria's behandeld tijdens Pride March?'

De **VOORZITTER**. Agendapunt 8.3 is vandaag niet behandeld.

9.1 Het initiatiefvoorstel Engberts 'Uitbreiden burgerleden commissies'

De **VOORZITTER**. Dan gaan we naar 9.1, het initiatiefvoorstel Engberts 'Uitbreiden burgerleden commissies'. Daar is hier wel een ontwerpbesluit. We gaan eerst een amendement in stemming brengen. Stemverklaring. Komt u maar.

Mevrouw **VERKOELEN** (50+). Ja voorzitter, als het amendement niet aangenomen wordt, zal 50PLUS tegenstemmen en dat is vanwege het feit dat het gaat om de kwaliteit, het zijn geen kosten en het gaat ook om solidariteit met elkaar. En gezien het feit dat het amendement niet aangenomen wordt, wordt daar niet aan voldaan.

De **VOORZITTER**. Helder. U kunt verder stemmen, want ik mis nog 1 stem.

Amendement A. 'Burgerleden ruimer inzetten bij spreiding onderwerpen'. Het amendement is met 26 stemmen tegen en 12 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, 50PLUS, ChristenUnie, Volt, Bij1, D66 en CDA.

Initiatiefvoorstel-Engberts 'Uitbreiden burgerleden commissies'. Het voorstel is met 32 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen stemden de fracties van 50PLUS, Bij1, PvdD en SP.

9.2 Het voorstel tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012 (APV)

De **VOORZITTER**. We hebben een aantal moties en drie besluiten die er voorliggen. We beginnen met motie 1, bijzondere vergunningplicht bomenkap in alle beschermde stadsgezichten.

Motie 1. 'Bijzondere vergunningplicht bomenkap in alle beschermde stadsgezichten'. De motie is met 24 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, PvdA, GroenLinks, SP, Volt, Bij1 en 50PLUS.

Motie 2. 'Uitzonderingen op voederverbod voor hen die dieren in nood helpen'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3. 'Haringkar niet standplaatsvrij'. De motie is met 33 stemmen tegen en 5 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, Bij1 en SP.

Motie 4. 'Ook voederverbod bij hertenkampen'. De motie is met 32 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, Bij1, SP en FVD.

Amendement A. 'Gelijk speelveld voor alle bomen'. Het amendement is met 24 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, PvdA, GroenLinks, SP, Volt, Bij1 en 50PLUS.

Amendement B. 'Voederverbod geldt ook voor sportvissers'. Het amendement is met 29 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, GroenLinks, SP en Bij1.

De **VOORZITTER**. Wenst u separaat te stemmen over de drie besluiten onder 9.2? Of doen we het in een keer? Alles in een keer, helder. Mogelijkheid om ook separaat te stemmen is aanwezig. Dan stemmen we in een keer over alle drie de ontwerpbesluiten onder 9.2. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

9.3 Het plan van aanpak naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport 'Broze bedoelingen'

De **VOORZITTER**. 9.3 is vandaag niet behandeld.

9.4 Het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van het Recreatieschap Rottemeren

De **VOORZITTER**. 9.4, het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van het Recreatieschap Rottemeren. Er is 1 ontwerpbesluit en er is 1 motie en er is 1 amendement. We beginnen met de motie.

Motie 1. 'Biodiversiteitsplan voor de Rottemeren'. De motie is met 26 stemmen tegen en 12 stemmen voor verworpen. Voor stemden de fracties van PvdD, GroenLinks, SP, Bij1, CDA, ChristenUnie en 50PLUS.

Amendement A. 'De Rottemeren is natuur'. Het amendement is met algemene stemmen aangenomen.

De **VOORZITTER**. Dan gaan we stemmen over het ontwerpbesluit zoals dat zojuist is geamendeerd. Het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van het Recreatieschap Rottemeren is met algemene stemmen aangenomen.

9.5 De energievergoeding voor studenten

De **VOORZITTER**. De motie bij energievergoeding voor studenten is ingetrokken. Er is geen ontwerpbesluit bij dat agendapunt.

9.6 Het jaarverslag van de gemeentelijke Kinderombudsman 2021

De **VOORZITTER**. 9.6 is vandaag niet behandeld. En de stemmingen hebben we aldus zojuist gehouden.

Sluiting

De **VOORZITTER**. Dan zijn we nu aan het einde gekomen van deze enerverende raadsvergadering. Ik dank de raadsleden voor hun bijdrage aan de debatten en het is een beetje wennen allemaal voor iedereen. Iedereen moet zijn ritme weten te vinden. Ik dank ook de wethouders voor hun deelname aan het debat. Onze medewerkers van griffie, de bodes en alle anderen hartelijk dank. Ik sluit de vergadering.

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Opening en mededelingen	787
Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging burgerlid van een commissie	787
Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 23 juni 2022	788
Vaststelling van de notulen van de raadsvergadering van 2 juni	790
Mededeling van ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2022 week 24	791
Bekrachtiging van de geheimhouding overeenkomstig artikel 25 van de Gemeentewet	791
Het voorstel tot aanwijzing van de nestor	792
Het voorstel tot verlenging van het contract met de accountant voor de gemeente Rotterdam voor de controlejaren 2023 en 2024	792
Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Nicolaasschool'	792
Het voorstel tot vaststelling van de begrotingsprogramma's voor de raadsperiode 2022-2026	792
Het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023, de ontwerpmeerjarenbegroting 2024 en het ontwerp Uitgifte Strategie Kader 2022 van de Grondbank RZG Zuidplas	793
Het voorstel tot vaststelling van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van de gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond	793
Het voorstel tot wijziging van de Algemene legesverordening 2022	793
Het voorstel tot goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening 2021 van de Stichting Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR), alsmede om kennis te nemen van de eerste voortgangsrapportage 2022	793
Afronding van het debat naar aanleiding van het coalitieakkoord 'Eén stad'	794
Het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan 'Saftlevenhof Rotterdam'	875
Debat 'Voorgenomen bezuinigingen RET', aangevraagd door de leden Segers-Hoogendoorn, Engberts en Biljoen	885
Debat 'Olieboringen Rotterdam', aangevraagd door de leden Morkoç, Segers-Hoogendoorn en Mohamed-Hoesein	896

Onderwerp	Pagina
Het initiatiefvoorstel-Engberts 'Burgerleden commissies'	906
Het voorstel tot wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2012 (APV)	911
Het voorstel tot het vaststellen van een zienswijze met betrekking tot de ontwerpbegroting 2023 van het Recreatieschap Rottemeren	917
De energiecompensatie voor studenten	920
Inventarisatie stemverklaringen	933
Stemmingen	934

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 8 september 2022.

De griffier,

De voorzitter,

